

GUVERNUL
HOTĂRÂRE Nr.

**cu privire la aprobarea Programului de implementare
a Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” pentru anii 2026-2030**

În temeiul art. 5 lit. a) și al art. 6 lit. h) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412), cu modificările ulterioare, Guvernul
HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:

1) Programul de implementare a Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” pentru anii 2026-2030, conform anexei.

2. 2. Autoritățile și instituțiile publice responsabile:

2.1. vor realiza acțiunile incluse în Planul de acțiuni pentru Programul de implementare a Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” pentru anii 2026-2030;

2.2. vor prezenta anual Ministerului Educației și Cercetării, până la 10 februarie, precum și la solicitare, rapoarte privind gradul de realizare a acțiunilor incluse în Planul nominalizat.

2. Ministerul Educației și Cercetării va prezenta Guvernului:

3.1. anual, până la data de 25 februarie, raportul de progres privind implementarea Programului menționat;

3.2. până la data de 15 aprilie 2028, raportul de evaluare intermediară pentru doi ani;

3.3. până la data de 15 aprilie 2031, raportul de evaluare finală.

4. Finanțarea acțiunilor prevăzute în Planul de acțiuni pentru Programul de implementare a Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” pentru anii 2026-2030 se va efectua din contul și în limitele alocațiilor aprobate în acest scop în bugetele autorităților publice implicate, precum și din alte surse, conform cadrului normativ.

5. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Educației și Cercetării.

6. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data de2026.

PRIM-MINISTRU

Vasile TOFAN

Contrasemnează:

**Ministrul educației
și cercetării
Ministrul finanțelor**

**Dan PERCIUN
Victoria BELOUS**

Proiect

Anexă la Hotărârea Guvernului nr. _____ din _____ 2026

**PROGRAMUL
DE IMPLEMENTARE A STRATEGIEI DE DEZVOLTARE
„EDUCAȚIA 2030” PENTRU ANII 2026-2030**

Chișinău, 2026

Capitolul I

INTRODUCERE

1. (în continuare – *Programul*) reprezintă un document de politici care stabilește sistemul de acțiuni și responsabilități pentru factori de decizii la toate nivelurile sistemului de educație și care derivă din angajamentul pentru cea de-a doua etapă de planificare, pentru anii 2026-2030, ce vizează asigurarea implementării Strategiei de dezvoltare ”Educația 2030”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.114/2023.

2. Programul este elaborat în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea strategică, având ca temei Strategia de dezvoltare ” Educația 2030” (SD ”Educația 2030”), precum și lecțiile învățate din implementarea Programului de implementare a acesteia pentru anii 2023–2025, evaluate prin exerciții independente de monitorizare și analiză intermediară.

3. Prezentul Program răspunde la necesitățile de adaptare a politicilor educaționale la provocările cu care se confruntă sistemul de învățământ din Republica Moldova, inclusiv:

- discrepanța existentă între așteptările societății privind performanța sistemului educațional și nivelul real al calității educației;
- tensiunea dintre obiectivele strategice ale educației, cerințele economice ale dezvoltării societății și capacitatea financiară a statului de a susține aceste direcții prioritare;
- incongruențele dintre tendințele globale de internaționalizare, digitalizare și globalizare a educației și capacitatea sistemului educațional din Republica Moldova de a răspunde adecvat, relevant și eficient acestor transformări complexe;
- discrepanțele dintre opțiunile strategice ale statului și ale societății în direcția dezvoltării unui sistem educațional modern și competitiv la nivel internațional și nivelul limitat al resurselor disponibile – umane, financiare, logistice și instituționale – necesare realizării acestor aspirații.

4. Programul va fi implementat pe parcursul unei perioade de cinci ani (2026–2030), printr-un plan de acțiuni etapizat, cu obiective clare, indicatori de performanță cuantificabili și măsuri de monitorizare continuă. Accentul este pus pe eficiență operațională, digitalizare, interacțiune cu comunitatea și partajarea responsabilităților între autoritățile și instituțiile publice cu competențe pe domeniu.

5. Programul contribuie în mod direct la implementarea obiectivelor Strategiei de dezvoltare ”Educația 2030” și corelează cu Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, precum și cu politicile statului, reflectate în Programul Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029; Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027; Programul național privind asigurarea respectării drepturilor omului pentru anii 2024-2027, Programul de dezvoltare a educației incluzive în Republica Moldova pentru anii 2024-2027; Strategia de dezvoltare a sectorului de tineret „Tineret

2030” și a Programului privind implementarea acestora pentru anii 2023-2026; Strategia de Dezvoltare „Sport 2030”; Programul național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2024-2027, Strategia de mediu pentru anii 2024-2030 și în alte documente de politici publice.

6. Totodată, Programul reprezintă un criteriu de manifestare a eficienței funcționării și dezvoltării sistemului de educație. Programul a fost elaborat în baza următoarelor principii:

- principiul coerenței prevederilor strategice și a acțiunilor operaționale;
- principiul oportunității și valențelor resurselor implicate în realizarea acțiunilor prevăzute;
- principiul contextualității și dinamicii schimbărilor sociale, economice, politice, educaționale, demografice (modificării schimbărilor);
- principiul ierarhizării responsabilităților privind realizarea acțiunilor din Program;
- principiul motivării tuturor actorilor implicați în realizarea Programului.

7. Corelarea cu Strategia de dezvoltare” Educația 2030” pentru anii 2023-2030

Programul se fundamentează pe prioritățile definite în Strategia de dezvoltare ”Educația 2030”, asigurând implementarea în practică a următoarelor obiective generale:

Obiectivul general 1. Racordarea educației la cerințele și nevoile pieței muncii din perspectiva dezvoltării sustenabile prin restructurarea mecanismelor de dezvoltare a capitalului uman.

Obiectivul general 2. Asigurarea accesului la educație de calitate pentru toți pe întreg parcursul vieții.

Obiectivul general 3. Asigurarea sistemului educațional de toate nivelurile și formele de învățământ cu personal didactic/științifico-didactic și managerial calificat, competent, motivat și competitiv.

Obiectivul general 4. Consolidarea coeziunii socioeducaționale pentru educație de calitate prin conjugarea eforturilor tuturor factorilor și actanților procesului educațional.

Obiectivul general 5. Crearea noilor medii, eficiente și motivante, de dezvoltare și învățare pe parcursul vieții pentru toți cetățenii.

Obiectivul general 6. Îmbunătățirea funcționalității sistemului educațional prin implementarea eficientă a tehnologiilor digitale pentru asigurarea calității și sustenabilității educației.

Obiectivul general 7. Asigurarea oportunităților de învățare și educație pentru toți cetățenii pe tot parcursul vieții în context formal, nonformal și informal.

Obiectivul general 8. Promovarea inovațiilor și a schimbărilor în educație prin dezvoltarea cercetării științifice.

Obiectivul general 9. Creșterea performanțelor sectorului *Educație* prin eficientizarea rețelei, modernizarea infrastructurii și consolidarea capacității manageriale și a culturii calității la toate nivelurile sistemului educațional.

8. În contextul elaborării Programului, obiectivele acestuia vor fi abordate din două perspective:

- identificarea obiectivelor care n-au fost realizate sau au fost realizate parțial și stabilirea cauzelor, consecințelor ce au adus la situația respectivă;
- asigurarea continuității în promovarea reformelor în sistemul educațional.

Realizarea Programului de implementare a SD „Educația-2030” pentru anii 2026-2030, ca etapă finală, va consacra educația drept elementul-cheie în determinarea reușitei personale și profesionale de-a lungul întregii vieți.

9. Contribuția la realizarea Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”

Programul contribuie la implementarea **Obiectivului general 3. Garantarea educației corespunzătoare și de calitate pentru toți pe tot parcursul vieții** din Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, aprobată prin Legea nr.315/2022, prin consolidarea și promovarea reformelor menite să îmbunătățească atât calitatea educației, cât și accesul la educație pentru fete și băieți, până la finele anului 2027 ținându-se creșterea ratelor de înscriere până la 24% pentru educația antepreșcolară, 98% pentru învățământul preșcolar, 105% pentru învățământul primar, 103% pentru învățământul gimnazial și de 65% pentru copiii romi în învățământul primar și secundar. De asemenea, se urmărește o creștere a ratei de participare a tinerilor și a adulților (15-64 de ani) în educația formală și nonformală pe parcursul vieții de până la 25%.

10. Prin implementarea **Planului național „Construim Moldova Europeană”. 20 de acțiuni guvernamentale**, Programul contribuie la realizarea Priorității nr. 18. Îmbunătățirea sistemului de formare și dezvoltare profesională a resursei umane în educație, *prin intermediul Institutului Național pentru Educație și Leadership, responsabil de modernizarea proceselor de formare inițială și continuă a cadrelor didactice și manageriale, modernizarea și consolidarea activității de mentorat în sistemul educațional.*

11. Programul este în concordanță cu **Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027**. Programul de implementare a SD „Educația 2030” pentru perioada 2026–2030 și Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027 au direcții compatibile: ambele urmăresc îmbunătățirea calității educației, adaptarea la cerințele economice, digitalizare, infrastructură, servicii publice mai bune, forță de muncă bine pregătită. Pilonul „Capital social” din Agenda de Reforme include educația ca element central, ceea ce confirmă că educația este recunoscută ca sector strategic în Planul de Creștere.

Alinierea strategică este destul de puternică la nivel macro: Agenda de reforme aferentă Planului de creștere recunoaște importanța educației, digitalizării, infrastructurii, competitivității și dezvoltării forței de muncă, care sunt și obiective centrale ale Programului.

Resurse financiare semnificative sunt alocate educației prin Agenda de Reforme, ceea ce indică angajament și posibilitate reală de implementare.

Mecanisme instituționale de monitorizare și raportare sunt parte din Agenda de Reforme, ceea ce este esențial pentru ca un Program de implementare a Strategiei să devină efectiv.

12. Aportul la realizarea Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030

Programul este aliniat la Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă și contribuie la atingerea următoarelor ținte:

- Ținta națională nr. 4.1. Până în 2030, asigurarea faptului că toate fetele și băieții absolv învățământul primar și secundar gratuit, echitabil și de calitate, care să conducă la rezultate relevante și eficiente ale învățării;
- Ținta națională nr. 4.2. Până în 2030, asigurarea faptului că fetele și băieții au acces la dezvoltarea timpurie de calitate, îngrijire și educația preșcolară, astfel încât să fie pregătiți pentru învățământul primar;
- Ținta națională nr. 4.3. Până în 2030, creșterea înrolării în învățământul profesional tehnic și superior accesibil și calitativ;
- Ținta națională nr. 4.4. Până în 2030, creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți cu competențe relevante pentru piața muncii;
- Ținta națională nr. 4.5. Până în 2030, asigurarea accesului egal la toate nivelurile de învățământ și formare profesională a persoanelor vulnerabile, inclusiv a persoanelor cu dizabilități și a copiilor în situații vulnerabile;
- Ținta națională nr. 4.7. Promovarea dezvoltării durabile, stilurilor de viață durabile, drepturilor omului, egalității de gen, a culturii păcii și nonviolentei, cetățeniei globale și aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea durabilă;
- Ținta națională nr. 4.a. Construirea și modernizarea infrastructurii în instituțiile de învățământ astfel încât să corespundă necesităților copiilor, fetelor și băieților și persoanelor cu dizabilități și oferirea unui mediu de învățământ sigur, nonviolent și incluziv pentru toți;
- Ținta națională nr. 4.b. Extinderea substanțială, până în anul 2030, a numărului de burse disponibile pentru înscrierea în învățământul superior, inclusiv formare profesională și tehnologia informației și comunicațiilor, programe tehnice, ingineresti și științifice;
- Ținta națională nr. 4.c. Creșterea substanțială, până în anul în 2030, a ofertei de profesori calificați, inclusiv prin cooperare internațională pentru formare a cadrelor didactice;
- Ținta națională nr. 8.6. Până în 2030, reducerea proporției tinerilor fără un loc de muncă, fără educație sau formare, până la un nivel similar cu media din țările Europei Centrale și de Est.

13. Alinierea cu Acordul de Asociere RM–UE

Programul reflectă și transpune în practică angajamentele asumate de Republica Moldova în cadrul Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană, în special *Capitolul 23*. Cooperarea în materie de învățământ, formare, multilingvism, tineret și sport, precum și *Capitolul 24*. Cooperarea în domeniul activităților de cercetare, de dezvoltare tehnologică și demonstrative.

14. Așadar, Programul pentru implementarea SD "Educația 2030" pentru anii 2026-2030, va contribui la asigurarea alinierii cadrului legislativ la angajamentele internaționale ale Republicii Moldova și la acquis-ului Uniunii Europene în domeniu. Programul va sprijini implementarea prevederilor internaționale, va armoniza legislația națională cu bunele practici europene și va consolida un sistem de învățământ de calitate în beneficiul cetățenilor.

15. Elaborarea prezentului Program a presupus o abordare participativă și incluzivă, în spiritul Obiectivului general 7 „Asigurarea unei guvernări eficiente, incluzive și transparente” al Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, precum și în conformitate cu principiul „a nu lăsa pe nimeni în urmă” (Leave No One Behind – LNOB), promovat de Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, implicând multiple ședințe plenare și reuniuni tehnice pe parcursul perioadei de elaborare.

16. Pe parcursul perioadei de elaborare, Programul a fost supus consultărilor publice pe diverse platforme de dialog, astfel ca rezultat al acestui proces participativ amplu a fost elaborat un Program care reflectă nevoile și aspirațiile tuturor părților interesate, asigurând legitimitatea și sustenabilitatea agendei de reforme în domeniul învățământului și cercetării științifice a Republicii Moldova.

Capitolul II

ANALIZA SITUAȚIEI

17. Capitalul social este baza esențială pentru reziliența economică, creșterea favorabilă incluziunii și bunăstarea societății în Republica Moldova. Cuprinde valoarea colectivă încorporată în rețelele sociale, sistemul educațional, politicile pieței muncii și mecanismele de protecție socială care încurajează cooperarea, încrederea și sprijinul reciproc între cetățeni. Republica Moldova se confruntă cu provocări structurale în ceea ce privește alinierea eficientă a rezultatelor sale educaționale la cerințele pieței muncii, asigurarea unor sisteme solide de protecție socială, promovarea ocupării forței de muncă și prestarea de servicii medicale echitabile. Aceste ineficiențe au dus la disparități pronunțate în participarea pe piața muncii, în special în rândul tinerilor și al grupurilor vulnerabile, limitând capacitatea țării de a realiza o convergență economică susținută cu standardele UE.

Dimensiunea realizării conexiunii învățământului cu piața muncii

18. **Reducerea decalajului dintre competențe și cererea de pe piața muncii prin consolidarea învățământului profesional tehnic și superior rămâne o provocare incontestabilă în continuare.** Persistă neconcordanțe între curricula și necesitățile reale ale industriei, multe programe din învățământul profesional tehnic nereușind să reflecte evoluția cerințelor pieței muncii. Astfel absolvenții rămân fără competențele esențiale solicitate de angajatori. Ritmul accelerat al progresului tehnologic și schimbarea continuă a cerințelor economice și ocupaționale accentuează acest decalaj, îngreunând capacitatea instituțiilor de învățământ profesional tehnic de a oferi o pregătire relevantă, actualizată și adaptată nevoilor pieței muncii.

19. Pentru anul de studii 2025, învățământul profesional tehnic postsecundar a fost organizat în 14 centre de excelență și 35 de colegii, menținându-se aceeași rețea instituțională ca în anul precedent. Numărul elevilor a constituit 34,6 mii de persoane, înregistrând o creștere de 3,9% comparativ cu anul de studii 2024/25. Majoritatea elevilor (86,0%) își desfășurau studiile în instituțiile publice, iar peste jumătate dintre aceștia (53,0%) studiau în bază de contract. În învățământul profesional tehnic secundar, organizat în 8 centre de excelență și 32 de școli profesionale, numărul elevilor a constituit 15,6 mii de persoane, în creștere cu 8,0% față de anul de studii precedent. Distribuția pe sexe relevă o predominanță a băieților, care reprezintă 72,9% din totalul elevilor, în timp ce fetele dețin o pondere de 27,1%. În învățământul profesional tehnic postsecundar, distribuția elevilor pe sexe indică o ușoară predominanță a fetelor, acestea reprezentând 52,9% din totalul elevilor, comparativ cu 47,1% pentru băieți.

20. Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 628/2023 privind aprobarea **Metodologiei de finanțare bugetară a instituțiilor publice de învățământ profesional tehnic¹** până la 12% din volumul alocațiilor de la bugetul de stat se repartizează pentru finanțare complementară și până la 3% din volumul alocațiilor de la bugetul de stat se repartizează pentru finanțare competitivă pe bază de proiecte. Finanțarea complementară este alocată pentru achiziționarea de bunuri și achiziționarea de servicii pentru îmbunătățirea învățământului profesional tehnic; procurarea și repararea activelor, inclusiv a clădirilor și a altor cheltuieli de capital necesare pentru a asigura buna funcționare a instituției; cheltuielile necesare pentru consolidarea, modernizarea și dezvoltarea învățământului profesional, inclusiv pentru creșterea atractivității și acțiuni de promovare și implementare a învățământului dual.

21. Dezvoltarea și consolidarea cadrului calificărilor din ÎPT prin elaborarea standardelor de calificare pentru toate programele și alinierea a cel puțin 50 % din programele de studii ÎPT active la curricula bazată pe calificări ar reduce substanțial decalajul dintre competențe și cererea de pe piața muncii. Iar aprobarea unor programe din ÎPT bazate pe tranziția către o economie ecologică (elaborate în colaborare cu sectorul privat) ar aduce plus valoare în procesul de dezvoltare durabilă al sectorului.

22. O importanță majoră în procesul de pregătire a specialiștilor o are învățământul dual, formă alternativă de organizare a învățământului profesional tehnic. De către MEC a fost aprobat cadru normativ de punere în aplicare a prevederilor Legii nr. 110/2022² prin aprobarea Planului cadru³ și a ghidurilor metodologice de perfectare a Acordului de cooperare în învățământul dual și a Contractului de formare profesională în învățământul dual, a fost dezvoltat registrul unităților economice în învățământul dual în cadrul Sistemului Informațional de Management în Educație. Numărul elevilor în învățământul dual a crescut semnificativ în ultimii ani (Figura 1).

¹ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=139154&lang=ro

² https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=131324&lang=ro

³ https://mec.gov.md/sites/default/files/planul_-cadru_0.pdf

În anul de studii **2025–2026** numărul elevilor din învățământul dual în Republica Moldova este de aproximativ 3.340 de elevi — cu 923 mai mulți (+38,2%) decât în anul precedent și cu 1.640 mai mulți (+96,5%) față de anul de studii 2023–2024.

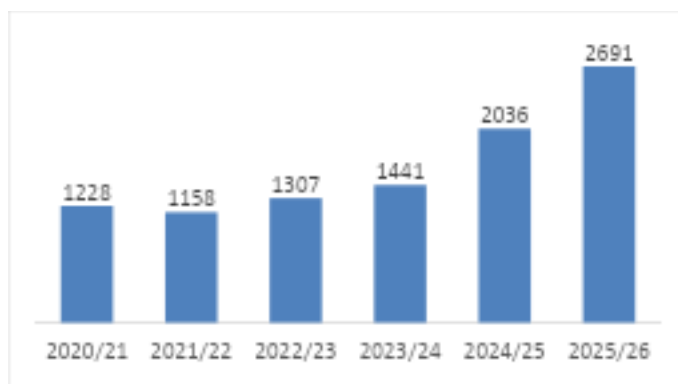
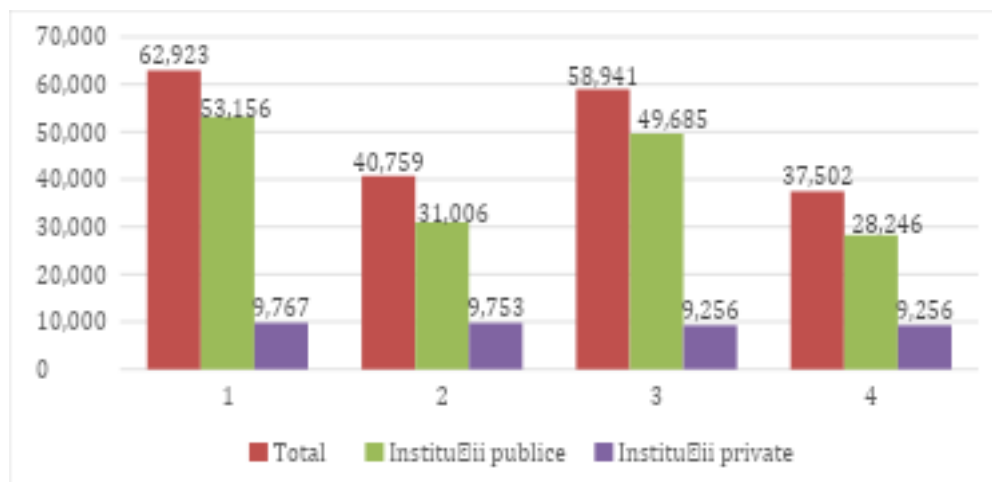

Figura 1. (Sursa BNS) Evoluția numărului de studenți în învățământul dual

23. **În învățământul superior** au fost realizate acțiuni ținute de asigurare a calității programelor de studii superioare pentru ca acestea să răspundă nevoilor pieței muncii, inclusiv au fost investite peste 500 mln. lei în infrastructura universitară. Au fost aprobate peste 300 de standarde de calificare pentru nivelele 6-8 ISCED, ajustate peste 150 de programe de studii superioare de licență și master la aceste standarde și elaborate peste 750 de suporturi de curs.

24. Numărul total de studenți în învățământul superior a constituit **62,9 mii persoane**, în creștere⁴ cu **6,8%** față de anul de studii 2024/25. Dintre aceștia, **53,2 mii (84,5%)** studiază în instituțiile publice de învățământ superior, iar **9,8 mii (15,5%)** în instituțiile private. Numărul studenților din instituțiile publice a crescut cu **7,0%**, iar în instituțiile private cu **5,5%** comparativ cu anul precedent (Figura 2).

⁴ https://statistica.gov.md/ro/activitatea-institutiilor-de-invatamant-superior-in-anul-de-studii-202526-9454_62181.html

Figura 2. (Sursa BNS) **Evoluția numărului de studenți în învățământul superior, pe tipuri de instituții și forma de finanțare, 2024/25–2025/26**

Pe cicluri de studii, **46,7 mii (74,2%)** de studenți sunt înscriși la studii superioare de licență, **10,6 mii (16,9%)** la studii superioare de master și **5,6 mii (8,9%)** la studii superioare integrate. Comparativ cu anul de studii 2024/25, numărul studenților a crescut la toate ciclurile de studii: cu **6,6%** la licență, **7,7%** la master și **5,9%** la studiile superioare integrate (Figura 3).

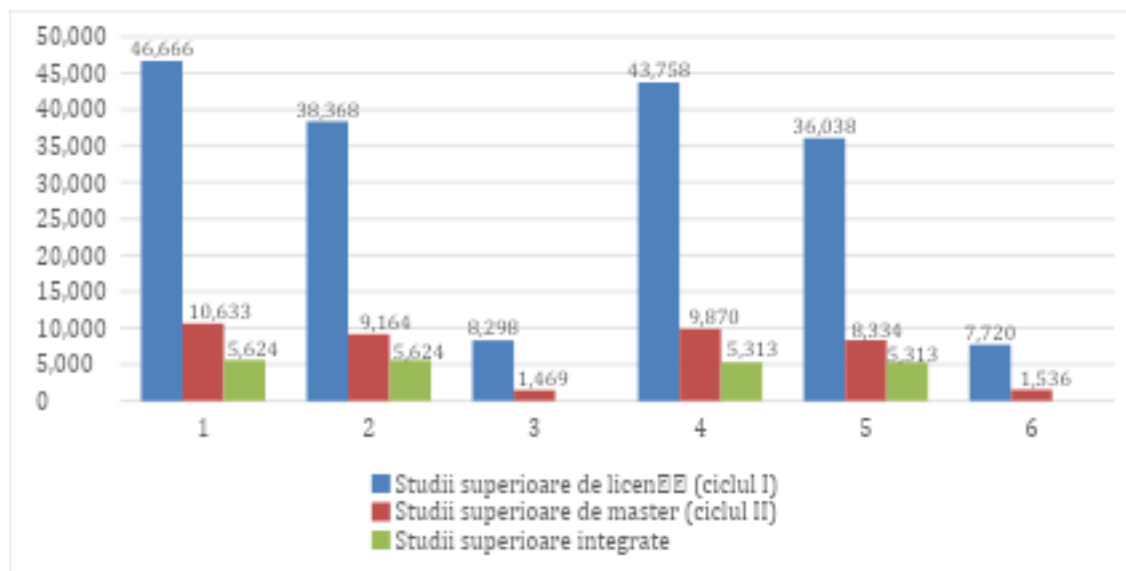

Figura 3. (Sursa BNS) **Evoluția numărului de studenți în învățământul superior, pe cicluri de studii și tipuri de instituții, în anii de studii 2024/25 și 2025/26**

După forma de învățământ, **39,7 mii (63,1%)** de studenți își fac studiile cu frecvență, **22,6 mii (35,9%)** cu frecvență redusă și **629 persoane (1,0%)** la distanță. Comparativ cu anul precedent, numărul studenților a crescut cu **6,8%** la învățământul cu frecvență și cu **4,2%** la învățământul cu frecvență redusă, iar programele la distanță au înregistrat o creștere semnificativă, de la **77 la 629 de studenți**.

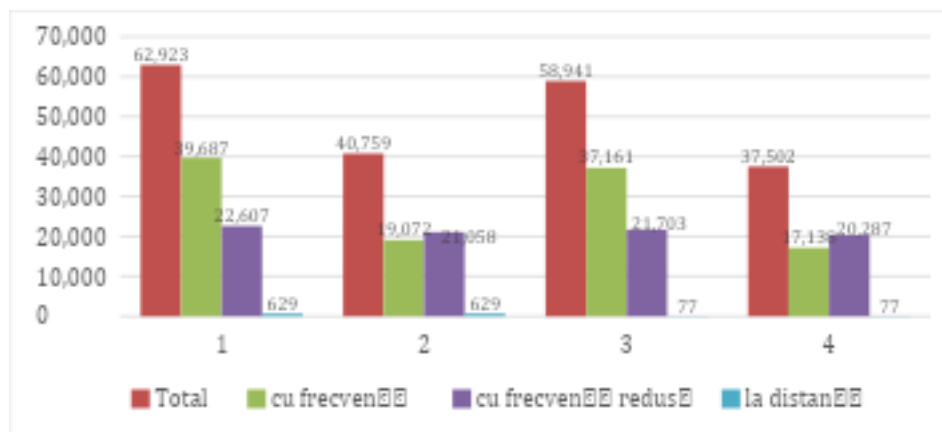

Figura 4. (Sursa BNS) Distribuția studenților în învățământul superior, pe forme de învățământ, în anii de studii 2024/25 și 2025/26

25. Cu toate acestea urmează ca toate programele de studii superioare de la cele trei cicluri de studii superioare să fie aliniate la standardele de calificare pentru ca acestea să satisfacă deplin cerințele pieței muncii cu participarea mediului de afaceri la modernizarea lor. A fost aprobat prin HG 660/2024 Regulamentul-cadru de organizare și desfășurare a învățământului superior dual⁵ în cadrul studiilor superioare de licență (ciclul I). Prin HG 164/2025 a fost aprobat Regulamentul⁶ de organizare și desfășurare a învățământului la distanță și cu frecvență redusă în cadrul studiilor superioare de licență și de master.

26. O serie de provocări care persistă în continuare în formarea profesională, precum lipsa unui sistem modern de marketing educațional și a mecanismelor de ajustare a ofertei educaționale la necesitatea pieței muncii; nivelul scăzut de educație antreprenorială și economică a societății, în general, și a tinerei generații, în special; inerția pieței muncii, dar și a sistemului de învățământ de a crea structuri comune: parcuri tehnologice, laboratoare științifice, întreprinderi cu funcții duble (de producere și de formare profesională etc.); nivelul scăzut de investiții dinspre agenții economici în sistemul de pregătire a resurselor umane și nivelul scăzut de protecție legală în acest sens; perpetuarea unui proces defectuos de ghidare în carieră; acțiuni limitate în ce privește pregătirea tinerilor pentru viață, dezvoltarea rezilienței la provocările psihoemoționale și dezvoltarea abilităților de adaptare continuă la nevoile pieței muncii; investiții limitate în crearea unui mediu sigur și prietenos în școli, dar și în timpul practicii profesionale și mai târziu la locul de muncă; majoritatea calificărilor oferite de furnizorii de servicii educaționale nu au la bază standarde de calificare elaborate pe domenii și niveluri de formare profesională, toate acestea vor fi realizate prin acțiunile noului Program de implementare a SD "Educația 2030" pentru următorii 5 ani.

Dimensiunea performanțelor în sistemul de învățământ: acces; incluziune; rezultate ale învățării; absenteism și abandon; grupuri vulnerabile; adaptarea psihosocială și educațională

27. Sistemul de învățământ își consolidează capacitatea de sprijin pentru generația tânără în procesul de tranziție sigură și sănătoasă spre maturitate, pentru asigurarea bunăstării copiilor, adolescenților și tinerilor și al dezvoltării durabile a societății. Astfel, urmează în continuare să asigurăm accesul la educație, în primul rând, a copiilor, elevilor, studenților din mediile vulnerabile; să îmbunătățim evoluția indicatorilor de participare școlară (la testări naționale și internaționale), să promovăm incluziunea și integrarea socioemoțională a celor ce învață, prin

⁵ https://mecc.gov.md/sites/default/files/145243_0.pdf

⁶ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=148183&lang=ro

promovarea egalității de gen, educației pentru sustenabilitate, democrație, interculturalitate, multilingvism, pentru pace și cetățenie activă.

28. În anul de referință, rata de participare la servicii de educație timpurie a copiilor de **0–2 ani împliniți** și rata de participare la învățământul preșcolar a copiilor de **3 ani până la vârsta intrării în învățământul primar** denotă o tendință pozitivă. Prima rată a crescut cu 4,2 p.p., iar cea de-a doua cu 4,1 p.p. (Figura 5a). Trendul pozitiv atestă o îmbunătățire a frecventării instituțiilor de către copii și un interes sporit din partea părinților, or, nivelul calității educației timpurii este în continuă creștere.

Numărul copiilor înscriși în instituțiile de educație timpurie, în anul 2025, a fost de 122,9 mii de persoane, în scădere cu 4,3 mii de copii sau cu 3,4%, comparativ cu anul 2024. Totodată, rata de cuprindere în educația formală a copiilor în vârstă de 6 ani a crescut față de anul 2022 cu 7,7 p.p., ceea ce este semnificativ pentru acest indicator și s-a menținut în continuare în 2024 și 2025.

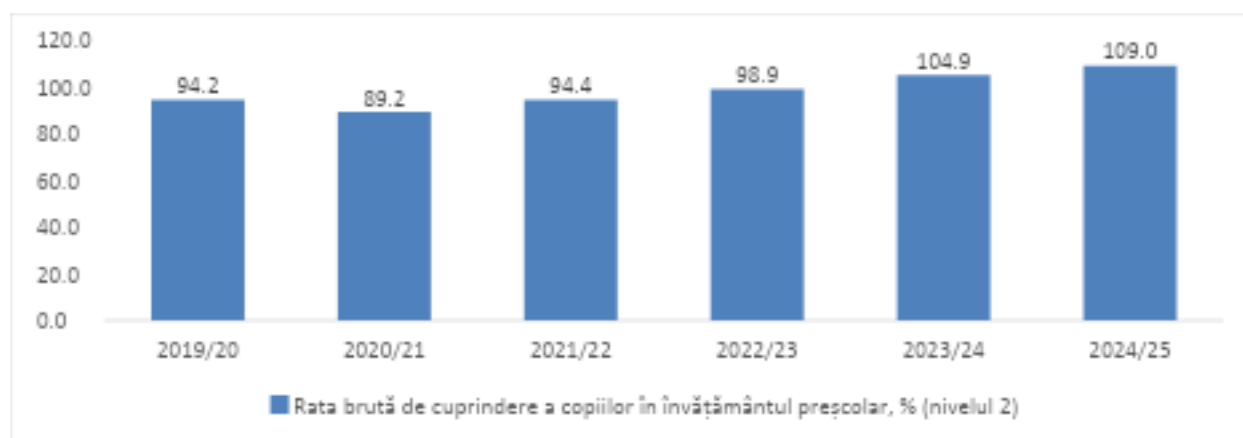

Figura 5a. (Sursa: BNS) Rata brută de cuprindere a copiilor în învățământul preșcolar

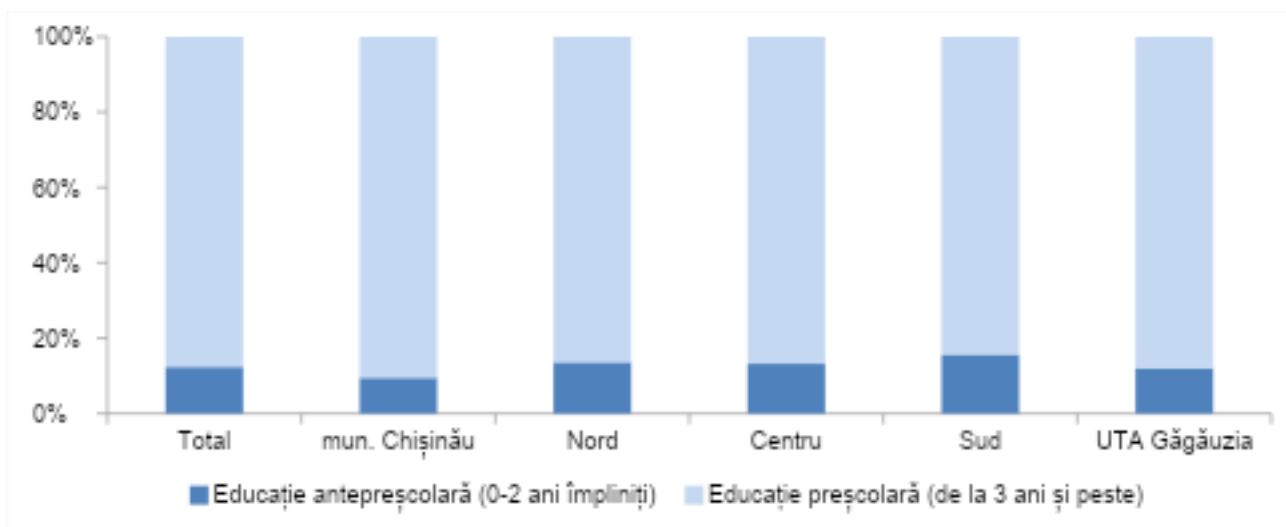

Figura 5b. Ponderea copiilor înscriși în servicii de educație timpurie (0–2 ani împliniți) și învățământ preșcolar (de la 3 ani până la vârsta intrării în învățământul primar), pe regiuni, 2025^{7.1}

7.1 https://statistica.gov.md/ro/situatia-copiilor-in-republica-moldova-in-anul-2025-9578_62470.html

Structura participării la educația timpurie confirmă predominanța învățământului preșcolar, 87,6% dintre copiii înscriși fiind cu vârsta de 3 ani și peste, în timp ce 12,4% beneficiază de servicii de educație antepreșcolară (0–2 ani). La nivel regional, ponderea copiilor înscriși în învățământul preșcolar variază între 84,3% în regiunea Sud și 90,5% în municipiul Chișinău, diferențele fiind relativ reduse și indicând o distribuție echilibrată a serviciilor de educație timpurie (Figura 5b). Totodată, majoritatea copiilor înscriși în instituțiile de educație timpurie provin din mediul urban (52,4%), iar distribuția pe grupe de vârstă evidențiază o concentrare a participării în rândul copiilor de 5 și 6 ani, ceea ce reflectă o bună cuprindere a copiilor în etapa premergătoare învățământului primar.

29. Eforturile Ministerului Educației și Cercetării sunt îndreptate spre crearea de noi locuri în serviciile de educație timpurie destinate copiilor de 0–2 ani împliniți, cu suportul partenerilor externi. Astfel, pe parcursul anilor 2024-2025, au fost reparate și dotate 15 instituții de educație timpurie, fiind amenajată câte o grupă de creșă cu o capacitate de 15 copii în fiecare instituție, ceea ce a contribuit la extinderea accesului copiilor la servicii de educație timpurie și la sprijinirea familiilor în concilierea vieții profesionale cu responsabilitățile parentale.

30. **Rata brută de înscriere a copiilor în învățământul primar și rata brută de cuprindere a copiilor în învățământul gimnazial** au remarcat o creștere în comparație cu anul precedent. Prima rată s-a majorat cu 0,9 p.p., iar cea de-a doua – cu 2,9 p.p. (Figura 6).

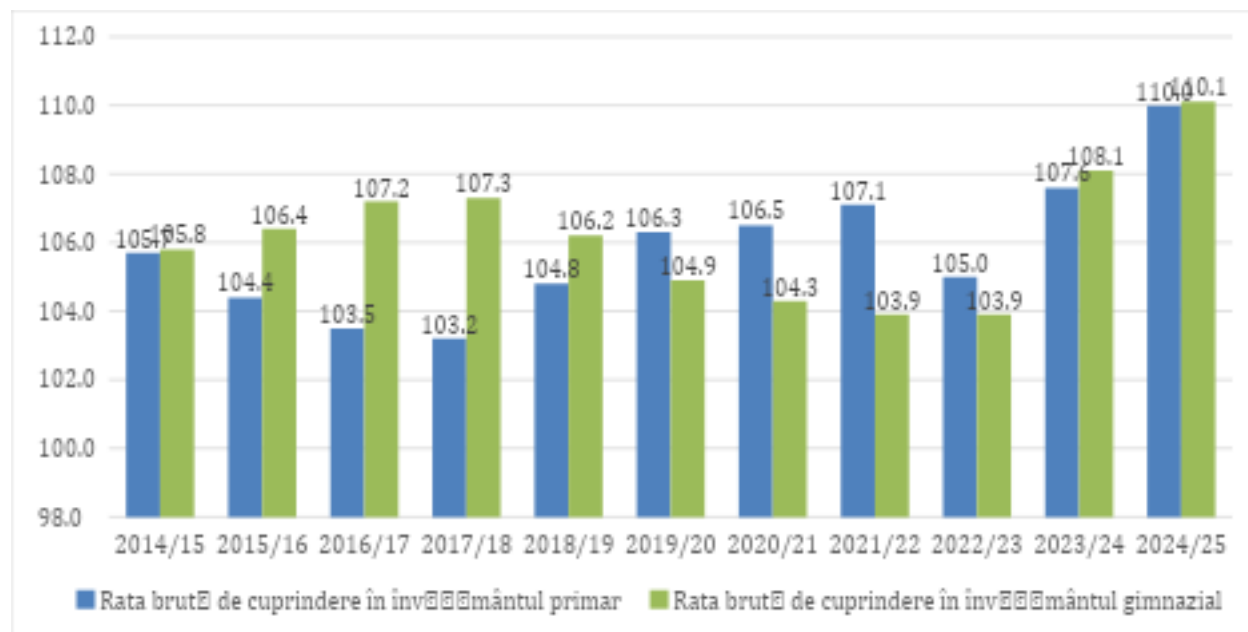

Figura 6. (Sursa: BNS) Rata brută de înscriere a copiilor în învățământul primar și rata brută de cuprindere a copiilor în învățământul gimnazial

31. **Rata brută de cuprindere în învățământul secundar de treapta II** (nivelul 3) în anul 2025 s-a menținut la nivelul anului precedent, pe când **rata brută de cuprindere în învățământul terțiar** s-a majorat considerabil, atestând o creștere de 5 p.p. (Figura 7).

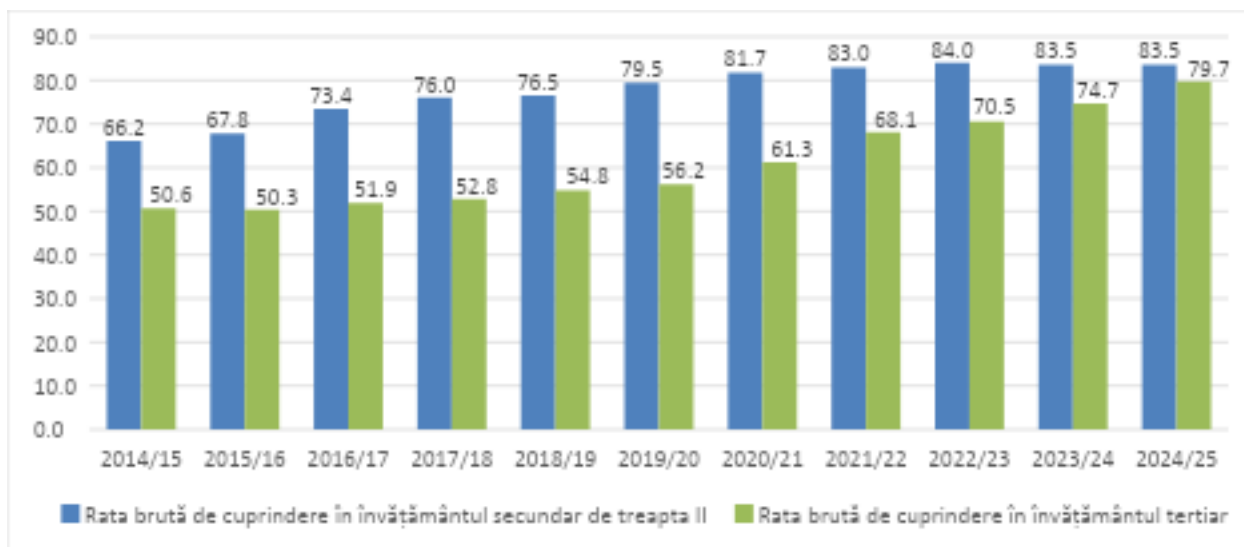

Figura 7. (Sursa: BNS) Rata brută de cuprindere în învățământul secundar de treapta II și rata brută de cuprindere în învățământul terțiar

32. În anul 2024 (date operative) **rata de participare a tinerilor și adulților în educația formală și nonformală pe parcursul vieții** a crescut față de anul 2022 cu 1,1 p.p., ceea ce este semnificativ pentru acest indicator și a menținut progresul în anul 2024 (Figura 8).

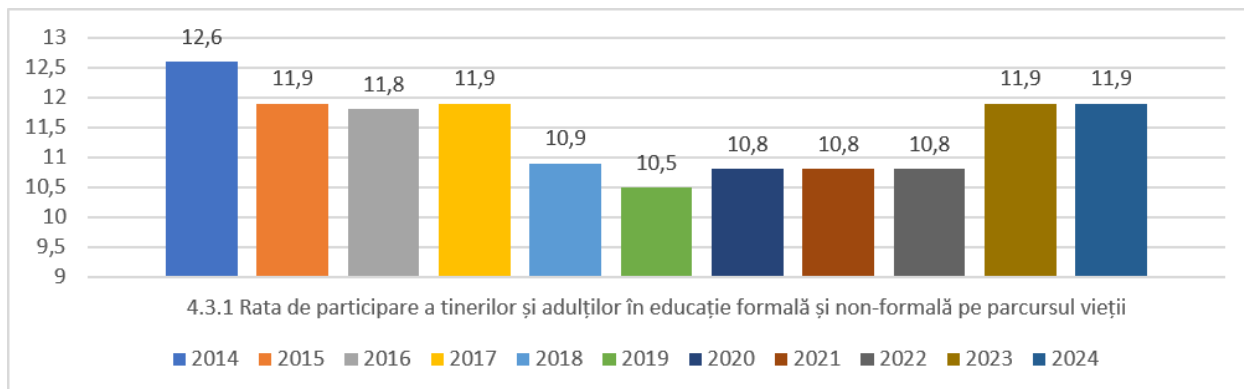

Figura 8. (Sursa: BNS) Rata de participare a tinerilor și adulților în educația formală și nonformală pe parcursul vieții

33. În scopul asigurării unui proces educațional de calitate pentru copiii cu CES, în Republica Moldova a fost aprobat prin HG 950/2023 Programul național al educației incluzive în Republica Moldova pentru anii 2024 – 2027⁷, au fost dezvoltate diferite tipuri de servicii de suport. Acestea sunt instituite în baza unui pachet minim de servicii de educație incluzivă, care vizează servicii precum CDS, CREI, cu educație specializată – abilitare/reabilitare, suport în pregătirea temelor, alimentație gratuită, manuale, conform legislației în vigoare, SAP, CRAP.

34. Experiența anilor în care au fost dezvoltate serviciile nominalizate a demonstrat că acestea nu sunt suficiente pentru acoperirea tuturor nevoilor copiilor cu CES și/sau cu dizabilități încadrați în sistemul de învățământ, înregistrând mai multe probleme, de aici nevoia reconceptualizării pachetului minim de servicii de educație incluzivă.

35. Dotarea cu materiale didactice specializate și echipamente asistive. În cadrul unui studiu sociologic⁸, cadrele didactice au menționat necesitatea unor programe educaționale structurate, materiale didactice și concept/teste de evaluare special adaptate pentru diferite categorii de copii cu CES. Experții intervievați au accentuat necesitatea dotării cu tehnologii și echipamente asistive. Fără aceste resurse, doar cu cerințe privind curriculumul modificat și programe individualizate acestora le este dificil să decidă ce este mai bine pentru un anumit elev. Improvizarea în momentul aplicării metodelor de evaluare, elaborării testelor, de asemenea, provoacă frustrări cadrelor didactice, care și-ar dori niște modele după care să se ghideze.

36. Republica Moldova a înregistrat succese în asigurarea accesului pentru toți copiii în instituțiile de învățământ general. Rămâne, însă, să asigurăm un mecanism de finanțare pentru grădinițe, or astăzi acesta lipsește, și să oferim serviciile necesare pentru copii cu dizabilitate severă, în special, prin angajarea cadrelor didactice de sprijin și prin dotarea instituțiilor cu echipament specific și tehnologii asistive.

37. Totodată, după absolvirea gimnaziului sau a liceului, tinerii trebuie să aibă acces la învățământul profesional tehnic și superior, precum și la alte forme de educație pe tot parcursul vieții, având asigurată tranziția spre piața muncii. Drept răspuns la această provocare, până în 2027 cota copiilor cu dizabilități incluși în învățământul preșcolar urmează să constituie 5% din numărul total de copii la acest nivel de învățământ, 3% din numărul total de copii/tineri incluși în învățământul profesional tehnic și 2% din numărul total de tineri din învățământul superior. Noul Program pentru educația incluzivă prevede asigurarea transportului adaptat pentru copii cu cerințe educaționale speciale și/sau dizabilități, astfel încât în următorii trei ani, numărul acestora să poată acoperi în proporție de cel puțin 50% necesitățile copiilor.

⁷ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=141025&lang=ro

⁸ [https://www.unicef.org/moldova/media/15376/file/Incluziunea%20copiilor%20cu%20cerin%C8%9Be%20educa%C8%9Bionale%20speciale%20%C3%AE%20sistemul%20de%20%C3%AE%20C4%83%C8%9B%C4%83m%C3%A2nt%20\(2024\).pdf](https://www.unicef.org/moldova/media/15376/file/Incluziunea%20copiilor%20cu%20cerin%C8%9Be%20educa%C8%9Bionale%20speciale%20%C3%AE%20sistemul%20de%20%C3%AE%20C4%83%C8%9B%C4%83m%C3%A2nt%20(2024).pdf)

38. Fenomenul bullying-ului este o problemă gravă și persistentă, reflectată atât în datele oficiale raportate de autorități, cât și în percepțiile elevilor. În ultimii ani, amploarea acestui fenomen a devenit mai vizibilă, ceea ce evidențiază necesitatea unor măsuri coerente și coordonate de prevenire și intervenție. Potrivit datelor prezentate de autoritățile naționale, în anul 2025 au fost raportate aproximativ 1 826 de cazuri de bullying în școli, cu 108 cazuri mai multe decât în anul precedent, când au fost înregistrate 1 718 cazuri. Creșterea numărului de cazuri raportate este explicată atât prin persistența fenomenului, cât și prin îmbunătățirea mecanismelor de identificare și raportare a situațiilor de violență în mediul școlar.

Deși numărul cazurilor de bullying a crescut, datele Ministerului Educației și Cercetării arată că numărul total al situațiilor suspecte de violență, abuz, neglijare și exploatare a copilului raportate în instituțiile de învățământ a scăzut la aproximativ 7 582 de cazuri, comparativ cu peste 8 000 de cazuri înregistrate în anul 2023. Această evoluție sugerează că măsurile de prevenire implementate la nivel național încep să producă efecte, însă bullying-ul continuă să reprezinte o componentă importantă a fenomenului violenței școlare.

39. Comisia Europeană împotriva Rasismului și Intoleranței (ECRI) recomandă autorităților să colecteze date dezagregate în funcție de gen privind incidentele rasiste în școli, inclusiv cu privire la motivele specifice comportamentului de bullying. Astfel de date ar trebui să servească drept bază pentru elaborarea unor răspunsuri mai bine direcționate la bullying-ul din școli, inclusiv campanii suplimentare de prevenire a bullying-ului și cursuri de formare pentru profesori și alți specialiști care lucrează cu copiii în școli.

40. Neintervenția în materia prevenirii și combaterii bullying-ului vor conduce, cu probabilitate ridicată, la escaladarea fenomenului, atât sub aspectul incidenței, cât și al intensității manifestărilor, generând prejudicii semnificative asupra sănătății psihice și fizice a copiilor și degradarea climatului educațional. În consecință, se impune elaborarea și implementarea unor intervenții integrate cu politicile publice din sectorul educație, care să fie bazate pe date statistice și cercetări empirice, care să prevadă mecanisme clare de prevenție, intervenție și monitorizare în colaborare cu autoritățile publice din domeniul educației, precum și măsuri de sprijin pentru victime.

41. Față de 2009, decalajul dintre scorurile Republicii Moldova și media OECD s-a redus în toate cele trei domenii evaluate. Totuși, această evoluție trebuie interpretată în contextul modificării performanțelor ambelor grupuri de referință: pe de o parte, al evoluției rezultatelor Republicii Moldova, iar pe de altă parte, al schimbării mediei OECD, inclusiv al scăderii înregistrate în 2022.

La prima participare a Republicii Moldova la testarea PISA 2009, diferențele dintre media OECD și punctajul mediu al Republicii Moldova au fost de 99 de puncte la matematică, 105 puncte la citire/lectură și 88 de puncte la științe. În testarea PISA 2022, aceste diferențe s-au redus la 58 de puncte la matematică (o diminuare cu 41 de puncte față de PISA 2009), 65 de puncte la citire/lectură (o diminuare cu 40 de puncte) și 68 de puncte la științe (o diminuare cu 20 de puncte).

Comparativ cu testarea PISA 2018, evoluțiile din PISA 2022 indică însă o dinamică diferită între domenii. La matematică, diferența dintre media OECD și punctajul mediu al Republicii Moldova s-a diminuat cu 10 puncte, la citire/lectură a rămas practic neschimbată (o creștere de 2 puncte), iar la științe diferența s-a majorat cu 7 puncte (Figura 9). Aceste rezultate confirmă faptul că reducerea decalajului față de 2009 nu a fost uniformă în timp și trebuie analizată atât în raport cu evoluția performanțelor Republicii Moldova, cât și cu schimbările înregistrate la nivelul mediei OECD.

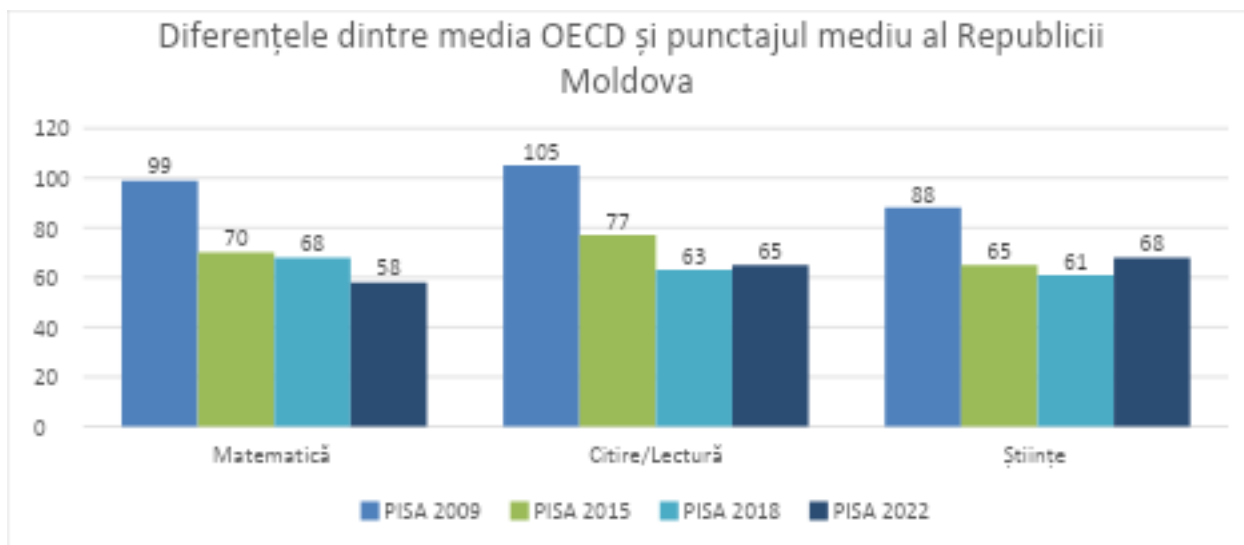

Figura 9. Evoluția diferenței dintre rezultatele Republicii Moldova și media OECD la evaluările PISA, 2009–2022

42. Cu toate acestea, reducerea decalajului față de media OECD nu reflectă în totalitate nivelul de competențe dobândite de elevii din Republica Moldova, indicatorii absoluți ai performanței evidențiind în continuare provocări semnificative. În acest context, conform rezultatelor OECD PISA 2022 (publicat în decembrie 2023), media performanței în 2022 a fost la același nivel ca în 2018 la matematică și mai scăzută în comparație cu 2018 la lectură și știință, cu scoruri în general scăzute în comparație cu mediile OECD. Rezultatele arată o proporție mare de elevi de 15 ani care nu reușesc să demonstreze competența de bază (nivelul 2) la citire (49%), la matematică (56%) și la științe (49%). Evaluarea PISA arată nu doar în ce măsură elevii pot reproduce cunoștințe, ci și dacă ei le pot aplica în situații noi atât în cadrul școlii, cât și în viața reală.

43. Prin urmare, rezultatele PISA au scos în prim plan problemele sistemului de învățământ. Punctajele medii ale elevilor din instituțiile de învățământ cu un număr mic de elevi, sunt semnificativ mai mici decât punctajele medii ale elevilor din instituțiile de învățământ cu un număr mare de elevi. Elevii avantajați din punct de vedere socio-economic înregistrează performanțe mai înalte în toate domeniile, decât elevii dezavantajați. Elevii din instituțiile de învățământ din mediul urban înregistrează performanțe mai înalte în toate domeniile testării PISA, comparativ cu elevii

din instituțiile de învățământ rurale⁹. PISA evidențiază existența unui decalaj semnificativ între instituțiile de învățământ în funcție de dimensiunea acestora: elevii din școlile mari (cu peste 400 de elevi) obțin rezultate considerabil mai bune decât elevii din școlile mici (cu mai puțin de 200 de elevi). Conform metodologiei OECD, diferența de punctaj identificată corespunde aproximativ unei diferențe de trei ani de școlarizare. Astfel, la vârsta de 15 ani, elevii din școlile mici pot avea un nivel de competențe comparabil cu cel al elevilor aflați cu aproximativ trei ani mai devreme în parcursul școlar.

44. **Neintervenția pe dimensiunea** problemelor de acces și de facilitare, de socializare și adaptare psihosocială și educațională a persoanelor din diferite medii sociale, vulnerabile, inclusiv a copiilor refugiaților, copiilor rămași fără îngrijire părintească, cu dizabilități sau cu comportament deviant, va condiționa nerespectarea drepturilor fundamentale ale copiilor și accesul limitat la educație. Sistemul de învățământ nu-și va consolida capacitatea de sprijin pentru generația tânără în procesul de tranziție sigură și sănătoasă spre maturitate, fapt ce va avea repercusiuni asupra rezultatelor școlare, confirmate prin testările naționale și internaționale, fiind un impediment al bunăstării copiilor, adolescenților și tinerilor și al dezvoltării durabile a societății.

Dimensiunea resurselor umane în sistemul de învățământ

45. Nivelul de competență, motivația și prestația cadrelor didactice, care influențează direct performanța sistemului educațional, respectiv, recrutarea, formarea profesională de calitate, motivarea, dezvoltarea continuă a performanțelor cadrelor didactice reprezintă strategia-cheie.

46. Funcționalitatea și performanța sistemului de învățământ sunt afectate de un dezechilibru cantitativ, calitativ, de gen, de vârstă, de mediu (rural, urban) în domeniul capitalului uman (didactic și managerial) la toate nivelurile, anume: nivelul scăzut de motivație și satisfacție profesională a angajaților din sistem, fluxul redus al intrărilor în sistem ale specialiștilor tineri, în special în mediul rural, fluxul sporit al ieșirilor/abandonului profesional în primii ani de activitate, insuficiența de profesori și manageri calificați, inclusiv în mediul rural, ponderea semnificativă a cadrelor didactice cu vârsta *sub* și *peste* 60 de ani, dezechilibrul de gen în structura personalului didactic.

47. După o reducere a numărului cadrelor didactice și de conducere din instituțiile de învățământ primar și secundar general de la 26.272 de persoane în anul de studii 2022/23 la 25.779 în anul de studii 2024/25, în anul de studii 2025/26 s-a înregistrat o ușoară creștere, până la 25.818 persoane (Figura 10). Totuși, această evoluție nu inversează tendința de diminuare a personalului didactic înregistrată în ultimii ani. În anul de studii 2025/26, numărul total al cadrelor didactice și de

conducere a constituit aproximativ 25,8 mii de persoane. Această evoluție evidențiază presiunea asupra sistemului educațional, generată de deficitul de personal calificat.

Analiza structurii după nivelul de instruire arată că majoritatea absolută a cadrelor didactice dețin studii superioare (peste 93%), în timp ce ponderea persoanelor cu studii profesional-tehnice postsecundare continuă să se reducă. De asemenea, categoria „alte studii” rămâne nesemnificativă, confirmând profesionalizarea înaltă a sistemului educațional, dar și dificultățile de reînnoire a corpului profesoral.

Repartizarea pe grupe de vârstă indică menținerea dezechilibrelor structurale. Cea mai mare pondere este deținută în continuare de cadrele didactice cu vârsta de 50–59 de ani (aproximativ 26–27%), în timp ce segmentul tinerilor sub 30 de ani rămâne redus și în ușoară scădere. În paralel, se observă o creștere a ponderii cadrelor didactice cu vârsta de 60 de ani și peste. Aceste date confirmă accentuarea procesului de îmbătrânire a personalului din sistemul educațional.

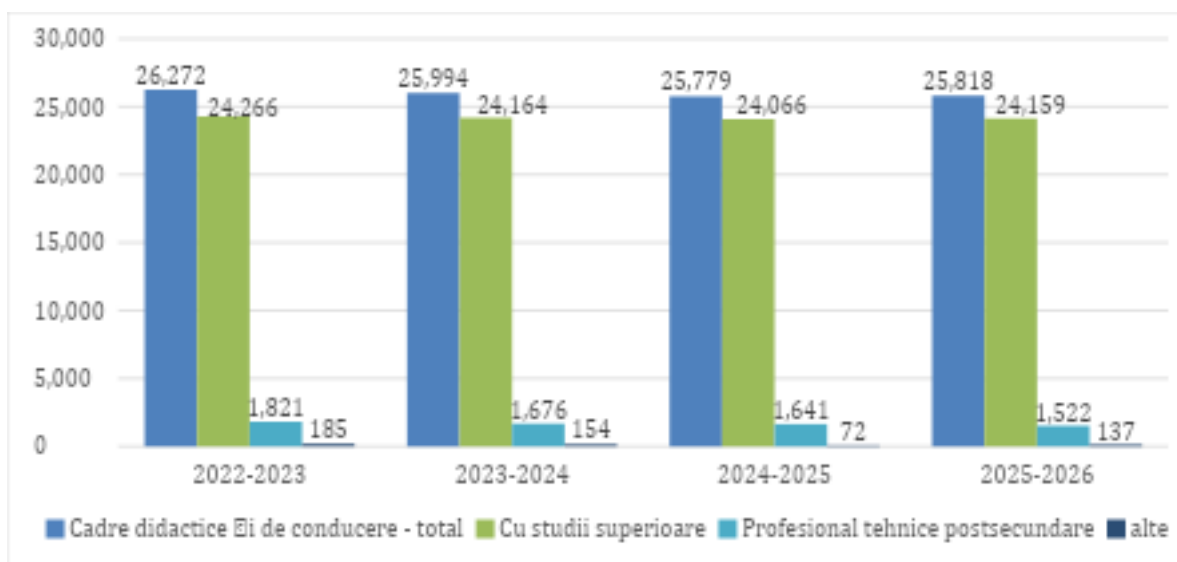

Figura 10. Cadre didactice și de conducere în instituțiile de învățământ primar și secundar general după nivelul de instruire (date din BNS)

48. Insuficiența cadrelor didactice în învățământul general rămâne o provocare majoră în continuare. Deficitul de cadre didactice în învățământul general din Republica Moldova este semnificativ, cu 1.589 de posturi vacante la începutul anului școlar 2025-2026, observându-se o diminuare de până la 1365 la începutul anului bugetar 2026.

49. Se atestă problema insuficienței cadrelor didactice de sprijin (CDS), a fluctuației lor frecvente, cauzate în mod special de dependența instituirii poziției respective de numărul copiilor cu CES incluși în noul an de învățământ (Figura 11). Acest fapt generează și problema pregătirii insuficiente a CDS, mai cu seamă în domeniul organizării asistenței individualizate a copiilor ce

prezintă nevoi complexe (copii cu deficiențe intelectuale, senzoriale dizabilități severe, senzoriale, TSA, asociate, unde normativul este de un CDS la 5 copii).

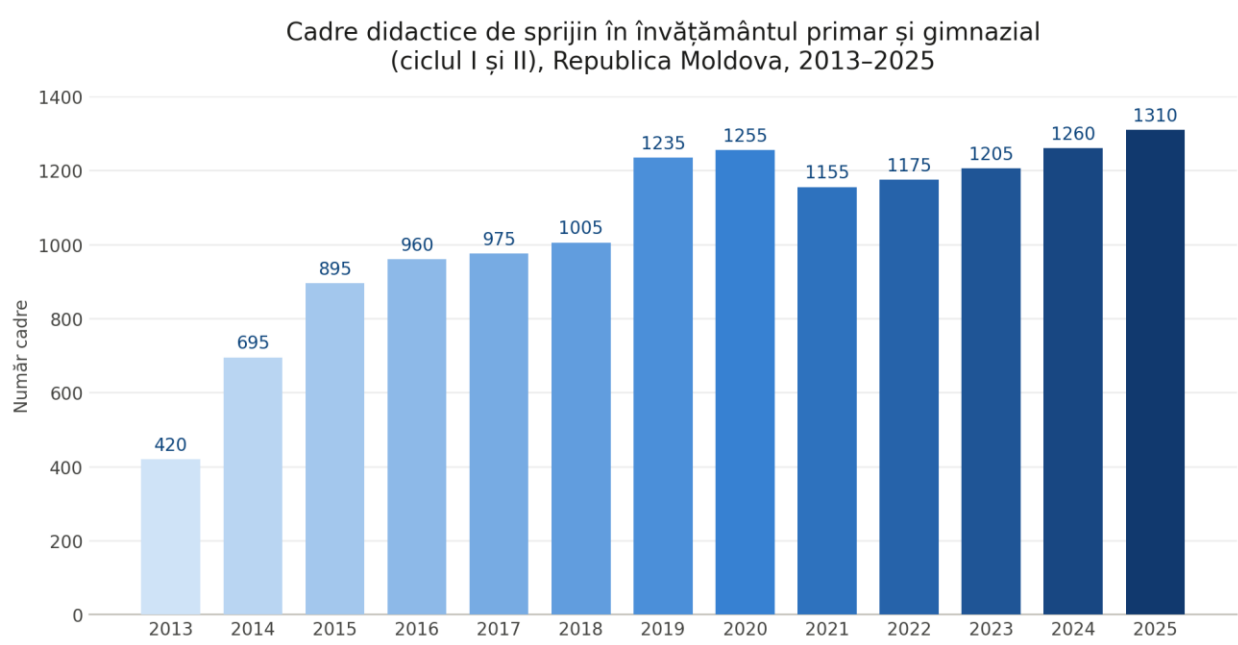

Figura 11. (Sursa MEC) Cadre didactice de sprijin în instituțiile în învățământul primar și gimnazial secundar, ciclul I și II (perioada 2013 – 2025)

50. Ministerul Educației și Cercetării a întreprins măsuri ținute pentru îmbunătățirea performanței cadrelor didactice. Programele „Investim în educatori” și „Investim în profesori” vor fi extinse pentru a include și alte categorii de personal didactic, precum cadrele de sprijin, psihologii și logopezii. Această acțiune contribuie la profesionalizarea și responsabilizarea actorilor educaționali în vederea asigurării educației de calitate și la asigurarea sustenabilității reformelor din educație, precum și creșterea performanței. În paralel, 6.000 de profesori au beneficiat de programe gratuite de formare a competențelor digitale. Au fost formați circa 1000 de mentori la nivel național.

51. Crearea¹⁰ INEL reprezintă o măsură strategică esențială pentru profesionalizarea sistemului educațional din Republica Moldova. Institutul este răspunsul instituțional la necesitatea consolidării leadershipului educațional, asigurării continuității în cariera didactică și corelării politicilor de formare cu realitățile din teren. Rolul său devine cu atât mai important în contextul procesului de aderare la UE și al reformelor structurale necesare în educație.

52. Campania „Fii Pro! Alege să fii profesor!” a fost una de bun augur pentru a atrage studenți la programele de *Științe ale educației*, dar și ulterior de a repartiza absolvenții acestor programe în

¹⁰ <https://inel.md/ro>

școli. Un număr record de 426 de tineri specialiști¹¹ s-au angajat în școli și grădinițe, în anul 2025, marcând cea mai mare participare la indemnul Ministerului Educației și Cercetării de a se alătura sistemului educațional. În 2024, în instituțiile de învățământ s-au angajat 404 tineri, în 2023 – 365, iar în 2022 – 296. Din totalul de tineri angajați, cei mai mulți au optat pentru funcțiile de învățător (89), educator (74), profesor de limbă română (36) și profesor de istorie (23). În ceea ce privește distribuția regională, majoritatea absolvenților au ales să activeze în instituțiile din Chișinău, UTA Găgăuzia, Bălți, Orhei și Ialoveni.

53. Rezultatele se datorează majorării indemnizației de repartizare ¹²la 200 de mii de lei, dublării burselor pentru studenții de la domeniul ”Științe ale educației”, reducerea la 75% a normei didactice în primii 5 ani, compensații pentru materiale didactice, sprijin pentru cheltuielile de locuință și utilități în mediul rural sau centrele raionale, concediu anual de până la 62 de zile și asistență din partea unui cadru didactic mentor.

54. Deficitul de resurse umane formate și calificate reprezintă o provocare suplimentară. Multe dintre cadrele didactice din sectorul ÎPT nu au experiență practică în sectorul industrial și nu au acces la dezvoltare profesională continuă. În lipsa unor formări periodice în domeniul tehnologiilor emergente și al practicilor industriale, cadrele didactice pot întâmpina dificultăți în a le dezvolta elevilor competențe practice actuale, diminuând astfel eficiența generală a învățământului profesional.

55. Neintervenția pe dimensiunea deficitului de cadre didactice performante poate duce la o calitate joasă a calității procesului educațional. Problema poate fi soluționată în continuare prin acțiuni sistемice, cu caracter intersectorial, care să cuprindă toate procesele (recrutare, selecție, integrare, motivare, formare inițială și continuă, evaluare, salarizare), toate categoriile de personal, de la toate nivelurile sistemului (educație timpurie, învățământ general, profesional-tehnic, superior, formarea continuă). Modificările la Codul Educației pot susține și cadrele didactice din învățământul profesional tehnic. Aceasta ar presupune extinderea mecanismului de acordare a compensației anuale de 4.000 de lei pentru materiale didactice și în învățământul profesional tehnic. În prezent, de acest sprijin beneficiază doar cadrele didactice din învățământul general. După aprobarea modificărilor la Codul Educației, aproximativ 3.600 de profesori din colegii și școli profesionale ar putea beneficia de aceste plăți.

Dimensiunea Societatea, comunitatea și familia pentru educație de calitate

56. În sistemul educațional sunt încurajate dialogul social și parteneriatul instituțiilor de învățământ cu organizațiile din domeniile cercetării și inovării, cu sindicatele, cu mediul de afaceri, cu societatea civilă și cu mass-media, realizate în condițiile legislației, însă acestea rămân insuficient valorificate. Promovarea insuficientă din perspectiva asigurării calității educației a

¹¹ https://mec.gov.md/sites/default/files/ordin_modificari.pdf

¹² <https://mec.gov.md/ro/content/portarul-cadrelor-didactice-debutante-din-domeniul-stiinte-ale-educatiei>

politicilor sociale și comunitare în educație, mai ales în privința serviciilor sociale pentru grupuri dezavantajate, precum și a celor educați în și prin familie și a cooperării dintre școală, autorități și familie solicită eforturi mai complexe și substanțiale din partea sistemului de învățământ.

57. Problema corupției și a educației anticorupție continuă să fie prioritară pentru sistemul de învățământ din Republica Moldova, deși în datele Centrului Național Anticorupție instituțiile educaționale nu apar în topul fraudelor academice și al indicatorilor de integritate. Pe parcursul implementării Planului sectorial anticorupție pentru anul 2024¹³ s-au realizat unele progrese în ceea ce privește reducerea fraudei academice și consolidarea eticii în sectorul educației, inclusiv prin monitorizarea mai strictă a examenului de bacalaureat, prin aprobarea și implementarea Codului educației al Republicii Moldova nr. 152/2014, urmată de a Codului de etică al cadrului didactic și prin înființarea consiliilor de etică în școli. Totuși, în sistemul de învățământ se mai întâlnesc cazuri de favoritism, încălcare a integrității, politici nocive de reglementare a conduitei profesionale și politici privind anunțarea posturilor vacante și cazuri de ocupare a funcțiilor de personal, de angajare în schimbul luării de mită.

58. Barometrul situației în învățământul general inferior și superior, realizat de CIVIS, ne arată că în medie pe an un părinte este solicitat să plătească la asociație de 2,6 ori, iar neformal- de 2,9 ori. Contribuțiile părinților anuale constituie circa 33,7 mln. lei dintre care plăți neformale circa 20 mln. lei.

59. Urmează să capacităm¹⁴ Consiliile Naționale de Etică și Integritate¹⁵ pentru învățământul general și superior. Ministerul Educației și Cercetării încurajează părinții, cadrele didactice să sesizeze ministerul în privința abaterilor de etică și integritate (inclusiv colectarea plăților informale). Consiliul are competența de a solicita retragerea gradelor didactice pentru abateri de etică și integritate.

Va fi desfășurată o campanie națională de informare privind combaterea plăților informale și va continua implementarea sistemului guvernamental de plăți în calitate de alternativă legală pentru implicarea transparentă și anonimă a părinților în finanțarea școlilor și grădinițelor.

60. Corupția rămâne una dintre problemele sistemului de învățământ superior din Republica Moldova, sugerează un sondaj comandat de Ministerul Educației și Cercetării realizat în șapte universități. Potrivit datelor, 36 la sută dintre respondenți au spus că fie nu s-au întreprins măsuri în cazurile de corupție pe care le-au raportat anterior, fie că nu au fost informați despre finalitatea lor. Alte 43 de procente au afirmat că unele cadre didactice ar fi fost pedepsite. În baza rezultatelor

¹³ https://mec.gov.md/sites/default/files/ordin_aprobare_plan.pdf

¹⁴ <https://mec.gov.md/ro/content/prioritatile-ministerului-educatiei-si-cercetarii-pentru-anul-2025>

¹⁵ https://mec.gov.md/sites/default/files/20240708133913_0.pdf

studiului, instituțiile participante la sondaj au lansat, o campanie de informare „Toleranță zero față de corupția din universități”¹⁶.

61. Sistemul de învățământ se confruntă cu problema educației în și pentru familie, a cooperării școlii cu familia în educația copiilor. Strategia¹⁷ intersectorială de dezvoltare a abilităților și competențelor parentale pentru anii 2016-2022, implementată cu sprijinul societății civile și al partenerilor de dezvoltare, a impulsionat educația părinților, în general, dar nu s-a reușit soluționarea multiplelor probleme.

62. Tradițiile și credințele despre parenting sunt învechite, încă se crede că de educația copilului se ocupă doar mama, iar tata este persoana care aduce resurse acasă. Este justificat abuzul în educarea copilului prin expresiile: ”Bătaia e din rai”, ”Părinții m-au bătut, dar am crescut om”; ”Adultul e mare și știe mai bine, trebuie ascultat”; ”Nu laud copilul să nu se urce în cap”, etc. Totodată, este prezentă și multitudinea de familii care își educă copiii conform tiparului vechi cu neînțelegere sau lipsa dorinței de schimbare.

63. Există practici episodice /rare privind finanțarea programelor de parenting pentru specialiști și părinți în cadrul serviciilor sociale universale. Programele de parenting sunt finanțate în cadrul unor proiecte/granturi internaționale care au caracter temporar. Majoritatea programelor sunt oferite gratis, cu câteva excepții când părinții achită acest serviciu.

64. Programul de educație parentală „Mellow Parenting” este un program implementat de UNICEF în care părinții învață cum să-și crească copiii în mod sănătos. Programul are drept grup țintă copiii de vârstă preșcolară este format din 14 sesiuni de grup și are scopul de a sprijini părinții în dezvoltarea competențelor parentale la diferite etape de dezvoltare a copilului, începând cu cea prenatală, și până la vârsta preșcolară și se bazează pe principiile de atașament, învățare socială și teoria comportamentului cognitiv. Acesta pune accent pe facilitarea relațiilor pozitive între părinți și copii, îmbunătățirea stării lor de bine, învățarea din experiențe și înțelegerea modului în care acestea influențează comportamentele¹⁸.

65. Neintervenția în crearea unui serviciu social de parenting pozitiv; finanțat de către stat și parteneri de dezvoltare, în elaborarea de programe acreditate pentru diverse grupuri de beneficiari (menu de programe), formarea de specialiști certificați, introduși în baza de date națională, care va fi unificată și funcțională, precum și monitorizarea bunăstării copilului și educației parentale să

¹⁶ https://mec.gov.md/sites/default/files/sondaj-universitati_final_3.pdf

¹⁷ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=95476&lang=ro

¹⁸ <https://www.unicef.org/moldova/documents/programul-de-educa%C8%9Bie-parental%C4%83-%E2%80%9Emellow-parenting>

fie efectuată de specialiști din sistemul social, educațional și medical vor menține în continuare problema **educației în și pentru familie**.

66. Nivelul redus de participare a părinților la administrarea instituțiilor de învățământ rezumată la: discutarea în cadrul adunărilor părintești a problemelor ce țin de drepturile și obligațiile elevilor și ale părinților, de îmbunătățirea condițiilor fizice din școală, de susținerea financiară a școlii, a elevilor aflați în situație de risc și a celor capabili de performanțe; școli reticente față de implicarea părinților și a comunității în angajarea, evaluarea, promovarea și stimularea cadrelor didactice și a celor manageriale, în alegerea disciplinelor opționale și a tematicii cercurilor școlare, în combaterea fenomenului plăților informale, în lupta cu corupția în învățământ; părinți puțin interesați pentru participare în activități concrete din viața școlii; administrații publice locale care neglijează problemele instituțiilor de învățământ va menține un statut subminat al educației în societate și un nivel scăzut de credibilitate.

Dimensiunea medii de învățare și dezvoltare

67. Republica Moldova a făcut **pași importanți** spre modernizarea mediilor de învățare, dar persistă **disparități semnificative între urban și rural, lipsa de resurse moderne și provocări legate de incluziune și digitalizare echitabilă**. Pentru a crea medii de învățare care sprijină dezvoltarea deplină a elevilor, este necesară o abordare integrată – infrastructurală, digitală și socioemoțională – susținută de politici publice coerente și investiții sustenabile.

68. Tranziția de la un curriculum bazat pe cunoștințe la un curriculum bazat pe competențe (și evaluările corespunzătoare) rămâne totuși o problemă care necesită eforturi suplimentare. O parte a provocării constă în faptul că mulți profesori au fost inițial pregătiți pentru un curriculum bazat pe cunoștințe și predau de mulți ani. Tranziția către un curriculum bazat pe competențe necesită focalizarea predării atât pe competențe, cât și pe conținut într-un mod care să permită integrarea acestora (OECD, 2020), evaluarea competențelor, cu accent pus în cazul Moldovei pe evaluarea formativă etc. Pentru mulți profesori, această tranziție este considerată a fi o provocare formidabilă și necesită mai mult timp și efort pentru dezvoltarea profesională a profesorilor, inclusiv mai mult timp și efort pentru dezvoltarea profesională a cadrelor didactice.

69. Printre problemele generale ale curriculumului național aprobat în anii 2018-2019 sunt de menționat: prioritatea conținuturilor în procesul de predare-învățare-evaluare; dominarea componentei teoretice asupra celei praxiologice; excesul abordării disciplinare în defavoarea celei transdisciplinare, interdisciplinare; lipsa experienței la unii conceptori de curricula de a valorifica noțiunile moderne privind dezvoltarea curriculară, inclusiv de a asigura conexiuni intra- și interdisciplinare; valorificarea insuficientă a competențelor pentru secolul XXI a competențelor-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții (Brussels, 2018) și a competențelor-cheie de dezvoltare durabilă.

70. Pentru a răspunde la problemele privind relevanța curriculumului național a avut loc un proces amplu de evaluare a curricula disciplinare din planul cadru de învățământ din perspectiva integrării valorilor, integrării noilor educații, precum educație pentru pace, educație pentru cetățenie globală,

educație financiară și antreprenorială etc. Procesul de evaluare a curricula disciplinare a scos la iveală lacunele calității și implementării curriculumului național.

71. În anul 2025 au fost aprobate Concepția¹⁹ dezvoltării curriculumului și noul Cadru²⁰ de Referință al Curriculumului Național 2025, precum și noul Cadru²¹ de referință a educației timpurii, care stabilesc **principiile, valorile și direcțiile de dezvoltare** ale educației generale din Republica Moldova, având ca obiectiv formarea **competențelor-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții** și alinierea sistemului educațional la standardele europene.

72. Pentru a pune în aplicare noile documente curriculare urmează un proces amplu de formare al conectorilor de curriculum în baza evaluărilor realizate, dezvoltarea noilor curricula disciplinare și a ghidurilor metodologice, formarea cadrelor didactice în materie de implementare a noilor curricula, consolidarea sistemului de evaluare bazat pe dovezi. În cazul că aceste acțiuni nu vor fi realizate riscăm să avem în continuare un curriculum nerelevant, să nu promovăm inovațiile curriculare și să diminuăm rolul acestora în asigurarea unei educații de calitate.

Dimensiunea tehnologiei informației și a comunicațiilor în sistemul de educație

73. Ministerul Educației și Cercetării a realizat pași concreți în prioritizarea și informatizarea /digitalizarea educației în documentele de politici; asupra unei viziuni sistemice privind echipamentele și produsele de program utilizate în instituțiile de învățământ de toate nivelurile; axarea eforturilor de formare inițială și continuă a angajaților din sectorul educației pe „alfabetizarea digitală” (activitate specifică deceniilor precedente) etc.

74. Este important să menționăm că sistemul de educație are sisteme informaționale dezvoltate la toate nivelurile de învățământ fiind și interoperabile între ele (Figura 12). Astfel, pot fi menționate sistemul informațional SIME, un Sistem Informațional pentru Personalizarea Documentelor de Studiu SIPAS, sistemul de e-admitere în învățământul general, profesional tehnic și superior, Sistemul Informațional de Management al Datelor în Domeniul Educației Incluzive (SIMDDEI) etc.

¹⁹ https://mec.gov.md/sites/default/files/last_version_copy_compressed_1_0.pdf

²⁰ https://mec.gov.md/sites/default/files/crcn_aprobat.pdf

²¹ https://mec.gov.md/sites/default/files/document/cadru_de_referinta_al_educatiei_timpurii_2025_.pdf

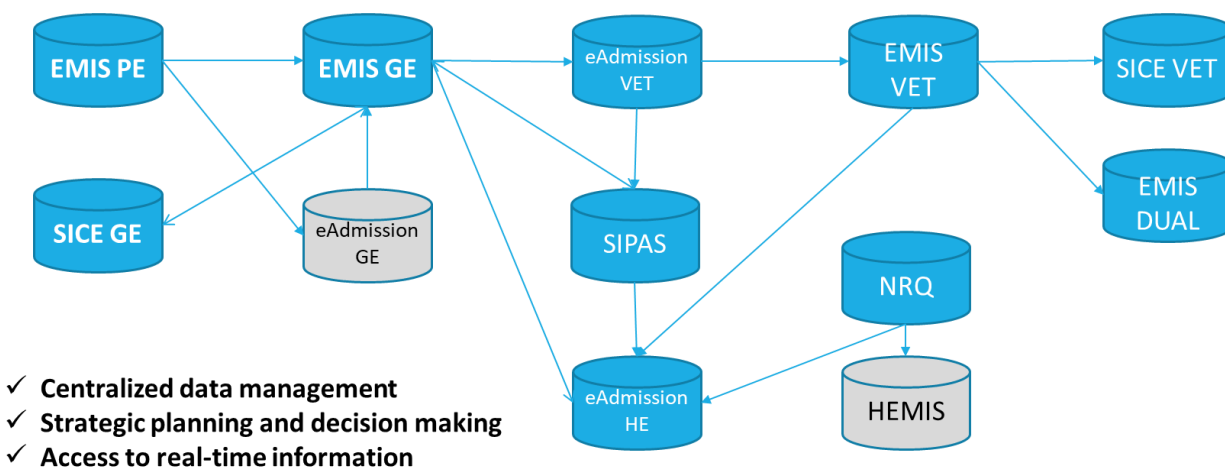

Figura 12. Interoperabilitatea sistemelor informaționale în educație (sursa screening bilateral, RM-UE)

75. În învățământul general funcționează Sistemul Informațional de Management în Educație (SIME), iar implementarea Sistemului Informațional Catalogul Electronic (SICE) continuă să se extindă. Conform datelor Ministerului Educației și Cercetării, în anul de studii 2025–2026, 700 de instituții de învățământ general utilizează catalogul electronic. Comparativ cu anul de studii precedent, numărul instituțiilor utilizatoare a crescut, ceea ce confirmă extinderea implementării SICE la nivelul sistemului de învățământ general. Datele prezentate în Figura 13 evidențiază o creștere constantă a numărului instituțiilor care utilizează registrul electronic: de la 480 de instituții în anul de studii 2023–2024, la 604 instituții în anul de studii 2024–2025 și la 700 de instituții în anul de studii 2025–2026. În aceeași perioadă, ponderea instituțiilor utilizatoare a crescut de la 39,8% la 51,0%, iar ulterior la 69,2%, conform seriei de date analizate. Față de anul de studii 2024–2025, numărul instituțiilor care utilizează registrul electronic a crescut cu aproximativ 16% (de la 604 la 700 instituții), iar ponderea acestora s-a majorat cu 18,2 puncte procentuale. În paralel, numărul instituțiilor care nu utilizează încă registrul electronic a scăzut de la 725 în anul de studii 2023–2024 la 580 în anul de studii 2024–2025 și la 312 în anul de studii 2025–2026, ceea ce indică extinderea continuă a utilizării catalogului electronic.

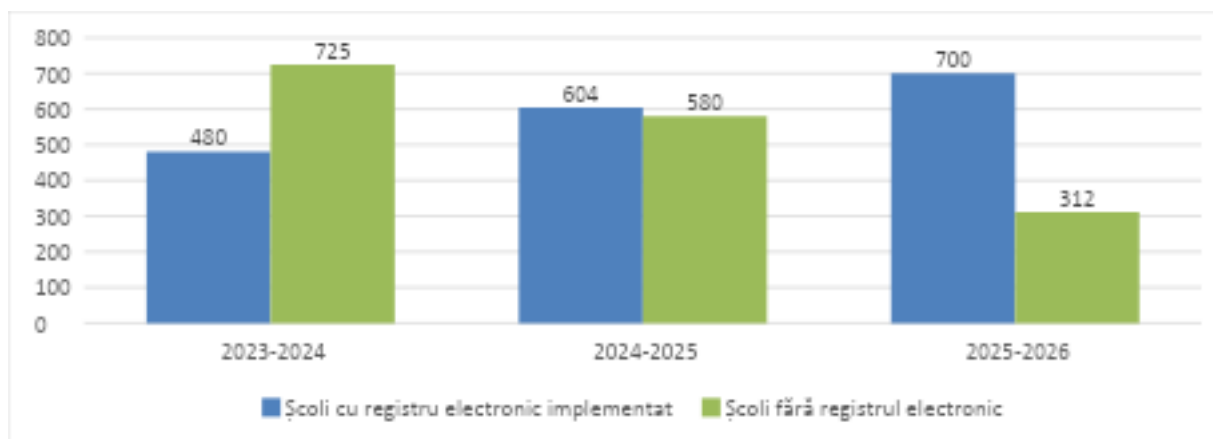

Figura 13. Dinamica utilizării registrului electronic în instituțiile de învățământ general, 2023–2026

76. În anul 2025 a fost lansat un amplu Program de alfabetizare digitală pentru cadrele didactice. Constatăm că peste 75% din cadrele didactice au fost formate în obținerea și certificarea competențelor digitale în învățământul primar și secundar general (Figura 14).

Figura 14. Formarea competențelor digitale pentru profesorii din învățământul primar și secundar general

77. Digitalizarea impune contexte de învățare virtuală ce influențează nemijlocit calitatea capitalului uman. Un absolvent care deține competențe și aptitudini digitale avansate este mai bine pregătit pentru piața muncii moderne. Astfel, digitalizarea reprezintă un egalizator de șanse foarte bun pentru ambele sexe, în măsură egală. În acest sens, promovarea egalității de gen în și prin educație, inclusiv a celei digitale, reprezintă un factor de realizare a echității sociale și de diminuare a dezechilibrelor de gen.

78. În învățământul general au fost puse în aplicare *Standarde de competențe digitale ale elevilor din ciclul primar, gimnazial și liceal*²² și *Standarde*²³ *pentru protecția și siguranța copiilor/elevilor în mediul online* pentru a preveni expunerea tot mai mare a copiilor la riscurile existente în mediul online, precum și la proliferarea unor comportamente iresponsabile în acest mediu (*cyber-bullying*).

79. Elemente fundamentale care necesită a fi luate în considerare pentru a asigura o dinamică pozitivă în domeniul educației digitale în Republica Moldova ar fi: pe reducerea decalajului digital, urmărindu-se ca Republica Moldova să se claseze în top 50 de state la acest indicator, inclusiv prin infrastructură digitală în instituțiile educaționale îmbunătățită și extinderea accesului la internet; Promovarea educației digitale este esențială, inclusiv prin formarea continuă a cadrelor didactice, schimbul de bune practici, creșterea participării la programe de educație digitală timpurie, formarea adulților în domeniul digital, modernizarea curriculumului educațional, integrarea competențelor digitale în formarea profesională a cadrelor didactice; Republica Moldova trebuie să implementeze sisteme digitale moderne și aplicații mobile în sectorul educațional, dar și laboratoare digitale în instituțiile de învățământ, cu evaluarea constantă și reevaluarea

²² https://mecc.gov.md/sites/default/files/cnc4_final_competente_digitale_elevi_22iulie2015_1.pdf

²³ https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordin_aprobare_sso_2022_0.pdf

funcționalităților acestora; Planurile naționale de dezvoltare trebuie să prioritizeze digitalizarea serviciilor și infrastructură educațională, fiind necesară asigurarea unei coerențe și cooperări între instituțiile de stat și sectorul privat.

Dimensiunea învățării și educației adulților pentru calitatea vieții

80. Dezvoltarea sistemului de învățare și educație a adulților și diversificarea formelor și serviciilor de formare continuă a adulților, crearea centrelor de educație nonformală a adulților, inclusiv prin campanii de comunicare și implicarea operatorilor economici încă are un cadru normativ și conceptual insuficient de clar; finanțare slabă a sistemului și nerelevant direcționată; monitorizare precară a datelor statistice comparative privind educația profesională și generală a adulților, care este un impediment în stabilirea strategiilor de dezvoltare a acestui sistem; cercetări puține axate pe această problematică.

81. Pentru a asigura incluziunea tuturor cetățenilor și a oferi sprijin grupurilor vulnerabile, prin Hotărârea Guvernului nr. 222/2024 sunt reglementate și aprobate proceduri privind accesul la măsurile de angajare²⁴. Printre acestea amintim: Procedura de formare profesională a șomerilor prin cursuri pe bază de bonuri; Procedura de formare la locul de muncă în cadrul unității; Procedura de desfășurare a stagiului profesional; Procedura de certificare a cunoștințelor și aptitudinilor dobândite în contexte de educație nonformală și informală.

82. Educația și formarea profesională a adulților se poate realiza prin programe de recalificare, perfecționare, specializare, de competențe profesionale, microcalificare. Durata programelor de formare profesională a adulților în contextul educației formale sunt cuantificate în credite de studii.

83. Toate programele descrise fac parte din Cadrul național de Calificare (CNC). În funcție de tip și de nivelul Cadrului Național de Calificare, durata programelor poate varia de la 3 la 120 de credite de studiu (Tabelul 3).

84. Cu toate acestea, este nevoie de extinderea și consolidarea procesului de validare a competențelor profesionale dobândite de către adulți în contexte de educație nonformală și informală din perspectiva asigurării integrării acestora pe piața muncii și reintegrării migranților moldoveni în viața socială și economică a țării.

85. Până în prezent sistemul de învățare și educație a adulților nu are o foaie de parcurs, care ar contribui la accesul și motivarea adulților pentru formarea continuă profesională și generală, cu repercusiuni asupra calității și a performanțelor în diferite domenii.

Diversitatea programelor acreditate și a certificatelor eliberate pentru învățarea adulților poate fi urmărită în Figura 15:

²⁴ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=149210&lang=ro#

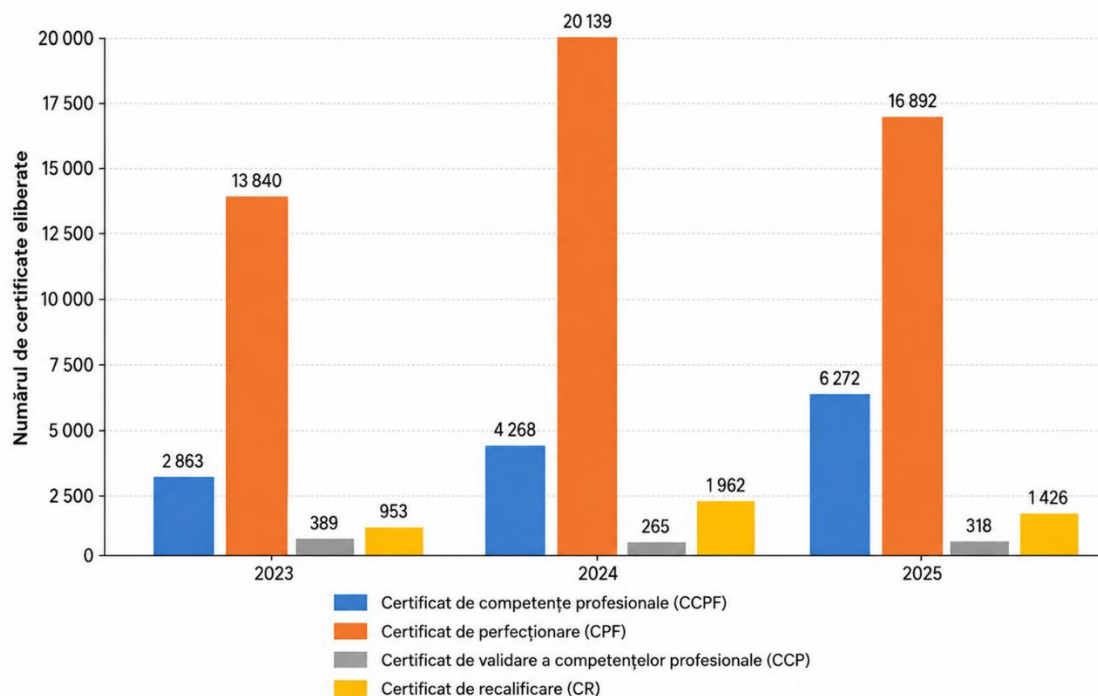

Figura 15. Evoluția numărului de certificate eliberate în sistemul de învățare a adulților, pe tipuri de programe (2020–2025)

Dimensiunea cercetării științifice relevante pentru inovație și calitate în educație

86. Peisajul cercetării și inovării (C&I) din Moldova se confruntă cu provocări semnificative care împiedică alinierea sa la standardele UE și îi limitează competitivitatea. Deși Programul „Smart²⁵ Moldova” a fost aprobat oficial, implementarea sa practică rămâne incompletă, evidențiind slăbiciunile structurale ale infrastructurii C&I, colaborarea public-privat limitată și mecanismele inadecvate pentru transferul de tehnologie. Starea actuală a laboratoarelor, centrelor de cercetare și departamentelor universitare este slab echipată și subfinanțată, limitând capacitatea Republicii Moldova de a efectua cercetări avansate, în special în domenii strategice identificate ca avantaje competitive: agricultură și prelucrarea alimentelor, tehnologia informației și comunicațiilor (TIC), energie durabilă, biomedicină și produse biofarmaceutice.

87. În plus, Republica Moldova se confruntă cu un angajament slab între instituțiile publice de cercetare și entitățile din sectorul privat, subminând potențialul de inovare și ducând la comercializarea lentă a rezultatelor cercetării. Lipsa instrumentelor de finanțare axate pe inovare, cum ar fi voucherele pentru inovare și parteneriatele public-privat specifice, împiedică în continuare capacitatea IMM-urilor și a întreprinderilor nou-înființate de a dezvolta soluții inovatoare sau de a accesa tehnologii avansate. În consecință, Republica Moldova rămâne în urma concurenților regionali și nu este în măsură să își valorifice pe deplin potențialul în sectoarele prioritare identificate.

²⁵ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=145032&lang=ro

88. Nivelul foarte redus al infrastructurii de cercetare provoacă lipsa de atractivitate și creează un obstacol pentru dezvoltarea dimensiunii experimentale a sistemului de cercetare, a cooperării cu sectorul de afaceri și valorizarea capitalului intelectual creat, prin activități de cercetare, în economie și societate. Numărul de talente din cercetare implicate în mediul de afaceri reprezentând doar 6,2 %, conform raportului din anul 2022 al Indicelui Global de Inovare (Global Innovation Index Report 2022²⁶ (Figura 16).

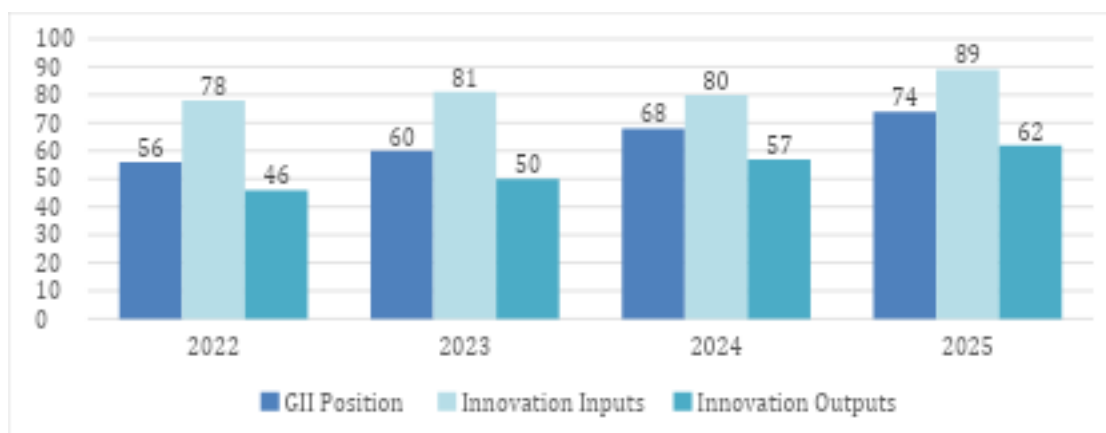

Figura 16. Evoluția poziției Republicii Moldova în Indicele Global de Inovare (GII) și a sub-indicilor de intrări și rezultate (2022–2025)

Conform Index Report 2022-2025: <https://www.wipo.int/gii-ranking/en/republic-of-moldova>

Poziția Republicii Moldova în Global Innovation Index a evoluat de la locul 56 în 2022 la locul 74 în 2025, ceea ce reprezintă o coborâre nominală de 18 poziții în clasamentul general. Această evoluție trebuie interpretată cu prudență, deoarece Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale (WIPO) semnalează că modificările metodologice și schimbările privind disponibilitatea datelor limitează comparabilitatea directă a rezultatelor între edițiile indicelui. În pofida acestor limitări, profilul Republicii Moldova în cadrul Global Innovation Index continuă să evidențieze o diferență între factorii de intrare și rezultatele procesului de inovare. Astfel, principala vulnerabilitate a ecosistemului național de inovare rămâne nivelul relativ redus al factorilor de intrare în procesul inovativ, în timp ce performanțele înregistrate la nivelul rezultatelor indică o capacitate relativ ridicată de valorificare a resurselor disponibile.

89. În anul 2025 Republica Moldova a semnat 56 de acorduri de granturi pentru cercetare în cadrul Programului „Orizont Europa”. Valoarea totală a suportului se ridică la 6,35 milioane de euro, bani oferiți de Uniunea Europeană.

90. Cercetătorii din Republica Moldova și România implementează 62 de proiecte comune. Bugetul alocat este de 10 mln euro, dintre care 8 mln euro finanțare din partea României și 2 mln

²⁶ <https://www.wipo.int/en/web/global-innovation-index/2022/index#:~:text=Switzerland%20is%20the%20most%20innovative,according%20to%20the%20GII%202022>

euro finanțare din partea Republicii Moldova. În primul apel de proiecte, lansat în anul 2023, câștigătoare au fost 38 de proiecte bilaterale, care acum sunt în desfășurare.

91. Pentru susținerea tinerilor cercetători au fost oferite cinci tipuri de proiecte, care au scopul să stimuleze dezvoltarea cercetării și colaborării internaționale: a) „Stimularea excelenței cercetărilor științifice”, cu un buget de 24 milioane lei, cu finanțări de până la 600 mii lei per proiect; b) „Tinerii cercetători”, cu un buget de 22,5 milioane lei, care va acorda până la 900 mii lei per proiect pentru tineri; c) „Program de proiecte comune de colaborare între diaspora științifică și organizațiile de cercetare din RM” (Programul ReBRAIN), cu un buget de 10 milioane lei pentru atragerea diasporei științifice; d) „Vouchere inovaționale pentru anul 2025”, cu un fond de 2 milioane lei destinat susținerii transferului de cunoștințe între cercetare și mediul de afaceri; e) „Proiecte pentru dezvoltarea capacităților de participare la Programul Orizont Europa”, cu finanțare de 2 milioane lei pentru facilitarea integrării în programele europene.²⁷

92. Capacitățile de cercetare și inovare urmează să fie consolidate prin implementarea Programului Național de Specializare Inteligentă, prin acordarea de programe de infrastructuri de cercetare și inovare, parteneriat public-privat colaborativ pentru activități de cercetare și inovare și vouchere de inovare și programe de transfer de tehnologie.

93. În 2025, s-a continuat dezvoltarea și modernizarea sistemului național de cercetare. Mai multe oportunități sunt oferite pentru cercetători, precum stimularea excelenței academice, sprijinirea cercetătorilor tineri, inclusiv prin finanțări dedicate, inclusiv majorarea de burse a doctoranzilor până la 4400 de lei.

94. În anul curent, a fost lansat Fondul Național pentru Inovare și Tehnologie cu un buget de 35 de milioane de lei, pentru a stimula colaborarea dintre cercetători și mediul economic. Totodată, pentru prima dată, din proiectul „Învățământul Superior din Moldova”, finanțat de Banca Mondială, vor fi acordate granturi în valoare totală de 8 milioane de euro pentru dezvoltarea infrastructurii de cercetare.

95. Prin sprijinirea proiectelor de cercetare colaborativă, dotarea și modernizarea infrastructurilor de cercetare, oferirea de vouchere de inovare pentru stimularea inovării în afaceri și îmbunătățirea mecanismelor de transfer tehnologic, Moldova își propune să stimuleze cercetarea orientată spre piață și să promoveze un mediu inovativ vibrant. În cele din urmă, reforma urmărește alinierea sistemului de cercetare și inovare al Republicii Moldova la cele mai bune practici ale UE, asigurând integrarea în rețelele europene de inovare și sporind atractivitatea Republicii Moldova ca destinație de investiții pentru industriile de înaltă tehnologie.

²⁷ https://mec.gov.md/ro/content/mec-si-ancd-lanseaza-noi-concursuri-de-proiecte-de-cercetare-pentru-perioada-2025-2026?fbclid=IwY2xjawIkFoxleHRuA2FlbQIxMAABHQ5MUJ05_dDJJzZd4xijTl3b1YMNATyLgAfspvkXIJZez50M2-Ru2tX3yw_aem_ftiHxRtP4xm4Ry-GLJltzg

Dimensiunea bunei guvernări și infrastructura modernă pentru educație de calitate

96. Investițiile în educație, care nu asigură un nivel înalt de calitate și funcționalitate a sistemului de învățământ, nu vor asigura nici dezvoltarea durabilă a economiei și nici a societății în general, fiind una dintre principalele vulnerabilități. Fără o salarizare adecvată, atractivitatea ocupației de profesor va rămâne redusă, indiferent de calitatea formării profesionale. Reducerea și raționalizarea cheltuielilor publice fără a corela cu calitatea învățământului va frâna funcționalitatea și dezvoltarea sistemului de învățământ. În acest context, prioritatea trebuie acordată cheltuielilor legate de formarea la locul de muncă, creșterea salariilor pe bază de merit, modernizarea echipamentelor și a materialelor, instruirea pedagogică, formarea specială pentru susținerea persoanelor cu cerințe educaționale speciale și a altor persoane vulnerabile, precum și îmbunătățirea managementului școlar.

97. Numărul mare de instituții de învățământ de toate nivelurile, liceele cu o singură clasă, infrastructura depășită, departe de valorile școlii prietenoase elevului/elevei, afectează calitatea studiilor. Capacitățile instituționale sunt diminuate de lipsa condițiilor de învățare: laboratoare echipate cu utilaj modern, clase de computere. Instituțiile de învățământ profesional tehnic și superior încă nu reușesc să asigure baza tehnico-materială în concordanță cu evoluția tehnologiilor în diverse domenii ale economiei, fapt ce influențează actualitatea programelor, calitatea mediului și capacitățile instituționale de asigurare a procesului educațional.

98. Resursele publice în educație și formare au reprezentat 5,5 % din PIB în 2025 și au reprezentat 1023,6 milioane EUR. Conform cadrului bugetar pe termen mediu cheltuielile pentru educație sunt planificate să ajungă la 1025,8 milioane EUR în 2027²⁸ (Figura 17).

În anul 2025, Republica Moldova a continuat să prioritizeze finanțarea educației prin investiții în infrastructură școlară și universitară, extinderea alimentației gratuite pentru elevi, susținerea cadrelor didactice și dezvoltarea cercetării. Printre cele mai importante măsuri s-au numărat alocarea a 200 milioane lei pentru cantinele școlare, modernizarea a sute de instituții de învățământ și atragerea unor finanțări externe de peste 100 milioane euro pentru școli, universități și cercetare.

²⁸ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=144721&lang=ro

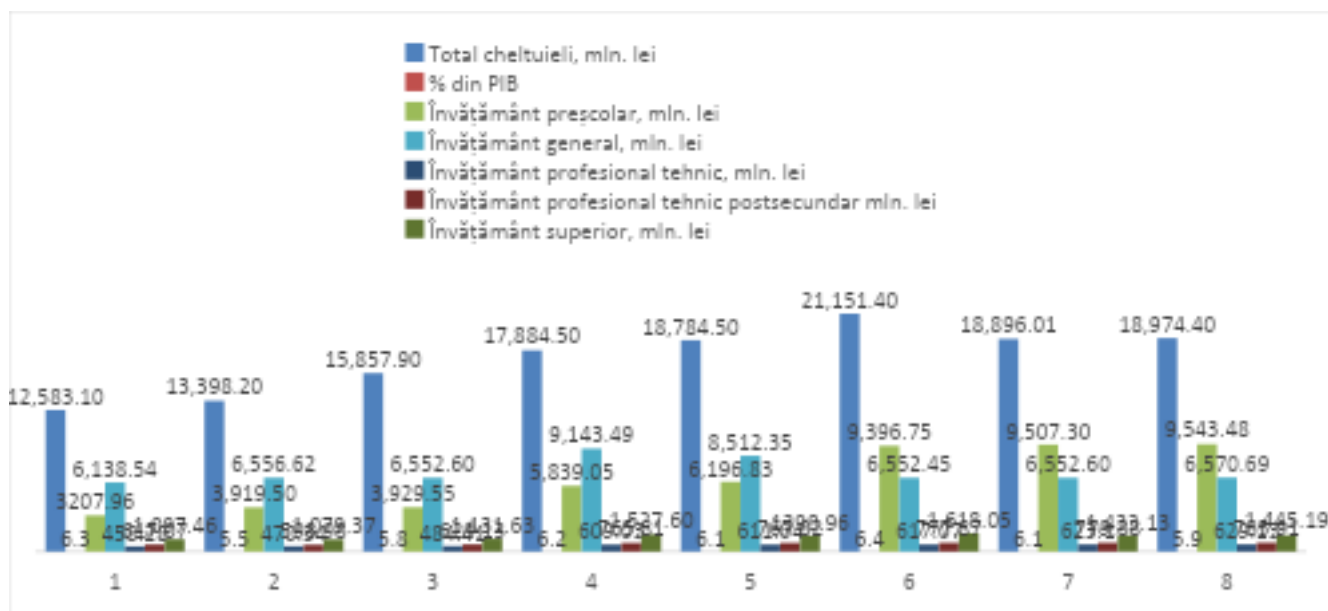

Figura 17. Structura și evoluția cheltuielilor publice pentru învățământ pe niveluri de educație și ca pondere în PIB (executat, aprobat și planificat, 2020–2027)

99. În același timp eforturile Guvernului au fost îndreptate spre creșteri salariale ale angajaților din sistem. Astfel, au crescut salariile educatorilor din învățământul preșcolar²⁹ (Figura 18). Totodată, angajații pot beneficia lunar de sporul pentru performanță și sporuri cu caracter specific.

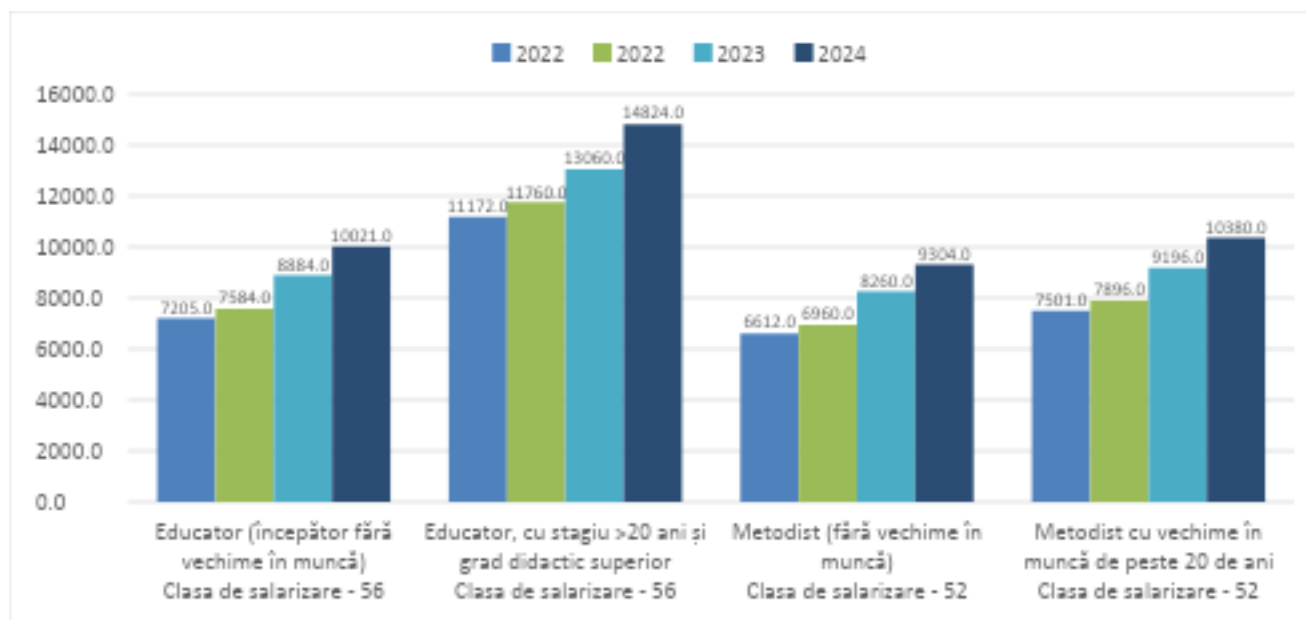

Figura 18. Creșteri salariale ale cadrelor didactice din IET (salariul lunar brut)

²⁹ https://mec.gov.md/sites/default/files/raport_mec_2024.pdf

100. Creșteri salariale s-au produs și în învățământul primar și secundar general³⁰ (Figura 19).

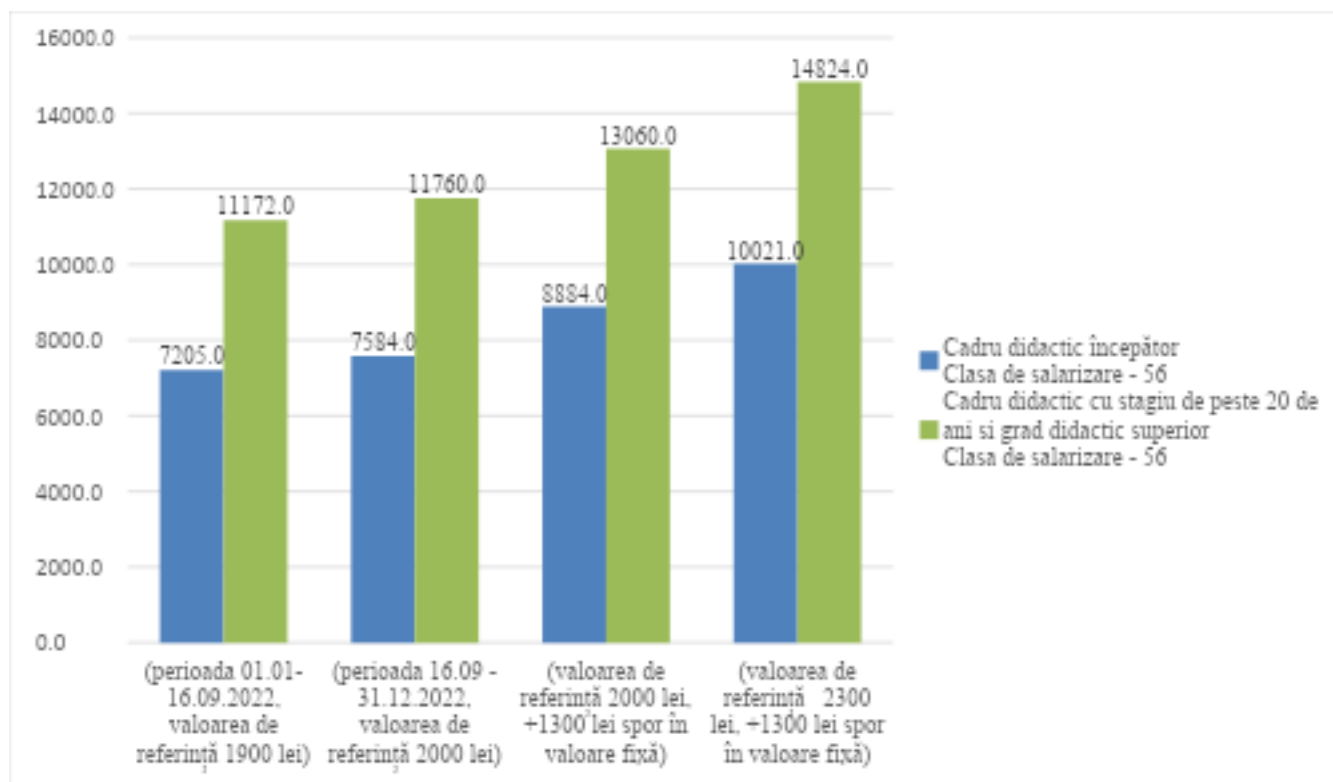

Figura 19. Dinamica salariilor cadrelor didactice în funcție de nivelul de calificare și vechimea în muncă (2022–2024)

101. Începând cu 1 ianuarie 2025, salariile cadrelor didactice din învățământul profesional tehnic și superior au crescut, conform grilei salariale anunțate de Ministerul Educației și Cercetării. Creșterile variază în funcție de categoria didactică, dar **partea fixă a salariului (salariul de bază + sporul de 1300 de lei)** a crescut, de exemplu, la cadrele didactice cu gradul II de la aproximativ 9.718 lei la minimum 11.025 lei, iar la cele cu grad superior de la 12.570 lei la minimum 14.250 lei.

102. Sporul lunar pentru titlul de doctor habilitat sau profesor universitar a crescut de la 1 100 lei la 4 500 lei, iar pentru titlul de doctor în științe sau conferențiar universitar – de la 600 lei la 4 000 lei. Sporul lunar pentru titlul științific sau științifico-didactic se acordă proporțional timpului lucrat, inclusiv în cazul în care personalul din universități exercită prin cumul funcția științifico-didactică sau științifică suplimentar unei norme de bază. Astfel, salariile au fost majorate cu peste 20%, iar cuantumul acestora pentru o normă ajung la până la 21 400 de lei pentru un post de profesor universitar și 19 960 de lei pentru un post de conferențiar universitar³¹, cu includerea

³⁰ https://mec.gov.md/sites/default/files/raport_mec_2024.pdf

³¹ https://gov.md/sites/default/files/media/documents/sedinte-de-guvern/2025-05/NU-212-MEC-2025_0.pdf

sporului pentru performanță de 10%. În total, de aceste majorări beneficiază 2 470 de cadre științifico-didactice și 1 487 de cercetători.

103. Finanțarea învățământului per copil, elev, student cu mult mai joasă decât media europeană și-a pus amprenta: numărul de elevi, studenți în instituțiile de învățământ a devenit unul scăzut. Totodată, a desincronizat mai evident raportul finanțării diferitor niveluri ale sistemului de învățământ, precum și raportul dintre nivelul de salarizare a educatorilor, cadrelor didactice din educația timpurie, din învățământul primar, gimnazial și liceal, din învățământul profesional tehnic și din învățământul superior.

104. Raționalizarea cheltuielilor publice pentru învățământ n-a fost asociată cu eforturile de îmbunătățire a calității. Una dintre provocările sensibile cu impact financiar puternic este utilizarea inefficientă a capacităților de proiect ale instituțiilor de învățământ ca urmare a diminuării contingentului de elevi/ studenți. În consecință, creșterea constantă a finanțării de la stat, însoțită de scăderea numărului de elevi/studenți, determină, frecvent, ridicarea exagerată a cheltuielilor unitare, fără o ameliorare corespunzătoare a calității procesului educațional. Aplicarea unor mecanisme de finanțare neadecvate determină ineficiență la nivelul instituțiilor de învățământ. În special, această deficiență este caracteristică pentru instituțiile de învățământ preșcolar, extrașcolar și de educație incluzivă, dar și pentru învățământul superior.

105. Reorganizarea unor instituții de învățământ general pentru consolidarea rețelei școlare ar trebui să urmeze următoarele principii: accent pe calitate, nu pe economii; resursele eliberate să fie reinvestite în educație; menținerea școlilor primare în toate localitățile – în limita raționalului; transport școlar și sprijin financiar; suport pentru cadrele didactice și respectarea drepturilor minorităților etnice. O analiză recentă a MEC propune reorganizarea instituțiilor cu sub 35 de elevi în clasele gimnaziale - în școli primare, reorganizarea celor cu sub 30 de elevi în școli primare-grădinițe, transformarea școlilor primare-grădinițe, cu mai puțin de 10 elevi, în grădinițe.

Capitolul III

OBIECTIVE

106. Obiectivele generale ale Programului derivă din Strategia de dezvoltare „Educația 2030” pentru anii 2023-2030 și contribuie direct la realizarea obiectivelor și indicatorilor de evaluare ai Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, fiind următoarele.

107. **Obiectivul general 1.** Racordarea educației la cerințele și nevoile pieței muncii din perspectiva dezvoltării sustenabile prin restructurarea mecanismelor de dezvoltare a capitalului uman.

107.1. Corespunzător, în vederea atingerii Obiectivului general stabilit, Programul își propune 6 obiective specifice, care vor contribui la implementarea cu succes a activităților planificate în domeniul de referință.

107.1.1. **Obiectivul specific 1.1.** Asigurarea alinierii Cadrului Național al Calificărilor la Cadrul European al Calificărilor, în vederea recunoașterii automate a calificărilor și facilitării mobilității educaționale și profesionale.

107.1.2. **Obiectivul specific 1.2.** Îmbunătățirea calității, integrității și atractivității învățământului superior, astfel încât până în anul 2030 cel puțin 70% dintre absolvenții de liceu să își continue studiile în universitățile din Republica Moldova.

107.1.3. **Obiectivul specific 1.3.** Reducerea decalajului dintre competențele absolvenților și cerințele pieței muncii, prin modernizarea învățământului profesional tehnic și extinderea programelor de formare duală.

107.1.4. **Obiectivul specific 1.4.** Creșterea cu cel puțin 10% a ratei de inserție pe piața muncii a absolvenților din învățământul profesional tehnic și superior până la finele anului 2030, prin dezvoltarea și operaționalizarea unui mecanism național integrat de monitorizare a angajării, bazat pe interconectarea sistemelor informaționale.

107.1.5. **Obiectivul specific 1.5.** Dezvoltarea competențelor antreprenoriale, economice și financiare ale elevilor și studenților, astfel încât toți educabilii să dobândească competențele corespunzătoare nivelului de studiu.

107.1.6. **Obiectivul specific 1.6.** Consolidarea sistemului de orientare și ghidare în carieră, în vederea corelării cererii și ofertei educaționale cu nevoile pieței muncii și cu particularitățile individuale ale beneficiarilor.

108. Realizarea acestui obiectiv va contribui ca sistemul de învățământ profesional tehnic și superior să fie racordat la cerințele și nevoile actuale și viitoare ale pieței muncii, astfel încât până în anul 2030: va crește relevanța, portabilitatea și racordarea calificărilor la nevoile pieței muncii prin elaborarea/actualizarea a cel puțin 80% de standarde de calificare pentru toate nivelurile și domeniile de formare profesională din învățământul superior și profesional tehnic, conform Cadrului Național al Calificărilor armonizat cu Cadrul European al Calificărilor; vor fi consolidate rezultatele educaționale, calitatea și integritatea învățământului superior prin dezvoltarea capacităților instituțiilor de învățământ superior și racordarea la cerințele pieței muncii, astfel ca șapte din zece absolvenți de liceu să-și continue studiile în universitățile din Republica Moldova, vor fi reduse neconcordanțele dintre competențe și cerințele pieței muncii pentru învățământul profesional tehnic, prin sporirea calității și atractivității acestuia, inclusiv prin dezvoltarea sistemului, asigurând o creștere a numărului total de studenți înscriși în programe de ÎPT dual etc.

109. **Obiectivul general 2.** Asigurarea accesului la educație de calitate pentru toți pe întreg parcursul vieții

109.1. Corespunzător, în vederea atingerii Obiectivului general stabilit, Programul își propune 8 obiective specifice, care vor contribui la implementarea cu succes a activităților planificate în domeniul de referință.

109.1.1. **Obiectivul specific 2.1.** Creșterea participării copiilor la serviciile de educație timpurie, astfel încât până în anul 2030 cel puțin 30% de copii cu vârstă până la 3 ani să participe la educația timpurie și cel puțin 3% de copii de la 0-2 ani să participe la educația antepreșcolară.

109.1.2. **Obiectivul specific 2.2.** Asigurarea până în anul 2030 a condițiilor necesare pentru ca 100% dintre fete și băieți să finalizeze învățământul primar și minimum 98% să finalizeze învățământul secundar gratuit, echitabil și de calitate.

109.1.3. **Obiectivul specific 2.3.** Sincronizarea ratei de participare în învățământul superior în raport cu domeniile prioritare pentru dezvoltarea socioeconomică a țării și cu necesitățile actuale ale populației de vârstă cuprinsă între 30 și 34 ani, ajungând până în anul 2030 la 25%

109.1.4. **Obiectivul specific 2.4.** Asigurarea până în anul 2030 a educației incluzive de calitate pentru toți copiii și tinerii, astfel încât 100% dintre copiii/elevii, indiferent de apartenența la un grup-țintă, să fie integrați în instituțiile de învățământ general, iar absolvenții din aceste grupuri să aibă acces la învățământul profesional tehnic, superior și la alte forme de educație pe tot parcursul vieții, precum și oportunități reale de inserție pe piața muncii.

109.1.5. **Obiectivul specific 2.5.** Sprijinirea progresului în învățare/dezvoltare pentru toți elevii și studenții prin remedierea, recuperarea și depășirea repercusiunilor situației pandemice, climaterice, de dezinformare, altor situații de risc.

109.1.6. **Obiectivul specific 2.6.** Reducerea până în anul 2030 a fenomenelor de abandon școlar, bullying și violență (inclusiv violența de gen) în instituțiile de învățământ și comunități, în special în rândul copiilor din grupuri vulnerabile, prin creșterea cu minimum 40% a numărului de cazuri identificate și asistate și integrarea mecanismelor de identificare timpurie a dificultăților emoționale și comportamentale, precum și facilitarea accesului la servicii de suport psihologic și de sănătate mintală pentru toți elevii.

109.1.7. **Obiectivul specific 2.7.** Asigurarea incluziunii prin activitățile extrașcolare și de petrecere a timpului liber, astfel încât până în anul 2030 cel puțin 60% dintre copiii, în special a celor din familii vulnerabile, în situații de risc și/sau a celor cu comportament deviant și a celor cu nevoi speciale, tinerii cu CES să fie incluși în activități extrașcolare.

109.1.8. **Obiectivul specific 2.8.** Dezvoltarea școlilor de arte și a școlilor sportive, astfel încât numărul de participanți să crească cu 3 % anual, în special a celor din familii vulnerabile, în situații de risc și/sau a celor cu comportament deviant și a celor cu nevoi speciale.

110. Realizarea acestui obiectiv va asigura accesul la educație de calitate și condiții echitabile pentru toți și în primul rând, a copiilor, elevilor, studenților din mediile vulnerabile; să îmbunătățim evoluția indicatorilor de participare școlară (la testări naționale și internaționale), să promovăm

incluziunea și integrarea socioemoțională a celor ce învață, prin promovarea egalității de gen, educației pentru sustenabilitate, democrație, interculturalitate, multilingvism, pentru pace și cetățenie activă.

111. Obiectivul general 3. Asigurarea sistemului educațional de toate nivelurile și formele de învățământ cu personal didactic/științifico-didactic și managerial calificat, competent, motivat și competitiv.

111.1. Corespunzător, în vederea atingerii Obiectivului general stabilit, Programul își propune 7 obiective specifice, care vor contribui la implementarea cu succes a activităților planificate în domeniul de referință.

111.1.1. **Obiectivul specific 3.1.** Până în anul 2030, integrarea în sistemul educațional a minim 500 de tineri pedagogi anual, dintre care cel puțin 250 absolvenți ai învățământului superior, iar minimum 25% în domeniile STEM.

111.1.2. **Obiectivul specific 3.2.** Asigurarea, din partea Institutului Național pentru Educație și Leadership, a suportului în procesul de inserție și sprijin profesional al specialiștilor tineri, astfel încât rata angajării și menținerii acestora în sistemul educațional să crească cu cel puțin 5% anual.

111.1.3. **Obiectivul specific 3.3.** Reducerea până în anul 2030 cu cel puțin 10% a nivelului de ardere profesională în rândul cadrelor didactice, prin implementarea de politici coerente, consolidarea autonomiei profesionale, asigurarea sprijinului psihologic și promovarea echilibrului între viața personală și cea profesională.

111.1.4. **Obiectivul specific 3.4.** Alinierea a 100% dintre programele de formare inițială a cadrelor didactice la standardele de calitate, prin integrarea competențelor transversale, pedagogiei digitale, educației incluzive și mecanismelor de cooperare în educație și cercetare.

111.1.5. **Obiectivul specific 3.5.** Până în anul 2030, reconceptualizarea sistemului de formare profesională continuă a personalului didactic, științifico-didactic și managerial, din perspectiva dezvoltării durabile.

111.1.6. **Obiectivul specific 3.6.** Până în anul 2030, racordarea ofertei de formare profesională continuă a personalului didactic și managerial la nevoile formabililor, astfel încât rata de participare la stagii de formare continuă să crească cu minimum 50%.

111.1.7. **Obiectivul specific 3.7.** Dezvoltarea sistemului de management al performanței în cariera didactică și managerială, orientat spre inovație, excelență și meritocrație, astfel încât numărul cadrelor didactice și manageriale cu grade, titluri științifice și științifico-didactice să crească cu minimum 10%.

112. Realizarea acestui obiectiv va conduce la asigurarea sistemului educațional cu personal didactic/ științifico-didactic și managerial calificat prin modernizarea curriculumului de formare profesională inițială a cadrelor didactice, manageriale, psihologilor școlari (altor categorii de

specialiști din învățământ) din perspectiva dezvoltării competențelor transversale, a pedagogiei digitale, a educației incluzive, de gen; prin asigurarea instituțiilor de învățământ cu profil pedagogic cu echipamente și infrastructură digitală, conectivitate, resurse educaționale deschise și digitale, procese de suport pentru formarea durabilă a competențelor profesionale a viitorilor pedagogi; prin majorarea burselor pentru studenții de la specialitățile pedagogice deficitare (matematică, fizică, chimie, biologie etc.), a indemnizației de repartizare pentru tinerii absolvenți la specialitățile critice (matematică, fizică, chimie, biologie etc.) și o vom oferi și tinerilor care aleg să predea în școli profesionale, colegii, universități sau decid să facă o carieră în cercetare, vom oferi facilități speciale în programul „Prima Casă” pentru tinerii profesori și cercetători sub 35 de ani, inclusiv prin finanțarea tranșei inițiale de 10% etc.

113. Obiectivul general 4. Consolidarea coeziunii socioeducaționale pentru educație de calitate prin conjugarea eforturilor tuturor factorilor și actanților procesului educațional

113.1. Corespunzător, în vederea atingerii Obiectivului general stabilit, Programul își propune 3 obiective specifice, care vor contribui la implementarea cu succes a activităților planificate în domeniul de referință.

113.1.1. **Obiectivul specific 4.1.** Sporirea percepției pozitive a societății față de educație, un nivel înalt de activism civic și integritate, prin dezvoltarea de mecanisme de implicare a societății, comunității și familiei în rezolvarea unor probleme ce țin de educație, măsurată în sondaje de opinie și cercetări sociologice.

113.1.2. **Obiectivul specific 4.2.** Asigurarea până în anul 2030 a tuturor copiilor, studenților și tinerilor din grupurile dezavantajate aflate în situații de risc, de protecție socială prin măsuri adaptate nevoilor individuale.

113.1.3. **Obiectivul specific 4.3.** Asigurarea unui parteneriat eficient cu familia, prin elaborarea și valorificarea de programe specifice de activitate.

114. Realizarea acestui obiectiv va contribui la implicarea sporită și responsabilă a familiei și a comunității în procesul educațional prin lansarea unui program național pilot de educație parentală; prin facilitarea integrării în sistemul educațional a copiilor reveniți din diaspora cu nivel scăzut de cunoaștere a limbii române; prin programe/proiecte sociale de cooperare la nivel de societate, comunitate, instituție de învățământ etc.

115. Obiectivul general 5. Crearea noilor medii, eficiente și motivante, de dezvoltare și învățare pe parcursul vieții pentru toți cetățenii.

115.1. Corespunzător, în vederea atingerii Obiectivului general stabilit, Programul își propune 7 obiective specifice, care vor contribui la implementarea cu succes a activităților planificate în domeniul de referință.

115.1.1. **Obiectivul specific 5.1.** Dezvoltarea curriculumului pentru educația timpurie în conformitate cu bunele practici internaționale, astfel încât până în anul 2030 să fie actualizate toate

produsele curriculare pentru educația timpurie și implementat curriculumul nou pentru educația copiilor de la naștere până la vârsta de 6 (7) ani.

115.1.2. **Obiectivul specific 5.2.** Dezvoltarea curriculumului pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, astfel ca 100% de curricula să fie elaborate și implementate din perspectiva competențelor-cheie pentru învățare pe tot parcursul vieții.

115.1.3. **Obiectivul specific 5.3.** Dezvoltarea și actualizarea curriculumului pentru învățământul profesional tehnic, în conformitate cu standardele ocupaționale, competențele-cheie și cerințele pieței muncii, astfel încât până în 2030 să fie revizuite și modernizate cel puțin 50% din pachetele curriculare pentru toate specialitățile și meseriile.

115.1.4. **Obiectivul specific 5.4.** Dezvoltarea continuă a curriculumului universitar în condițiile autonomiei instituționale din perspectiva standardelor de calificare, competențelor-cheie de învățare pe parcursul întregii vieți, competențelor-cheie sustenabile și a nevoilor pieței muncii.

115.1.5. **Obiectivul specific 5.5.** Îmbunătățirea evaluării în educația timpurie prin instrumente integrate STEAM, pentru stimularea creativității, gândirii logice și încrederii în sine a copiilor.

115.1.6. **Obiectivul specific 5.6.** Dezvoltarea și consolidarea sistemului de evaluare a rezultatelor învățării în cadrul învățământului primar, gimnazial și liceal bazat pe dovezi, inclusiv evaluarea progresului elevilor cu CES.

115.1.7. **Obiectivul specific 5.7.** Dezvoltarea unui sistem de evaluare a rezultatelor învățării în învățământul profesional tehnic, centrat pe aprecierea progresivă a competențelor generale și profesionale, în contexte reale și simulate, cu accent pe aplicabilitate și abilități practice.

116. Realizarea acestui obiectiv va conduce la asigurarea de medii de învățare motivante și dezvoltative, medii prietenoase, sigure, sănătoase de instruire, prin creșterea relevanței ofertei curriculare din perspectiva competențelor-cheie, competențelor profesionale, dar și din perspectiva provocărilor dezvoltării durabile prin revizuirea continuă a documentelor de politici curriculare, valorificând exerciții participative de evaluare și previziune economică și tehnologică, cu implicarea unui spectru larg de actori interesați; vom edita o nouă generație de manuale în format clasic și digital, cu conținuturi atractive și accesibile, la unele discipline adaptând manuale din țări cu scoruri excelente la PISA; prin implementarea unui program național de promovare a educației STEAM inclusiv prin curriculum opțional, formare, competiții regionale și naționale, dotarea laboratoarelor de fizică, chimie, biologie etc.

117. **Obiectivul general 6.** Îmbunătățirea funcționalității sistemului educațional prin implementarea eficientă a tehnologiilor digitale pentru asigurarea calității și sustenabilității educației.

117.1. Corespunzător, în vederea atingerii Obiectivului general stabilit, Programul își propune 4 obiective specifice, care vor contribui la implementarea cu succes a activităților planificate în domeniul de referință.

117.1.1. **Obiectivul specific 6.1.** Dezvoltarea și implementarea sistemelor digitale moderne, aplicațiilor mobile și laboratoarelor digitale în educație, cu evaluarea periodică a funcționalității acestora, pentru asigurarea integrală a serviciilor publice educaționale.

117.1.2. **Obiectivul specific 6.2.** Asigurarea implementării standardelor DigCompEdu în formarea inițială și continuă, astfel încât până în 2030 toți actorii din sistemul educațional să dobândească competențe digitale relevante.

117.1.3. **Obiectivul specific 6.3.** Dotarea cu echipamente, software și alte tehnologii informaționale și comunicaționale a 100% dintre unitățile de învățământ, conform standardelor naționale minime de dotare pentru fiecare nivel de învățământ și tip de unitate.

117.1.4. **Obiectivul specific 6.4.** Promovarea educației digitale prin crearea, utilizarea și evaluarea mijloacelor digitale de învățare ceea ce va asigura digitalizarea a 100% de servicii publice educaționale până în anul 2030.

118. Realizarea acestui obiectiv va conduce la performanță crescută a sistemului educațional în baza tehnologiilor digitale; implementarea pedagogiilor moderne bazate pe învățarea constructivistă; asigurarea sectorului *Educației* cu soluții sistemice TIC, implementarea unor suporturi digitale unitare, destinate instruirii asistate de calculator și managementului educațional informațional; utilizarea eficientă a resurselor materiale și financiare destinate informatizării sectorului *Educației*; capacitatea sporită a sectorului *Educației* de a reveni la normalitate după eventualele crize pandemice și/sau de altă natură; extinderea educației pe parcursul întregii vieți, în special în dezvoltarea învățământului la distanță, prevenirea copiilor de riscuri existente în mediul online, dar și la proliferarea unor comportamente iresponsabile în acest mediu (*cyber-bullying*).

119. Obiectivul general 7. Asigurarea oportunităților de învățare și educație pentru toți cetățenii pe tot parcursul vieții în context formal, nonformal și informal.

119.1. Corespunzător, în vederea atingerii Obiectivului general stabilit, Programul își propune 4 obiective specifice, care vor contribui la implementarea cu succes a activităților planificate în domeniul de referință.

119.1.1. **Obiectivul specific 7.1.** Dezvoltarea și implementarea unui cadru normativ până în anul 2030 pentru asigurarea oportunităților de învățare și educație pe tot parcursul vieții într-un context formal, nonformal și informal pentru a asigura 90% din nevoile de pe piața forței de muncă.

119.1.2. **Obiectivul specific 7.2.** Asigurarea accesului la oferte educaționale de calitate în domeniul învățării pe tot parcursul vieții în concordanță cu nevoile pieței forței de muncă a cel puțin 10% din populația adultă (cu vârste cuprinse între 25 și 64 de ani).

119.1.3. **Obiectivul specific 7.3.** Recunoașterea învățării anterioare, inclusiv a competențelor obținute în străinătate, precum și validarea și certificarea competențelor profesionale obținute în contexte de educație nonformală și informală, astfel încât până în anul 2030 numărul acestora să acopere cel puțin 60% din necesitățile de validare solicitate de piața muncii.

119.1.4. **Obiectivul specific 7.4.** Promovarea educației informale prin valorificarea resurselor specifice: mass-media, asociații profesionale etc., astfel încât până în anul 2030 numărul de activități educaționale informale promovate de mass-media și de alte instituții să crească cu 10%.

120. Realizarea acestui obiectiv va conduce la elaborarea unui cadru normativ și conceptual clar; finanțare a sistemului bine direcționată; monitorizare corectă a datelor statistice comparative privind educația profesională și generală a adulților, pentru stabilirea strategiilor de dezvoltare a acestui sistem; cercetări mai multe axate pe această problemă, creșterea accesului și motivării adulților pentru formarea continuă profesională și generală, cu impact asupra calității și a performanțelor în diferite domenii etc.

121. **Obiectivul general 8.** Promovarea inovațiilor și a schimbărilor în educație prin dezvoltarea cercetării științifice.

121.1. Corespunzător, în vederea atingerii Obiectivului general stabilit, Programul își propune 4 obiective specifice, care vor contribui la implementarea cu succes a activităților planificate în domeniul de referință.

121.1.1. **Obiectivul specific 8.1.** Îmbunătățirea capacităților de cercetare și inovare în domeniile prioritare ale Programului național de specializare inteligentă al RM pentru anii 2024-2027 „Smart Moldova” prin acordarea de programe de infrastructuri de cercetare și inovare, parteneriate publice-private, inclusiv pentru activități de cercetare și inovare și vouchere pentru inovare.

121.1.2. **Obiectivul specific 8.2.** Integrarea până în anul 2030 în Spațiul European al Cercetării prin asigurarea competitivității internaționale a cercetării și învățământului superior astfel ca cel puțin 80% din planul de acțiuni ale acestuia să fie implementat.

121.1.3. **Obiectivul specific 8.3.** Actualizarea până în anul 2030 a concepției studiilor doctorale și postdoctorale, prin abordarea inter- și transdisciplinară, inclusiv prin reorganizarea sistemului de școli doctorale și a specialităților, astfel ca 50% din programele de doctorat active să fie acreditate internațional de către agenții înregistrate în EQAR.

121.1.4. **Obiectivul specific 8.4.** Implementarea, până în anul 2030, a cel puțin 75% din inițiativele/proiectele orientate spre implicarea diasporei în cadrul Programului Diaspora Engagement Hub (DEH), prin sprijinirea inițiativelor educaționale desfășurate atât în comunitățile de peste hotare, cât și în Republica Moldova.

122. Realizarea acestui obiectiv va conduce la valorificarea reperelor conceptuale ale cercetării și inovării, axată pe oportunități umane, manageriale, financiare, infrastructurale de realizare a

sistemului binar de cercetare și educație și pe o paradigmă modernă; finanțarea corespunzătoare a sistemului de cercetare și inovare; creșterea prestigiului celor ce activează în domeniu; a conexiunii dintre învățământul superior, cercetare și piața muncii; punerea în aplicare a unui sistem informațional de management e-Cercetare; evaluarea calității cercetărilor ținând cont de impactul real al acestora asupra economiei și dezvoltării resurselor pentru piața muncii.

123. Obiectivul general 9. Creșterea performanțelor sectorului *Educație* prin eficientizarea rețelei, modernizarea infrastructurii și consolidarea capacității manageriale și a culturii calității la toate nivelurile sistemului educațional.

123.1. Corespunzător, în vederea atingerii Obiectivului general stabilit, Programul își propune 5 obiective specifice, care vor contribui la implementarea cu succes a activităților planificate în domeniul de referință.

123.1.1. **Obiectivul specific 9.1.** Reformarea până în anul 2030 a managementului la toate nivelurile sistemului de învățământ din perspectiva conducerii strategice, gestionării eficiente și transparente, responsabilității publice, autoguvernării elevilor și studenților pentru a contribui la asigurarea calității sistemului de învățământ.

123.1.2. **Obiectivul specific 9.2.** Ajustarea până în anul 2030 a rețelei instituțiilor de învățământ de toate nivelurile la numărul de copii, elevi, studenți și la nevoile sociale și economice ale țării.

123.1.3. **Obiectivul specific 9.3.** Modernizarea până în 2030 a infrastructurii instituțiilor de învățământ de toate nivelurile în vederea extinderii ariilor de activitate și adaptării la nevoile educaționale ale copiilor, elevilor, studenților.

123.1.4. **Obiectivul specific 9.4.** Asigurarea unei finanțări sustenabile, echitabile și eficiente a sistemului de învățământ din Republica Moldova, în vederea îmbunătățirii calității educației, reducerii inegalităților și dezvoltării capitalului uman.

123.1.5. **Obiectivul specific 9.5.** Eficientizarea până în anul 2030 a activității instituțiilor cu atribuții de evaluare a calității în educație la nivel de sistem educațional/ treaptă/domeniu de formare profesională/ciclu de studii.

124. Realizarea acestui obiectiv va conduce la elaborarea unor politici promovate în domeniul dezvoltării capacităților instituționale din sistemul de învățământ în raport cu cerințele moderne și nevoile celor ce învață; la eficientizarea resurselor financiare pentru asigurarea funcționalității unui număr excesiv de instituții; progresul semnificativ privind modernizarea condițiilor tehnico-materiale din instituțiile de învățământ; creșterea siguranței mediului de învățare; calitate a educației înaltă cu impact mare asupra sănătății fizice și psihice a generațiilor în creștere.

Capitolul IV INDICATORI DE MONITORIZARE					
Nr. crt.	Indicatorul	Sursa	Valoarea de referință, anul 2025	Ținta intermediară pentru 2027	Ținta finală pentru 2030
1. Racordarea educației la cerințele și nevoile pieței muncii din perspectiva dezvoltării sustenabile prin restructurarea mecanismelor de dezvoltare a capitalului uman					
1	Numărul de elevi din învățământul profesional tehnic admiși anual în programe de formare profesională prin învățământului dual	Ministerul Educației și Cercetării	2139	2500	3000
2	Numărul de companii (unități economice) participante în învățământul profesional tehnic dual	Ministerul Educației și Cercetării	231	250	300
3	Numărul de programe de formare profesională din învățământul superior de licență organizate prin învățământul dual	Ministerul Educației și Cercetării	15	30	40
4	Numărul de studenți din învățământul superior de licență cuprinși în programe de formare profesională prin învățământului dual	Ministerul Educației și Cercetării	202	600	1000
5	Rata de angajare a absolvenților programelor de învățământ profesional tehnic post-secundar, conform datelor Casei Naționale de Asigurări Sociale (CNAS), %	Ministerul Educației și Cercetării	42,5	44,0	45,0
6	Rata de angajare a absolvenților programelor de învățământ profesional tehnic secundar, conform datelor Casei Naționale de Asigurări Sociale, %	Ministerul Educației și Cercetării	29,85	33,0	36,0
7	Rata de angajare a absolvenților instituțiilor publice de învățământ	Ministerul Educației și Cercetării	50,42	55,0	60,0

Capitolul IV INDICATORI DE MONITORIZARE					
Nr. crt.	Indicatorul	Sursa	Valoarea de referință, anul 2025	Ținta intermediară pentru 2027	Ținta finală pentru 2030
	superior, programe de licență și integrate, %				
8	Rata de angajare a absolvenților instituțiilor publice de învățământ superior, programe de master, %	Ministerul Educației și Cercetării	67,23	70,0	72,0
9	Numărul de studenți străini în instituții de învățământ superior	BNS	6400	7000	9000
10	Numărul de cadre didactice și de studenți implicați în mobilități academice	Ministerul Educației și Cercetării	700	800	1000
11	Rata absolvenților de liceu înmatriculați în instituțiile de învățământ superior în anul absolvirii, %	Ministerul Educației și Cercetării	57,6	63,0	70,0
12	Indicele de integritate în învățământul superior	Ministerul Educației și Cercetării	6,97	7,5	8,0
2. Asigurarea accesului la educație de calitate pentru toți pe întreg parcursul vieții					
1	Ponderele elevilor de 15 ani care ating cel puțin nivelul minim (de bază) de competență (nivelul 2 PISA) în domeniul științelor, %	OECD	51,4	55,0	60,0
2	Ponderele elevilor de 15 ani care ating cel puțin nivelul minim (de bază) de competență (nivelul 2 PISA) în domeniul citire/lectură, %	OECD	Valoare de referință PISA 2022: 51,0	55,0	60,0
3	Ponderele elevilor de 15 ani care ating cel puțin nivelul minim (de bază) de competență (nivelul 2 PISA) în domeniul matematică, %	OECD	Valoare de referință PISA 2022: 44,3	50,0	55,0

Capitolul IV
INDICATORI DE MONITORIZARE

Nr. crt.	Indicatorul	Sursa	Valoarea de referință, anul 2025	Ținta intermediară pentru 2027	Ținta finală pentru 2030
4	Ponderea copiilor înscriși în învățământ preșcolar, %	BNS	87,3	90,0	92,0
5	Ponderea copiilor cu vârsta de până la 3 ani încadrați în instituții de educație timpurie, %	BNS	20,3	25,0	30,0
6	Ponderea copiilor cu vârsta de 3-6 ani încadrați în instituții de educație timpurie, %	BNS	91	93,0	95,0
7	Rata brută de cuprindere în învățământul primar, %	BNS	107,8	106,0	105,0
8	Rata brută de cuprindere în învățământul gimnazial, %	BNS	104,3	103,0	103,0
9	Ponderea copiilor cu cerințe educaționale speciale cuprinși în instituțiile de învățământ general, %	BNS	95,6	96,0	96,0
10	Rata brută de participare a copiilor romi în învățământul primar și secundar, %	Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD)	65	70	75
11	Rata de promovare a examenelor de absolvire a gimnaziului a elevilor admiși la examene (în anul absolvirii), %	Ministerul Educației și Cercetării	80,0	85	90
12	Rata de promovare a examenelor de absolvire a liceului a elevilor admiși la examene (în anul absolvirii), %	Ministerul Educației și Cercetării	95,83	96,0	96,0
13	Rata abandonului școlar, %	Ministerul Educației și Cercetării	0,09	0,07	0,05

Capitolul IV INDICATORI DE MONITORIZARE					
Nr. crt.	Indicatorul	Sursa	Valoarea de referință, anul 2025	Ținta intermediară pentru 2027	Ținta finală pentru 2030
14	Numărul de unități de transport care asigură acces pentru copii cu dizabilități locomotorii achiziționate	Ministerul Educației și Cercetării	14	30	50
15	Numărul de unități de educație incluzivă pentru elevii cu cerințe educaționale speciale	Ministerul Educației și Cercetării	1	6	15
16	Numărul de instituții de învățământ dotate cu tehnologii asistive, în conformitate cu standardele aprobate	Ministerul Educației și Cercetării	100	115	130
17	Ponderea elevilor cu cerințe educaționale speciale admiși la programe de formare profesională în anul absolvirii gimnaziului	Ministerul Educației și Cercetării	37	45	50
18	Ponderea absolvenților de gimnaziu care continuă studiile în învățământul profesional tehnic în anul absolvirii, %	Ministerul Educației și Cercetării	53,7	55	58
19	Ponderea absolvenților cu studii superioare în rândul populației cu vârsta de 30-34 ani, %	BNS	34,7	36	37
3. Asigurarea sistemului educațional de toate nivelurile și formele de învățământ cu personal didactic/științifico-didactic și managerial calificat, competent, motivat și competitiv					
1	Numărul de studenți admiși la programe de învățământ superior de licență din domeniul Științe ale educației	BNS	1760	1800	1800
2	Numărul de cadre didactice tinere repartizate	Ministerul Educației și	429/378	450/400	500/450

Capitolul IV INDICATORI DE MONITORIZARE					
Nr. crt.	Indicatorul	Sursa	Valoarea de referință, anul 2025	Ținta intermediară pentru 2027	Ținta finală pentru 2030
	de MEC/încadrate anual în instituțiile publice de învățământ general în funcții vacante până la data de 1 octombrie	Cercetării			
3	Ponderea cadrelor didactice cu titlu științific/științifico-didactic în învățământul superior, %	Ministerul Educației și Cercetării	63,0/49,2	65/50	68/52
4	Ponderea cadrelor didactice cu studii superioare în instituțiile de educație timpurie, %	BNS	68,8	72,0	75,0
5	Ponderea cadrelor didactice cu studii superioare în instituțiile de învățământ primar și secundar general, %	BNS	94,0	94,5	95,0
4. Consolidarea coeziunii socioeducaționale pentru educație de calitate prin conjugarea eforturilor tuturor factorilor și actanților procesului educațional					
1	Numărul de părinți ce au urmat programe de educație parentală	Ministerul Educației și Cercetării	1000	3000	5000
2	Ponderea elevilor/studenților implicați în programe comunitare, %	Ministerul Educației și Cercetării	10	30	40
3	Ponderea elevilor și cadrelor didactice formați anual în domeniul eticii și integrității în educație, %	Ministerul Educației și Cercetării	-	25	50
5. Crearea noilor medii, eficiente și motivante, de dezvoltare și învățare pe parcursul vieții pentru toți cetățenii					
1	Ponderea disciplinelor din planul-cadru pentru învățământul general (primar, gimnazial, liceal) pentru care a fost actualizată și aprobată curricula conform	Ministerul Educației și Cercetării	-	90	100

Capitolul IV INDICATORI DE MONITORIZARE					
Nr. crt.	Indicatorul	Sursa	Valoarea de referință, anul 2025	Ținta intermediară pentru 2027	Ținta finală pentru 2030
	Cadrului de referință 2025, %				
2	Ponderea disciplinelor școlare din planul-cadru pentru învățământul general (primar, gimnazial, liceal) asigurate cu manuale conforme noului curriculum, %	Ministerul Educației și Cercetării	-	35	100
3	Ponderea cadrelor didactice din învățământul general formate din perspectiva implementării noilor curricula, %	Ministerul Educației și Cercetării	-	35	100
4	Numărul de programe de formare profesională din învățământul profesional tehnic actualizate conform standardelor de calificare noi aprobate	Ministerul Educației și Cercetării	15	130	150
5	Numărul de programe de formare profesională din învățământul profesional tehnic asigurate cu materiale de predare sensibile la gen și dizabilități care corespund standardelor de calificare noi aprobate	Ministerul Educației și Cercetării	15	130	150
6	Numărul de programe de formare profesională/ numărul de elevi din învățământul profesional tehnic de nivel 4 pentru care examenul de calificare se realizează pe baza testului unic în centre de examinare externe	Ministerul Educației și Cercetării	4/ 940	8/ 1800	15/ 2800

Capitolul IV INDICATORI DE MONITORIZARE					
Nr. crt.	Indicatorul	Sursa	Valoarea de referință, anul 2025	Ținta intermediară pentru 2027	Ținta finală pentru 2030
7	Ponderea programelor de studii superioare actualizate din perspectiva noilor standarde de calificare, %	Ministerul Educației și Cercetării	80	90	100
8	Ponderea programelor de studii superioare (licență, master, doctorat) acreditate, %	Ministerul Educației și Cercetării	90	100	100
6. Îmbunătățirea funcționalității sistemului educațional prin implementarea eficientă a tehnologiilor digitale pentru asigurarea calității și sustenabilității educației					
1	Ponderea copiilor/elevilor (educație timpurie, învățământ primar, gimnazial, liceal) înmatriculați la studii prin intermediul sistemului informațional e-Admitere, %	Ministerul Educației și Cercetării	0	25	100
2	Ponderea instituțiilor de învățământ general evaluate extern în domeniul educației digitale, %	Ministerul Educației și Cercetării	0	25	50
3	Ponderea instituțiilor de învățământ general care utilizează plenar catalogul școlar, %	Ministerul Educației și Cercetării	65	80	100
4	Ponderea elevilor de clasa a IX-a și a XII-a care au promovat examenul opțional, %	Ministerul Educației și Cercetării	0	20	40
5	Ponderea elevilor care beneficiază de Programul STEAM și inteligență artificială, %	Ministerul Educației și Cercetării	10	50	70
6	Ponderea copiilor cu CES implicați în programele de incluziune digitală specializate, %	Ministerul Educației și Cercetării	92	94	96

Capitolul IV INDICATORI DE MONITORIZARE					
Nr. crt.	Indicatorul	Sursa	Valoarea de referință, anul 2025	Ținta intermediară pentru 2027	Ținta finală pentru 2030
7	Ponderea absolvenților de liceu cu competente digitale cel puțin de nivel mediu conform DigComp, %	Ministerul Educației și Cercetării	-	80	100
8	Numărul de cadre didactice din învățământul general care au obținut certificare de nivel minim A1 privind competențele digitale conform prevederilor standardelor DigCompEdu	Ministerul Educației și Cercetării	100	10 000	13 000
7. Asigurarea oportunităților de învățare și educație pentru toți cetățenii pe tot parcursul vieții în context formal, nonformal și informal					
1	Numărul de programe de formare profesională pentru adulți acreditate	Ministerul Educației și Cercetării	587	650	700
2	Numărul de centre de validare a competențelor obținute în context nonformal și informal	Ministerul Educației și Cercetării	17	20	22
3	Rata acoperirii necesităților de validare și certificare a competențelor obținute în contexte nonformale și informale de educație nonformală și informală, %	Ministerul Educației și Cercetării	5	30	60
8. Promovarea inovațiilor și a schimbărilor în educație prin dezvoltarea cercetării științifice					
1	Numărul de proiecte de investiții în organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării	Ministerul Educației și Cercetării	0	5	10
2	Numărul de proiecte Orizont Europa cu	Ministerul Educației și Cercetării	75	85	100

Capitolul IV INDICATORI DE MONITORIZARE					
Nr. crt.	Indicatorul	Sursa	Valoarea de referință, anul 2025	Ținta intermediară pentru 2027	Ținta finală pentru 2030
	implicarea Republicii Moldova câștigate				
3	Ponderea acțiunilor din Planul de acțiuni realizate pentru integrarea în Spațiul European al Cercetării până în anul 2030	Ministerul Educației și Cercetării	10	50	80
4	Rata programelor de doctorat active acreditate internațional de către agenții înregistrate în EQAR	Ministerul Educației și Cercetării	0	25	50
5	Ponderea inițiativelor/proiectelor cu implicarea diasporei în cadrul Programului Diaspora Engagement Hub (DEH)	Ministerul Educației și Cercetării	17	40	75
6	Numărul de conturi deschise în bazele de date Web of Science și Scopus	Ministerul Educației și Cercetării	100	1000	2000
7	Fonduri alocate pentru programe pentru inovare și transfer tehnologic implementate, mln. lei	Ministerul Educației și Cercetării	7,5	10	15
8	Investiții în domeniul cercetării și inovării atrase din fonduri externe, mln. lei	Ministerul Educației și Cercetării	0	200	400
9. Creșterea performanțelor sectorului <i>Educație</i> prin eficientizarea rețelei, modernizarea infrastructurii și consolidarea capacității manageriale și a culturii calității la toate nivelurile sistemului educațional					
1	Fonduri pentru programele de granturi oferite autoguvernantei studențești, mln. lei	Ministerul Educației și Cercetării	2,0	5,0	10,0
2	Fonduri pentru programele de granturi oferite consiliului elevilor din învățământul	Ministerul Educației și Cercetării	1,0	1,5	2,0

Capitolul IV INDICATORI DE MONITORIZARE					
Nr. crt.	Indicatorul	Sursa	Valoarea de referință, anul 2025	Ținta intermediară pentru 2027	Ținta finală pentru 2030
	profesional tehnic, mln. lei				
3	Pondere de manageri formați în domeniul managementului strategic, %	Ministerul Educației și Cercetării	20	70	80
4	Numărul de școli model lansate și dotate	Ministerul Educației și Cercetării	2	35	90
5	Numărul de grupe noi de creșă din grădinițe reparate și dotate	Ministerul Educației și Cercetării	7	15	15
6	Numărul de instituții de educație timpurie dotate cu mobilier, literatură metodică, artistică, materiale didactice	Ministerul Educației și Cercetării	200	400	400
7	Numărul de școli dotate cu mobilier și echipament TIC, literatură metodică, artistică, materiale didactice	Ministerul Educației și Cercetării	0	200	400
8	Investiții în modernizarea infrastructurii instituțiilor de învățământ profesional tehnic, inclusiv dotarea atelierelor și laboratoarelor cu echipamente, utilaje, dispozitive pentru asigurarea formării profesionale în domeniile prioritare ale economiei naționale (Agricultură, Energetică, Industrie (construcții), TIC și servicii TIC) și îmbunătățirea condițiilor de cazare în cămin, mln. lei	Ministerul Educației și Cercetării	0	250	1 700

Capitolul IV INDICATORI DE MONITORIZARE					
Nr. crt.	Indicatorul	Sursa	Valoarea de referință, anul 2025	Ținta intermediară pentru 2027	Ținta finală pentru 2030
9	Numărul de instituții de învățământ superior cu blocuri de studii renovate	Ministerul Educației și Cercetării	0	2	8
10	Numărul de Start-up-uri și IMM-uri care beneficiază de incubarea afacerilor la centrul de inovare în agricultură	Ministerul Educației și Cercetării	0	8	15
11	Numărul de campusuri universitare cu condiții de trai pentru studenți conform standardelor de calitate internaționale	Ministerul Educației și Cercetării	2	8	12
12	Fonduri atrase de la agenții economice de către instituțiile de învățământ superior, mln. lei	Ministerul Educației și Cercetării	–	15	30
13	Câștigul salarial mediu lunar net al cadrelor didactice în învățământ în raport cu câștigul salarial mediu lunar net pe economie, %	Ministerul Educației și Cercetării	103,1	110	140

Capitolul V

IMPACT

125. În urma punerii în practică a Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” pentru anii 2026-2030, educația va deveni cel mai important factor care determină succesul oamenilor în toate etapele vieții.

Programul Strategiei „Educația 2030” va produce un impact social semnificativ, deoarece îmbunătățește nu doar calitatea educației, ci și bunăstarea comunităților, echitatea socială și coeziunea societății. Prin modernizarea sistemului educațional, Programul va contribui direct la dezvoltarea capitalului uman și la reducerea disparităților sociale.

a) Reducerea inegalităților sociale prin:

- Asigurarea accesului egal la educație pentru copii din medii defavorizate, rural-urban, familii vulnerabile și grupuri marginalizate.

- Creșterea numărului de programe de incluziune pentru elevii cu cerințe educaționale speciale.
- Sprijin pentru prevenirea și reducerea abandonului școlar

b) Dezvoltarea capitalului uman și creșterea mobilității sociale

- Educația modernă și orientată spre competențe va permite tinerilor să aibă șanse mai mari de angajare și venituri mai bune.
- Programul va contribui la formarea unei generații capabile să participe activ la dezvoltarea economică și socială a țării.
- O educație mai bună favorizează mobilitatea socială ascendentă.

c) Îmbunătățirea coeziunii sociale prin:

- Promovarea valorilor civice, toleranței și participării democratice va întări solidaritatea și dialogul în societate.
- Școala va deveni un spațiu de dezvoltare a comunității și de promovare a incluziunii culturale.

d) Creșterea participării comunitare

- Programul va încuraja implicarea părinților, autorităților locale și societății civile în procesul educațional.
- Parteneriatele școală–comunitate vor consolida responsabilitatea socială și sprijinul local.

e) Dezvoltarea competențelor pentru viață

- Elevii vor dobândi competențe sociale, emoționale, digitale și civice, necesare pentru o integrare armonioasă în societate.
- Se va promova educația pentru sănătate, media literacy și educația pentru dezvoltare durabilă.

f) Prevenirea excluziunii și a riscurilor sociale

- Prin acces la educație de calitate, se vor reduce riscurile de delincvență juvenilă, sărăcie și marginalizare socială.
- Programele de suport psihologic, consiliere și mentoring vor avea un impact pozitiv asupra bunăstării copiilor și cadrelor didactice.

g) Promovarea echității de gen

- Programul va susține accesul egal al fetelor și băieților la resurse, tehnologii și oportunități educaționale.

- Va contribui la eliminarea stereotipurilor și la creșterea participării femeilor în domenii STEM.

Astfel, sistemul educațional va genera o creștere economică de calitate și sustenabilă.

126. Așadar, până în 2030 în sistemul de educație:

- 1) vor fi asigurate condițiile necesare pentru ca toate fetele și toți băieții să absolve învățământul primar și secundar gratuit, echitabil și calitativ, care să conducă la rezultate relevante și eficiente ale învățării (obiectivul de dezvoltare durabilă 4.1);
- 2) va crește înrolarea în învățământul profesional tehnic și superior accesibil și de calitate (obiectivul de dezvoltare durabilă 4.3);
- 3) va crește substanțial numărul de tineri și adulți ce dețin competențe relevante pentru angajare (obiectivul de dezvoltare durabilă 4.4);
- 4) va fi asigurat accesul egal la toate nivelurile de învățământ și formare profesională a persoanelor vulnerabile (obiectivul de dezvoltare durabilă 4.5);
- 5) toți elevii/studentii vor obține competențe, inclusiv transformative, necesare pentru promovarea dezvoltării durabile și a stilurilor de viață durabile, protecției mediului, modului sănătos de viață, drepturilor omului, egalității de gen, culturii păcii și nonviolentei, cetățeniei globale și aprecierii diversității culturale, precum și pentru promovarea contribuției culturii la dezvoltarea durabilă (obiectivul de dezvoltare durabilă 4.7);
- 6) va crește calitatea sistemului de formare inițială și continuă a cadrelor didactice, va crește atractivitatea carierei didactice și a statutului cadrului didactic, ceea ce va asigura sistemul de învățământ cu un număr necesar de cadre didactice, cu alți specialiști de înaltă calitate prin restructurarea formării profesionale inițiale și continue;
- 7) va fi modernizată infrastructura instituțiilor de învățământ în așa fel încât să corespundă necesităților copiilor, fetelor, băieților, persoanelor cu dizabilități, oferindu-li-se un mediu de învățământ sigur, nonviolent și incluziv pentru toți.
- 8) va fi dezvoltat un sistem sinergic de integrare a noilor tehnologii informaționale și comunicaționale cu cele didactice, ceea ce va asigura un nivel de performanță a celor ce învață;
- 9) va fi asigurat un nivel maxim de conexiune și interconexiune cu piața muncii și comunitatea, ca o condiție de eficientizare a funcționalității sistemului de învățământ;
- 10) vor fi create medii favorabile de învățare, care vor asigura dezvoltarea celor ce învață în raport cu potențialul, oportunitățile și interesele proprii (promovarea educației centrate pe cel ce învață);
- 11) va fi constituit și dezvoltat un sistem de educație nonformală a copiilor, elevilor, tinerilor și a adulților ca formă de realizare a educației pe parcursul întregii vieți;
- 12) va fi dezvoltat un sistem de realizare a conexiunii inverse în educație și de cercetare pedagogică ca factor de asigurare a calității procesului și rezultatelor învățării;
- 13) va fi valorificată coeziunea și protecția socială pentru oferirea unei educații de calitate și va crește responsabilitatea societății, comunității, familiei privind educația și învățământul;

- 14) va fi fundamentat un concept și un mecanism de dezvoltare ciclică și continuă a curriculumului educațional axat pe context, pe nevoile pieței muncii, pe nevoile și oportunitățile celor ce învață;
- 15) vor fi create condiții de dezvoltare a instituțiilor de învățământ incluzive cu o cultură organizațională și educațională înaltă;
- 16) va fi promovat un management educațional efektiv, democratic, deschis spre schimbare;
- 17) va fi valorificată paradigma educației antreprenoriale și economice, care va cuprinde majoritatea populației;
- 18) va fi creat un sistem de marketing educațional care va regla necesitățile pieței muncii, oferta educațională, oportunitățile și perspectivele învățământului profesional tehnic, mediu de specialitate și ale celui superior;
- 19) vor fi promovate politici echilibrate de educație inter- și multiculturală, precum și condiții de integrare a minorităților conlocuitoare în societatea moldovenească;
- 20) vor fi îmbunătățite relațiile de gen în cadrul educațional și, prin educație, la nivel de societate.

127. Beneficiarii direcți ai Programului de implementare a acesteia – copii de vârstă preșcolară, elevii din învățământul general, studenții, cursanții – vor avea oportunități extinse de a-și realiza capacitățile educaționale, de a-și trasa și urma propriile trasee educaționale, de a se realiza în plan personal și profesional. Beneficiarii indirecți ai educației – cadrele didactice din sistem de la toate nivelurile, cercetătorii, părinții, comunitățile locale, angajatorii, alți actori, atât din domeniul educației, cât și din domeniile aferente – vor putea contribui într-o măsură mai mare la edificarea unei societăți incluzive, bazate pe cunoaștere.

Capitolul VI COSTURI

Obiectiv specific	Codul programului	Costuri total (mii lei)	Costuri pe ani (mii lei)				
			2026	2027	2028	2029	2030
1.1. Asigurarea alinierii Cadrului Național al Calificărilor la Cadrul European al Calificărilor, în vederea recunoașterii automate a calificărilor și facilitării mobilității educaționale și profesionale.	8801 8810	4.275	1.479	870	870	528	528
Costuri acoperite din bugetul de stat		2.334	1.134	300	300	300	300
Costuri acoperite din asistența externă		1.941	345	570	570	228	228

Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
1.2. Îmbunătățirea calității, integrității și atractivității învățământului superior, astfel încât până în anul 2030 cel puțin 70% dintre absolvenții de liceu să își continue studiile în universitățile din Republica Moldova	8801 8810	172.210	29.310	37.650	35.190	35.130	34.930
Costuri acoperite din bugetul de stat		157.590	27.038	34.650	32.190	32.130	31.582
Costuri acoperite din asistența externă		14.620	2.272	3.000	3.000	3.000	3.348
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
1.3. Reducerea decalajului dintre competențele absolvenților și cerințele pieței muncii, prin modernizarea învățământului profesional tehnic și extinderea programelor de formare duală	8801 8808 8809 8810	327.595	72.575	116.255	46.255	46.255	46.255
Costuri acoperite din bugetul de stat		224.804	52.075	95.335	25.835	25.924	25.635
Costuri acoperite din asistența externă		102.791	20.500	20.920	20.420	20.331	20.620
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
1.4. Creșterea cu cel puțin 10% a ratei de inserție pe piața muncii a absolvenților din învățământul profesional tehnic și superior până la finele anului 2030, prin dezvoltarea și operaționalizarea unui mecanism național integrat de monitorizare a angajării, bazat pe interconectarea sistemelor informaționale	8808 8809 8810	16.800	2.300	13.000	500	500	500
Costuri acoperite din bugetul de stat		16.000	1.500	13.000	500	500	500

Costuri acoperite din asistența externă		800	800	0	0	0	0
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
1.5. Dezvoltarea competențelor antreprenoriale, economice și financiare ale elevilor și studenților, astfel încât toți educabilii să dobândească competențele corespunzătoare nivelului de studiu	8808 8809 8815	7.100	220.0	6.220	220.0	220.0	220.0
Costuri acoperite din bugetul de stat		6.700	140	6.140	140	140	140
Costuri acoperite din asistența externă		400	80	80	80	80	80
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
1.6. Consolidarea sistemului de orientare și ghidare în carieră, în vederea corelării cererii și ofertei educaționale cu nevoile pieței muncii și cu particularitățile individuale ale beneficiarilor	8801 8812 8809 8810	61.100	12.220	12.220	12.220	12.220	12.220
Costuri acoperite din bugetul de stat		45.968	9.194	9.194	9.194	9.194	9.192
Costuri acoperite din asistența externă		15.132	3.026	3.026	3.026	3.026	3.028
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
2.1. Creșterea participării copiilor la serviciile de educație timpurie, astfel încât până în anul 2030 cel puțin 30% de copii cu vârstă până la 3 ani să participe la educația timpurie și cel puțin 3% de copii de la 0-2 ani să participe la educația antepreșcolară	8802 8812	170.100	52.020	52.020	52.020	7.020	7.020
Costuri acoperite din bugetul de stat		161.600	50.000	50.000	50.000	5.800	5.800
Costuri acoperite din asistența externă		8.500	2.020	2.020	2.020	1.220	1.220
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0

2.2. Asigurarea până în anul 2030 a condițiilor necesare pentru ca 100% dintre fete și băieți să finalizeze învățământul primar și minimum 98% să finalizeze învățământul secundar gratuit, echitabil și de calitate	8803 8804 8806 8813	5.553.300	315.750	565.750	1.282.600	1.282.600	2.106.600
Costuri acoperite din bugetul de stat		154.467	31.500	31.500	31.467	30.000	30.000
Costuri acoperite din asistența externă		3.998.833	284.250	534.250	781.133	782.600	1.616.600
Costuri neacoperite		1.400.000	0	0	470.000	470.000	460.000
2.3. Sincronizarea ratei de participare în învățământul superior în raport cu domeniile prioritare pentru dezvoltarea socioeconomică a țării și cu necesitățile actuale ale populației de vârstă cuprinsă între 30 și 34 ani, ajungând până în anul 2030 la 25%	8801 8810	200	40	40	40	40	40
Costuri acoperite din bugetul de stat		200	40	40	40	40	40
Costuri acoperite din asistența externă		0	0	0	0	0	0
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
2.4. Asigurarea până în anul 2030 a educației incluzive de calitate pentru toți copiii și tinerii, astfel încât 100% dintre copiii/elevii, indiferent de apartenența la un grup-țintă, să fie integrați în instituțiile de învățământ general, iar absolvenții din aceste grupuri să aibă acces la învățământul profesional tehnic, superior și la alte forme de educație pe tot	8801 8802 8803 8804 8805 8806 8808 8809 8810 8813	197.800	39.640	39.540	39.540	39.540	39.540

parcursul vieții, precum și oportunități reale de inserție pe piața muncii							
Costuri acoperite din bugetul de stat		125.540	25.388	25.288	25.288	25.288	24.288
Costuri acoperite din asistența externă		72.260	14.252	14.252	14.252	14.252	15.252
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
2.5. Sprijinirea progresului în învățare/dezvoltare pentru toți elevii și studenții prin remedierea, recuperarea și depășirea repercusiunilor situației pandemice, climaterice, de dezinformare, altor situații de risc	8805 8813	40.100	20.020	20.020	20	20	20
Costuri acoperite din bugetul de stat		40.100	20.020	20.020	20	20	20
Costuri acoperite din asistența externă		0	0	0	0	0	0
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
2.6. Reducerea până în anul 2030 a fenomenelor de abandon școlar, bullying și violență (inclusiv violența de gen) în instituțiile de învățământ și comunități, în special în rândul copiilor din grupuri vulnerabile, prin creșterea cu minimum 40% a numărului de cazuri identificate și asistate și integrarea mecanismelor de identificare timpurie a dificultăților emoționale și comportamentale, precum și facilitarea accesului la servicii de suport psihologic și de sănătate mintală pentru toți elevii	8801 8803 8804 8805 8812 8813 8806	5.220	2.620	800	600	600	600
Costuri acoperite din bugetul de stat		4.220	2.420	600	400	400	400

Costuri acoperite din asistența externă		1.000	200	200	200	200	200
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
2.7. Asigurarea incluziunii prin activitățile extrașcolare și de petrecere a timpului liber, astfel încât până în anul 2030 cel puțin 60% dintre copiii, în special a celor din familii vulnerabile, în situații de risc și/sau a celor cu comportament deviant și a celor cu nevoi speciale, tinerii cu CES să fie incluși în activități extrașcolare	8805 8814	5.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Costuri acoperite din bugetul de stat		3.000	600	600	600	600	600
Costuri acoperite din asistența externă		2.000	400	400	400	400	400
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
2.8. Dezvoltarea școlilor de arte și a școlilor sportive, astfel încât numărul de participanți să crească cu 3 % anual, în special a celor din familii vulnerabile, în situații de risc și/sau a celor cu comportament deviant și a celor cu nevoi speciale	8801 8812 8815	8.160	1.660	1.620	1.640	1.620	1.620
Costuri acoperite din bugetul de stat		3.300	688	648	668	648	648
Costuri acoperite din asistența externă		4.860	972	972	972	972	972
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
3.1. Până în anul 2030, integrarea în sistemul educațional a minim 500 de tineri pedagogi anual, dintre care cel puțin 250 absolvenți ai învățământului superior, iar minimum 25% în domeniile STEM	8801 8809 8810 8812	516.480	102.490	102.520	104.490	104.490	102.490
Costuri acoperite din bugetul de stat		503.980	100.790	100.820	100.790	100.790	100.790

Costuri acoperite din asistența externă		8.500	1.700	1.700	1.700	1.700	1.700
Costuri neacoperite		4.000	0	0	2000	2000	0
3.2. Asigurarea, din partea Institutului Național pentru Educație și Leadership, a suportului în procesul de inserție și sprijin profesional al specialiștilor tineri, astfel încât rata angajării și menținerii acestora în sistemul educațional să crească cu cel puțin 5% anual	8801 8810 8812	8.500	1.700	1.700	1.700	1.700	1.700
Costuri acoperite din bugetul de stat		4.200	800	820	820	820	940
Costuri acoperite din asistența externă		4.300	900	880	880	880	760
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
3.3. Reducerea până în anul 2030 cu cel puțin 10% a nivelului de ardere profesională în rândul cadrelor didactice, prin implementarea de politici coerente, consolidarea autonomiei profesionale, asigurarea sprijinului psihologic și promovarea echilibrului între viața personală și cea profesională	8801 8812 8813	31.100	6.200	6.200	6.300	6.200	6.200
Costuri acoperite din bugetul de stat		11.100	2.200	2.200	2.300	2.200	2.200
Costuri acoperite din asistența externă		20.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
3.4. Alinierea a 100% dintre programele de formare inițială a cadrelor didactice la standardele de calitate, prin integrarea competențelor transversale, pedagogiei digitale, educației incluzive și	8801 8809 8810 8812	1.300	260	260	260	260	260

mecanismelor de cooperare în educație și cercetare.							
Costuri acoperite din bugetul de stat		880	176	176	176	176	176
Costuri acoperite din asistența externă		420	84	84	84	84	84
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
3.5. Până în anul 2030, reconceptualizarea sistemului de formare profesională continuă a personalului didactic, științifico-didactic și managerial, din perspectiva dezvoltării durabile	8809 8810 8812 8801	13.730	6.790	2.250	1.730	1.730	1.230
Costuri acoperite din bugetul de stat		9.780	6.000	1.460	940	940	440
Costuri acoperite din asistența externă		3.950	790	790	790	790	790
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
3.6. Până în anul 2030, racordarea ofertei de formare profesională continuă a personalului didactic și managerial la nevoile formabililor, astfel încât rata de participare la stagii de formare continuă să crească cu minimum 50%.	8801 8808 8809 8810 8812	83.490	7170	19.080	19.080	19.080	19.080
Costuri acoperite din bugetul de stat		64.927	3.407	15.380	15.380	15.380	15.380
Costuri acoperite din asistența externă		18.563	3.763	3.700	3.700	3.700	3.700
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
3.7. Dezvoltarea sistemului de management al performanței în cariera didactică și managerială, orientat spre inovație, excelență și meritocrație, astfel încât numărul cadrelor didactice și manageriale cu grade, titluri științifice și științifico-didactice să	8810 8812 8813	9.900	3.390	3.390	1.040	1.040	1.040

crească cu minimum 10%							
Costuri acoperite din bugetul de stat		3.960	1.356	1.356	416	416	416
Costuri acoperite din asistența externă		5.940	2.034	2.034	624	624	624
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
4.1. Sporirea percepției pozitive a societății față de educație, un nivel înalt de activism civic și integritate, prin dezvoltarea de mecanisme de implicare a societății, comunității și familiei în rezolvarea unor probleme ce țin de educație, măsurată în sondaje de opinie și cercetări sociologice	8812	8.900	1.760	1.760	1.860	1.760	1.760
Costuri acoperite din bugetul de stat		3.330	646	646	746	646	646
Costuri acoperite din asistența externă		5.570	1.114	1.114	1.114	1.114	1.114
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
4.2. Asigurarea până în anul 2030 a tuturor copiilor, studenților și tinerilor din grupurile dezavantajate aflate în situații de risc, de protecție socială prin măsuri adaptate nevoilor individuale	8813	76.600	15.320	15.320	15.320	15.320	15.320
Costuri acoperite din bugetul de stat		75.640	15.120	15.130	15.130	15.130	15.130
Costuri acoperite din asistența externă		960	200	190	190	190	190
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
4.3. Asigurarea unui parteneriat eficient cu familia, prin elaborarea și valorificarea de programe specifice de activitate	8813	13.700	2.740	2.740	2.740	2.740	2.740
Costuri acoperite din bugetul de stat		4.110	822	822	822	822	822
Costuri acoperite din asistența externă		9.590	1.918	1.918	1.918	1.918	1.918
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0

5.1. Dezvoltarea curriculumului pentru educația timpurie în conformitate cu bunele practici internaționale, astfel încât până în anul 2030 să fie actualizate toate produsele curriculare pentru educația timpurie și implementat curriculumul nou pentru educația copiilor de la naștere până la vârsta de 6 (7) ani	8813 8815	16.800	3.600	3.600	3.200	3.200	3.200
Costuri acoperite din bugetul de stat		8.400	1.800	1.800	1.600	1.600	1.600
Costuri acoperite din asistența externă		8.400	1.800	1.800	1.600	1.600	1.600
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
5.2. Dezvoltarea curriculumului pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, astfel ca 100% de curricula să fie elaborate și implementate din perspectiva competențelor-cheie pentru învățare pe tot parcursul vieții	8809 8808 8806 8812 8815 8813	423.665	76.333	96.208	86.408	82.358	82.358
Costuri acoperite din bugetul de stat		384.030	58.170	85.640	82.740	78.740	78.740
Costuri acoperite din asistența externă		39.635	18.163	10.568	3.668	3.618	3.618
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
5.3. Dezvoltarea și actualizarea curriculumului pentru învățământul profesional tehnic, în conformitate cu standardele ocupaționale, competențele-cheie și cerințele pieței muncii, astfel încât până în 2030 să fie revizuite și modernizate cel puțin 50% din pachetele	8808 8809	79.800	2.100	72.000	1.900	1.900	1.900

curriculare pentru toate specialitățile și meseriile							
Costuri acoperite din bugetul de stat		74.300	2.100	67.875	1.275	1.525	1.525
Costuri acoperite din asistența externă		5.500	0	4.125	625	375	375
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
5.4. Dezvoltarea continuă a curriculumului universitar în condițiile autonomiei instituționale din perspectiva de calificare, competențelor-cheie de învățare pe parcursul întregii vieți, competențelor-cheie sustenabile și a nevoilor pieței muncii	8812 8813 8801 8810	16.400	7.650	7.650	450	450	200
Costuri acoperite din bugetul de stat		5.720	2.460	2.460	300	300	200
Costuri acoperite din asistența externă		10.680	5.190	5.190	150	150	0
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
5.5. Îmbunătățirea evaluării în educația timpurie prin instrumente integrate STEAM, pentru stimularea creativității, gândirii logice și încrederii în sine a copiilor.	8802 8812	14.450	2.880	2.880	2.930	2.880	2.880
Costuri acoperite din bugetul de stat		7.250	1.440	1.440	1.490	1.440	1.440
Costuri acoperite din asistența externă		7.200	1.440	1.440	1.440	1.440	1.440
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
5.6. Dezvoltarea și consolidarea sistemului de evaluare a rezultatelor învățării în cadrul învățământului primar, gimnazial și liceal bazat pe dovezi, inclusiv evaluarea progresului elevilor cu CES	8813 8814 8815 8816	36.460	8.060	6.300	6.700	7.700	7.700

Costuri acoperite din bugetul de stat		21.900	5.878	4.118	4.012	3.942	3.950
Costuri acoperite din asistența externă		14.560	2.182	2.182	2.688	3.758	3.750
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
5.7. Dezvoltarea unui sistem de evaluare a rezultatelor învățării în învățământul profesional tehnic, centrat pe aprecierea progresivă a competențelor generale și profesionale, în contexte reale și simulate, cu accent pe aplicabilitate și abilități practice	8801 8808 8809	4.470	1.850	670	650	650	650
Costuri acoperite din bugetul de stat		2.690	1.624	184	294	294	294
Costuri acoperite din asistența externă		1.780	226	486	356	356	356
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
6.1. Dezvoltarea și implementarea sistemelor digitale moderne, aplicațiilor mobile și laboratoarelor digitale în educație, cu evaluarea periodică a funcționalității acestora, pentru asigurarea integrală a serviciilor publice educaționale	8813 8816	45.000	22.840	7.640	6.440	4.040	4.040
Costuri acoperite din bugetul de stat		26.385	7.961	7.280	4.000	3.572	3.572
Costuri acoperite din asistența externă		18.615	14.879	360	2.440	468	468
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
6.2. Asigurarea implementării standardelor DigCompEdu în formarea inițială și continuă, astfel încât până în 2030 toți actorii din sistemul educațional să dobândească competențe digitale relevante	8801 8810 8812 8813 8815	208.700	59850.0	55300.0	35000.0	31800	26750

Costuri acoperite din bugetul de stat		59.200	15.600	10.600	10.600	11.000	11.400
Costuri acoperite din asistența externă		149.500	44.250	44.700	24.400	20.800	15.350
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
6.3. Dotarea cu echipamente, software și alte tehnologii informaționale și comunicaționale a 100% dintre unitățile de învățământ, conform standardelor naționale minime de dotare pentru fiecare nivel de învățământ și tip de unitate	8813 8814	26.000	5.200	5.200	5.200	5.200	5.200
Costuri acoperite din bugetul de stat		0	0	0	0	0	0
Costuri acoperite din asistența externă		26.000	5.200	5.200	5.200	5.200	5.200
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
6.4. Promovarea educației digitale prin crearea, utilizarea și evaluarea mijloacelor digitale de învățare ceea ce va asigura digitalizarea a 100% de servicii publice educaționale până în anul 2030	8801 8813	123.680	42.629	27.140	20.090	19.148	14.673
Costuri acoperite din bugetul de stat		33.575	11.927	7.737	4.637	4.637	4.637
Costuri acoperite din asistența externă		90.105	30.702	19.403	15.453	14.511	10.036
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
7.1. Dezvoltarea și implementarea unui cadru normativ până în anul 2030 pentru asigurarea oportunităților de învățare și educație pe tot parcursul vieții într-un context formal, nonformal și informal pentru a asigura 90% din nevoile de pe piața forței de muncă	8801 8810 8812 8813	26.110	8.770	8.240	3.500	2.800	2.800

Costuri acoperite din bugetul de stat		7.248	2.394	2.364	830	830	830
Costuri acoperite din asistența externă		18.862	6.376	5.876	2.670	1.970	1.970
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
7.2. Asigurarea accesului la oferte educaționale de calitate în domeniul învățării pe tot parcursul vieții în concordanță cu nevoile pieței forței de muncă a cel puțin 10% din populația adultă (cu vârste cuprinse între 25 și 64 de ani)	8808 8809 8810 8812	37.300	9.000	7.400	7.400	6.800	6.700
Costuri acoperite din bugetul de stat		15.400	3.440	2.990	2.990	2.990	2.990
Costuri acoperite din asistența externă		21.900	5.560	4.410	4.410	3.810	3.710
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
7.3. Recunoașterea învățării anterioare, inclusiv a competențelor obținute în străinătate, precum și validarea și certificarea competențelor profesionale obținute în contexte de educație nonformală și informală, astfel încât până în anul 2030 numărul acestora să acopere cel puțin 60% din necesitățile de validare solicitate de piața muncii	8801 8808 8809 8810	6.700	3.480	2.380	280	280	280
Costuri acoperite din bugetul de stat		2.090	895	895	100	100	100
Costuri acoperite din asistența externă		4.610	2.585	1.485	180	180	180
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
7.4. Promovarea educației informale prin valorificarea resurselor specifice: mass-media, asociații profesionale etc., astfel încât până în anul 2030 numărul de activități educaționale	8810	3.500	700	700	700	700	700

informale promovate de mass-media și de alte instituții să crească cu 10%							
Costuri acoperite din bugetul de stat		2.500	500	500	500	500	500
Costuri acoperite din asistența externă		1.000	200	200	200	200	200
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
8.1. Îmbunătățirea capacităților de cercetare și inovare în domeniile prioritare ale Programului național de specializare inteligentă al RM pentru anii 2024-2027 „Smart Moldova” prin acordarea de programe de infrastructuri de cercetare și inovare, parteneriate publice-private, inclusiv pentru activități de cercetare și inovare și vouchere pentru inovare	1606 1901	379.600	85.324	85.273	85.223	61.890	61.890
Costuri acoperite din bugetul de stat		309.500	61.890	61.940	61.890	61.890	61.890
Costuri acoperite din asistența externă		70.100	23.434	23.333	23.333	0	0
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
8.2. Integrarea până în anul 2030 în Spațiul European al Cercetării prin asigurarea competitivității internaționale a cercetării și învățământului superior astfel ca cel puțin 80% din planul de acțiuni ale acestuia să fie implementat	1606 1901 1907 8810	757.040	151.420	151.420	151.400	151.400	151.400
Costuri acoperite din bugetul de stat		152.040	30.420	30.420	30.400	30.400	30.400
Costuri acoperite din asistența externă		605.000	121.000	121.000	121.000	121.000	121.000
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
8.3. Actualizarea până în anul 2030 a concepției	8801 8810	6.030	4.500	1.500	30	0	0

studiilor doctorale și postdoctorale, prin abordarea inter- și transdisciplinară, inclusiv prin reorganizarea sistemului de școli doctorale și a specialităților, astfel ca 50% din programele de doctorat active să fie acreditate internațional de către agenții înregistrate în EQAR							
Costuri acoperite din bugetul de stat		6.030	4.500	1.500	30	0	0
Costuri acoperite din asistența externă		0	0	0	0	0	0
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
8.4. Implementarea, până în anul 2030, a cel puțin 75% din inițiativele/proiectele orientate spre implicarea diasporei în cadrul Programului Diaspora Engagement Hub (DEH), prin sprijinirea inițiativelor educaționale desfășurate atât în comunitățile de peste hotare, cât și în Republica Moldova	1901 2403	36.500	9.700	6.700	6.700	6.700	6.700
Costuri acoperite din bugetul de stat		35.170	8.370	6.700	6.700	6.700	6.700
Costuri acoperite din asistența externă		1.330	1.330	0	0	0	0
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
9.1. Reformarea până în anul 2030 a managementului la toate nivelurile sistemului de învățământ din perspectiva conducerii strategice, gestionării eficiente și transparente, responsabilității publice, autoguvernării elevilor și studenților pentru a contribui la asigurarea	8801 8808 8809 8810	13.080	3.290	2.540	2.750	2.500	2.000

calității sistemul de învățământ							
Costuri acoperite din bugetul de stat		9.130	1.940	1.740	2.150	1.900	1.400
Costuri acoperite din asistența externă		3.950	1.350	800	600	600	600
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
9.2. Ajustarea până în anul 2030 a rețelei instituțiilor de învățământ de toate nivelurile la numărul de copii, elevi, studenți și la nevoile sociale și economice ale țării	8808 8809 8813	23.900	4.500	5.000	5.000	5.000	4.400
Costuri acoperite din bugetul de stat		14.170	2.500	3.000	3.000	3.000	2.670
Costuri acoperite din asistența externă		9.730	2.000	2.000	2.000	2.000	1.730
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
9.3. Modernizarea până în 2030 a infrastructurii instituțiilor de învățământ de toate nivelurile în vederea extinderii ariilor de activitate și adaptării la nevoile educaționale ale copiilor, elevilor, studenților	8802 8803 8804 8806 8808 8809 8810	3.387.00 0	178.234	658.233	410.733	387.400	1.752.40 0
Costuri acoperite din bugetul de stat		892.250	95.805	96.445	100.000	100.000	500.000
Costuri acoperite din asistența externă		2.494.75 0	82.429	561.788	310.733	287.400	1.252.40 0
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
9.4. Asigurarea unei finanțări sustenabile, echitabile și eficiente a sistemului de învățământ din Republica Moldova, în vederea îmbunătățirii calității educației, reducerii inegalităților și dezvoltării capitalului uman	8801 8810 8813	17.240	7.795	7.695	895	855	0
Costuri acoperite din bugetul de stat		4.721	2.135	2.035	295	256	0

Costuri acoperite din asistența externă		12.519	5.660	5.660	600	599	0
Costuri neacoperite		0	0	0	0	0	0
9.5. Eficientizarea până în anul 2030 a activității instituțiilor cu atribuții de evaluare a calității în educație la nivel de sistem educațional/treaptă/domeniu de formare profesională/ciclu de studii	8810 8816	442800	56.400	26.400	120.000	120.000	120.000
Costuri acoperite din bugetul de stat		3.820	1.910	1.910	0	0	0
Costuri acoperite din asistența externă		38.980	34.490	4.490	0	0	0
Costuri neacoperite		400.000	20.000	20.000	120.000	120.000	120.000
Total:		13.464.885	1.454.779	2.270.294	2.590.814	2.487.264	4.661.734
Costuri acoperite din bugetul de stat		3.705.249	678.713	827.698	633.995	583.920	980.923
Costuri acoperite din asistența externă		7.955.636	756.066	1.422.596	1.364.819	1.311.344	3.100.811
Costuri neacoperite		1.804.000	20.000	20.000	592.000	592.000	580.000

128. Realizarea Programului Strategiei ”Educația 2030” pentru anii 2026-2030 se va efectua prin implementarea planului de acțiuni, programe sectoriale corespunzătoare.

Finanțarea Programului se va realiza din următoarele surse:

1. **Bugetul de stat** – prin alocații anuale prevăzute în cadrul bugetar pe termen mediu și bugetele autorităților publice implicate;
2. **Surse externe** – inclusiv prin asistență tehnică și financiară oferită de partenerii de dezvoltare internaționali și proiectele de cooperare bilaterală și multilaterală, precum și instrumente de cooperare ale Uniunii Europene.

Estimarea costurilor s-a realizat în conformitate cu metodologia de elaborare a politicilor publice, utilizând instrumentele standard de calcul al bugetului prevăzute de cadrul normativ, fiind aplicată o abordare riguroasă bazată pe mai mulți factori:

1. experienței de implementare a Programului pentru anii 2023–2025;
2. normativelor în vigoare privind dotarea structurilor instituțiilor de învățământ;

3. necesarului calculat de personal, echipamente și infrastructură raportat la nivelul actual de acoperire;

4. costurilor de referință pentru instruirii, renovări, achiziții tehnice și digitalizare;

5. proiecțiilor de creștere a capacităților instituționale corelate cu obiectivele asumate pentru anul 2030.

În ansamblu, impactul financiar al Programului este justificat de amploarea reformelor necesare, de complexitatea intervențiilor planificate și de necesitatea urgentă de a corecta deficiențele structurale semnalate în domeniul educației.

Se menționează că impactul financiar exact al Programului va fi estimat odată cu definitivarea proiectului.

Costul total al Programului este aproximativ **13.464.885 mii lei** dintre care **3.705.249 mii lei** vor fi acoperite din bugetul de stat, conform Cadrului Bugetar pe Termen Mediu, iar **7.955.9636 mii lei** din mijloacele partenerilor externi de dezvoltare.

Capitolul VII

RISURI DE IMPLEMENTARE

Riscuri	Impactul	Probabilitatea	Măsuri de atenuare
Apariția provocărilor negative care diminuează capacitatea autorităților, agenților educaționali de a influența angajamentele programului Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” pentru anii 2026-2030 (criza de securitate, consecințele pandemiei COVID-19, criza economică, criza energetică etc.)	Înalt	Mare	1) Asigurarea că Programul Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” va fi un document de politici în continuă monitorizare și revizuire în funcție de schimbările contextului extern. 2) Identificarea timpurie, anticipată a riscurilor, accentul fiind pus pe valorificarea obiectivelor de reziliență a sistemului de educație
Nivel scăzut de capacități umane, financiare, logistice etc. de implementare eficientă a Programului	Înalt	Mare	1) Corelarea continuă a volumului de finanțare a implementării Programului Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” pentru anii 2026-2030 cu nivelul de inflație, dinamica dezvoltării

Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” pentru anii 2026-2030			socioeconomice a țării, cu apariția unor noi provocări și noi probleme. 2) Organizarea periodică a dezbaterilor privind rezultatele implementării Programului SD „Educația 2030” la diferite niveluri și introducerea unor schimbări/ modificări în program și/sau în modul de implementare a acestuia. 3) Organizarea permanentă a formării resurselor umane implicate în implementarea Programului Strategiei de dezvoltare „Educația 2030”. 4) Gestionarea continuă a proceselor de elaborare și implementare a planurilor locale și instituționale de dezvoltare a învățământului, concepute în baza programului Strategiei de dezvoltare „Educația 2030”
Lipsa consensului politic între grupurile vizate de SD „Educația 2030” privind politicile educaționale, dezvoltarea învățământului superior, cercetarea științifică, educația interculturală etc.	Medie	Mare	1) Asigurarea cadrului normativ și metodologic de implementare a programului Strategiei de dezvoltare „Educația 2030”. 2) Organizarea periodică a dezbaterilor cu diferite grupuri interesate privind cadrul valoric al Programului Strategiei de dezvoltare „Educația 2030”
Întârzieri în procesul de promovare a unor proiecte de acte normative din cauza unor divergențe între instituțiile implementatoare	Înalt	Înalt	Crearea grupurilor comune interinstituționale de lucru și promovarea în comun a unor proiecte de acte normative
Compromiterea bazelor de date și a sistemelor informatice guvernamentale	Înalt	Mediu	Simulări periodice de atacuri cibernetice și actualizarea constantă a sistemelor informatice. Formarea continuă a personalului IT și a utilizatorilor cheie din instituțiile publice în domeniul securității cibernetice.

Lipsa interoperabilității între bazele de date ale instituțiilor responsabile de implementare	Înalt	Înalt	Crearea unui cadru comun de integrare a sistemelor informatice. Instruirea personalului IT din instituțiile-cheie pentru utilizarea eficientă și securizată a acestor sisteme
---	-------	-------	--

Capitolul VIII

AUTORITĂȚI/INSTITUȚII RESPONSABILE

129. Programul de implementare a Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” va fi aprobat de către Guvern. Responsabilitatea primară pentru monitorizarea și implementarea Programului revine Ministerului Educației și Cercetării, precum și ministerelor de ramură: Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerului Sănătății, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, altor ministere care au în subordine instituții de învățământ. În scopul implementării obiectivelor Programului, anual, Ministerul Educației și Cercetării, precum și ministerele de ramură vor planifica mijloace financiare în bugetele instituționale, în conformitate cu atribuțiile și responsabilitățile domeniilor de implicare.

130. Planificarea mijloacelor financiare pe termen mediu se va realiza prin CBTM. Utilizarea resurselor umane și bugetare necesare pentru implementarea obiectivelor Programului vor fi din contul statelor-limită de personal și al programelor bugetare aprobate. Pentru eficientizarea implementării Programului vor fi atrase și surse de la partenerii externi.

131. La nivel local responsabilitatea implementării Programului revine organelor locale de specialitate în domeniul învățământului, administrației publice locale, instituțiilor de învățământ, comunității și familiei cu implicarea organizațiilor societății civile, parteneri de dezvoltare.

Capitolul IX

PROCEDURI DE MONITORIZARE, EVALUARE ȘI RAPORTARE

132. În contextul implementării Programului va fi desfășurat procesul de monitorizare și de evaluare a rezultatelor obținute. Procesul de monitorizare și evaluare asigură că acțiunile prioritare ale Programului sunt întreprinse și că ele conduc la atingerea obiectivelor și viziunii formulate în Strategia de dezvoltare „Educația 2030”.

133. Ministerul Educației și Cercetării va coordona toate acțiunile prevăzute în Program pe termen scurt și mediu. Monitorizarea implementării se va face continuu prin elaborarea rapoartelor anuale, dar și prin includerea acțiunilor în Planurile anuale de activitate a Ministerului Educației și Cercetării și monitorizarea realizării acestora. În aceste rapoarte se va analiza în ce măsură sunt detaliate, planificate și îndeplinite acțiunile prioritare prevăzute în Program. La finalul implementării Programului, Ministerul Educației și Cercetării va elabora un raport amplu în baza următoarelor criterii:

- 1) gradul de realizare a acțiunilor în baza indicatorilor de monitorizare planificați;
- 2) gradul de conformitate a acțiunilor întreprinse cu cele planificate;
- 3) resursele utilizate în raport cu cele planificate;
- 4) cauzele întârzierilor și modificările necesare pentru îmbunătățirea procesului de implementare

5) La finalul implementării Programului vor fi organizate, de asemenea, sondaje sociologice privind calitatea implementării acestuia.

134. Activitățile de monitorizare constituie un proces continuu, fiind desfășurate pe toată perioada de implementare. Ele vor include atât colectarea, prelucrarea și analiza datelor de monitorizare, identificarea erorilor sau a efectelor neprevăzute, cât și eventualele rectificări de conținut și de formă în măsurile și activitățile planificate.

135. Transparența proceselor de implementare a prezentului Program se asigură prin publicarea pe site-ul web oficial al Ministerului Educației și Cercetării (în cadrul rapoartelor anuale de activitate), precum și a raportului final de evaluare după implementarea Programului. Ministerul Educației și Cercetării va asigura mediatizarea largă a procesului de realizare a Programului, precum și va oferi informații relevante partenerilor din țară și de peste hotare.

Capitolul X

PLANUL DE ACȚIUNI AL PROGRAMULUI DE IMPLEMENTARE A STRATEGIEI DE DEZVOLTARE „EDUCAȚIA 2030” PENTRU ANII 2026-2030

	Indicatori de monitorizare	Total	Costul total divizat pe sursa de finanțare (mii lei)			Cod program/Subprogram Bugetar	Total	Costuri totale divizate pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Autoritate/Instituție responsabilă	Autoritate/Instituție corespunzătoare	Parteneri de dezvoltare
			Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite			2026	2027	2028	2029	2030				
Obiectivul general 1. Racordarea educației la cerințele și nevoile pieței muncii din perspectiva dezvoltării sustenabile prin restructurarea mecanismelor de dezvoltare a capitalului uman																
		589.080,00	453.396,00	135.684,00	0		589.080,00	118.104,00	186.215,00	95.255,00	94.853,00	94.653,00				
Obiectiv specific 1.1. Asigurarea alinierii Cadrului Național al Calificărilor la Cadrul European al Calificărilor, în vederea recunoașterii automate a calificărilor și facilitării mobilității educaționale și profesionale																
1.1.1. Referențierea Cadrului Național al Calificărilor la Cadrul European al Calificărilor conform criteriilor înaintate de Comisia Europeană	Raportul de referențiere prezentat la AG EQF și publicat pe portalul Comisiei Europene	345	0	345	0	88018810	345	345	0	0	0	0	Trimestrul IV, 2026	MEC	MEC	BM
1.1.2. Transpunerea	HG cu privire la aprobarea	30	30	0	0	8801	30	30	0	0	0	0	Trimestrul IV, 2026	MEC	MEC	

în cadrul normativ național a prevederilor Convenției Globale privind recunoașterea calificărilor din învățământul superior, pentru sprijinirea mobilității academice și profesionale în plan internațional	Regulamentul de recunoaștere și echivalare a actelor de studii și calificărilor obținute în diferite contexte.															
1.1.3. Asigurarea corespunderii cadrului normativ național privind profesiile reglementat, cu cel european, pentru recunoașterea profesiilor reglementate obținute în străinătate	Legea privind recunoașterea calificărilor profesionale aprobată. HG cu privire la cardul profesional european și mecanismul de alertă aprobată.	100	100	0	0	8801	100	100	0	0	0	0	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituțiile de învățământ superior	MEC Instituțiile de învățământ superior	

1.1.4 Dezvoltarea Cadrelor de Calificări Sectoriale conform CAEM, care definesc sistemul comun de referință pentru competențele sectorului, promovând o colaborare eficientă între toți actorii implicați și sprijinind dezvoltarea unui sistem de educație și formare adaptabil la nevoile de competențe ale sectorului	10 Cadre de Calificări Sectoriale elaborate și aprobate.	2.280 ,00	684	1.596 ,00	0	8801 8810	2.280, 00	684	570	570	228	228	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	
1.1.5. Promovarea recunoașterii creditelor de studii din sectorul profesional în	Mecanism elaborat și implementat.	20	20	0	0	8801	20	20	0	0	0	0	Trimestrul II, 2027	MEC	MEC	

învățământul superior																
1.1.6. Asigurarea funcționalității Registrului Național al Calificărilor	Registrul Național al Calificărilor funcțional 100% din programele de studii acreditate, înregistrate în Registrul Național al Calificărilor.	1.500,00	1.500,00	0	0	8813	1.500,00	300	300	300	300	300	Trimestrul IV, 2028	MEC	MEC	
	Obiectivul specific 1.1	4.275,00	2.334,00	1.941,00	0		4.275,00	1.479,00	870	870	528	528				
Obiectiv specific 1.2. Îmbunătățirea calității, integrității și atractivității învățământului superior, astfel încât până în anul 2030 cel puțin 70% dintre absolvenții de liceu să își continue studiile în universitățile din Republica Moldova																
1.2.1. Consolidarea învățământului dual în cadrul învățământului superior	1000 de studenți încadrați în programe de învățământ superior dual până în 2030. 40 de programe organizate în format dual.	16.750,00	16.750,00	0	0	8810	16.750,00	1.500,00	3.000,00	4.000,00	4.000,00	4.250,00	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituțiile de învățământ superior	MEC Instituțiile de învățământ superior	
1.2.2. Modernizarea programelor de studii / curricula în învățământul superior	80% de programe actualizate	2.500,00	2.500,00	0	0	8810	2.500,00	500	500	500	500	500	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituțiile de învățământ	MEC Instituțiile de învățământ superior	

conform cerințelor pieței muncii în parteneriat cu mediul de afaceri														superior		
1.2.3. Implementarea campaniei ”Învăță în Moldova” și organizarea procesului de admitere în învățământul superior	Ordin cu privire la Conceptul Campaniei Învăță în Moldova! aprobat. Zilele ușilor deschise în 11 instituții publice. Cel puțin 8 târguri educaționale organizate anual. Evenimentul FII PRO! organizat anual. Planuri instituționale aprobate. Platforma eadmitere.gov.md funcțională. Raport elaborat anual.	5.000,00	5.000,00	0	0	8810	5.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituțiile de învățământ superior	MEC Instituțiile de învățământ superior	
1.2.4. Promovarea	HG pentru modificarea	20	20	0	0	8801	20	20	0	0	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC Instituțiile	MEC Instituțiile	

învățământului la distanță	HG 616/2015 prin includerea standardelor de acreditare pentru învățământul la distanță aprobată. 50 de programe cu instruire la distanță anual.													țiile de învățământ superior	de învățământ superior	
1.2.5. Revizuirea politicii de acordare a burselor studențești	25% studenți/studenți admiși la programe din domeniul STEAM. Cuantumul burselor de studii studenților admiși la programe STEAM majorat cu 50%.	114.500,00	114.500,00	0	0	8810	114.500,00	10.500,00	26.000,00	26.000,00	26.000,00	26.000,00	Trimestrul II 2027	MEC	MEC	
1.2.6. Promovarea sistemului de învățământ superior din Republica Moldova pe plan internațional	3000 de studenți străini înscriși la studii anual.	8.000,00	4.000,00	4.000,00	0	8810	8.000,00	4.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituțiile de învățământ superior	MEC Instituțiile de învățământ superior	

1.2.7. Găzduirea Secretariatului i Procesului Bologna și a conferinței ministeriale a Spațiului European al Învățământului Superior și a altor reuniuni conexe	HG privind conferința interministerială aprobată. Conferința EHEA organizată în 2027.	3.560 ,00	1.780 ,00	1.780 ,00	0	8810	3.560, 00	500	3.000 ,00	60	0	0	Trimestrul II, 2027	MEC	MEC	
1.2.8. Promovarea internaționalizării acasă pentru o mai bună integrare a studenților internaționali și a celor refugiați	Politici /ghiduri de integrare a studenților de acasă și a celor refugiați și internaționali elaborate.	8.000 ,00	4.000 ,00	4.000 ,00	0	8810	8.000, 00	4.000 ,00	1.000 ,00	1.000 ,00	1.000 ,00	1.000 ,00	Trimestrul IV, 2029	MEC Instituțiile de învățământ superior	MEC Instituțiile de învățământ superior	
1.2.9. Actualizarea cadrelor normative cu privire la studiile străinilor	HG pentru modificarea HG 504/2017 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la studiile străinilor în instituțiile de învățământ.	20	20	0	0	8801	20	20	0	0	0	0	Trimestrul IV, 2026	MEC	MEC	

1.2.10. Promovarea /susținerea mobilității academice (incoming+outgoing) ale studenților și profesorilor din învățământul superior	HG privind modificarea HG 56/2014 pentru aprobarea Regulamentului i-cadru cu privire la mobilitatea academică în învățământul superior. HG pentru majorarea burselor în cadrul Programului de mobilitate CEEPUS IV. HG privind modificarea HG 343/2020 privind finanțarea învățământului superior. 5 programe Erasmus+ implementate anual. 1000 studenți și profesori implicați în mobilități academice.	5.400 ,00	2.160 ,00	3.240 ,00	0	8810	5.400, 00	1.080 ,00	1.080 ,00	1.080 ,00	1.080 ,00	1.080 ,00	Trimestrul IV, 2026	MEC	MEC	
--	--	--------------	--------------	--------------	---	------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	------------------------	-----	-----	--

1.2.11. Fortificarea structurilor de Relații Internaționale din instituțiile de învățământ superior	8 instituții de învățământ superior cu Direcții de relații internaționale consolidate (2 proiecte CBHE Erasmus+ în derulare).	1.000,00	0	1.000,00	0	8810	1.000,00	500	500	0	0	0	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	
1.2.12. Participarea instituțiilor de învățământ superior din Republica Moldova în cadrul târgurilor educaționale internaționale și vizitelor de studii, la rețele universitare internaționale (EUA, IUA, UNICA, HERMES etc.)	8 instituții de învățământ superior publice participă anual în cadrul a 3 târguri educaționale internaționale și vizite de studiu.	500	500	0	0	8810	500	100	100	100	100	100	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituțiile de învățământ superior	MEC Instituțiile de învățământ superior	
1.2.13. Elaborarea și implementare a programelor de studii superioare de	12 programe noi de studii elaborate în cadrul instituțiilor de învățământ	1.000,00	400	600	0	8801 8810	1.000,00	250	250	250	250	0	Trimestrul IV, 2029	MEC Instituțiile de învățământ	MEC Instituțiile de învățământ superior	

licență/master în limba engleză	superior. 16 programe actuale de studii dezvoltate, ajustate și traduse în cadrul instituțiilor de învățământ superior. 120 cadre universitare din instituții de învățământ superior publice, care predau la studenți străini dețin certificate internaționale ce confirmă cunoașterea limbii străine (nivelul B2 – C2).														superior		
1.2.14. Coordonarea acreditării internaționale a programelor de studii	Cel puțin 8 programe de studii cu predare în limba engleză acreditate internațional.	800	800	0	0	8810	800	200	200	200	200	0	Trimestrul IV, 2029	MEC Instituțiile de învățământ superior	MEC Instituțiile de învățământ superior		
1.2.15. Consolidarea	HG privind aprobarea	100	100	0	0	8801	100	100	0	0	0	0	Trimestrul IV, 2026	MEC Instituțiile	MEC Instituțiile		

cadrlui normativ privind etica și integritatea academică în învățământul superior	Regulamentulu i-cadru de asigurare a integrității academice în instituțiile de învățământ superior. Ordin MEC privind standardele antiplagiat aprobat. Cod de etică aprobat.													țiile de învățăm ânt superi or	de învățămân t superior	
1.2.16. Includerea principiului integrității în evaluarea externă a programelor de studii superioare și a instituțiilor de învățământ superior	Standarde de acreditare modificate. HG pentru modificarea HG 616/2015 aprobată.	20	20	0	0	8801	20	20	0	0	0	0	Trimestrul II, 2026	MEC Institu țiile de învățăm ânt superi or	MEC Instituțiile de învățămân t superior	
1.2.17. Dezvoltarea de sisteme și mecanisme pentru asigurarea eticii și integrității în sistemul de	Soft unic antiplagiat utilizat în instituțiile de învățământ superior. Cel puțin 27 000 de studenți instruiți cu	5.000 ,00	5.000 ,00	0	0	8810	5.000, 00	5.000 ,00	0	0	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC Institu țiile de învățăm ânt superi or	MEC Instituțiile de învățămân t superior	

învățământ superior	privire la integritatea academică.															
1.2.18. Instituirea consiliilor consultative profesionale pe lângă facultăți și a unui mecanism instituțional clar și obligatoriu pentru implicarea și consultarea mediului de afaceri la nivel ministerial, sectorial, universitar (facultățile)	Mecanism elaborat și implementat.	40	40	0	0	8801	40	20	20	0	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC Instituțiile de învățământ superior	MEC Instituțiile de învățământ superior	
	Obiectivul specific 1.2	172.2 10,00	157.5 90,00	14.62 0,00	0		172.2 10,00	29.31 0,00	37.65 0,00	35.19 0,00	35.13 0,00	34.93 0,00	0.00			
Obiectivul specific 1.3. Reducerea decalajului dintre competențele absolvenților și cerințele pieței muncii, prin modernizarea învățământului profesional tehnic și extinderea programelor de formare duală																
1.3.1.Campanii Naționale de promovare a învățământului profesional	Cel puțin o campanie națională de promovare a învățământului profesional	5.775 ,00	3.176 ,00	2.599 ,00	0	8801 8808 8809	5.775, 00	1.155 ,00	1.155 ,00	1.155 ,00	1.155 ,00	1.155 ,00	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituțiile de învățământ	MEC Instituțiile de învățământ	

tehnic (inclusiv învățământ dual)	tehnic, inclusiv dual organizată anual. Cel puțin 11 târguri de carieră organizate anual. Caravana profesiilor organizată în cel puțin 300 de instituții de învățământ general anual. Cel puțin 2000 de elevi din gimnaziile care vizitează companii.														profesional tehnic	profesional tehnic	
1.3.2. Extinderea rețelei instituțiilor de învățământ profesional tehnic cu programe duale și creșterea numărului de elevi admiși în învățământ dual	Cel puțin 60% dintre instituții de învățământ profesional tehnic prestatori de programe duale. Cel puțin 3000 de elevi admiși anual la programe duale.	175.000,00	75.000,00	100.000,00	0	88088809	175.000,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituțiile de învățământ profesional tehnic	MEC Instituțiile de învățământ profesional tehnic		
1.3.3. Atragerea companiilor	300 de companii au	50.000,00	50.000,00	0	0	8808	50.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituțiile de învățământ profesional tehnic	MEC Instituțiile de învățământ profesional tehnic		

în prestarea programelor de formare profesională prin învățământul profesional tehnic dual	acorduri de parteneriat în domeniul învățământului profesional tehnic secundar dual cu instituțiile de învățământ.													țiile de învățământ profesional tehnic I.P. Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului	de învățământ profesional tehnic I.P. Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului	
1.3.4.Elaborarea standardelor ocupaționale și de calificare pentru formarea profesională în corespundere cu necesitățile pieței muncii	130 de standarde ocupaționale elaborate și aprobate. 130 de standarde de calificare elaborate și aprobate.	26.00 0,00	26.00 0,00	0	0	8809	26.00 0,00	26.00 0,00	0	0	0	0	Trimestrul IV, 2026	MEC Instituțiile de învățământ profesional tehnic	MEC Instituțiile de învățământ profesional tehnic	
1.3.5.Asigurarea programelor de formare profesională cu materiale de predare	130 de programe de studii asigurate cu materiale de predare.	70.00 0,00	70.00 0,00	0	0	8809	70.00 0,00	0	70.00 0,00	0	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC Instituțiile de învățământ profesional	MEC Instituțiile de învățământ profesional	

sensibile la gen, cerințe educaționale speciale și dizabilități care corespund standardelor de calificare														ional tehnic		
1.3.6.Actualizarea programelor de studii din perspectiva integrării noilor politici „verzi” și a ODD-urilor	Dezvoltarea și implementarea a minimum 5 programe/ curricula de ÎPT privind tranziția ecologică.	320	128	192	0	8801 8810	320	320	0	0	0	0	Trimestrul IV, 2026	MEC Instituțiile de învățământ profesional tehnic	MEC Instituțiile de învățământ profesional tehnic	
1.3.7 Creșterea numărul de elevi admiși la domenii de studii profesionale prioritare (Agricultură, Energetică, Industrie (construcții), TIC și servicii TIC)	Campanii de promovare organizate. Integrarea sistemului de învățământ profesional în rețeaua WorldSkills Europe. Participarea echipelor din Moldova la competițiile bianuale ale WorldSkills Europe.	500	500	0	0	8808 8809	500	100	100	100	100	100	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituțiile de învățământ profesional tehnic	MEC Instituțiile de învățământ profesional tehnic	

	Obiectivul specific 1.3	327.5 95,00	224.8 04,00	102.7 91,00	0		327.5 95,00	72.57 5,00	116.2 55,00	46.25 5,00	46.25 5,00	46.25 5,00				
Obiectivul specific 1.4. Creșterea cu cel puțin 10% a ratei de inserție pe piața muncii a absolvenților din învățământul profesional tehnic și superior până la finele anului 2030, prin dezvoltarea și operaționalizarea unui mecanism național integrat de monitorizare a angajării, bazat pe interconectarea sistemelor informaționale.																
1.4.1. Urmărirea traseului educațional al absolvenților instituțiilor de învățământ superior	Modul separat în SIMÎS elaborat și funcțional.	1.300 ,00	500	800	0	8810	1.300, 00	1.300 ,00	0	0	0	0	Trimestrul IV, 2026	MEC Institu țiile de învăță mânt superi or Agenț ia de Guver nare Electr onică	MEC Instituțiile de învățământ superior Agenția de Guvernare Electronică	
1.4.2 Urmărirea traseului educațional al absolvenților instituțiilor de învățământ profesional tehnic	Modul al Sistemului de Management în Învățământ Profesional Tehnic elaborat și implementat.	1.000 ,00	1.000 ,00	0	0	8808 8809	1.000, 00	500	500	0	0	0	Trimestrul II, 2027	MEC Institu țiile de învăță mânt superi or Agenț ia de Guver nare Electr onică	MEC Instituțiile de învățământ superior Agenția de Guvernare Electronică	

1.4.3.Extinderea mecanismului de repartizare a tinerilor specialiști în câmpul muncii în cadrul instituțiilor de învățământ profesional tehnic și superior	HG cu privire la încadrarea tinerilor specialiști în instituții de învățământ profesional tehnic și instituții de învățământ superior, inclusiv institutele de cercetare din universități elaborată și aprobată. HG pentru modificarea HG 968 cu privire la repartizarea absolvenților în funcții didactice actualizată.	12.00 0,00	12.00 0,00	0	0	8808 8809 8810	12.00 0,00	0	12.00 0,00	0	0	0	Trimestrul IV, 2026	MEC Instituțiile de învățământ superior Instituțiile de învățământ profesional tehnic	MEC Instituțiile de învățământ superior Instituțiile de învățământ profesional tehnic	
1.4.4.Fortificarea dialogului social cu comitetele sectoriale, Camera de comerț și industrie, asociațiile patronale,	Cel puțin 10 evenimente organizate anual cu recomandări privind relațiile dintre învățământ și piața muncii.	1.500 ,00	1.500 ,00	0	0	8808 8809 8810	1.500, 00	300	300	300	300	300	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituțiile de învățământ superior Instituțiile de învățământ profesional tehnic	MEC Instituțiile de învățământ superior Instituțiile de învățământ profesional tehnic	

sindicatele și asociațiile profesionale														de învățământ profesional tehnic	profesional tehnic	
1.4.5.Promovarea parteneriatelor dintre instituțiile de învățământ profesional tehnic, superior, de formare continuă, de educație a adulților și agenții economici ca factor de îmbunătățire a calității studiilor și angajabilității absolvenților	100% instituții de învățământ profesional au contracte semnate cu agenți economici, organizează stagiile de practică și examenele de calificare cu implicarea reprezentanților pieței muncii.	1.000,00	1.000,00	0	0	88098810	1.000,00	200	200	200	200	200	Anual	MEC Instituțiile de învățământ superior	MEC Instituțiile de învățământ superior	
	Obiectivul specific 1.4	16.800,00	16.000,00	800	0		16.800,00	2.300,00	13.000,00	500	500	500	0.00	0.00	0.00	
Obiectivul specific 1.5. Dezvoltarea competențelor antreprenoriale, economice și financiare ale elevilor și studenților, astfel încât toți educabilii să dobândească competențele corespunzătoare nivelului de studiu.																
1.5.1.Integrarea educației antreprenoriale	Curricula pentru educația antreprenorială actualizată.	100	100	0	0	88088809	100	20	20	20	20	20	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	

e în formarea profesională	Cel puțin 90% din absolvenții din învățământul profesional-tehnic dețin competențe antreprenoriale și economice.																
1.5.2. Dezvoltarea/actualizarea suporturilor de curs pentru curricula educației anteprenoriale, economice și financiare	Suport de curs elaborat pentru fiecare nivel de studii.	6.000,00	6.000,00	0	0	8815	6.000,00	0	6.000,00	0	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC	MEC		
1.5.3.Desfășurarea concursului național „Cel mai bun Plan de afaceri” în învățământul profesional tehnic	Concurs organizat anual.	500	300	200	0	8808 8809	500	100	100	100	100	100	Anual	MEC Instituțiile de învățământ profesional tehnic	MEC Instituțiile de învățământ profesional tehnic		
1.5.4.Desfășurarea târgului național al Firmelor de exercițiu în învățământul	Târg național organizat anual.	500	300	200	0	8808 8809	500	100	100	100	100	100	Anual	MEC Instituțiile de învățământ profesional	MEC Instituțiile de învățământ profesional tehnic		

profesional tehnic														ional tehnic		
	Obiectivul specific 1.5	7.100 ,00	6.700 ,00	400	0		7.100, 00	220	6.220 ,00	220	220	220				
Obiectivul specific 1.6. Consolidarea sistemului de orientare și ghidare în carieră, în vederea corelării cererii și ofertei educaționale cu nevoile pieței muncii și cu particularitățile individuale ale beneficiarilor.																
1.6.1. Punerea în aplicare a Ghidului privind dezvoltarea aptitudinilor individuale spre o profesie a celor ce învață prin valorificarea tuturor disciplinelor de studii și activități extrașcolare în acest sens	Cel puțin 80% cadre didactice formate.	58.05 0,00	43.53 8,00	14.51 2,00	0	8801 8812	58.05 0,00	11.61 0,00	11.61 0,00	11.61 0,00	11.61 0,00	11.61 0,00	Trimestrul IV, 2030	MEC Institu țiile de învăță mânt genera l	MEC Instituțiile de învățământ general	
1.6.2. Organizarea activităților de ghidare în carieră în colaborare cu universitățile, colegiile	Cel puțin 2 activități de ghidare în carieră realizate anual.	1.550 ,00	930	620	0	8809 8810	1.550, 00	310	310	310	310	310	Trimestrul IV, 2030	MEC Institu țiile de învăță mânt	MEC Instituțiile de învățământ	
1.6.3. Consolidarea/instituirea a câte un centru de	Consolidarea/instituirea a câte un centru de	1.500 ,00	1.500 ,00	0	0	8810	1.500, 00	300	300	300	300	300	Trimestrul IV, 2030	MEC Institu țiile	MEC Instituțiile de	

Centrelor de ghidare în carieră /Incubatoarele de afaceri în cadrul universităților publice	ghidare în carieră sau un și incubator de afaceri anual.													de învățământ superior	învățământ superior	
	Obiectivul specific 1.6	61.100,00	45.968,00	15.132,00	0		61.100,00	12.220,00	12.220,00	12.220,00	12.220,00	12.220,00				
Obiectivul general 2. Asigurarea accesului la educație de calitate pentru toți pe întreg parcursul vieții																
		5.979.880,00	492.427,00	4.087.453,00	1.400.000,00		5.979.880,00	432.750,00	680.790,00	1.377.460,00	1.332.440,00	2.156.440,00				
Obiectivul specific 2.1. Creșterea participării copiilor la serviciile de educație timpurie, astfel încât până în anul 2030 cel puțin 30% de copii cu vârstă până la 3 ani să participe la educația timpurie și cel puțin 3% de copii de la 0-2 ani să participe la educația antepreșcolară.																
2.1.1. Adaptarea mediului fizic al instituțiilor de educație timpurie la cerințele persoanelor cu nevoi speciale	Centre de resurse în 100% grădinițe. Cel puțin 100 de instituții de educație timpurie dotate cu materiale și echipamente adaptate nevoilor copiilor cu CES.	3.100,00	0	3.100,00	0	8802	3.100,00	620	620	620	620	620	Trimestrul IV, 2030	MEC APL	MEC	
2.1.2. Implementarea Programului	1000 de educatori instruiți anual.	20.000,00	20.000,00	0	0	8812	20.000,00	4.000,00	4.000,00	4.000,00	4.000,00	4.000,00	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	

național „Investim în educatori” (comasat cu programul „Investim în profesori”)																
2.1.3. Extinderea și consolidarea rețelei de servicii de educație timpurie pentru copiii de până la 3 ani, prin crearea de locuri noi în creșe și grădinițe, dezvoltarea și extinderea serviciilor de creșă publice și private în zone cu creștere demografică, inclusiv pentru copiii refugiaților, în vederea sporirii accesului la servicii de	15 grupe creșă institute. 30% din numărul total de copii cu vârsta de până la 3 ani sunt încadrați în instituții de educație timpurie. 3% din numărul copiilor cu vârsta 1-2 ani sunt încadrați în instituții de educație timpurie.	135.0 00,00	135.0 00,00	0	0	8802	135.0 00,00	45.00 0,00	45.00 0,00	45.00 0,00	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC APL	MEC APL	

îngrijire și educație timpurie de calitate																
2.1.4. Asigurarea funcționalității centrelor de resurse în IET prin învățarea prin joc, învățarea socioemoțională și stimularea cititului	150 de centre funcționale.	12.00 0,00	6.600 ,00	5.400 ,00		8802	12.00 0,00	2.400 ,00	2.400 ,00	2.400 ,00	2.400 ,00	2.400 ,00	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	
	Obiectivul specific 2.1	170.1 00,00	161.6 00,00	8.500 ,00	0		170.1 00,00	52.02 0,00	52.02 0,00	52.02 0,00	7.020 ,00	7.020 ,00				
Obiectivul specific 2.2. Asigurarea până în anul 2030 a condițiilor necesare pentru ca 100% dintre fete și băieți să finalizeze învățământul primar și minimum 98% să finalizeze învățământul secundar gratuit, echitabil și de calitate																
2.2.1. Implementare a conceptului școlilor model	Concept implementat în 90 de școli model, cu resursele angajate – 191,7 mln. euro: 50 mln. euro - BEI 35 mln. euro - CEB 15.5 mln. euro - Guvernul Norvegiei	5.234 .000, 00	0	3.834 .000, 00	1.400 .000, 00	8803 8804 8806	5.234. 000,0 0	250.0 00,00	500.0 00,00	1.220 .000, 00	1.220 .000, 00	2.044 .000, 00	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	

	1 mln. euro - Guvernul Poloniei 0,5 mln. euro - Guvernul Cehiei 5,2 mln. euro - UE 20 mln. euro - STEEM 29,5 mln. euro – EQIP 35 mln. euro EQIP extindere															
2.2.2. Asigurarea condițiilor de igienă în instituțiile de învățământ primar, gimnazial și liceal prin intervenții de construcție/re novare/reabili tare a blocurilor sanitare și investiții de cel puțin 150 milioane de lei	100% de instituții asigurate cu grupuri sanitare conectate la rețelele de apă și canalizare.	150.0 00,00	0	150.0 00,00	0	8803 8804 8806	150.0 00,00	30.00 0,00	30.00 0,00	30.00 0,00	30.00 0,00	30.00 0,00	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	
2.2.3. Asigurarea cu unități de	30 de unități de autobuz școlar achiziționate	100.0 00,00	100.0 00,00	0	0	8803	100.0 00,00	20.00 0,00	20.00 0,00	20.00 0,00	20.00 0,00	20.00 0,00	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	

transport școlar conform pentru toți elevii, adaptat la necesitățile copiilor cu dizabilități locomotorii din învățământul primar, gimnazial și liceal	anual. 700 locuri anual de transport școlar accesibil create/100 % necesități de transport școlar asigurate. Câte 10 unități de transport școlar achiziționate anual.															
2.2.5. Asigurarea accesului elevilor din școli mici la educație de calitate, prin acordarea alocației la transfer într-o instituție mai mare	2500 de elevi care beneficiază de alocație în valoare de minim 1000 lei lunar timp de 2 ani.	61.20 0,00	48.96 0,00	12.24 0,00	0	8813	61.20 0,00	12.24 0,00	12.24 0,00	12.24 0,00	12.24 0,00	12.24 0,00	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	
2.2.6. Elaborarea cadrului normativ privind reglementarea programelor de integrare	Ordin MEC privind reglementarea programelor de integrare lingvistică aprobat. Toți copiii	6.300 ,00	3.780 ,00	2.520 ,00		8813	6.300, 00	3.150 ,00	3.150 ,00				Trimestrul IV, 2027	MEC	MEC	

lingvistică a copiilor reveniți de peste hotare, precum și ale copiilor străini aflați pe teritoriul țării	reveniți de peste hotare integrați în sistemul educațional. 100% de copii care solicită suport asigurați cu cursuri de inițiere de limbă română.															
2.2.7.Implementarea programului de burse de merit elevilor și studenților de etnie romă din învățământul liceal, profesional tehnic și superior, precum și la modificarea unei hotărâri a Guvernului (HG 818/2023)	50 de elevi beneficiari de burse anual.	1.800,00	1.727,00	73	0	8803	1.800,00	360	360	360	360	360	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	
	Obiectivul specific 2.2	5.553.300,00	154.467,00	3.998.833,00	1.400.000,00		5.553.300,00	315.750,00	565.750,00	1.282.600,00	1.282.600,00	2.106.600,00				
Obiectivul specific 2.3. Sincronizarea ratei de participare în învățământul superior în raport cu domeniile prioritare pentru dezvoltarea socioeconomică a țării și cu necesitățile actuale ale populației de vârstă cuprinsă între 30 și 34 ani, ajungând până în anul 2030 la 25%.																

2.3.1.Promovarea unor trasee de învățare flexibile, trans-disciplinare, prin oferirea modulelor opționale, inclusiv obținerea de micro-calificări	50 de programe cu instruire la distanță anual. 15 module pentru obținerea de micro-calificări anual.	100	100	0	0	8810	100	20	20	20	20	20	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituțiile de învățământ superior	MEC Instituțiile de învățământ superior	
2.3.2.Planificarea, organizarea și monitorizarea procesului de admitere în instituțiile de învățământ superior, în vederea asigurării transparenței, echității, eficienței și corelării ofertei educaționale cu necesitățile pieței muncii	Cel puțin 8500 locuri bugetare acordate anual. Comanda de stat actualizată anual, cel puțin 90% din locurile bugetare acoperite.	100	100	0	0	8801	100	20	20	20	20	20	Trimestrul III, 2030	MEC Instituțiile de învățământ superior	MEC Instituțiile de învățământ superior	
	Obiectivul specific 2.3	200	200	0	0		200	40	40	40	40	40				

Obiectivul specific 2.4. Asigurarea până în anul 2030 a educației incluzive de calitate pentru toți copiii și tinerii, astfel încât 100% dintre copiii/elevii, indiferent de apartenența la un grup-țintă, să fie integrați în instituțiile de învățământ general, iar absolvenții din aceste grupuri să aibă acces la învățământul profesional tehnic, superior și la alte forme de educație pe tot parcursul vieții, precum și oportunități reale de inserție pe piața muncii.																
2.4.1.Asigurarea accesului echitabil și incluziv la studii pentru toate categoriile dezavantajate de elev	15% cota admiterii pentru studenții orfani, cu dizabilități și alte categorii dezavantajate. 100% din solicitările studenților orfani și cu dizabilități asigurate cu locuri în cămine gratuit. creșterea cu cel puțin 30% a cuantumului burselor sociale.	110.00,00	77.000,00	33.000,00		8802 8803 8804 8805 8806 8808 8809 8810	110.00,00	22.000,00	22.000,00	22.000,00	22.000,00	22.000,00	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	
2.4.2.Elaborarea cadrului normativ privind reglementarea grupelor cu suport specializat pentru copii cu dizabilități severe în instituțiile de	Ordin cu privire la reglementarea grupelor cu suport specializat pentru copii cu dizabilități severe în instituțiile de învățământ general	20	20	0	0	8801	20	20	0	0	0	0	Trimestrul II, 2026	MEC	MEC	

învățământ general, în vederea asigurării suportului specializat și flexibilității parcursului educațional al acestora	aprobat. Număr de grupe/case cu suport specializat instituite. Număr de copii cu dizabilități severe integrați în grupe cu suport specializat.															
2.4.3. Elaborarea standardelor de adaptare a infrastructurii și dotare a instituțiilor de învățământ obligatoriu cu echipamente specifice și tehnologii asistive ce asigură acces și participare pentru copiii/ elevii cu dizabilități locomotorii, cu deficiențe senzoriale (de vedere și auz)	Standarde elaborate și aprobate. Dispozitive și dotări CREI de minim 5 mil. lei pe an.	41.00 0,00	20.50 0,00	20.50 0,00	0	8802 8803 8804	41.00 0,00	8.200 ,00	8.200 ,00	8.200 ,00	8.200 ,00	8.200 ,00	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	
2.4.4. Adaptarea	Cel puțin 25 de edificii (blocuri	2.500 ,00	2.500 ,00	0	0	8808 8809	2.500, 00	500	500	500	500	500	Trimestrul IV, 2030	MEC Institu	MEC Instituții	

infrastructurii instituțiilor de învățământ profesional tehnic la necesitățile cerințele persoanelor cu nevoi speciale	de studii, cămine) adaptate necesităților (rampe, lifturi, etc).														ții de învățământ	de învățământ	
2.4.5.Adaptarea infrastructurii instituțiilor de învățământ superior la necesitățile studenților și profesorilor cu dizabilități	Cel puțin 25 de edificii adaptate necesităților (rampe, lifturi, etc).	2.500,00	1.500,00	1.000,00	0	88018810	2.500,00	500	500	500	500	500	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituții de învățământ superior	MEC Instituții de învățământ superior		
2.4.6.Asigurarea eșalonată a instituțiilor de toate nivelurile cu echipament și tehnologii asistive, cu echipament ergonomic, conform necesităților	Cel puțin 100 de instituții de educație timpurie asigurate, anual, cu echipament și tehnologii asistive, cu echipament ergonomic. Cel puțin 100 de instituții de învățământ general asigurate,	36.800,00	20.240,00	16.560,00	0	88018813	36.800,00	7.360,00	7.360,00	7.360,00	7.360,00	7.360,00	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituții de învățământ	MEC Instituții de învățământ		

	anual, cu echipament și tehnologii asistive, cu echipament ergonomic.															
2.4.7. Crearea și dezvoltarea unităților de educație incluzivă (UEI), în cadrul cărora să se poată beneficia de întreg pachetul de servicii de suport	20 unități de educație incluzivă dotate. 15 specialiști din cadrul UEI formați anual.	2.400,00	1.200,00	1.200,00	0	8,813	2.400,00	480	480	480	480	480	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	
2.4.8. Identificarea de soluții pentru continuarea studiilor în învățământul profesional tehnic sau acces la servicii de zi pentru persoanele cu dizabilități, inclusiv copii	HG privind instituirea unui centru de zi aprobată.	20	20	0	0	8808	20	20	0	0	0	0	Trimestrul II, 2026	MEC	MEC	

2.4.9.Dezvoltarea și implementare a până în anul 2030 a unui sistem național și instituțional de prevenire și combatere a hărțuirii,	Programe de instruire realizate. Politici instituționale adaptate. Comisii specializate în toate instituțiile de învățământ funcționale.	60	60	0		8813	60	60						MEC	MEC	
2.4.10 Asigurarea accesului la formare profesională a tinerilor cu cerințe educaționale speciale	Creșterea cu până la 50% a numărului de copii cu cerințe educaționale speciale încadrați la studii după absolvirea gimnaziului anual.	2.500,00	2.500,00	0	0	8808	2.500,00	500	500	500	500	500	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	
	Obiectivul specific 2.4	197.800,00	125.540,00	72.260,00	0		197.800,00	39.640,00	39.540,00	39.540,00	39.540,00	39.540,00				
Obiectivul specific 2.5. Sprijinirea progresului în învățare/dezvoltare pentru toți elevii și studenții prin remedierea, recuperarea și depășirea repercusiunilor situației pandemice, climaterice, de dezinformare, altor situații de risc.																
2.5.1. Identificarea și valorificarea acțiunilor de recuperare, remediere și sprijinire a progresului de	Rata de promovare la examenul de clasa a IX-a de cel puțin 90%, la toate disciplinele. 90% de elevi din grupe de	40.000,00	40.000,00	0	0	8813	40.000,00	20.000,00	20.000,00	0	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC ANCE	MEC ANCE	

învățare pentru toți elevii pentru depășirea repercusiunilor situației pandemice, climaterice, de dezinformare, altor situații de risc (remedial)	risc beneficiază de servicii de mentorat. Programe remediale naționale organizate anual, rețea de suport peer-to-peer consolidată pentru matematică, dezvoltarea materialelor de pregătire (teste, videouri explicative, dezvoltate pentru toate disciplinele de examen).															
2.5.2. Dezvoltarea și aprobarea metodologiilor specifice de lucru în subgrupuri cu copii cu CES: cu deficiențe/dizabilități intelectuale, senzoriale (de vedere și	Metodologii specifice de lucru în subgrupuri de copii cu CES dezvoltate și aprobate. Materialele disponibile inclusiv în limba rusă.	100	100	0	0	88058813	100	20	20	20	20	20	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	

auz), cu tulburări din spectrul autist, cu tulburări de comportament																
2.5.3. Asigurarea accesului copiilor cu cerințe educaționale speciale la servicii specializate în cadrul instituțiilor de învățământ general, inclusiv la asistență logopedică, psihopedagogică și psihologică, precum și la suport educațional adaptat nevoilor individuale	Număr de copii cu CES care au acces la servicii specializate în instituția de învățământ general. Numărul copiilor cu CES care beneficiază de servicii psihologice, logopedice, psihopedagogice, cadru didactic de sprijin în instituțiile de învățământ general. Gradul de acoperire cu servicii specializate raportat la numărul total de copii cu CES din	0	0	0	0	8813	0	0	0	0	0	0	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	

	instituție. Ponderea copiilor cu CES incluși în servicii specializate din totalul copiilor cu CES școlarizați în instituțiile de învățământ general.															
	Obiectivul specific 2.5	40.10 0,00	40.10 0,00	0	0		40.10 0,00	20.02 0,00	20.02 0,00	20	20	20				
Obiectivul specific 2.6. Reducerea până în anul 2030 a fenomenelor de abandon școlar, bullying și violență (inclusiv violența de gen) în instituțiile de învățământ și comunități, în special în rândul copiilor din grupuri vulnerabile, prin creșterea cu minimum 40% a numărului de cazuri identificate și asistate și integrarea mecanismelor de identificare timpurie a dificultăților emoționale și comportamentale, precum și facilitarea accesului la servicii de suport psihologic și de sănătate mintală pentru toți elevii.																
2.6.1.Elaborarea unui Plan Național de combatere a bullyingului și promovării stării de bine	Plan Național elaborat și aprobat. Sistem de evaluare per elev și părinte per școală cu utilizarea catalogului electronic. Cadre didactice și psihologi formați. Servicii de prevenție și postvenție	1.500 ,00	500	1.000 ,00	0	8801 8805 8813	1.500, 00	1.500 ,00	0	0	0	0	Trimestrul III, 2026	MEC Minist erul Munci i și Protec ției Social e Minist erul Aface rilor Intern e	MEC Ministerul Muncii și Protecției Sociale Ministerul Afacerilor Interne	

	contracatate. Formare pe disciplinare pozitivă.															
2.6.2. Dezvoltarea și implementare a mecanismelor de sprijin pentru copiii neșcolarizați și pentru elevii cu risc ridicat de abandon școlar	Reducerea abandonului școlar al elevilor până la 16 ani până la cel mult 0,05%.	500	500	0	0	8813 8803 8804 8806	500	100	100	100	100	100	Trimestrul IV, 2030	MEC Minist erul Muncii și Muncii și Protec ției Social e Minist erul Aface rilor Intern e	MEC Ministerul Muncii și Protecției Sociale Ministerul Afacerilor Interne	
2.6.3.Implem entarea Planului comun de acțiuni între Ministerul Afacerilor Interne și MEC privind prevenirea consumului și circuitului drogurilor între elevi în instituțiile de învățământ general	Plan comun de acțiuni realizat.	20	20	0	0	8801	20	20	0	0	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC Minist erul Aface rilor Intern e	MEC Ministerul Afacerilor Interne	

2.6.4.Reducerea abandonului pentru elevii din învățământul gimnazial după absolvirea acestuia	Cel puțin 94% dintre absolvenții de gimnaziu sunt încadrați în programe de studii după finalizarea gimnaziului.	2.500,00	2.500,00	0	0	8801	2.500,00	500	500	500	500	500	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	
2.6.5.Dezvoltarea /actualizarea modulului cu privire la prevenirea abandonului, violenței în formarea inițială a viitorilor pedagogi și formarea continuă a celor încadrați în sistem	Modulul elaborat și implementat în programele de formare inițială a viitorilor pedagogi și formarea continuă a celor încadrați în sistem.	500	500	0	0	8812	500	500	0	0	0	0	Trimestrul IV, 2026	MEC Ministerul Afacerilor Interne INEL	MEC Ministerul Afacerilor Interne INEL	
2.6.6. Elaborarea și implementare a unui instrument standardizat de screening (identificare timpurie) a dificultăților	Instrument de screening aprobat prin ordin comun MEC/MS; 100% din psihologii școlari instruiți în utilizarea instrumentului	200	200	0			200		200				Trimestrul IV, 2027	MEC, MS, ANAC EC		

emoționale și comportamente pentru cadrele didactice și psihologii școlari																
	Obiectivul specific 2.6	5.220,00	4.220,00	1.000,00	0		5.220,00	2.620,00	800	600	600	600				
Obiectivul specific 2.7. Asigurarea incluziunii prin activitățile extrașcolare și de petrecere a timpului liber, astfel încât până în anul 2030 cel puțin 60% dintre copiii, în special a celor din familii vulnerabile, în situații de risc și/sau a celor cu comportament deviant și a celor cu nevoi speciale, tinerii cu CES să fie incluși în activități extrașcolare.																
2.7.1. Implicarea copiilor, în special a celor din familii vulnerabile, în situații de risc și/sau a celor cu comportament deviant și a celor cu nevoi speciale, a tinerilor cu cerințe educaționale speciale (CES) în activitățile extrașcolare din perspectiva incluziunii, cu	60% din copiii și tinerii cu CES, a celor din familii vulnerabile, aflați în situații de risc și/sau cu comportament deviant, a celor neșcolarizați, implicați în activitățile extrașcolare, în cercuri din instituțiile de învățământ general, în centre de creație.	2.500,00	2.500,00	0	0	88148805	2.500,00	500	500	500	500	500	Trimestrul IV, 2030	MEC Ministerul Afacerilor Interne	MEC Ministerul Muncii și Protecției Sociale Ministerul Afacerilor Interne	

participarea activă a autoritățile publice locale																
2.7.2. Extinderea numărului de instituții de învățământ general care oferă acces la activități de educație extrașcolară	Creșterea cu 20% a numărului de instituții de învățământ general care oferă educație extrașcolară. Cel puțin 90% de instituții de învățământ general care oferă educație extrașcolară sunt asigurate cu specialiști.	2.000,00	0	2.000,00	0		2.000,00	400	400	400	400	400	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituții de învățământ	MEC Instituții de învățământ extrașcolar	
2.7.3. Promovarea în cadrul instituțiilor de învățământ general, în centrele pentru copii și tineret, în centrele de creație și în alte structuri de educație extrașcolară a activităților	Regulamentul de funcționare a centrelor pentru copii și tineret, centrelor de creație, altor instituții extrașcolare elaborat și implementat. Regulamentul de funcționare a Centrului metodic pentru educația în	500	500	0	0	8814	500	100	100	100	100	100	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	

de educație nonformală	învățământul extrașcolar elaborat și implementat.																
	Obiectivul specific 2.7	5.000,00	3.000,00	2.000,00	0	0.0	5.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00					
Obiectivul specific 2.8. Dezvoltarea școlilor de arte și a școlilor sportive, astfel încât numărul de participanți să crească cu 3 % anual, în special a celor din familii vulnerabile, în situații de risc și/sau a celor cu comportament deviant și a celor cu nevoi speciale.																	
2.8.1.Elaborarea, aprobarea și implementarea formulei de finanțare în învățământul artistic	Hotărâre a guvernului aprobată	20	20	0	0	8801	20	0	0	20	0	0	Trimestrul IV, 2028	MEC Școli de arte Școli sportive	MEC Școli de arte Școli sportive		
2.8.2.Elaborarea și Implementarea noului pachet curricular în toate școlile de arte, inclusiv aprobarea cadrului de referință în învățământul extrașcolar artistic complementar	Cadru de referință aprobat Curricula și repere metodologice pentru profiluri și discipline artistice elaborate și implementate. Curriculum de bază: sistem de competențe pentru educația și învățământul artistic elaborat și implementat. 100 % cadre	4.000,00	1.600,00	2.400,00	0	8815	4.000,00	800	800	800	800	800	Trimestrul IV, 2030	MEC Școli de arte Școli sportive	MEC Școli de arte Școli sportive		

	didactice din Școlile de Arte formate.															
2.8.3.Crearea mecanismului de evaluare a competențelor artistice în cadrul Școlilor de Arte	Ordin MEC privind mecanismul de evaluare a competențelor artistice aprobat.	20	20	0	0	8801	20	20	0	0	0	0	Trimestrul II, 2026	MEC	MEC	
2.8.4.Eficiențierea proceselor administrative ale instituțiilor de învățământ extrașcolare	Cartografierea instituțiilor extrașcolare realizată. State de personal aprobate.	20	20	0	0	8801	20	20	0	0	0	0	Trimestrul III, 2026	MEC	MEC	
2.8.5. Organizarea formării profesionale continue a cadrelor didactice, a altor specialiști privind implementare a noului cadru curricular	Cel puțin 60% din cadre didactice ce au urmat programe de formare continuă în domeniul implementării noului curriculum.	4.100,00	1.640,00	2.460,00		8812	4.100,00	820	820	820	820	820	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	
	Obiectivul specific 2.8	8.160,00	3.300,00	4.860,00	0		8.160,00	1.660,00	1.620,00	1.640,00	1.620,00	1.620,00				

Obiectivul general 3. Asigurarea sistemului educațional de toate nivelurile și formele de învățământ cu personal didactic/științifico-didactic și managerial calificat, competent, motivat și competitiv																
		664.5 00,00	598.8 27,00	61.67 3,00	4.000 ,00		664.5 00,00	128.0 00,00	135.4 00,00	134.6 00,00	134.5 00,00	132.0 00,00				
Obiectivul specific 3.1. Până în anul 2030, integrarea în sistemul educațional a minim 500 de tineri pedagogi anual, dintre care cel puțin 250 absolvenți ai învățământului superior, iar minimum 25% în domeniile STEM.																
3.1.1. Implementare a măsurilor de creștere a prestigiului profesiei pedagogice și promovarea profesiei de cadru didactic	2000 de tineri înmatriculați la științele educației. Testimoniale cu istorii de succes a tinerilor specialiști integrați cu succes. Tineri specialiști în emisiuni televizate. implementarea campaniei FII PRO.	4.250 ,00	4.250 ,00	0	0	8810	4.250, 00	850	850	850	850	850	Trimestrul IV, 2030	MEC Institu țiile de învățământ profes ional tehnic Institu țiile de învățământ superi or	MEC Instituțiile de învățământ profesiona l tehnic Instituțiile de învățământ superior	
3.1.2. Elaborarea și implementare a Barometrului ”Situția în învățământul general inferior și superior”	Barometrul ”Situția în învățământul general inferior și superior” elaborat și diseminat.	5.500 ,00	0	5.500 ,00	0	8801	5.500, 00	1.100 ,00	1.100 ,00	1.100 ,00	1.100 ,00	1.100 ,00	Trimestrul IV, 2030	MEC Institu țiile de învățământ	MEC Instituțiile de învățământ	

3.1.3. Sporirea atractivității specialităților pedagogice deficitare - matematică, fizică, chimie, biologie etc. prin motivarea elevilor/stude nților de la programele de formare profesională	Bursele pentru studenții de la specialitățile pedagogice deficitare majorate cu 50%.	35.00 0,00	35.00 0,00	0	0	8801 8810	35.00 0,00	7.000 ,00	7.000 ,00	7.000 ,00	7.000 ,00	7.000 ,00	Trimestrul IV, 2026	MEC	MEC	
3.1.4. Majorarea cu 50% a indemnizației de repartizare pentru tinerii absolvenți la specialitățile critice (matematică, fizică, chimie, biologie etc.), inclusiv pentru tinerii care aleg să predea în școli profesionale, colegii, universități	Indemnizație de repartizare pentru tinerii absolvenți la specialitățile critice (matematică, fizică, chimie, biologie etc.) majorată cu 50%. Indemnizație acordată inclusiv pentru tinerii care aleg să predea în școli profesionale, colegii, universități sau	464.0 00,00	460.0 00,00	0	4.000 ,00	8809 8810	464.0 00,00	92.00 0,00	92.00 0,00	94.00 0,00	94.00 0,00	92.00 0,00	Trimestrul IV, 2030	MEC	MMPS MEC	

sau decid să facă o carieră în cercetare	decid să facă o carieră în cercetare.															
3.1.5. Asigurarea de facilități speciale în programul „Prima Casă” pentru tinerii profesori și cercetători sub 35 de ani, inclusiv prin finanțarea tranșei inițiale de 10%	Hotărâre a Guvernului aprobată.	30	30	0	0	8810	30	0	30	0	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC	MEC	
3.1.6. Ghidarea și consilierea în cariera didactică din perspectiva nevoilor elevilor/studenților, inclusiv servicii de supervizare, suport în avansarea tinerilor specialiști în carieră	Programe de ghidare și consiliere în cariera didactică funcționale în fiecare instituție de învățământ superior cu specialități pedagogice.	7.500,00	4.500,00	3.000,00	0	8812	7.500,00	1.500,00	1.500,00	1.500,00	1.500,00	1.500,00	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituțiile de învățământ profesional tehnic Instituțiile de învățământ superior	MEC Instituțiile de învățământ profesional tehnic Instituțiile de învățământ superior	

3.1.7. Corelarea comenzii de stat pentru domeniul "Științe ale educației" cu necesitățile sistemului educațional	25% din numărul de locuri bugetare (în comanda de stat) pentru pregătirea cadrelor didactice racordat la necesitățile sistemului educațional.	100	100	0	0	8801	100	20	20	20	20	20	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituțiile de învățământ superior	MEC Instituțiile de învățământ superior	
3.1.8. Organizarea de „bridge programs” de către instituțiile de învățământ superior în scopul ghidării elevilor în carieră, în special a băieților	Cel puțin 3 programe organizate anual.	100	100	0	0	8810	100	20	20	20	20	20	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituțiile de învățământ superior	MEC Instituțiile de învățământ superior	
	Obiectivul specific 3.1	516.480,00	503.980,00	8.500,00	4.000,00		516.480,00	102.490,00	102.520,00	104.490,00	104.490,00	102.490,00				
Obiectivul specific 3.2. Asigurarea, din partea Institutului Național pentru Educație și Leadership, a suportului în procesul de inserție și sprijin profesional al specialiștilor tineri, astfel încât rata angajării și menținerii acestora în sistemul educațional să crească cu cel puțin 5% anual.																
3.2.1. Diversificarea și aplicarea strategiilor de	HG pentru modificarea HG 968/2018 cu privire la	1.000,00	400	600		8812	1.000,00	200	200	200	200	200	Trimestrul IV, 2030	MEC INEL	MEC INEL	

motivare și susținere a elevilor/ studenților pedagogi, în special a celor de sex masculin, în identificarea locului de muncă, atât în etapa de studii, cât și în etapa de absolvire	repartizarea absolvenților în funcții didactice aprobate. Regulamentul și Ghidul metodologic cu privire la practică pedagogică elaborate. 100 de mentori de practică pedagogică și a coordonatorilor de practică din universități formate.															
3.2.2. Identificarea și desemnarea instituțiilor în calitate de bază de practică pedagogică într-o nouă abordare a practicii pedagogice	100 de instituții în calitate de bază de practică pedagogică selectate.	100	100	0	0	8801 8810 8812	100	20	20	20	20	20	Trimestrul IV, 2030	MEC INEL	MEC INEL	
3.2.3. Realizarea Programului de suport al cadrelor	Metodologia mentoratului de inserție și dezvoltare profesională a	7.400 ,00	3.700 ,00	3.700 ,00	0	8812	7.400, 00	1.480 ,00	1.480 ,00	1.480 ,00	1.480 ,00	1.480 ,00	Trimestrul IV, 2030	MEC INEL	MEC INEL	

didactice debutante în procesul de inserție profesională	specialiștilor tineri, în special ale celor de sex masculin, elaborată și implementată. Cel puțin 200 de tineri specialiști ce beneficiază de servicii de mentorat anual. Cel puțin 6 sesiuni de formare a tinerilor specialiști în baza nevoilor identificate organizate anual. Cel puțin 6 sesiuni de mentorat de inserție profesională pentru fiecare tânăr specialist anual. Modul al SIME pentru monitorizarea traseului profesional dezvoltat și															
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	funcțional. Asociația Tinerilor Specialiști în Educație constituită și funcțională.															
	Obiectivul specific 3.2	8.500 ,00	4.200 ,00	4.300 ,00	0	0.0	8.500, 00	1.700 ,00	1.700 ,00	1.700 ,00	1.700 ,00	1.700 ,00				
Obiectivul specific 3.3. Reducerea până în anul 2030 cu cel puțin 10% a nivelului de ardere profesională în rândul cadrelor didactice, prin implementarea de politici coerente, consolidarea autonomiei profesionale, asigurarea sprijinului psihologic și promovarea echilibrului între viața personală și cea profesională.																
3.3.1 Acordarea zilelor dedicate sănătății mentale – concedii scurte pentru refacerea echilibrului emoțional	Cadru normativ modificat. Zile pentru sănătatea mentală acordate.	20	20	0	0	8801	20	0	0	20	0	0	Trimestrul IV, 2028	MEC	MEC	
3.3.2. Acordarea de programe de formare continuă axate pe wellbeing, managementu l stresului și comunicare pozitivă	Ordin MEC cu privire la servicii de consiliere psihologică și mentorat profesional modificat. Programe pentru managementul stresului și	17.00 0,00	6.800 ,00	10.20 0,00	0	8812	17.00 0,00	3.400 ,00	3.400 ,00	3.400 ,00	3.400 ,00	3.400 ,00	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	

	comunicarea pozitivă.															
3.3.3. Acordarea de premii și granturi pentru inovație didactică pentru a crește sentimentul de valorizare profesională	Premii și granturi pentru inovație.	14.000,00	4.200,00	9.800,00	0	8813	14.000,00	2.800,00	2.800,00	2.800,00	2.800,00	2.800,00	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	
3.3.4. Acordarea în procesul de atestare, din oficiu, a gradului didactic doi cadrelor didactice care dețin titluri științifice	Ordin cu privire la modificarea Regulament de atestare aprobat	20	20	0	0	8801	20	0	0	20	0	0	Trimestrul IV, 2028	MEC	MEC	
3.3.5. Îmbunătățirea procesului de atestare a cadrelor didactice	Ordin cu privire la modificarea Regulament de atestare aprobat.	20	20	0	0	8801	20	0	0	20	0	0	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	
3.3.6. Asigurarea posibilității cadrelor didactice,	100% din solicitări asigurate.	20	20	0	0	8801	20	0	0	20	0	0	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	

care dețin certificatul de competențe digitale, de cel puțin nivelul B2, de a solicita, cu titlu de excepție, înainte de expirarea termenului de 5 ani a gradului didactic deținut, gradul didactic unu și superior																
3.3.7. Asigurarea posibilității cadrelor didactice alolingve, care dețin certificat de competențe lingvistice în limba română de cel puțin nivelul C1 de a solicita, cu titlu de excepție, înainte de	100% din solicitări asigurate.	20	20	0	0	8801	20	0	0	20	0	0	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	

expirarea termenului de 5 ani a gradului didactic deținut, gradul didactic unu și superior																	
	Obiectivul specific 3.3	31.10 0,00	11.10 0,00	20.00 0,00	0		31.10 0,00	6.200 ,00	6.200 ,00	6.300 ,00	6.200 ,00	6.200 ,00					
Obiectivul specific 3.4. Alinierea a 100% dintre programele de formare inițială a cadrelor didactice la standardele de calitate, prin integrarea competențelor transversale, pedagogiei digitale, educației incluzive și mecanismelor de cooperare în educație și cercetare.																	
3.4.1. Elaborarea Concepției formării inițiale și continue a cadrelor didactice	Aprobarea Planului-cadru pentru programe de formare inițială în domeniul Științe ale educației. Integrarea obligativității utilizării Planului de învățământ unic pentru Științe ale educației. Concepție privind formarea inițială a cadrelor didactice	100	100	0	0	8801 8812	100	20	20	20	20	20	Trimestrul IV, 2026	MEC INEL	MEC INEL		

	aprobată. Concepție privind formarea continuă a cadrelor didactice aprobată. Formarea profesională continuă a cadrelor didactice din perspectiva evaluării rezultatelor școlare a elevilor în diferite etape: inițială, continuă, finală/ sumativă și certificarea acestora pentru evaluarea națională.															
3.4.2. Consolidarea învățământului dual pedagogic în cadrul colegiilor prin elaborarea standardelor	Standarde de calificare aprobate. Curricula ajustate și aprobate conform standardelor.	700	280	420	0	8809	700	140	140	140	140	140	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	

de calificări și curricula ajustate la acestea																
3.4.3.Elaborarea și implementarea de programe de formare profesională continuă pentru cadrele didactice din învățământul superior (AI în educație, evaluare în ÎS, noi strategii de predare, etc)	Cel puțin 10 programe de formare profesională dezvoltate anual. 500 de cadre didactice formate anual.	500	500	0	0	8810	500	100	100	100	100	100	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	
	Obiectivul specific 3.4	1.300,00	880	420	0		1.300,00	260	260	260	260	260				
Obiectivul specific 3.5. Până în anul 2030, reconceptualizarea sistemului de formare profesională continuă a personalului didactic, științifico-didactic și managerial, din perspectiva dezvoltării durabile.																
3.5.1. Elaborarea Concepției formării continue a personalului didactic (altor specialiști) și managerial	Concepție elaborată și aprobată.	20	20	0	0	8812	20	20	0	0	0	0	Trimestrul IV, 2026	MEC INEL	MEC INEL	

3.5.2. Identificarea și implementare a politicilor și practicilor internaționale conexe nevoilor profesionale și personale ale cadrelor didactice	Cel puțin 2 acte normative ajustate.	40	40	0	0	8801	40	40	0	0	0	0	Trimestrul IV, 2026	MEC	MEC	
3.5.3. Dezvoltarea instrumentelor de identificare a nevoilor de dezvoltare profesională și personală ale cadrelor didactice, mentorilor și managerilor școlari	Ordin cu privire la Metodologia de identificare a nevoilor de dezvoltare profesională și personală ale cadrelor didactice, mentorilor și managerilor școlari probat	20	20	0	0	8801	20	0	20	0	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC	MEC	
3.5.4. Evaluarea externă a instituțiilor/centrelor de formare profesională continuă a personalului	5 programe anual autorizate/acreditate/coordonate.	150	150	0	0	8812 8810	150	30	30	30	30	30	Trimestrul IV, 2030	MEC ANA CEC	MEC ANACE C	

didactic (altor specialiști), managerial																	
3.5.5. Asigurarea centrelor de formare profesională continue a cadrelor didactice/ manageriale inclusiv prin implicarea formatorilor internaționali cu personal calificat	Cel puțin 50% din cadre didactice din centrele de formare continuă formate.	3.500,00	1.050,00	2.450,00	0	8812	3.500,00	700	700	700	700	700	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituțiile de învățământ superior INEL	MEC Instituțiile de învățământ superior INEL		
3.5.6. Consolidarea capacităților instituțiilor/centrelor de formare profesională continuă pentru promovarea formării continue la distanță, inclusiv online	6 centre de formare profesională continuă dotate cu infrastructură și tehnologii digitale de formare continuă, inclusiv online.	1.000,00	1.000,00	0	0	8810	1.000,00	1.000,00	0	0	0	0	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituțiile de învățământ superior	MEC Instituțiile de învățământ superior		
3.5.7. Dezvoltarea	Cel puțin 50% din programele	9.000,00	7.500,00	1.500,00	0	8809	9.000,00	5.000,00	1.500,00	1.000,00	1.000,00	500	Trimestrul IV, 2027	MEC Instituțiile	MEC Instituțiile		

profesională a cadrelor didactice din învățământul profesional tehnic	active de învățământ profesional tehnic sunt conduse de cadre didactice care au participat la cursuri de formare continuă.													țiile de învățământ profesional tehnic	de învățământ profesional tehnic	
	Obiectivul specific 3.5	13.730,00	9.780,00	3.950,00	0		13.730,00	6.790,00	2.250,00	1.730,00	1.730,00	1.230,00				
Obiectivul specific 3.6. Până în anul 2030, racordarea ofertei de formare profesională continuă a personalului didactic și managerial la nevoile formabililor, astfel încât rata de participare la stagii de formare continuă să crească cu minimum 50%.																
3.6.1. Elaborarea standardelor de competență profesională pentru cadrele didactice	Standardele de competență profesională aprobate.	90	27	63	0	8801	90	90	0	0	0	0	Trimestrul IV, 2026	MEC	MEC	
3.6.2. Diversificarea curricula de formare profesională continuă din perspectiva dezvoltării competențelor digitale și a metodelor pedagogice	5 curricula de formare profesională continuă orientată la nevoile educaționale a elevilor și cadrelor didactice anual.	100	100	0	0	8801 8809 8810	100	20	20	20	20	20	Trimestrul IV, 2027	MEC	MEC	

inovatoare, inclusiv pentru a preda în medii digitale																	
3.6.3. Consolidarea capacității centrelor de excelență ca pilon pentru dezvoltarea profesională a cadrelor didactice și a maiștrilor-instructori din învățământul profesional tehnic	Cel puțin 10 programe de formare a competențelor profesionale elaborate și implementate de centrele de excelență.	200	200	0	0	8808 8809	200	40	40	40	40	40	Trimestrul IV, 2030	MEC Centrele de excelență	MEC Centrele de excelență		
3.6.4. Diversificarea și flexibilizarea traseelor de formare continuă, adaptate diferitelor nevoi de formare, inclusiv de formare la distanță	5 programe de formare profesională continuă a cadrelor didactice/ științifico-didactice și manageriale, adaptate nevoilor formabililor anual.	100	100	0	0	8801	100	20	20	20	20	20	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituțiile de învățământ superior	MEC Instituțiile de învățământ superior		

3.6.5. Implementare a Programelor naționale „Investim în educatori” și ”Investim în profesori”	1000 de educatori și 5000 profesori instruiți anual.	33.00 0,00	16.50 0,00	16.50 0,00	0	8812	33.00 0,00	6.600 ,00	6.600 ,00	6.600 ,00	6.600 ,00	6.600 ,00	Trimestrul IV, 2030	MEC Institu țiile de învăță mânt superi or INEL	MEC Instituțiile de învățămân t superior INEL	
3.6.6. Crearea a noi oportunități pentru participarea cadrelor didactice în mobilități, activități științifice și de perfecționare profesională la nivel internațional	Cel puțin 1000 de cadre didactice participante în mobilități academice și profesionalizări anuale.	1.000 ,00	0	1.000 ,00	0	8810	1.000, 00	200	200	200	200	200	Trimestrul IV, 2030	MEC Institu țiile de învăță mânt superi or	MEC Instituțiile de învățămân t superior	
3.6.7. Implementare a programelor de formare pentru managerii universitari	Modul de formare profesională continuă în domeniul managementului strategic implementat în 12 instituții (MHELM).	1.000 ,00	0	1.000 ,00	0	8810	1.000, 00	200	200	200	200	200	Trimestrul IV, 2030	MEC Institu țiile de învăță mânt superi or	MEC Instituțiile de învățămân t superior	

3.6.8 Acordarea alocației pentru materiale didactice și cadrelor didactice din învățământul profesional tehnic	Alocație pentru 100% din cadre didactice din învățământul profesional tehnic.	48.00 0,00	48.00 0,00	0	0	8808 8809	48.00 0,00	0	12.00 0,00	12.00 0,00	12.00 0,00	12.00 0,00	Trimestrul IV, 2030	MEC Institu țiile de învățā mânt profes ional tehnic	MEC Instituțiile de învățământ profesiona l tehnic	
	Obiectivul specific 3.6	83.49 0,00	64.92 7,00	18.56 3,00	0		83.49 0,00	7.170 ,00	19.08 0,00	19.08 0,00	19.08 0,00	19.08 0,00				
Obiectivul specific 3.7. Dezvoltarea sistemului de management al performanței în cariera didactică și managerială, orientat spre inovație, excelență și meritocrație, astfel încât numărul cadrelor didactice și manageriale cu grade, titluri științifice și științifico-didactice să crească cu minimum 10%.																
3.7.1. Elaborarea unei foi de parcurs privind dezvoltarea și consolidarea Institutului Național pentru Educație și Leadership	Ordin cu privire la Foaia de parcurs pentru anii 2026-2030 aprobat.	0	0	0	0	8812	0	0	0	0	0	0	Trimestrul IV, 2026	MEC INEL	MEC INEL	
3.7.2. Consolidarea și extinderea rețelei de mentori	1000 de mentori formați anual.	4.200 ,00	1.680 ,00	2.520 ,00	0	8812	4.200, 00	840	840	840	840	840	Trimestrul IV, 2030	MEC INEL	MEC INEL	
3.7.3. Promovarea	Campanie de promovare a	1.000 ,00	400	600	0	8812	1.000, 00	200	200	200	200	200	Trimestrul IV, 2030	MEC INEL	MEC INEL	

inovațiilor și excelenței didactice	excelenței didactice. Creșterea cu 10% a numărului de cadre didactice și manageriale cu grade didactice, titluri științifice și științifico- didactice.															
3.7.4. Extinderea oportunităților pentru tineri de a urma o carieră științifică, prin intensificarea implicării personalului de cercetare în formarea cadrelor de înalță calificare, dezvoltarea și susținerea programelor de stagii și mentorat în laboratoare de cercetare pentru elevi și	Cel puțin 300 de elevi și studenți implicați anual. Cel puțin 10 programe de stagii și mentorat elaborate și implementate anual. Cel puțin 10 programe de stagii și mentorat în cadrul laboratoarelor de cercetare. Cel puțin 100 de lecții deschise organizate anual pentru	4.700 ,00	1.880 ,00	2.820 ,00	0	8813 8810	4.700, 00	2.350 ,00	2.350 ,00	0	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC INEL Institu ții de învățământ superi or	MEC INEL Instituții de învățământ superior	

studenți, precum și integrarea acestor stagii în programele de licență și master.	elevi și studenți.															
	Obiectivul specific 3.7	9.900,00	3.960,00	5.940,00	0		9.900,00	3.390,00	3.390,00	1.040,00	1.040,00	1.040,00				
Obiectivul general 4. Consolidarea coeziunii socioeducaționale pentru educație de calitate prin conjugarea eforturilor tuturor factorilor și actanților procesului educațional																
		99.200,00	83.080,00	16.120,00	0		99.200,00	19.820,00	19.820,00	19.920,00	19.820,00	19.820,00				
Obiectivul specific 4.1. Sporirea percepției pozitive a societății față de educație, un nivel înalt de activism civic și integritate, prin dezvoltarea de mecanisme de implicare a societății, comunității și familiei în rezolvarea unor probleme ce țin de educație, măsurată în sondaje de opinie și cercetări sociologice.																
4.1.1. Elaborarea unei foi de parcurs pentru promovarea valorilor educației în mass-media, cu implicarea experților, cadrelor didactice, reprezentanților societății civile și membrilor familiilor.	Ordin MEC pentru aprobarea Foii de parcurs. Cel puțin 100 de participări în proiecte/ emisiuni televizate permanente privind promovarea educației și a rolului cadrului didactic în societate anual.	1.200,00	600	600	0	8812	1.200,00	240	240	240	240	240	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	

4.1.2. Organizarea anuală a campaniilor de promovare a educației, orientate spre consolidarea unei percepții pozitive asupra valorii și rolului educației în societate.	Conceptul și programele campaniilor anuale de promovare a educației și de formare a percepției pozitive față de educație elaborate și implementate Săptămâna Educației organizată anual.	2.100,00	840	1.260,00	0	8812	2.100,00	420	420	420	420	420	Anual	MEC Instituțiile de învățământ OLSD Î	MEC Instituțiile de învățământ OLSD Î	
4.1.3. Desfășurarea consultărilor cu societatea civilă privind elaborarea și implementare a politicilor educaționale	Numărul de consultări ale documentelor de politici (Curriculum, Codul educației etc.). Numărul de Forumuri tematice (Educație incluzivă, Digitală, Profesională).	1.400,00	560	840	0	8812	1.400,00	280	280	280	280	280	Anual	MEC Instituțiile de învățământ OLSD Î	MEC Instituțiile de învățământ OLSD Î	
4.1.4. Prevenirea și combaterea plăților informale în sistemul	Ordin MEC cu privire la sancționarea cadrelor didactice pentru colectări	1.900,00	570	1.330,00	0	8812	1.900,00	380	380	380	380	380	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituțiile de învățământ	MEC Instituțiile de învățământ OLSD Î	

educațional, prin consolidarea cadrului normativ, dezvoltarea culturii integrității și asigurarea mecanismelor de raportare și monitorizare.	ilegale de fonduri elaborat și aprobat. Studiu privind fenomenul plăților informale realizat Diminuare cu 5 % anual a numărului de acte de corupție raportate. 50% de cadre didactice formați în domeniul integrității și eticii. Elaborarea și punerea în aplicare a unui ghid de raportare a actelor de corupție din sectorul educațional către autoritățile competente.													OLSD Î		
4.1.5. Măsurarea sistematică a	Barometrul situației în învățământul	2.200,00	660	1.540,00	0	8812	2.200,00	440	440	440	440	440	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituțiile	MEC Instituțiile de	

fenomenului plăților informale și promovarea donațiilor legale prin sistemul guvernamental de plăți	general bianual realizat.													de învățământ OLSD Î	învățământ OLSD Î	
4.1.6. Consolidarea mecanismelor de prestare a serviciilor contra cost și de sancționare a colectărilor ilegale de fonduri în instituțiile de învățământ preșcolar, primar și secundar.	Cadru normativ cu privire la sancționarea cadrelor didactice pentru colectări ilegale de fonduri în instituțiile de învățământ aprobat. Cadru normativ de finanțare elaborat și aprobat. Mecanism pentru închirierea spațiilor și prestarea unor servicii pe teritoriul instituțiilor de învățământ general elaborat și	100	100	0	0	8812	100	0	0	100	0	0	Trimestrul IV, 2028	MEC Instituțiile de învățământ OLSD Î	MEC Instituțiile de învățământ OLSD Î	

	aprobat. Serviciului guvernamental MPAY implementat în 60% din instituții de învățământ general.															
	Obiectivul specific 4.1	8.900,00	3.330,00	5.570,00	0		8.900,00	1.760,00	1.760,00	1.860,00	1.760,00	1.760,00				
Obiectivul specific 4.2. Asigurarea până în anul 2030 a tuturor copiilor, studenților și tinerilor din grupurile dezavantajate aflate în situații de risc, de protecție socială prin măsuri adaptate nevoilor individuale.																
4.2.1. Aplicarea unui pachet de servicii sociale pentru copii și elevii aflați în zona de risc la nivel local și instituțional. incluzând sprijin material și medical, acordarea de bilete de odihnă și facilitarea participării la activități extrașcolare.	Pachet de servicii sociale pentru toți copiii și elevii aflați în zona de risc la nivel local și instituțional.	75.000,00	75.000,00	0	0	8813	75.000,00	15.000,00	15.000,00	15.000,00	15.000,00	15.000,00	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituțiile de învățământ OLSD Î	MEC Instituțiile de învățământ OLSD Î	
4.2.2. Sprijinirea și asigurarea	Campanie organizată anual.	1.600,00	640	960	0	8813	1.600,00	320	320	320	320	320	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituțiile	MEC Instituțiile de	

inclusiunii copiilor și studenților cu dizabilități în sistemul educațional prin organizarea Campaniei „Învățăm împreună”														de învățământ OLSD Î	învățământ OLSD Î	
	Obiectivul specific 4.2	76.60 0,00	75.64 0,00	960	0		76.60 0,00	15.32 0,00	15.32 0,00	15.32 0,00	15.32 0,00	15.32 0,00				
Obiectivul specific 4.3. Asigurarea unui parteneriat eficient cu familia, prin elaborarea și valorificarea de programe specifice de activitate																
4.3.1. Elaborarea și implementare a unui Program național pilot privind educația parentală	1000 dintre părinți, în special tați, participă în programe de formare parentală.	10.00 0,00	3.000 ,00	7.000 ,00	0	8813	10.00 0,00	2.000 ,00	2.000 ,00	2.000 ,00	2.000 ,00	2.000 ,00	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituțiile de învățământ OLSD Î	MEC Instituțiile de învățământ OLSD Î	
4.3.2. Implementare a platformei Abilitare.md dedicată să răspundă nevoilor specifice ale copiilor și părinților acestora,	Platformă funcțională pentru 900 de părinți și îngrijitori care au grijă de copii cu dizabilități.	3.700 ,00	1.110 ,00	2.590 ,00	0	8813	3.700, 00	740	740	740	740	740	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituțiile de învățământ OLSD Î	Ministerul Muncii și Protecției Sociale MEC Instituțiile de învățământ OLSD Î	

prevenirii discriminării și stigmatizării, precum și promovării incluziunii și respectului în comunitate.																
	Obiectivul specific 4.3	13.70 0,00	4.110 ,00	9.590 ,00	0		13.70 0,00	2.740 ,00	2.740 ,00	2.740 ,00	2.740 ,00	2.740 ,00	0.00	0.00	0.00	
Obiectivul general 5. Crearea noilor medii, eficiente și motivante, de dezvoltare și învățare pe parcursul vieții pentru toți cetățenii.																
		592.0 45,00	504.2 90,00	87.75 5,00	0		592.0 45,00	102.4 73,00	189.3 08,00	102.2 38,00	99.13 8,00	98.88 8,00				
Obiectivul specific 5.1. Dezvoltarea curriculumului pentru educația timpurie în conformitate cu bunele practici internaționale, astfel încât până în anul 2030 să fie actualizate toate produsele curriculare pentru educația timpurie și implementat curriculumul nou pentru educația copiilor de la naștere până la vârsta de 6 (7) ani.																
5.1.1. Elaborarea curriculumului pentru educație timpurie pentru copiii de la naștere și până 6(7) ani	Plan cadru dezvoltat și aprobat. Curriculumul pentru educația timpurie elaborat și aprobat. Standarde de învățare și dezvoltare a copilului de la naștere până la 6(7) ani în concordanță cu noul cadru de referință	800	400	400	0	8815	800	400	400	0	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC Instituții de educație timpurie	MEC Instituții de educație timpurie	

	aprobate. Ghidurile metodologice elaborate și aprobate. 100% educatori formați conform noilor documente curriculare.															
5.1.2. Extinderea Programului „100 de povești”, asigurarea grădinițelor cu centre de resurse și promovarea învățării prin joc	Programul ”100 de povești” implementat în 100% de grădinițe.	16.00 0,00	8.000 ,00	8.000 ,00	0	8813	16.00 0,00	3.200 ,00	3.200 ,00	3.200 ,00	3.200 ,00	3.200 ,00	Trimestrul IV, 2030	MEC Institu țiile de învăț mânt OLSD Î	MEC Instituțiile de învățământ OLSDÎ	
	Obiectivul specific 5.1	16.80 0,00	8.400 ,00	8.400 ,00	0		16.80 0,00	3.600 ,00	3.600 ,00	3.200 ,00	3.200 ,00	3.200 ,00				
Obiectivul specific 5.2. Dezvoltarea curriculumului pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, astfel ca 100% de curricula să fie elaborate și implementate din perspectiva competențelor-cheie pentru învățare pe tot parcursul vieții.																
5.2.1. Elaborarea noilor curricula disciplinare din perspectiva competențelor	Curricula elaborate și aprobate la 28 de discipline școlare pe niveluri de studii 10 noi educații	28.35 0,00	12.39 0,00	15.96 0,00	0	8815	28.35 0,00	12.15 0,00	12.15 0,00	4.050 ,00	0	0	Trimestrul III, 2029	MEC	MEC	

cheie de învățare pe tot parcursul vieții și a provocărilor dezvoltării durabile	integrate în noile documente curriculare. Ghidul pentru sugestii metodologice elaborat și aprobat. Ghidul pentru sugestii de evaluare elaborat și aprobat.															
5.2.2. Formarea cadrelor didactice din învățământul general din perspectiva implementării noilor curricula	100% de cadre didactice formate.	56.00 0,00	39.20 0,00	16.80 0,00	0	8815 8812	56.00 0,00	11.20 0,00	11.20 0,00	11.20 0,00	11.20 0,00	11.20 0,00	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	
5.2.3. Creșterea atractivității disciplinelor STEM	Implementarea obligatorie a profilului general pentru liceele cu 1 singură clasă de liceu Oferirea unei probe opționale la disciplinele STEM pentru absolvenții	9.500 ,00	3.800 ,00	5.700 ,00	0	8813	9.500, 00	9.500 ,00	0	0	0	0	Trimestrul III, 2027	MEC	MEC	

	claselor a IX-a cu beneficii la admiterea la învățământ liceal și tehnic post-secundar Implementarea de facilități la admiterea în învățământul superior a absolvenților care au susținut o probă de BAC la discipline STEM și condiționarea obținerii BAC-ului la anumite discipline STEM pentru anumite facultăți															
5.2.4. Implementare a Planului-cadru inovativ prin oferirea de oportunități ai alegerii disciplinelor la liceu în baza unui trunchi	Plan-cadru inovativ implementat în 20 de licee.	2.500,00	1.500,00	1.000,00	0	8806	2.500,00	2.500,00	0	0	0	0	Trimestrul I, 2027	MEC	MEC	

comun de discipline																
5.2.5. Asigurarea elevilor din învățământul primar, gimnazial și liceal cu manuale școlare și creșterea calității acestora prin lansarea unui program de formare și schimb de experiență pentru autorii de manuale	Rată de asigurare a elevilor cu manuale pe baza curricula noi – 100%. 500 de autori de manuale instruiți. 500 de evaluatori de instruiți.	324.165,00	324.165,00	0		8815	324.165,00	40.833,00	70.833,00	70.833,00	70.833,00	70.833,00	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	
5.2.6. Asigurarea instruirii formatorilor în aplicarea instrumentului de observare TEACH	30 de formatori instruiți.	150	75	75	0	8812	150	150	0	0	0	0	Trimestrul IV, 2026	MEC	MEC	
5.2.7. Punerea în aplicare a standardelor de calificare bazate pe rezultate ale	Cel puțin 50% din programe active actualizate conform	3.000,00	2.900,00	100	0	88088809	3.000,00	0	2.025,00	325	325	325	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	

învățării pentru învățământul profesional de nivelul 3-5 CNC	standardelor de calificare.																
	Obiectivul specific 5.2	423.665,00	384.030,00	39.635,00	0		423.665,00	76.333,00	96.208,00	86.408,00	82.358,00	82.358,00					
Obiectivul specific 5.3. Dezvoltarea și actualizarea curriculumului pentru învățământul profesional tehnic, în conformitate cu standardele ocupaționale, competențele-cheie și cerințele pieței muncii, astfel încât până în 2030 să fie revizuite și modernizate cel puțin 50% din pachetele curriculare pentru toate specialitățile și meseriile.																	
5.3.1. Actualizarea curricula în învățământul profesional tehnic în conformitate cu standardele de calificare	Cel puțin 50% din curricula în învățământul profesional tehnic actualizate.	5.000,00	4.500,00	500	0	8809	5.000,00	0	3.200,00	600	600	600	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC		
5.3.2. Asigurarea cu materiale didactice a cadrelor didactice și maiștrilor din învățământul profesional tehnic	Cel puțin 50 % din programe asigurate cu materiale didactice.	71.500,00	66.500,00	5.000,00	0	8809	71.500,00		68.500,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	Trimestrul IV, 2026	MEC Instituțiile de învățământ profesional tehnic	MEC Instituțiile de învățământ profesional tehnic		
5.3.3. Îmbunătățirea procesului de predare-învățare-	Cel puțin 200 de cadre didactice și maiștri din învățământul	2.800,00	2.800,00	0	0	8809	2.800,00	2.000,00	200	200	200	200	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC		

evaluare în cadrul învățământului profesional tehnic din perspectiva valorificării tehnologiilor didactice interactive și informaționale, inclusiv a celor legate de instruirea duală ca factori de dezvoltare a mediilor de învățare	profesional tehnic formați din perspectiva aplicării noilor tehnologii didactice și informaționale anual.															
5.3.4. Consolidarea procesului de formare profesională continuă a cadrelor didactice din învățământul profesional tehnic	Cel puțin 5 programe de formare a competențelor profesionale ale cadrelor didactice elaborate și aprobate de centrele de excelență.	500	500	0	0	8808 8809	500	100	100	100	100	100	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	
	Obiectivul specific 5.3	79.80 0,00	74.30 0,00	5.500 ,00	0		79.80 0,00	2.100 ,00	72.00 0,00	1.900 ,00	1.900 ,00	1.900 ,00				
Obiectivul specific 5.4. Dezvoltarea continuă a curriculumului universitar în condițiile autonomiei instituționale din perspectiva standardelor de calificare, competențelor-cheie de învățare pe parcursul întregii vieți, competențelor-cheie sustenabile și a nevoilor pieței muncii.																

5.4.1. Elaborarea și implementare a programelor de studii superioare de licență/ master în limba engleză	16 programe elaborate și aprobate în limba engleză în 4 universități autorizate/acreditate. 150 de profesori certificați pentru limba engleză.	1.000,00	400	600	0	88018810	1.000,00	250	250	250	250	0	Trimestrul IV, 2029	MEC Instituțiile de învățământ superior	MEC Instituțiile de învățământ superior	
5.4.2. Achiziționare a suporturilor de curs în limbă engleză	Achiziționare suporturilor de curs în limbă engleză pentru 8 programe.	14.400,00	4.320,00	10.080,00	0	8810	14.400,00	7.200,00	7.200,00	0	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC Instituțiile de învățământ superior	MEC Instituțiile de învățământ superior	
5.4.3. Dezvoltarea suporturilor de curs pentru programele de studii superioare revizuite conform standardelor de calificare	100 de suporturi de curs elaborate anual.	1.000,00	1.000,00	0	0	8810	1.000,00	200	200	200	200	200	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituțiile de învățământ superior	MEC Instituțiile de învățământ superior	
	Obiectivul specific 5.4	16.400,00	5.720,00	10.680,00	0		16.400,00	7.650,00	7.650,00	450	450	200				
Obiectivul specific 5.5. Îmbunătățirea evaluării în educația timpurie prin instrumente integrate STEAM, pentru stimularea creativității, gândirii logice și încrederii în sine a copiilor.																

5.5.1. Reactualizare a și dezvoltarea instrumentaru lui de evaluare a dezvoltării copiilor din instituțiile de educație timpurie	Ghid metodologic de evaluare a dezvoltării copiilor în instituțiile de educație timpurie elaborat și implementat. Evaluare anuală pe eșantion reprezentativ realizată.	50	50	0	0	8813	50	0	0	50	0	0	Trimestrul IV, 2028	MEC	MEC	
5.5.2. Dezvoltarea și implementare a programelor de formare profesională continuă pentru cadrele didactice, educatorii, metodiștii și managerii din educația timpurie, la nivel național și instituțional, în conformitate cu noile cerințe	60% din cadre didactice și educatori cuprinși în activitățile de formare continuă axate pe problemele evaluării copiilor.	14.40 0,00	7.200 ,00	7.200 ,00	0	8812	14.40 0,00	2.880 ,00	2.880 ,00	2.880 ,00	2.880 ,00	2.880 ,00	Trimestrul IV, 2030	MEC Institu țiile de învățā mânt superi or	MEC Instituțiile de învățāmān t superior	

privind evaluarea dezvoltării copiilor.																	
	Obiectivul specific 5.5	14.45 0,00	7.250 ,00	7.200 ,00	0		14.45 0,00	2.880 ,00	2.880 ,00	2.930 ,00	2.880 ,00	2.880 ,00					
Obiectivul specific 5.6. Dezvoltarea și consolidarea sistemului de evaluare a rezultatelor învățării în cadrul învățământului primar, gimnazial și liceal bazat pe dovezi, inclusiv evaluarea progresului elevilor cu CES.																	
5.6.1. Creșterea obiectivității evaluării la examele naționale prin majorarea salarizării evaluatorilor și certificarea acestora	Ordin MEC cu privire la salarizarea evaluatorilor aprobat	100	100	0	0	8816	100	0	100	0	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC ANCE	MEC ANCE		
5.6.2. Consolidarea calității și fiabilității procesului de organizare a evaluărilor naționale	100% examene naționale monitorizate extern. 100% examene desfășurate în centre de examinare. Metodologie de selecție, instruire și evaluare a evaluatorilor naționali elaborată. 100% din	7.200 ,00	5.760 ,00	1.440 ,00	0	8813 8815	7.200, 00	2.400 ,00	1.200 ,00	1.200 ,00	1.200 ,00	1.200 ,00	Trimestrul IV, 2030/Trim estrul IV, 2027	MEC ANCE	MEC ANCE		

	evaluatorii naționali la toate disciplinele certificați. Metodologie de evaluare a itemilor de examen aprobată. Rapoarte de evaluare publicate bienal.															
5.6.3. Realizarea anuală a testelor pe bază de eșantion pentru unele clase din treapta primară/gimnazială/liceală în scopul evaluării implementării curricula disciplinare	3 evaluări pe bază de eșantion pe an	6.750,00	4.050,00	2.700,00	0	8813	6.750,00	1.350,00	1.350,00	1.350,00	1.350,00	1.350,00	Trimestrul IV, 2030	MEC ANCE	MEC ANCE	
5.6.4. Evaluarea internațională PISA și introducerea evaluării	25% din numărul total de elevi de 15 ani participanți la evaluarea PISA	18.500,00	9.250,00	9.250,00	0	8814	18.500,00	3.000,00	3.000,00	3.500,00	4.500,00	4.500,00	Trimestrul IV, 2030	MEC ANCE	MEC ANCE	

standardizate TALIS																
5.6.5. Implementare a sistemului de evaluare externă în scopul acreditării instituțiilor private de învățământ	Sistem de evaluare elaborat 100% de instituții private evaluate extern	3.910 ,00	2.740 ,00	1.170 ,00	0	8816	3.910, 00	1.310 ,00	650	650	650	650	Trimestrul IV, 2030	MEC AN CE	MEC AN CE	
	Obiectivul specific 5.6	36.46 0,00	21.90 0,00	14.56 0,00	0		36.46 0,00	8.060 ,00	6.300 ,00	6.700 ,00	7.700 ,00	7.700 ,00				
Obiectivul specific 5.7. Dezvoltarea unui sistem de evaluare a rezultatelor învățării în învățământul profesional tehnic, centrat pe aprecierea progresivă a competențelor generale și profesionale, în contexte reale și simulate, cu accent pe aplicabilitate și abilități practice																
5.7.1. Extinderea listei de programe de formare profesională, pentru care examenul de calificare se realizează pe baza testului unic în centre externe de examinare	Cel puțin 15 programe de formare profesională, pentru care examenul de calificare se realizează pe baza testului unic în centre externe de examinare	4.450 ,00	2.670 ,00	1.780 ,00	0	8808 8809	4.450, 00	1.850 ,00	650	650	650	650	Trimestrul IV, 2030	MEC Institu țiile de învăț mânt profes ional tehnic	MEC Instituțiile de învățământ profesiona l tehnic	
5.7.2. Actualizarea mecanismelor de evaluare	HG pentru modificarea HG 616/2016 privind	20	20	0	0	8801	20	0	20	0	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC Institu țiile de	MEC Instituțiile de învățământ	

externă prin includerea criteriului cu privire la rezultatele examenului de calificare pe baza testului unic	evaluarea externă aprobată.													învățământ profesional tehnic		
	Obiectivul specific 5.7	4.470,00	2.690,00	1.780,00	0		4.470,00	1.850,00	670	650	650	650				
Obiectivul general 6. Îmbunătățirea funcționalității sistemului educațional prin implementarea eficientă a tehnologiilor digitale pentru asigurarea calității și sustenabilității educației.																
		403.380,00	119.160,00	284.220,00	0		403.380,00	130.519,00	95.280,00	66.730,00	60.188,00	50.663,00				
Obiectivul specific 6.1. Dezvoltarea și implementarea sistemelor digitale moderne, aplicațiilor mobile și laboratoarelor digitale în educație, cu evaluarea periodică a funcționalității acestora, pentru asigurarea integrală a serviciilor publice educaționale.																
6.1.1. Modernizarea SIME și implementare a catalogului electronic în învățământul primar, gimnazial și liceal	Sistemul informațional de management în educație (SIME) extins cu înglobarea noilor date. 100% din instituții vor utiliza plinar și cu evitarea dublării informațiilor în alte formate. 100% Instituții ce folosesc exclusiv	7.000,00	7.000,00	0	0	8813	7.000,00	1.400,00	1.400,00	1.400,00	1.400,00	1.400,00	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	

	catalogul electronic.															
6.1.2.Dezvoltarea și implementarea Sistemului Informațional e-admitere în învățământul general	Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului Informațional e-admitere în învățământul general și a Regulamentului privind modul de funcționare și utilizare a sistemului aprobată. 100% din elevi înmatriculați prin intermediul modulului e-Admitere (clasele a I-a, a V-a, a X-a)	2.000,00	2.000,00	0	0	8813	2.000,00	2.000,00	0	0	0	0	Trimestrul II, 2026	MEC CTICE	MEC CTICE	
6.1.3. Implementarea Sistemului Informațional de Management al Datelor în Domeniul Educației	HG cu privire la aprobarea Conceptului și Regulamentului privind Sistemul Informațional de Management al Datelor în	950	0	950	0	8813	950	950	0	0	0	0	Trimestrul IV, 2026	MEC CTICE CRAP	MEC CTICE CRAP	

Incluzive (SIMDDEI)	Domeniul Educației Incluzive (SIMDDEI)															
6.1.4. Digitalizarea proceselor de evaluare, inclusiv a desfășurării evaluărilor naționale	Modernizarea SAPD și a modului de organizare a examenului de clasa a IX-a Dezvoltarea SI destinat organizării evaluărilor eșantionate 3. Desfășurarea 30% digital a evaluărilor naționale pentru clasa a IV - a la unele discipline	12.10 0,00	3.025 ,00	9.075 ,00	0	8816	12.10 0,00	8.000 ,00	2.100 ,00	2.000 ,00	0	0	Trimestrul IV, 2028	MEC CTIC E ANC E	MEC CTICE ANCE	
6.1.5. Dezvoltarea și implementare a platformei Naționale de Resurse Educaționale Deschise	Modul funcțional Evidența manualelor exclusiv prin sistem	3.000 ,00	0	3.000 ,00	0	8813	3.000, 00	2.000 ,00	1.000 ,00	0	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC CTIC E	MEC CTICE	
6.1.6. Dezvoltarea modului de gestiune digitală a	Sistem informațional funcțional	1.000 ,00	0	1.000 ,00	0	8813	1.000, 00	1.000 ,00	0	0	0	0	Trimestrul I, 2026	MEC CTIC E Fondu l de	MEC CTICE Fondul de manuale	

manualelor școlare														manua le		
6.1.7. Digitalizarea procesului educațional în Școlile de Arte	Platforma SIME și Catalogul electronic extins în Școlile de Arte 100 % cadre didactice și de conducere formate	100	100	0	0	8813	100	100	0	0	0	0	Trimestrul IV, 2026			
6.1.8. Asigurarea funcționalității Registrului Național al Calificărilor pentru creșterea transparenței și sporirea încrederii în calificările naționale obținute în învățământul profesional tehnic, superior și formarea profesională continuă	100% din programele de studii acreditate, înregistrate în Registrul Național al Calificărilor	1.000 ,00	1.000 ,00	0	0	8810 8808 8809	1.000, 00	200	200	200	200	200	Trimestrul IV, 2030	MEC CTIC E Institu țiile de învăț mânt profes ional Institu țiile de învăț mânt superi or	MEC CTICE Instituțiile de învățământ profesiona l tehnic Instituțiile de învățământ superior	
6.1.9. Implementare	SIMIS implementat	7.950 ,00	6.360 ,00	1.590 ,00	0	8810	7.950, 00	1.590 ,00	1.590 ,00	1.590 ,00	1.590 ,00	1.590 ,00	Trimestrul IV, 2027	MEC Institu	MEC Instituțiile	

a Sistemului informațional de management în învățământul superior SIMIS și e-Admitere pentru asigurarea unor decizii bazate pe date	Sistem e-Admitere implementat													țiile de învățământ superior	de învățământ superior	
6.1.10. Dezvoltarea și implementare a Conceptului sistemului informațional e-Cercetare și aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Sistemului informațional e-Cercetare.	HG aprobată. Sistem informațional elaborat și implementat.	6.000,00	3.000,00	3.000,00	0	08078810	6.000,00	5.000,00	250	250	250	250	Trimestrul IV, 2026	MEC ANCD	MEC ANCD	
6.1.11. Elaborarea standardelor minime de digitalizarea a proceselor academice în	Standarde minime aprobate 12 planuri de digitalizare aprobate	400	400	0	0	88018810	400	0	0	400	0	0	Trimestrul IV, 2028	MEC	MEC	

universități și dezvoltarea planurilor de digitalizare instituționale																
6.1.12.Digitalizarea proceselor administrative ale MEC și ANACEC	Soft finanțare elaborat și implementat Soft acreditare elaborat și implementat Date privind recruții transmise către Ministerul Apărării Date administrative transmise către BNS Procese aferente aplicării formulei de finanțare pe grădinițe și școli digitalizate. Monitorizare și vizualizare automatizată a executării bugetului pe categorii de cheltuieli pe școli și	3.000,00	3.000,00	0	0	88018816	3.000,00	600	600	600	600	600	Trimestrul IV, 2030	MEC ANCE	MEC ANCE	

	grădinițe. Proces de organizare a monitorizării în teren a examenelor naționale digitalizat.															
6.1.13.Dezvoltarea unui sistem informațional digital unic pentru gestionarea apelurilor de proiecte, contractare și monitorizare	Sistem dezvoltat și implementat	500	500	0	0	8801	500	0	500	0	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC	MEC	
	Obiectivul specific 6.1	45.00 0,00	26.38 5,00	18.61 5,00	0		45.00 0,00	22.84 0,00	7.640 ,00	6.440 ,00	4.040 ,00	4.040 ,00				
Obiectivul specific 6.2. Asigurarea implementării standardelor DigCompEdu în formarea inițială și continuă, astfel încât până în 2030 toți actorii din sistemul educațional să dobândească competențe digitale relevante.																
6.2.1. Actualizarea programelor de formare inițială și continuă a cadrelor didactice în conformitate cu standardele cadrului de competențe	100% dintre absolvenții au competențe digitale cel puțin conform standardului B1.	5.800 ,00	2.320 ,00	3.480 ,00	0	8812 8810	5.800, 00	2.000 ,00	1.500 ,00	1.000 ,00	800	500	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituțiile de învățământ superior Instituțiile de formare continuă	MEC Instituțiile de învățământ superior Instituțiile de formare continuă	

digitale pentru profesori, aliniate la DigCompEdu														re contin uă		
6.2.2. Dezvoltarea competențelor digitale ale cadrelor didactice, astfel încât aceștia să atingă nivelul minim A1 conform DigiCompEdu	Cel puțin 50% de cadre didactice certificate pentru nivel minimum A1 în domeniul competențelor digitale conform cadrului DigiCompEdu.	16.35 0,00	4.905 ,00	11.44 5,00	0	8812	16.35 0,00	8.500 ,00	7.850 ,00	0	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC CTIC E	MEC CTICE	
6.2.3. Formarea cadrelor didactice în domeniul digitalizării (DigiCompEdu)	50% cadre didactice certificate cu nivel minim A1. 30% cadre didactice certificate cu nivel minim B1. 10% cadre didactice certificate cu nivel minim C1.	29.45 0,00	8.835 ,00	20.61 5,00	0	8812	29.45 0,00	6.000 ,00	7.000 ,00	7.000 ,00	6.000 ,00	3.450 ,00	Trimestrul IV, 2030	MEC CTIC E	MEC CTICE	

6.2.4. Dezvoltarea competențelor digitale pentru adulți (părinți), pentru a facilita accesarea soluțiilor digitale utilizate de către elevi și a susține copiii în utilizarea lor	70% de utilizare a platformelor educaționale de către părinți. 100% - utilizatori activi ai catalogului electronic și a altor sistemele. informaționale destinate părinților	300	0	300		8801	300	150	150	0	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC CTICE	MEC CTICE	
6.2.5 Crearea Centrului național de predare și învățare la distanță pentru instituțiile care au lipsă de profesori sau preluarea acestor responsabilități de către Clasa Viitorului	Conceptul Centrului elaborat. Codul educației modificat. Centrul național de predare și învățare la distanță instituit.	17.800,00	5.340,00	12.460,00	0	88018812	17.800,00	10.000,00	7.800,00	0	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC CTICE UPS „Ion Creangă”	MEC CTICE UPS „Ion Creangă”	
6.2.6. Dezvoltarea competențelor digitale	100% manageri școlari formați. 100 de școli	1.000,00	0	1.000,00	0	88138812	1.000,00	500	500	0	0	0	Trimestrul IV, 2030	MEC CTICE INEL	MEC CTICE INEL	

pentru managerii școlari și certificarea acestora, inclusiv prin implementare a Programului Acceleratorul Digital (în comun cu EstDev)	participante în programul de accelerare.															
6.2.7. Promovarea pedagogiei digitale prin implicarea rețelei naționale de mentori	25% cadre didactice formate	11.30 0,00	4.520 ,00	6.780 ,00		8812	11.30 0,00	3.000 ,00	3.000 ,00	2.000 ,00	2.000 ,00	1.300 ,00	Trimestrul IV, 2030	MEC CTIC E INEL CRAP	MEC CTICE INEL CRAP	
6.2.8. Dezvoltarea modului de gestiune digitală a Bazei de date a tinerilor specialiști	Modul funcțional	2.700 ,00	1.080 ,00	1.620 ,00		8801	2.700, 00	2.700 ,00					Trimestrul IV, 2027	MEC	MEC	
6.2.9. Actualizarea cadrului de competențe digitale pentru elevi conform	Document elaborat conform cadrului european DigComp (6 nivele).	12.00 0,00	4.200 ,00	7.800 ,00		8815	12.00 0,00	2.000 ,00	2.500 ,00	3.000 ,00	3.000 ,00	1.500 ,00	Trimestrul IV, 2030	MEC ANC E	MEC ANCE	

prevederilor standardelor DigComp. Evaluarea competențelor digitale ale elevilor	Examen opțional aplicat la 40% pentru elevii din clasele a IX-a și a XII-a Evaluări anuale eșantionate ale competențelor digitale pentru elevii claselor a IX- XII-a realizare.															
6.2.10. Creșterea numărului de elevi, beneficiari ai Programului STEAM și inteligență artificială în procesul educațional și cluburilor de interese în domeniul STEAM	70% elevi, beneficiari de programe.	112.00,00	28.000,00	84.000,00		8813	112.00,00	25.000,00	25.000,00	22.000,00	20.000,00	20.000,00	Trimestrul IV, 2030	MEC CTICE	MEC CTICE	
	Obiectivul specific 6.2	208.700,00	59.200,00	149.500,00	0		208.700,00	59.850,00	55.300,00	35.000,00	31.800,00	26.750,00				
Obiectivul specific 6.3. Dotarea cu echipamente, software și alte tehnologii informaționale și comunicaționale a 100% dintre unitățile de învățământ, conform standardelor naționale minime de dotare pentru fiecare nivel de învățământ și tip de unitate.																
6.3.1. Asigurarea respectării	100% de instituții educaționale	26.000,00	0	26.000,00	0	8813	26.000,00	5.200,00	5.200,00	5.200,00	5.200,00	5.200,00		MEC UNICEF	MEC UNICEF	

standardelor minime de dotare TIC a instituțiilor de învățământ primar și secundar (ciclul I și II), inclusiv a celor privind conectivitatea la internet, și reducerea decalajului dintre dotările existente și nivelul minim stabilit.	care sunt echipate conform SMD; Implementarea mecanismului centralizat de procurare (inclusiv leasing); 100% din copii/elevi învață în instituții echipate conform SMD; Dotarea profesorilor cu laptopuri, crearea unui mecanism prin care la fiecare 3-5 ani profesorilor să li se reînnoiască echipamentele															
	Obiectivul specific 6.3	26.00 0,00	0	26.00 0,00	0		26.00 0,00	5.200 ,00	5.200 ,00	5.200 ,00	5.200 ,00	5.200 ,00				
Obiectivul specific 6.4. Promovarea educației digitale prin crearea, utilizarea și evaluarea mijloacelor digitale de învățare ceea ce va asigura digitalizarea a 100% de servicii publice educaționale până în anul 2030.																
6.4.1 Dezvoltarea și extinderea conținuturilor și manualelor	3000 unități de conținut digital (video, teste interactive, experimente,	30.20 0,00	9.060 ,00	21.14 0,00	0	8813	30.20 0,00	7.729 ,00	7.120 ,00	6.570 ,00	5.628 ,00	3.153 ,00	Trimestrul IV, 2030	MEC CTIC E	MEC CTICE	

digitale, inclusiv prin valorificarea și susținerea programelor existente, precum „Tekwill în fiecare școală”, „Clasa Viitorului” etc.	simulări, etc). 40 titluri de manuale digitalizate.															
6.4.2. Integrarea aptitudinilor de utilizare a soluțiilor digitale existente în RM în curricula națională (semnătură digitală, platformele și soluțiile majore), inclusiv promovarea educației pentru cetățenia digitală	Curriculum implementat; Cetățenia digitală implementată în programele educaționale naționale	9.000,00	2.700,00	6.300,00		8801	9.000,00	5.000,00	4.000,00				Trimestrul IV, 2027	MEC	MEC	

6.4.3. Elaborarea și lansarea unui Program național de valorificare a oportunităților create de Inteligența Artificială în educație, inclusiv cu orientare etică în utilizarea inteligenței artificiale și a datelor pentru profesori. (Acțiunea 6 European Education Area)	Program național al utilizării IA utilizând practicile internaționale. 100% instituții care implementează politicile respective	14.00 0,00	3.500 ,00	10.50 0,00		8801	14.00 0,00	8.000 ,00	6.000 ,00				Trimestrul IV, 2027	MEC CTICE	MEC CTICE	
6.4.4. Elaborarea programelor de incluziune digitală pentru grupurile vulnerabile și persoanele cu cerințe educaționale speciale	96% din copii cu CES implicați în programele de incluziune digitală specializate	56.50 0,00	14.12 5,00	42.37 5,00		8813	56.50 0,00	8.000 ,00	10.00 0,00	13.50 0,00	13.50 0,00	11.50 0,00	Trimestrul IV, 2030	MEC CRAP APL	MEC CRAP APL	
6.4.5. Asigurarea	Aplicarea standardelor	13.98 0,00	4.190 ,00	9.790 ,00		8813	13.98 0,00	13.90 0,00	20	20	20	20	Trimestrul IV, 2027	MEC	MEC	

implementării programelor de educație pentru siguranță online, igienă cibernetică, etică digitală și protecția datelor cu caracter personal pentru elevi și cadre didactice, inclusiv prin integrarea acestora în zile și campanii tematice dedicate educației digitale.	pentru protecția și siguranța online în toate instituțiile. Campanii desfășurate. Concursuri pentru elevi desfășurate anual.															
	Obiectivul specific 6.4	123.6 80,00	33.57 5,00	90.10 5,00	0		123.6 80,00	42.62 9,00	27.14 0,00	20.09 0,00	19.14 8,00	14.67 3,00				
Obiectivul general 7. Asigurarea oportunităților de învățare și educație pentru toți cetățenii pe tot parcursul vieții în context formal, nonformal și informal.																
		73.61 0,00	27.23 8,00	46.37 2,00	0		73.61 0,00	21.95 0,00	18.72 0,00	11.88 0,00	10.58 0,00	10.48 0,00				
Obiectivul specific 7.1. Dezvoltarea și implementarea unui cadru normativ până în anul 2030 pentru asigurarea oportunităților de învățare și educație pe tot parcursul vieții într-un context formal, nonformal și informal pentru a asigura 90% din nevoile de pe piața forței de muncă.																
7.1.1. Elaborarea	Ordin MEC cu privire la Foaia	30	30	0	0	8801	30	0	30	0	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC	MEC	

unei foi de parcurs privind învățarea și educația pentru toți cetățenii pe tot parcursul vieții în context formal, nonformal și informal	de parcurs aprobat															
7.1.2. Crearea de modalități mai flexibile de dezvoltare a noilor programe privind învățarea adulților, inclusiv asigurarea diversificării programelor pentru a răspunde nevoilor pieței muncii	Cel puțin 50 de programe noi autorizate/acreditate/coordonate anual în corespundere cu solicitările pieței muncii.	7.600,00	2.280,00	5.320,00	0	88128810	7.600,00	3.800,00	3.800,00	0	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC	MEC	
7.1.3. Diversificarea programelor de formare profesională continuă a	5 programe de formare profesională continuă orientate la nevoile	1.820,00	728	1.092,00	0	8810	1.820,00	910	910	0	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC	MEC	

cadrelor didactice din perspectiva dezvoltării competențelor digitale și a metodelor pedagogice inovatoare, inclusiv pentru a predă în medii digitale	educaționale a elevilor și cadrelor didactice anual.															
7.1.4. Modularizare a programelor de studii în vederea promovării micro calificărilor și asigurării accesibilității și flexibilității pentru diverse categorii de beneficiari în contextul învățării pe tot parcursul vieții	Cel puțin 70% din programe modularizate Cel puțin 20 de programe de micro calificări dezvoltate și implementate anual	16.60 0,00	4.150 ,00	12.45 0,00	0	8812 8810	16.60 0,00	4.000 ,00	3.500 ,00	3.500 ,00	2.800 ,00	2.800 ,00	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	
7.1.5. Implementare a cadrului legal și instituțional	100% din instituții de învățământ general implementează	60	60	0	0	8813	60	60	0	0	0	0	Trimestrul IV, 2026	MEC	MEC	

pentru sprijinirea și promovarea unei educații multilingve incluzive și durabile în Republica Moldova	reglementările respective.																
	Obiectivul specific 7.1	26.11 0,00	7.248 ,00	18.86 2,00	0		26.11 0,00	8.770 ,00	8.240 ,00	3.500 ,00	2.800 ,00	2.800 ,00					
Obiectivul specific 7.2. Asigurarea accesului la oferte educaționale de calitate în domeniul învățării pe tot parcursul vieții în concordanță cu nevoile pieței forței de muncă a cel puțin 10% din populația adultă (cu vârste cuprinse între 25 și 64 de ani).																	
7.2.1.Conceperea programelor, unităților de curs, modulelor de formare profesională din perspectiva învățării pe tot parcursul vieții, în acord cu nevoile de formare personale și profesionale ale beneficiarilor, pieței muncii	10% din adulți cu vârsta de 25-64 ani participanți în programe de învățare pe parcursul vieții. Cel puțin 700 de programe, unități de curs și module de formare profesională pentru adulți oferite anual.	16.90 0,00	5.070 ,00	11.83 0,00	0	8810 8808 8809	16.90 0,00	3.000 ,00	3.500 ,00	3.500 ,00	3.500 ,00	3.400 ,00	Trimestrul IV, 2030	MEC Institu țiile de învățământ superior Institu țiile de învățământ profesional tehnic	MEC Instituțiile de învățământ superior Instituțiile de învățământ profesional tehnic		

7.2.2. Asigurarea a 100% de condiții de calificare și recalificare profesională a programelor în domeniul educațional	100% de programe de calificare și recalificare profesională asigurate.	7.200,00	2.880,00	4.320,00	0	8812	7.200,00	1.500,00	1.500,00	1.800,00	1.200,00	1.200,00	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituțiile de învățământ superior	MEC Instituțiile de învățământ superior	
7.2.3. Creșterea accesului populației adulte la servicii de formare, prin informare, dezvoltarea și susținerea ofertelor educaționale, cu accent pe includerea grupurilor defavorizate și extinderea numărului de beneficiari ai educației adulților.	Universitatea pentru Vârsta a Treia organizată. Cel puțin 100 participanți/absolvenți ai programelor de educație a adulților.	5.700,00	2.000,00	3.700,00	0	8810	5.700,00	1.800,00	1.200,00	900	900	900	Anual	MEC Instituțiile de învățământ superior Instituțiile de învățământ profesional	MEC Instituțiile de învățământ superior Instituțiile de învățământ profesional	
7.2.4. Crearea condițiilor de participare a tinerilor cu vârsta de 20-	1000 din tineri anual vor participa la stagii de formare.	6.000,00	5.000,00	1.000,00	0	8808 8809 8810	6.000,00	1.200,00	1.200,00	1.200,00	1.200,00	1.200,00	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituțiile de învățământ	MEC Instituțiile de învățământ	

30 ani care nu dețin o calificare profesională sau dețin o calificare profesională de nivel 3-4, dar nu o valorifică în scopul integrării socioprofesionale prin participarea în stagii de formare, inclusiv pentru persoanele care aparțin grupurilor defavorizate														mânt superi or OLSD Î	t superior OLSDÎ	
7.2.5. Elaborarea criteriilor pentru metodologia de implementare a chestionarului privind educația adulților prin metode	Criterii elaborate, transmise către BNS pentru aplicare.	1.500,00	450	1.050,00	0	8812	1.500,00	1.500,00	0	0	0	0	Trimestrul IV, 2026	MEC	MEC	

moderne de colectare a datelor																
	Obiectivul specific 7.2	37.30 0,00	15.40 0,00	21.90 0,00	0		37.30 0,00	9.000 ,00	7.400 ,00	7.400 ,00	6.800 ,00	6.700 ,00				
Obiectivul specific 7.3. Recunoașterea învățării anterioare, inclusiv a competențelor obținute în străinătate, precum și validarea și certificarea competențelor profesionale obținute în contexte de educație nonformală și informală, astfel încât până în anul 2030 numărul acestora să acopere cel puțin 60% din necesitățile de validare solicitate de piața muncii.																
7.3.1. Dezvoltarea și implementare a sistemului informațional pentru recunoașterea calificărilor obținute în străinătate în conformitate cu standardele Spațiului European al Recunoașterii (LRC, ENIC- NARIC)	Sistem informațional funcțional. 100% acte de studii din străinătate recunoscute incluse în sistem.	5.300 ,00	1.590 ,00	3.710 ,00	0	8808 8809 8810	5.300, 00	3.200 ,00	2.100 ,00	0	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC Institu ții de învăță mânt superi or Institu ții de învăță mânt profes ional tehnic	MEC Instituții de învățămân t superior Instituții de învățămân t profesiona l tehnic	
7.3.2. Introducerea instrumentelo r dezvoltate la nivel european privind recunoașterea învățării anterioare,	Ordine pentru promovarea instrumentelor Europass aprobate. Suplimente la actele de studii revizuite. Instrumente Europass și	500		500	0	8801	500	100	100	100	100	100	Trimestrul IV, 2026	MEC Institu ții de învăță mânt superi or Institu ții de învăță	MEC Instituții de învățămân t superior Instituții de învățămân t	

inclusiv a competențelor obținute în străinătate	Youthpass implementate.													mânt profesional tehnic	profesional tehnic	
7.3.3.Extinderea numărului de centre de recunoaștere, validare și certificare a competențelor profesionale obținute în contexte de educație nonformală și informală solicitate de cetățeni	22 de centre create și funcționale. 60% din necesitățile de validare parvenite de la piața muncii asigurate.	900	500	400	0	8808 8809 8810	900	180	180	180	180	180	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituțiile de învățământ superior	MEC Instituțiile de învățământ superior	
	Obiectivul specific 7.3	6.700,00	2.090,00	4.610,00	0		6.700,00	3.480,00	2.380,00	280	280	280				
Obiectivul specific 7.4. Promovarea educației informale prin valorificarea resurselor specifice: mass-media, asociații profesionale etc., astfel încât până în anul 2030 numărul de activități educaționale informale promovate de mass-media și de alte instituții să crească cu 10%.																
7.4.1. Valorificarea valențelor, oportunităților educației informale în formarea personalității elevilor, tinerilor, adulților prin	Cel puțin 100 de intervenții cu tematică educațională în spațiul mass media realizate	3.500,00	2.500,00	1.000,00	0	8810	3.500,00	700	700	700	700	700	Anual	MEC Instituții de învățământ superior Instituții de învățământ profesional tehnic	MEC Instituții de învățământ superior Instituții de învățământ profesional tehnic	

promovarea programelor educaționale la TV, radio, în presă etc.														profesional tehnic		
	Obiectivul specific 7.4	3.500,00	2.500,00	1.000,00	0		3.500,00	700	700	700	700	700				
Obiectivul general 8. Promovarea inovațiilor și a schimbărilor în educație prin dezvoltarea cercetării științifice.																
		1.179.170,00	502.740,00	676.430,00	0		1.179.170,00	250.944,00	244.893,00	243.353,00	219.990,00	219.990,00				
Obiectivul specific 8.1. Îmbunătățirea capacităților de cercetare și inovare în domeniile prioritare ale Programului național de specializare inteligentă al RM pentru anii 2024-2027 „Smart Moldova” prin acordarea de programe de infrastructuri de cercetare și inovare, parteneriate publice-private, inclusiv pentru activități de cercetare și inovare și vouchere pentru inovare.																
8.1.1. Implementare a programelor de infrastructură de cercetare și inovare (C&I) cu acordare de prioritate modernizării instalațiilor existente și creării de noi capacități aliniate în conformitate cu prioritățile strategice din domeniu	Cel puțin patru programe de infrastructură de cercetare-inovare (consolidarea laboratoarelor, centrelor sau unităților/ departamentelor existente de cercetare și inovare în cadrul organizațiilor publice de cercetare, inclusiv în instituțiile de	87.500,00	87.500,00	0	0	1901	87.500,00	17.500,00	17.500,00	17.500,00	17.500,00	17.500,00	Trimestrul IV, 2030	MEC ANCD Organizațiile din domeniile cercetării și inovării	MEC ANCD Organizațiile din domeniile cercetării și inovării	

	învățăământ superior).															
8.1.2. Implementare a voucherelor pentru inovare în susținerea IMM-urilor și antreprenorilor pentru acces la finanțarea și expertiza necesare pentru a depăși barierele inițiale în calea adoptării inovării, oferind sprijin specific pentru brevete, licențe și incubarea startup-urilor	Sistemul de vouchere pentru inovare funcțional. Cel puțin patru activități de cercetare colaborativă și inovare și patru vouchere de inovare.	10.00 0,00	10.00 0,00	0	0	1901	10.00 0,00	2.000 ,00	2.000 ,00	2.000 ,00	2.000 ,00	2.000 ,00	Trimestrul IV, 2027	MEC ANCD Organizațiile din domeniile cercetării și inovării	MEC ANCD Organizațiile din domeniile cercetării și inovării	
8.1.3. Implementare a principiilor științei deschise în domeniile cercetării și inovării	Ordin cu privire la Regulamentul cadru privind știința deschisă aprobat. HG cu privire la Conceptul și	100	0	100		1606	100	100	0	0	0	0	Trimestrul IV, 2030	MEC ANCD Organizațiile din domeniile cercetării și inovării	MEC ANCD Organizațiile din domeniile cercetării și inovării	

	Regulamentul sistemului informațional e-Cercetare aprobată. 3 reviste naționale acreditate și indexate în WoS & SCOPUS.													cercetării și inovării		
8.1.4. Implementare a accesului la bazele de date Web of Science și Scopus	2000 conturi create.	11.450,00	11.450,00	0	0	1606	11.450,00	2.290,00	2.290,00	2.290,00	2.290,00	2.290,00	Trimestrul IV, 2030	MEC ANCD Organizațiile din domeniile cercetării și inovării	MEC ANCD Organizațiile din domeniile cercetării și inovării	
8.1.5. Sprijinirea programelor de inovație și transfer tehnologic prin intermediul Fondului Național pentru Inovare și	100 mln. lei alocate pentru programe pentru inovare și transfer tehnologic implementate. Oficii de transfer tehnologic în universități funcționale.	100.000,00	100.000,00	0	0	1901	100.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00	Trimestrul IV, 2030	MEC ANCD	MEC ANCD	

Transfer Tehnologic																
8.1.6.Asigurarea sinergiei dintre cercetare, formare profesională și procesul tehnologic (triple helix)	Centrul de Inovare Agricolă la UTM înființat	70.00 0,00	0	70.00 0,00	0	1901	70.00 0,00	23.33 4,00	23.33 3,00	23.33 3,00	0	0	Trimestrul IV, 2028	MEC ANCD	MEC ANCD	
8.1.7.Extinderea oportunităților pentru tineri de a urma o carieră științifică prin sporirea implicării personalului științific în procesul de pregătire a cadrelor de înaltă calificare, inclusiv prin dezvoltarea și susținerea programelor de stagii și mentorat în cadrul laboratoarelor de cercetare	Cel puțin 300 de elevi și studenți implicați anual. Cel puțin 10 programe de stagii și mentorat elaborate și implementate anual; Cel puțin 100 de lecții deschise organizate anual pentru elevi și studenți	500	500	0	0	1606	500	100	100	100	100	100	Trimestrul IV, 2030	MEC ANCD	MEC ANCD	

pentru elevi și studenți și integrarea acestor stagii în programele de licență și master																
8.1.8.Consolidarea și sporirea numărului de tineri cercetători	Număr de proiecte acordate prin competiție tinerilor cercetători. Burse pentru studenții-doctoranzi majorate	100.000,00	100.000,00	0	0	1606	100.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00	Trimestrul IV, 2030	MEC ANCD	MEC ANCD	
8.1.9.Inventarierea infrastructurii de cercetare și facilitarea accesului	Raport de cartografiere elaborat. Ordin pentru actualizarea Regulamentului privind accesul la infrastructură aprobat.	50	50	0	0	1606	50	0	50	0	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC ANCD	MEC ANCD	
	Obiectivul specific 8.1	379.600,00	309.500,00	70.100,00	0	0.0	379.600,00	85.324,00	85.273,00	85.223,00	61.890,00	61.890,00				
Obiectivul specific 8.2. Integrarea până în anul 2030 în Spațiul European al Cercetării prin asigurarea competitivității internaționale a cercetării și învățământului superior astfel ca cel puțin 80% din planul de acțiuni ale acestuia să fie implementat.																
8.2.1. Valorificarea plină a oportunităților	Numărul total al aplicațiilor în programele europene de	600.000,00	0	600.000,00	0	1901	600.000,00	120.000,00	120.000,00	120.000,00	120.000,00	120.000,00	Trimestrul IV, 2030	MEC ANCD Organ	MEC ANCD Organizațiile de	

r ce rezidă din statutul de țară asociată la Programul- cadru „Orizont Europa” prin atragerea a 30 mln. euro	cercetare și inovare („Orizont Europa”) va crește cu 20% în comparație cu perioada precedentă. Numărul de propuneri eligibile în programul - cadru european („Orizont Europa”) va crește cu 30% în comparație cu perioada precedentă. Numărul de granturi semnate în programele europene de cercetare și inovare („Orizont Europa”) va crește în comparație cu perioada precedentă.														izațiil e de drept public din dome niile cercet ării și inovăr ii	drept public din domeniile cercetării și inovării	
8.2.2. Sporirea participării instituțiilor	Număr de proiecte câștigate în Programul-	500	500	0	0	1901	500	100	100	100	100	100	Trimestrul IV, 2030	MEC ANC D Organ	MEC ANCD Organizați ile de		

publice și a mediului privat în RM în proiecte Orizont Europa, prin organizarea sesiunilor de informare cu reprezentanții mediului de afaceri și instituțional	cadru european Orizont Europa selectate cu participarea entităților din Republica Moldova în creștere cu 5% anual.													izațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării	drept public din domeniile cercetării și inovării	
8.2.3. Creșterea vizibilității internaționale a cercetării prin încheierea și valorificarea acordurilor bilaterale și multilaterale în domeniile cercetării și inovării	Cel puțin 10 apeluri de proiecte comune desfășurate în baza acordurilor bilaterale/multilaterale; Cel puțin 10 proiecte desfășurate în cadrul Joint Programme Initiative (Biodiversa+, Water4All, OH AMR, Forrest, BeReady, RCH, BrainHealth).	50.00 0,00	50.00 0,00	0	0	1901	50.00 0,00	10.00 0,00	10.00 0,00	10.00 0,00	10.00 0,00	10.00 0,00	Trimestrul IV, 2030	MEC ANCD organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării	MEC ANCD organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării	
8.2.4. Valorificarea	250 mii Euro valorificate în	5.000 ,00	0	5.000 ,00	0	1901	5.000, 00	1.000 ,00	1.000 ,00	1.000 ,00	1.000 ,00	1.000 ,00	Trimestrul IV, 2030	MEC ANCD	MEC ANCD	

oportunităților ce rezidă din calitatea de stat membru în cadrul Cooperării europene în știință și tehnologie (COST)	cadrul parteneriatelor COST													D Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării	Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării	
8.2.5. Consolidarea relațiilor de cooperare în domeniul cercetării științifice, dezvoltării tehnologice și inovării dintre organizațiile din Republica Moldova și din România, inclusiv prin organizarea apelurilor de proiecte comune	Cel puțin 2 apeluri de proiecte comune organizate.	100.00,00	100.00,00	0	0	1901	100.00,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00	Trimestrul IV, 2030	MEC ANCD Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării	MEC ANCD Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării	
8.2.6. Promovarea participării entităților din	Ordin cu privire la Regulamentul privind	20	20	0	0	1606	20	0	20	0	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC ANCD Organ	MEC ANCD Organizațiile de	

RM în ERIC; Întreprinderile Comune; Parteneriate Europene, Misiunile UE; Comunitățile de cunoaștere și inovare(KICs)	participarea entităților RM în ÎC, ERIC, PE, KICs elaborat și aprobat														izațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării	drept public din domeniile cercetării și inovării	
8.2.7. Adoptarea valorilor și principiilor comune din Pactul pentru cercetare și inovare în Europa și ralierea la Noua agendă politică a Spațiului European al Cercetării	Cel puțin 80% de acțiuni ale Spațiului European al Cercetării implementate.	500	500	0	0	1606	500	100	100	100	100	100	Trimestrul IV, 2030	MEC ANCD organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării	MEC ANCD organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării		
8.2.8. Aprobarea Foii de parcurs privind egalitatea de gen în domeniile cercetării și inovării	Ordin cu privire la Foaia de parcurs privind egalitatea de gen în domeniile cercetării și inovării aprobat	20	20	0	0	1606	20	20	0	0	0	0	Trimestrul II, 2026	MEC ANCD	MEC ANCD		

8.2.9.Consolidarea calității și independenței procesului de evaluare a proiectelor	Evaluatori internaționali implicați în procesul de evaluare	500	500	0	0	1901	500	100	100	100	100	100	Trimestrul IV, 2030	MEC ANCD	MEC ANCD	
8.2.10.Asigurarea instruirilor privind participarea în programul Orizont Europa pentru organizațiile din RM	Cel puțin 10 sesiuni de informare anual. Cel puțin 5 ateliere de lucru privind scrierea de proiecte anual Rețeaua Punctelor Naționale de Contact operațională	500	500	0	0	1901	500	100	100	100	100	100	Trimestrul IV, 2030	MEC ANCD	MEC ANCD	
	Obiectivul specific 8.2	757.040,00	152.040,00	605.000,00	0		757.040,00	151.420,00	151.420,00	151.400,00	151.400,00	151.400,00				
Obiectivul specific 8.3. Actualizarea până în anul 2030 a concepției studiilor doctorale și postdoctorale, prin abordarea inter- și transdisciplinară, inclusiv prin reorganizarea sistemului de școli doctorale și a specialităților, astfel ca 50% din programele de doctorat active să fie acreditate internațional de către agenții înregistrate în EQAR.																
8.3.1.Consolidarea studiilor doctorale - reconceptualizarea studiilor doctorale și postdoctorale prin	HG pentru modificarea HG 1007/2015 privind organizarea studiilor doctorale aprobată. HG pentru	6.000,00	6.000,00	0	0	8810	6.000,00	4.500,00	1.500,00	0	0	0	Trimestrul IV, 2026	MEC ANA CEC ANCD Organizațiile de drept public din domeniile	MEC ANACEC ANCD Organizațiile de drept public din domeniile	

abordarea inter- și transdisciplinară, inclusiv a optimizării/concentrării școlilor doctorale pe domenii mai largi ale științelor, acreditarea programelor de doctorat	modificarea HG 499/2018 privind programele de postdoctorat aprobată. 150 programe de doctorat evaluate extern. HG pentru modificarea HG 616/2015 privind evaluarea externă aprobată.														public din domeniile cercetării și inovării	cercetării și inovării	
8.3.2. Asigurarea respectării principiilor de etică și integritate academică în instituțiile de învățământ superior și organizațiile din domeniile cercetării și inovării	HG privind etica în cercetare și integritate științifică elaborată și aprobată.	30	30	0	0	8801	30	0	0	30	0	0	Trimestrul IV, 2028	MEC ANCD Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării	MEC ANCD Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării		
	Obiectivul specific 8.3	6.030,00	6.030,00	0	0		6.030,00	4.500,00	1.500,00	30	0	0					

Obiectivul specific 8.4. Implementarea, până în anul 2030, a cel puțin 75% din inițiativele/proiectele orientate spre implicarea diasporei în cadrul Programului Diaspora Engagement Hub (DEH), prin sprijinirea inițiativelor educaționale desfășurate atât în comunitățile de peste hotare, cât și în Republica Moldova.

8.4.1. Valorificarea capitalului uman și experienței profesionale a diasporei înalt calificate prin transferul de bune practici, inovații, tehnologii și competențe	1) 100% din inițiativele educaționale cu implicarea diasporei, dezvoltate și implementate în cadrul Programului Diaspora Engagement Hub (DEH); 2) Cel puțin 30 de colaborări științifice cu diaspora științifică stabilite	11.50 0,00	10.17 0,00	1.330 ,00	0	2403	11500	4.700 ,00	1.700 ,00	1.700 ,00	1.700 ,00	1.700 ,00	Trimestrul IV, 2030	CS MEC ANCD Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării	MEC ANCD Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării	
8.4.2. Implementare a unui mecanism de angajare pe termen scurt/întoarcere temporară în Moldova a membrilor diasporei de înaltă calificare în domenii prioritare	5 proiecte la concursul ReBRAIN dedicate colaborării cu diaspora științifică. 20 de cercetători din diasporă angajați în sistemul. de cercetare/inovare în Republica Moldova	25.00 0,00	25.00 0,00	0	0	1901	25.00 0,00	5.000 ,00	5.000 ,00	5.000 ,00	5.000 ,00	5.000 ,00	Trimestrul IV, 2030	Cancelaria de Stat de Stat (Biroul relații cu diaspora), l Ministerul relații cu diaspora), Muncii și Protecției Sociale MEC ANCD Organizațiile de drept public din	Cancelaria de Stat (Biroul relații cu diaspora), Ministerul Muncii și Protecției Sociale MEC ANCD Organizațiile de drept public din	

pentru dezvoltare, la nivel național și local	Rețea funcțională a cercetătorilor din diasporă creată.													ției Sociale MEC ANCD Organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării	domeniile cercetării și inovării	
	Obiectivul specific 8.4	36.500,00	35.170,00	1.330,00	0		36.500,00	9.700,00	6.700,00	6.700,00	6.700,00	6.700,00				
Obiectivul general 9. Creșterea performanțelor sectorului Educație prin eficientizarea rețelei, modernizarea infrastructurii și consolidarea capacității manageriale și a culturii calității la toate nivelurile sistemului educațional.																
		3.884.020,00	924.091,00	2.559.929,00	400.000,00		3.884.020,00	250.219,00	699.868,00	539.378,00	515.755,00	1.878.800,00				
Obiectivul specific 9.1. Reformarea până în anul 2030 a managementului la toate nivelurile sistemului de învățământ din perspectiva conducerii strategice, gestionării eficiente și transparente, responsabilității publice, autogovernării elevilor și studenților pentru a contribui la asigurarea calității sistemului de învățământ.																
9.1.1. Implementare a Programului RESTART din perspectiva descentralizării	10 agenții teritoriale subordonate MEC fondate	360	60	300	0	8801	360	360	0	0	0	0	Trimestrul IV, 2028	MEC Ministerul Muncii și Protecției Sociale APL	MEC Ministerul Muncii și Protecției Sociale APL	

ii și repartajării competențelor și responsabilităților între actorii educaționali														Social e APL		
9.1.2. Actualizarea cadrului legal ce ar permite instituțiilor de învățământ superior să adopte structuri de management similare cu cele din universitățile de top din Europa, facilitând astfel mobilitatea academică a studenților și a cadrelor didactice, precum și participarea la proiecte de cercetare comune	Cadrul legal ajustat. Regulamente de organizare și funcționare a structurilor de conducere aprobat.	30	30	0	0	8801	30	30	0	0	0	0	Trimestrul IV, 2026	MEC	MEC	

9.1.3. Consolidarea structurilor de management universitar, în scopul fortificării autonomiei universitare și implementării noilor politici în învățământul superior	Modul de formare profesională continuă în domeniul managementul ui strategic implementat în 11 instituții (PISM II)	400	0	400	0	8810	400	400		0	0	0	Trimestrul IV, 2027	Universitatea Tehnică din Moldova	MEC Instituții de învățământ superior	
9.1.4. Formarea cadrelor de conducere în domeniul conducerii strategice, gestionării eficiente și transparente, responsabilității publice	120 de manageri din învățământul superior în domeniul conducerii strategice, gestionării eficiente și transparente, responsabilități publice PISM II formați	750		750	0	8810	750	250	250	250	0	0	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituții de învățământ profesional tehnic	MEC Instituții de învățământ profesional tehnic	
9.1.5. Sprijinirea participării studenților la procesele decizionale la nivel instituțional și național	Ordin cu privire la Regulamentul pentru autogovernanța studențească aprobat. Alegeri democratice	20	20	0	0	8801	20	0	20	0	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC Instituții de învățământ superior	MEC Instituții de învățământ superior	

	pentru structuri de autoguvernare, prin vot secret și universal organizate anual Structuri de autoguvernare studențească instituite și funcționale Rata de participare a autoguvernanței studențești în structurile de management.															
9.1.6. Implementarea programelor de granturi pentru structurile de autoguvernare studențească	Cel puțin 3 granturi obținute de structurile de autoguvernare studențească anual	10.00 0,00	7.500 ,00	2.500 ,00		8810	10.00 0,00	2.000 ,00	2.000 ,00	2.000 ,00	2.000 ,00	2.000 ,00	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	
9.1.7. Sprijinirea participării elevilor la procesele decizionale la nivel instituțional și național	Ordin cu privire la Regulamentul pentru consiliul elevilor aprobat. Alegeri democratice pentru structuri de	20	20	0	0	8801	20	0	20	0	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC Instituțiile de învățământ profesional tehnic	MEC Instituțiile de învățământ profesional tehnic	

	autogovernare, prin vot secret și universal organizate anual. Consilii ale elevilor instituite și funcționale în fiecare instituție și la nivel național.															
9.1.8. Implementare a programelor de granturi pentru consiliile elevilor din ÎIPT	Programe de granturi implementate	1.500,00	1.500,00	0	0	88088809	1.500,00	250	250	500	500		Trimestrul IV, 2030	MEC Instituți ile de înv ățămân t profes ional tehnic	MEC Instituți ile de înv ățămân t profes ional tehnic	
	Obiectivul specific 9.1	13.080,00	9.130,00	3.950,00	0		13.080,00	3.290,00	2.540,00	2.750,00	2.500,00	2.000,00				
Obiectivul specific 9.2. Ajustarea până în anul 2030 a rețelei instituțiilor de învățământ de toate nivelurile la numărul de copii, elevi, studenți și la nevoile sociale și economice ale țării.																
9.2.1. Planificare rețelei instituțiilor de învățământ primar, gimnazial, liceal organizată din perspectiva asigurării calității racordate la	Rețea de instituții de învățământ primar, gimnazial, liceal organizată din perspectiva asigurării calității racordate la	13.900,00	4.170,00	9.730,00		8813	13.900,00	2.500,00	3.000,00	3.000,00	3.000,00	2.400,00	Trimestrul IV, 2030	MEC APL OLSD Î	MEC APL OLSDÎ	

asigurării calității racordate la eficiența financiară	eficiența financiară. Codul educației modificat cu introducerea pragurilor minime pe tipuri de instituții de învățământ. Asigurarea măsurilor compensatorii pentru elevi, părinți și cadrele didactice. Hotărâre de Guvern privind reglementarea alocației de realocare pentru cadrele didactice care nu au fost încadrate în instituția de învățământ adoptată.															
9.2.2. Planificarea rețelei de instituții de învățământ profesional	Cel puțin 5 instituții de instituții de învățământ profesional	10.00 0,00	10.00 0,00	0	0	8808 8809	10.00 0,00	2.000 ,00	2.000 ,00	2.000 ,00	2.000 ,00	2.000 ,00	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	

tehnic din perspectiva asigurării calității racordate la eficiența financiară	tehnic reorganizate															
	Obiectivul specific 9.2	23.90 0,00	14.17 0,00	9.730 ,00	0		23.90 0,00	4.500 ,00	5.000 ,00	5.000 ,00	5.000 ,00	4.400 ,00				
Obiectivul specific 9.3. Modernizarea până în 2030 a infrastructurii instituțiilor de învățământ de toate nivelurile în vederea extinderii ariilor de activitate și adaptării la nevoile educaționale ale copiilor, elevilor, studenților.																
9.3.1. Îmbunătățirea mediilor de învățare în IET, de educație timpurie dotate cu mobilier, literatură metodică, artistică, materiale didactice	400 de grădinițe dotate cu mobilier	15.00 0,00	4.500 ,00	10.50 0,00	0	8801 8813	15.00 0,00	7.500 ,00	7.500 ,00	0	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC	MEC	
9.3.2. Dotarea școlilor cu mobilier și echipament TIC, literatură metodică, artistică, materiale didactice	200 școli din proiectul „EQIP” finanțat de Banca Mondială până în anul 2027 și alte 200 până în anul 2030	38.76 0,00	7.750 ,00	31.01 0,00	0	8801 8813	38.76 0,00	7.752 ,00	7.752 ,00	7.752 ,00	7.752 ,00	7.752 ,00	Trimestrul IV, 2030	MEC	MEC	

9.3.3. Investiții în modernizarea infrastructurii instituțiilor de învățământ profesional tehnic, inclusiv dotarea atelierelor și laboratoarelor cu echipamente, utilaje, dispozitive pentru asigurarea formării profesionale în domeniile prioritare ale economiei naționale (Agricultură, Energetică, Industrie (construcții), TIC și servicii TIC) și îmbunătățirea condițiilor de cazare în cămin (mln lei)	Investiții în 15 instituții de învățământ profesional tehnic	1.600.000,00	880.000,00	720.000,00	0	8809	1.600.000,00		480.000,00	240.000,00	240.000,00	640.000,00	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituțiile de învățământ profesional tehnic	MEC Instituțiile de învățământ profesional tehnic	
--	--	--------------	------------	------------	---	------	--------------	--	------------	------------	------------	------------	---------------------	--	--	--

9.3.4. Dezvoltarea infrastructurii universitare, prin investiții în căminele și blocurile de studii ale instituțiilor de învățământ superior publice	20 edificii total renovate. Cel puțin 10 instituții reabilite integral, conform Planului de creștere – 50 mln. euro	1.023.240,00		1.023.240,00	0	8810	1.023.240,00	4.648,00	4.648,00	4.648,00	4.648,00	1.004.648,00	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituțiile de învățământ superior	MEC Instituțiile de învățământ superior	
9.3.5. Dezvoltarea infrastructurii și a bazei tehnico-materiale pentru cercetare și inovarea în cadrul universităților	Cel puțin 10 proiecte de investiții în organizații din domeniul cercetării și inovării (PÎSM2)	140.000,00	0	140.000,00	0	88100807	140.000,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00	0	Trimestrul IV, 2030	MEC Instituțiile de învățământ superior	MEC Instituțiile de învățământ superior	
9.3.6. Crearea Centrului de inovare în agricultură, bazat pe conceptul de agricultura rezistentă la schimbările climatice și tehnologia alimentară pentru a	Centru de inovație în agricultură funcțional. 15 Start-up-uri și IMM-uri care beneficiază de incubarea afacerilor (PISM II)	70.000,00		70.000,00		88100807	70.000,00	23.334,00	23.333,00	23.333,00			Trimestrul IV, 2027	MEC Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	MEC Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	

consolida colaborarea și parteneriatul dintre universitate și sectorul privat pentru transferul de tehnologie														Tehni că a Moldo vei		
9.3.7. Îmbunătățirea condițiilor de cazare prin modernizarea căminelor	15 cămine modernizate cu investiții în valoare de cel puțin 500 mln. lei. în cadrul proiectului INSPIREE, (KFW, AFD)	500.0 00,00	0	500.0 00,00	0	8809 8810	500.0 00,00	100.0 00,00	100.0 00,00	100.0 00,00	100.0 00,00	100.0 00,00	Trimestrul IV, 2030	ME ONDI MP	ME ONDIMP	
	Obiectivul specific 9.3	3.387 .000, 00	892.2 50,00	2.494 .750, 00	0		3.387. 000,0 0	178.2 34,00	658.2 33,00	410.7 33,00	387.4 00,00	1.752 .400, 00				
Obiectivul specific 9.4. Asigurarea unei finanțări sustenabile, echitabile și eficiente a sistemului de învățământ din Republica Moldova, în vederea îmbunătățirii calității educației, reducerii inegalităților și dezvoltării capitalului uman.																
9.4.1.Îmbunătățirea formulei de finanțare a instituțiilor de învățământ preșcolar, primar și secundar	Formulă de finanțare în primă etapă cu reflectarea costurilor reale a incluziunii și în a doua etapă cu tranzitarea spre o formulă bazată pe costificare bazată pe	100	100	0	0	8801	100	50	50	0	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC APL	MEC APL	

	standarde revizuită															
9.4.2. Asigurarea resurselor financiare necesare pentru buna funcționare a sistemului educațional, inclusiv prin raționalizarea cheltuielilor	Mecanism electronic de transparență bugetară, implementat în toate instituțiile de învățământ. Ponderea finanțării pentru învățământul preșcolar, primar și gimnazial peste 4% din PIB menținută. State de personal din școli și grădinițe costificate și revizuite prin prisma standardelor internaționale Procese auxiliare din învățământ tehnologizate.	13.50 0,00	3.375 ,00	10.12 5,00	0	8813	13.50 0,00	6.750 ,00	6.750 ,00	0	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC	MEC	
9.4.3. Consolidarea autonomiei decizionale și financiare a	Autonomie în gestiunea financiară în 100% din școlile cu mai	60	60	0	0	8801	60	20	20	20	0	0	Trimestrul IV, 2028	MEC APL	MEC APL	

instituțiilor de învățământ primar și secundar	mult de 400 de elevi. Autonomie în gestiunea financiară în 25% din grădinițele cu mai mult de 300 de copii. Standarde de autonomie decizională sporită definite. Cadru normativ aprobat. Autonomie decizională sporită implementată în 20% din instituțiile de învățământ primar și secundar.															
9.4.4.Revizuirea mecanismului de finanțare a alimentației în învățământul general, în vederea îmbunătățirii calității serviciilor și	Raport de evaluare publicat. Meniuri revizuite. Mecanism de finanțare revizuit cu integrarea costurilor de personal și	60	60	0	0	8801	60	20	20	20	0	0	Trimestrul IV, 2028	MEC MS APL	MEC MS APL	

reducerii risipei alimentare.	exploarea unei soluții privind alimentarea centralizată pentru instituțiile mici.															
9.4.5.Asigurarea echității finanțării programelor de studii din învățământul superior	HG pentru modificarea HG 343/2020 aprobată	20	20	0	0	8801	20	20	0	0	0	0	Trimestrul II 2026	MEC	MEC	
9.4.6.Crearea mecanismului instituțional pentru finanțarea eforturilor de internaționalizare	5% în bugetul de stat din încasările anuale provenite din taxele de studii percepute de la studenții străini pentru susținerea activităților de internaționalizare	20	20	0	0	8801	20	20	0	0	0	0	Trimestrul IV, 2026	Instituțiile de învățământ superior	Instituțiile de învățământ superior	
9.4.7.Reconcepționalizarea mecanismului de finanțare a căminelor	HG pentru modificarea HG 343/2020 aprobată. HG pentru modificarea HG 99/2007 aprobată.	60	60	0	0	8801	60	60	0	0	0	0	Trimestrul IV, 2026	MEC	MEC	

9.4.8. Asigurarea asistenței tehnice pentru a sprijini universitățile în managementul financiar și efectuarea de audituri detaliate ale activelor și identificarea de noi fluxuri de venituri	Audit internațional realizat în 4 universități. Planuri instituționale de îmbunătățire a managementului financiar în 4 universități. (PÎSM II)	3.420,00	1.026,00	2.394,00	0	88018810	3.420,00	855	855	855	855	0	Trimestrul IV, 2029	MEC Instituțiile de învățământ superior	MEC Instituțiile de învățământ superior	
	Obiectivul specific 9.4	17.240,00	4.721,00	12.519,00	0		17.240,00	7.795,00	7.695,00	895	855	0				
Obiectivul specific 9.5. Eficientizarea până în anul 2030 a activității instituțiilor cu atribuții de evaluare a calității în educație la nivel de sistem educațional/ treaptă/domeniu de formare profesională/ciclu de studii.																
9.5.1. Consolidarea capacității ANACEC din perspectiva standardelor și liniilor directe europene de asigurare a calității	ANACEC înregistrat în Registrul european al agențiilor de asigurare a calității pentru învățământul superior (EQAR)	1.000,00		1.000,00	0	8810	1.000,00	500	500				Trimestrul IV, 2027	MEC ANACEC	MEC ANACEC	
9.5.2. Asigurarea participării Republicii Moldova la	Agenzie Erasmus fondată - 2028 Acord de asociere la	400.000,00		0	400.000,00	8810	400.000,00	20.000,00	20.000,00	120.000,00	120.000,00	120.000,00	Trimestrul IV, 2028	MEC Oficiul ERASMUS	MEC Oficiul ERASMUS Moldova	

programul UE Erasmus+, în scopul sporirii internaționalizării și capacitării sectorului educațional de toate nivelurile	program semnat Cotizație de membru achitată anual, începând cu anul 2028														Moldova		
9.5.3. Îmbunătățirea capacității instituționale a ANCD pentru managementul și finanțarea cercetării și transferul de tehnologie la nivel național	Plan comun între MEC, ANCD și un partener internațional (PISM II)	30.00 0,00	0	30.00 0,00	0	807	30.00 0,00	30.00 0,00	0	0	0	0	Trimestrul IV, 2026	MEC ANCD	MEC ANCD		
9.5.4. Consolidarea capacităților ANCE pe dimensiunea evaluării rezultatelor învățării bazată pe dovezi	Ordin pentru aprobarea metodologiei pentru evaluări standardizate aprobat 10% din elevii școlarizați din învățământul general evaluați.	100	100	0	0	8816	100	50	50	0	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC ANCE	MEC ANCE		

9.5.5. Asigurarea managementului calității în instituțiile de învățământ general	Concepția managementului calității elaborată și aprobată 50% din instituții care implementează managementul calității	11.400,00	3.420,00	7.980,00	0	8816	11.400,00	5.700,00	5.700,00	0	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC ANCE	MEC ANCE	
9.5.6. Îmbunătățirea fiabilității și obiectivității evaluării în învățământul primar și secundar și migrarea către un sistem bazat pe evaluarea sumativă	Cadrul Național de evaluare elaborat. Note în clasa a IV-a reintroduse. Standarde naționale de evaluare implementate. Facilitarea înțelegerii de către părinți a evaluării criteriale realizată. Bancă de itemi pentru evaluările sumative, inclusiv teze, la toate disciplinele școlare de	100	100	0	0	8816	100	50	50	0	0	0	Trimestrul IV, 2027	MEC ANCE	MEC ANCE	

	examen dezvoltate.															
9.5.7.Consolidarea capacităților administrative în domeniul digitalizării	CTICE reorganizat.	100	100	0	0	8801	100	50	50	0	0	0	Trimestrul II, 2027	MEC CTICE	MEC CTICE	
9.5.8.Actualizarea mecanismelor de evaluare externe în scopul asigurării calității în învățământul superior	HG pentru modificarea HG1007/2015 privind organizarea studiilor doctorale aprobată. HG pentru modificarea HG616/2016 privind evaluarea externă aprobată	100	100	0	0	8801	100	50	50	0	0	0	Trimestrul II, 2027	MEC	MEC	
	Obiectivul specific 9.5	442.800,00	3.820,00	38.980,00	400.000,00		442.800,00	56.400,00	26.400,00	120.000,00	120.000,00	120.000,00				
Total costuri, mii lei		13.464.885,00	3.705.249,00	7.955.636,00	1.804.000,00		13.464.885,00	1.454.779,00	2.270.294,00	2.590.814,00	2.487.264,00	4.661.734,00				

LISTA ABREVIERILOR

ANACEC – Agenția Națională pentru Asigurarea Calității în Educație și Cercetare

ANCE – Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare

ANCD – Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare

CTICE- Centrul de Tehnologii Informaționale și Comunicaționale în Educație

CBTM - Cadrul Bugetar pe Termen Mediu

CES – copii cu cerințe educaționale speciale

CNAS- Casa națională de Asigurări Sociale

CDS – cadru didactic de sprijin

COST - Cooperare europeană în știință și tehnologie

EQAR- Registrul European al Agențiilor de Asigurare a Calității în învățământul superior

EQUIP- proiectul Îmbunătățirea calității educației

EQF- Cadrul European al Calificărilor

ETINED - platforma Consiliului Europei pentru etică, transparență și integritate în educație

CNC – Cadrul Național al Calificărilor

MEC- MEC

MAI- Ministerul Afacerilor Interne

MMPS – Ministerul Muncii și Protecției Sociale

MS- Ministerul Sănătății

MAIA -Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

ÎPT – învățământ profesional tehnic

IS – învățământ superior

IET –instituție de educație timpurie

INEL – Institutul Național în Educație și Leadership

IA- inteligența artificială

UNICEF în Moldova

PISM- proiectul ”Învățământul superior în Moldova”

SD”Educația 2030” – Strategia de dezvoltare”Educația 2030”

SIME – sistem informațional pentru management în educație

SIMIS – sistem informațional pentru management în învățământul superior

SIPAS -Sistemul Informațional pentru Personalizarea Documentelor de Studiu

SMD –standarde minime de dotare

SIMDDEI - Sistemului Informațional de Management al Datelor în Domeniul Educației Incluzive

Educație STEM - educație prin integrare [Știință](#), [Tehnologie](#), [Inginerie](#) și [Matematică](#)

Educație STEAM- educație prin integrare [Știință](#), [Tehnologie](#), [Inginerie](#), Arte și [Matematică](#)

UEI – unitate de educație incluzivă

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” pentru anii 2026-2030

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” pentru anii 2026-2030 este elaborat de către Ministerul Educației și Cercetării.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Programul de implementare a Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” (SD „Educația 2030”) pentru anii 2026-2030 derivă din angajamentul pentru cea de-a doua etapă de planificare, pentru anii 2026-2030, ce vizează asigurarea implementării Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” pentru anii 2026-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.114/2023, precum și angajamentele asumate în cadrul procesului de aliniere a cadrului normativ la acquis-ul UE, prin introducerea angajamentului de aprobare a noului program de implementare a Strategiei de Dezvoltare „Educația 2030” în Poziția de Negocieri cu Uniunea Europeană și în Programul Național de Aderare la UE pentru anii 2025-2029.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Elaborarea Programului de implementare a Strategiei „Educația 2030” pentru anii 2026–2030 derivă din necesitatea asigurării continuității reformelor și adaptarea intervențiilor educaționale la noile priorități naționale și europene.

Elaborarea Programului de implementare a SD „Educația 2030” pentru perioada 2026–2030 (în continuare *Programul*) este justificată de **necesitatea alinierii și susținerii procesului de aderare** a Republicii Moldova la UE, în concordanță cu Programului Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029 (PNA). Proiectul reprezintă acțiunea nr. 1 din Anexa A al Capitolului 26 „Educație și Cultură”, care va asigura alinierea și implementarea acțiunilor impuse de actul Uniunii Europene „*Rezoluția Consiliului privind structura de guvernare a Cadrului strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării, în perspectiva realizării și dezvoltării continue a Spațiului european al educației (2021–2030, 2021/C 497/01)*”.

Or, Programul trebuie elaborat pe următorii 5 ani pentru a asigura coerență cu PNA și alte documente strategice naționale, care va permite o implementare etapizată, realistă și eficientă a reformelor educaționale, va încheia procesul de transformare până în anul-țintă 2030, conform angajamentelor naționale și internaționale, în contextul integrării europene până în anul 2030.

Programul de implementare a SD „Educația-2030” pentru perioada 2026 – 2030 reprezintă un document de politică publică în domeniul educației, elaborat pentru a asigura în

continuare implementarea Strategiei de Dezvoltare „Educația-2030” având rolul de a operaționaliza obiectivele strategice prin acțiuni concrete și măsuri etapizate, asigurând alocarea eficientă a resurselor, clarificarea responsabilităților instituționale și instituirea unui cadru coerent de monitorizare, evaluare și adaptare a intervențiilor în domeniul educației.

Problemele abordate În Republica Moldova, educația este o prioritate națională, având un rol esențial în crearea și transmiterea cunoștințelor și valorilor general - umane. Ea contribuie decisiv la dezvoltarea capitalului uman, la formarea conștiinței și identității naționale, precum și la susținerea aspirațiilor de integrare europeană. Totodată, educația are un rol fundamental în crearea premiselor pentru dezvoltarea umană durabilă și pentru construirea unei societăți bazate pe cunoaștere.

Republica Moldova promovează o politică educațională aliniată la direcțiile strategice ale politicilor educaționale europene, orientată spre răspunsul adecvat la provocările și nevoile actuale ale sistemului de învățământ și ale beneficiarilor săi. Documentele de dezvoltare strategică în domeniul educației reflectă angajamentul constant al Guvernului Republicii Moldova de a reorienta prioritățile educaționale, punând accent pe asigurarea calității procesului de învățare și pe formarea competențelor relevante pentru integrarea tinerilor într-o societate axată pe cunoaștere, învățare continuă și progres intelectual.

Proiectul Programului se întemeiază pe rezultatele analizei situației actuale și a problemelor existente în domeniul educației și propune măsuri concrete pentru soluționarea acestora.

Identificarea și definirea problemelor din cadrul sistemului educațional se realizează prin raportare la principalele componente ale acestuia – contextul și resursele, structura și potențialul, procesele și rezultatele – prin aplicarea metodei analizei problematizate, precum și de analiza de indicatorii privind calitatea, eficiența și funcționalitatea sistemului educațional.

În pofida eforturilor depuse pentru dezvoltarea sistemului educațional, persistă și se accentuează un șir de **probleme specifice** domeniului care au determinat anterior aprobarea SD „Educația-2030” și a Programului de implementare pentru anii 2023-2025 și, actualmente, elaborarea unui Program nou pentru anii 2026-2030, componenta strategică pe care acesta o detaliază prin:

- discrepanța existentă între așteptările societății privind performanța sistemului educațional și nivelul real al calității educației;

- tensiunea dintre obiectivele strategice ale educației, cerințele economice ale dezvoltării societății și capacitatea financiară a statului de a susține aceste direcții prioritare;

- incongruențele dintre tendințele globale de internaționalizare, digitalizare și globalizare a educației și capacitatea sistemului educațional din Republica Moldova de a răspunde adecvat, relevant și eficient acestor transformări complexe;

- discrepanțele dintre opțiunile strategice ale statului și ale societății în direcția dezvoltării unui sistem educațional modern și competitiv la nivel internațional și nivelul limitat al resurselor disponibile — umane, financiare, logistice și instituționale — necesare realizării acestor aspirații.

Factori interni:

- expirarea termenului de realizare a Programului de implementare a SD „Educația-2030” pentru anii 2023-2025;

- valorificarea prevederilor analitice și strategice formulate în Raportul de evaluare a realizării Programului de implementare a SD „Educația-2030” pentru anii 2023–2025 constituie un demers esențial pentru fundamentarea intervențiilor viitoare în domeniul educației.

- necesitatea racordării politicilor educaționale la politicile statului reflectate în *Strategia Națională de Dezvoltare (SND)*, *Programul Guvernului Republicii Moldova*, *Angajamentele internaționale* și în alte documente de politici publice conexe pentru atingerea obiectivelor strategice de dezvoltare a educației;

- nealinierea nivelului de calitate al sistemului de învățământ la așteptările societății, precum și la anumite standarde naționale și internaționale de referință.

- devine imperativă elaborarea unor direcții strategice și operaționale bine fundamentate, atât conceptual, cât și metodologic și managerial, pentru a asigura dezvoltarea durabilă a sistemului de educație în perspectivă medie și lungă.

- se conturează tot mai pregnant necesitatea dezvoltării unui sistem educațional rezilient, capabil să facă față șocurilor de natură socială, demografică, economică, ecologică sau sanitară, prin consolidarea, în cadrul învățământului formal, nonformal și informal, a competențelor individuale care permit adaptarea și reacția eficientă la astfel de perturbări.

Factori externi:

- necesitatea îndeplinirii angajamentelor asumate de Republica Moldova în procesul de aderare la Uniunea Europeană;

- necesitatea asigurării susținerii tehnice și instituționale, printr-un cadru strategic și operațional bine definit, a negocierilor pentru capitolele 25 (Știință și cercetare) și 26 (Educație și cultură) prin măsuri clare, etapizate și corelate cu acquis-ul Uniunii Europene;

- necesitatea alinierii politicilor educaționale naționale la documentele și angajamentele internaționale relevante, aplicabile și Republicii Moldova.

- necesitatea preluării, adaptării și extinderii în sistemul educațional al Republicii Moldova a experiențelor, inovațiilor și bunelor practici internaționale, în vederea modernizării și eficientizării proceselor educaționale.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Programul este elaborat în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea strategică, având ca temei *Strategia de dezvoltare ”Educația 2030”*, precum și lecțiile învățate din implementarea Programului de implementare a acesteia pentru anii 2023–2025, evaluate prin exerciții independente de monitorizare și analiză intermediară și cuprinde următoarele capitole:

I. Introducere. Acest capitol vizează aspectele generale, care au determinat condițiile ce au

impus elaborarea documentului de politici publice, reieșind din faptul că, în anul 2025 a expirat termenul de implementare a Programului Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” pentru anii 2023-2025, necesitatea racordării politicilor educaționale la politicile statului, reflectate în *Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, Planul Național de Acțiuni în domeniul Drepturilor Omului; Planul de acțiuni al Guvernului Republicii Moldova*, Obiectivul de Dezvoltare Durabilă nr. 4 *Educația de calitate* și în alte documente de politici publice conexe pentru atingerea obiectivelor strategice de dezvoltare a educației.

II. Analiza situației. În acest capitol a fost supusă analizei situația care influențează în mod

direct dezvoltarea domeniului educației din mai multe contexte și a problemelor existente în domeniul educației și propune măsuri concrete pentru soluționarea acestora.

III. Obiective. Intervențiile în direcțiile menționate vor fi efectuate prin intermediul următoarelor obiective generale, cuprinzând 260 de acțiuni:

OG1. Racordarea educației la cerințele și nevoile pieței muncii din perspectiva dezvoltării sustenabile, prin restructurarea mecanismelor de dezvoltare a capitalului uman.

OG 2. Asigurarea accesului la educație de calitate pentru toți pe întreg parcursul vieții.

OG 3. Asigurarea sistemului educațional de toate nivelurile și formele de învățământ cu personal didactic/ științifico-didactic și managerial calificat, competent, motivat și competitiv.

OG 4. Consolidarea coeziunii socio-educaționale pentru educație de calitate prin conjugarea eforturilor tuturor actanților procesului educațional.

OG 5. Crearea noilor medii, eficiente și motivante, de dezvoltare și învățare pe parcursul vieții pentru toți cetățenii.

OG 6. Îmbunătățirea funcționalității și a calității sistemului educațional prin implementarea eficientă a tehnologiilor digitale pentru asigurarea calității și sustenabilității educației.

OG 7. Asigurarea oportunităților de învățare și educație pentru toți cetățenii pe tot parcursul vieții în context formal, nonformal și informal.

OG 8. Promovarea inovațiilor și a schimbărilor în educație prin dezvoltarea cercetării științifice.

OG 9. Creșterea performanțelor sectorului *Educație* prin eficientizarea rețelei, modernizarea infrastructurii și consolidarea capacității manageriale și a culturii calității la toate nivelurile sistemului educațional.

Cele 9 obiective generale includ 48 de obiective specifice fiecare dintre acestea fiind operaționalizat prin intermediul a 256 de acțiuni concrete, 79 indicatori de monitorizare și termene de implementare.

V. Impactul. Impactul pe termen lung urmărește ca educația să devină cel mai important factor care va determina succesul oamenilor la toate etapele vieții. Un nivel mai înalt al educației va contribui la reducerea sărăciei prin dezvoltarea abilităților și cunoștințelor tuturor oamenilor adaptate la cerințele tot mai dinamice ale pieței muncii, influențate de tehnologiile informaționale și de automatizarea locurilor de muncă; va reduce costurile pentru ajutorul de șomaj și alte plăți sociale, precum și va crește eficiența cercetărilor, invențiilor și inovațiilor, ceea ce va duce la creșterea productivității. Prin educație va fi promovat un mod sănătos de viață, astfel încât să fie majorată speranța de viață sănătoasă, se va reduce rata criminalității și se va îmbunătăți nivelul de prosperitate și împlinire. Nu mai puțin important este faptul că odată cu creșterea accesului la educație de calitate pentru toți oamenii vor fi schimbate atitudini, relațiile sociale se vor îmbunătăți, administrația publică va fi mai responsabilă și receptivă, iar generații întregi vor fi pregătite pentru a contribui la dezvoltarea durabilă a țării.

VI. Costuri. Capitolul prezintă costurile pentru realizarea Programului SD "Educația 2030" pentru anii 2026-2030, care se vor efectua prin implementarea planului de acțiuni, programe sectoriale corespunzătoare acoperite din bugetul de stat, conform Cadrului Bugetar pe Termen Mediu și din mijloacele partenerilor externi de dezvoltare.

VII. Riscuri de implementare. Ținând cont de faptul că Programul este un document de planificare strategică pe termen lung, au fost luate în considerare riscurile implementării acesteia. Pentru a reacționa în mod adecvat la eventualele riscuri, a fost propus un set de măsuri de remediere, menite să reducă riscurile anticipate. De asemenea, faptul că o mare parte din resursele financiare care acoperă acțiunile Planului de acțiuni aferent Programului provin din asistență externă, sau sunt la moment neacoperite, cu probabilitatea accesării acestora, la fel din surse externe, devine un risc iminent, în momentul în care asistența externă ar putea fi sistată sau anumite provocări ar putea apărea pe parcurs. Totuși, resursele din asistența externă provin, în mare parte, din Proiectele investiționale elaborate de către MEC și atrase prin Planul de Creștere, care deja a fost angajat Guvernului Republicii Moldova, doar că nu toate resursele au legiferate prin Acorduri de Finanțare. La moment, Ministerul Educației și Cercetării este în proces de finalizare a discuțiilor pentru inițierea negocierilor și aprobarea actelor normative aferente obținerii granturilor și împrumuturilor pentru nivelurile de studii respective: învățământ general, profesional tehnic și superior. Astfel, acest risc se diminuează considerabil. Mai mult ca atât, Ministerul Educației și Cercetării este autoritatea publică cu cele mai multe proiecte angajate și resurse atrase din Planul de Creștere, ceea ce face posibilitatea micșorării riscurilor de atragere a asistenței externe cât mai mic.

VIII. Autorități/Instituții responsabile. La capitolul respectiv, au fost prezentate autoritățile și instituțiile responsabile de implementarea Programului.

IX. Proceduri de monitorizare, evaluare și raportare. Capitolul prezintă procedurile de monitorizare și evaluare a Programului SD "Educația 2030", etapele și modalitățile de raportare prin implementarea Programului și a Planului de acțiuni.

X. Planul de acțiuni pentru Programul de implementare a Strategiei de dezvoltare ”Educația 2030”. Capitolul prezintă proceduri de monitorizare, evaluare și raportare, precum și Planul de acțiuni propriu-zis, prin care se vor implementa acțiunile planificate.

Elementele de noutate ale Programului față de ciclul anterior sunt următoarele:

1. Îmbunătățirea calității, relevanței și incluziunii educației prin îmbunătățirea accesului la învățământul preșcolar, primar și general prin:

- Consolidarea prestării de servicii de îngrijire a copiilor în sectorul public și privat, cu o creștere a numărului de locuri în serviciile de îngrijire cu 5.000 .
- Modernizarea infrastructurii instituțiilor de educație timpurie pentru asigurarea unui proces calitativ pentru copii de la naștere și până la 6 (7) ani.
- Demararea reformei curriculare prin implementarea unui sistem de monitorizare și evaluare bazat pe dovezi pentru a evalua progresul.
- Revizuirea curricula pentru disciplinele obligatorii și opționale din învățământul general (primar, gimnazial și liceal) prin promovarea valorilor, dimensiunii noilor educații, aplicabilității conținuturilor etc.
- Dezvoltarea de resurse și materiale: Actualizarea manualelor, materialelor didactice și a resurselor de predare pentru a corespunde curricula revizuite.
- Dotarea instituțiilor de educație timpurie și a școlilor cel puțin câte 400 cu mobilier și echipament TIC, literatură metodică, artistică, materiale didactice.
- Asigurarea condițiilor de igienă în toate instituțiile de educație timpurie, învățământ primar, gimnazial și liceal prin intervenții de construcție/renovare/reabilitare a blocurilor sanitare.
- Implementarea conceptului școlilor model în cele 90 de instituții și consolidarea rețelei școlare.
- Creșterea obiectivității evaluării la examenele naționale prin majorarea salarizării evaluatorilor și certificarea acestora.
- Îmbunătățirea rezultatelor examenului de absolvire a gimnaziului ca cel puțin 90% din elevi să -l promoveze.
- Îmbunătățirea rezultatelor evaluării internaționale PISA.

2. Reducerea decalajului dintre competențe și cererea de pe piața muncii prin consolidarea învățământului profesional tehnic

- Consolidarea cadrului calificărilor din ÎPT, prin alinierea programelor de studii ÎPT active la curricula bazată pe calificări, inclusiv privind tranziția către o economie verde.
- Formarea a cel puțin 50% din cadrele didactice din ÎPT care vor utiliza materiale de predare și învățare sensibile la dimensiunea de gen și dizabilitate.
- Certificarea competențelor digitale ale cadrelor didactice pentru nivelul minim A1 în baza cadrului DigiCompEdu.
- Desfășurarea târgului național al Firmelor de exercițiu în învățământul profesional tehnic.
- Desfășurarea concursului național „Cel mai bun Plan de afaceri” în învățământul profesional tehnic.
- Reforma învățământului dual prin creșterea numărului total de elevi înmatriculați la programele de învățământ profesional tehnic dual ajungând la cel puțin 3 000.
- Atragerea a cel puțin 300 de companii în prestarea programelor de formare profesională prin învățământul profesional tehnic dual.

3. Consolidarea rezultatelor procesului educațional, calității și integrității învățământului universitar

- Promovarea învățământului superior dual în scopul atingerii țintei de 1000 de studenți înscriși în astfel de programe până în 2030.
- Dezvoltarea de noi programe de studii superioare, inclusiv programe comune cu universități din afara țării, acces pentru absolvenții din păturile defavorizate.
- Extinderea procesului de internaționalizare și recrutarea studenților străini a cel puțin 3.000/an)
- Creșterea ratei de inserție pe piața muncii a absolvenților din învățământul profesional tehnic și superior la 50%.
- Creșterea ratei absolvenților de liceu(fiecare al șaptelea) înmatriculați în instituții de învățământ superior naționale.
- Intensificarea măsurilor anticorupție, implementarea unui soft antiplagiat funcțional în învățământul superior.
- Utilizarea etică și responsabilă a inteligenței artificiale în cadrul studiilor superioare de licență și master.
- Organizarea evaluării studenților în săli de examinare special amenajate cu supraveghere video și includerea reprezentanților studenților în comisiile de examinare.
- Asigurarea dimensiunii sociale a învățământului superior: acces echitabil la studii, burse de studii/sociale/de merit majorate, cote speciale pentru tinerii din diaspora, pentru studenții din categoria persoanelor care, până la împlinirea vârstei de 18 ani, dețineau statutul de copil rămas temporar fără ocrotire părintească sau de copil rămas fără ocrotire părintească, cu dizabilități, din familii dezavantajate, locuri în cămine etc.
- Eficientizarea modului de alocare și utilizare a finanțelor publice, asigurarea unei competiții corecte și transparente în finanțarea instituțiilor de învățământ superior publice.
- Finanțarea suplimentară a universităților care reușesc să atragă studenți străini.
- Investiții în 8 blocuri de studii și 12 cămine studențești.

4. Îmbunătățirea capacităților de cercetare și inovare în domeniile prioritare ale Strategiei de Specializare Inteligentă

- Implementarea Programului Național de Specializare Inteligentă, prin acordarea de programe de infrastructuri de cercetare și inovare, parteneriat public-privat colaborativ pentru activități de cercetare și inovare și vouchere de inovare și programe de transfer de tehnologic.
- Implementarea voucherelor pentru inovare care vor oferi IMM-urilor și antreprenorilor acces la finanțarea și expertiza necesare pentru a depăși barierele inițiale în calea adoptării inovării.
- Dezvoltarea și implementarea Conceptului sistemului informațional e-Cercetare.
- Sprijinirea programelor de inovație și transfer tehnologic cu 100 mln lei prin intermediul Fondului Național pentru Inovare și Transfer Tehnologic.
- Investiții de 3,5 mln euro în crearea Centrului de inovare în agricultură, bazat pe conceptul de agricultura rezistentă la schimbările climatice și tehnologia alimentară.

- Atragerea de circa 400 mln lei pentru cercetări și inovații din fonduri externe.
- Peste 100 de proiecte câștigate în programul Orizont Europa cu participarea RM.
- Reconceptualizarea școlilor doctorale și a programelor de doctorat.
- Acreditarea internațională a programelor de doctorat.

5. Creșterea rolului profesiei pedagogice

- Realizarea Programului de suport al cadrelor didactice debutante în procesul de inserție profesională.
- Promovarea și implementarea Programului național "Investim în educatori" pentru peste 5000 de educatori și "Investim în profesori" pentru peste 25 000 de pedagogi.
- Formarea cadrelor de conducere de la toate nivelurile sistemului educațional în domeniul managementului strategic, gestionării eficiente și transparente, responsabilității publice.
- Majorarea cu 50% a indemnizației de repartizare pentru tinerii absolvenți la specialitățile critice (matematică, fizică, chimie, biologie etc.), inclusiv pentru tinerii care aleg să predea în școli profesionale, colegii, universități sau decid să facă o carieră în cercetare.
- Oferirea de granturi pentru promovarea inovațiilor și excelenței didactice.
- Asigurarea accesului la servicii de consiliere psihologică și mentorat profesional pentru cadrele didactice.

6. Digitalizarea procesului de studii

- Implementarea de sisteme informaționale și conținuturi digitale.
- Cadrul de competențe digitale și ponderea cadrelor didactice certificate conform prevederilor standardelor DigCompEdu.
- Elaborarea unui Program național de valorificare a oportunităților create de Inteligența Artificială în educație.
- Formarea la 100% dintre absolvenții a competențelor digitale cel puțin conform standardului B1;
- Promovarea pedagogiei digitale prin implicarea rețelei naționale de mentori
- Conținuturi digitale (3000 unități de conținut digital), evaluări externe în domeniul educației digitale.
- Programe de siguranță online, igienă cibernetică, etică IT și protecția datelor.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Programul SD „Educația 2030” pentru anii 2026-2030 va genera efecte importante asupra sectorului public, contribuind la modernizarea guvernantei, creșterea eficienței instituțiilor și consolidarea capitalului uman necesar dezvoltării durabile a statului.

Programul va contribui la:

1. Consolidarea capacității instituționale

- Implementarea Programului va impune modernizarea mecanismelor de management educațional în instituțiile publice.
- Va crește capacitatea ministerelor și autorităților de a planifica, monitoriza și evalua politicile educaționale.

- Se va dezvolta o cultură a deciziilor bazate pe date, ceea ce duce la politici mai eficiente și mai bine fundamentate.
2. Digitalizare extinsă în componenta de guvernare
 - Introducerea platformelor digitale educaționale care vor stimula digitalizarea proceselor administrative.
 - Sectorul public va fi impulsionat să adopte sisteme integrate de date, instrumente digitale de raportare și soluții informatice interoperabile.
 - Va crește transparența și eficiența gestionării resurselor publice.
 3. Profesionalizarea resursei umane din sectorul public
 - Programele de formare continuă pentru cadrele didactice și managerii instituțiilor educaționale vor contribui la creșterea performanței resursei umane din sectorul public.
 - Programul va susține îmbunătățirea competențelor digitale, manageriale și de leadership, esențiale pentru modernizarea administrației publice.
 4. Eficientizarea alocării și utilizării fondurilor publice
 - Reforma finanțării educației va conduce la o gestionare mai eficientă a bugetelor publice.
 - Va crește responsabilitatea instituțiilor publice în utilizarea resurselor, prin monitorizare și evaluare riguroasă.
 - Investițiile în infrastructura educațională vor genera valoare pe termen lung pentru stat.
 5. Promovarea incluziunii și echității sociale
 - Sectorul public va deveni mai eficient în asigurarea accesului echitabil la servicii educaționale pentru toți cetățenii.
 - Programul va sprijini dezvoltarea unor servicii publice sensibile la nevoile diverselor grupuri sociale, reducând inegalitățile.
 6. Alinierea la standardele europene și internaționale
 - Va contribui la modernizarea cadrului normativ și instituțional în conformitate cu bunele practici europene.
 - Va crește capacitatea sectorului public de a participa la programe internaționale și de a atrage finanțări externe.
 7. Crearea unui capital uman de calitate pentru administrația publică
 - Un sistem educațional modern va produce absolvenți cu competențe relevante pentru sectorul public.
 - Programul va contribui la formarea unei generații de profesioniști capabili să susțină transformarea digitală, reformele administrative și inovația în serviciile publice.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Pentru realizarea obiectivelor stabilite în cadrul Programului pentru anii 2026–2030, sunt estimate costuri totale în valoare de aproximativ **13.464.885** mii lei, eșalonate pe parcursul perioadei de implementare (2026–2030).

Finanțarea Programului se va realiza din următoarele surse:

1. **Bugetul de stat** – prin alocații anuale prevăzute în cadrul bugetar pe termen mediu și bugetele autorităților publice implicate, în mărime de **3.705.249** mii lei;

2. **Surse externe** – inclusiv prin asistență tehnică și financiară oferită de partenerii de dezvoltare internaționali și proiectele de cooperare bilaterală și multilaterală, precum și instrumente de cooperare ale Uniunii Europene, în mărime de **7.955.636** mii lei.

3. Suplimentar, se indică asupra costurilor neacoperite pentru implementarea Programului, ceea ce constituie 1.804.000 mii lei, care urmează a fi identificați în cadrul parteneriatelor de asistență externă stabilite de către Ministerul Educației și Cercetării, precum și alte surse de finanțare externă de care va beneficia ministerul, pe perioada de implementare a Programului.

Estimarea costurilor s-a realizat în conformitate cu metodologia de elaborare a politicilor publice, utilizând instrumentele standard de calcul al bugetului prevăzute de cadrul normativ, fiind aplicată o abordare riguroasă bazată pe mai mulți factori:

1. experienței de implementare a Programului 2022–2025;
2. normativelor în vigoare privind dotarea structurilor instituțiilor de învățământ;
3. necesarului calculat de personal, echipamente și infrastructură raportat la nivelul actual de acoperire;
4. costurilor de referință pentru instruiți, renovări, achiziții tehnice și digitalizare;
5. proiecțiilor de creștere a capacităților instituționale corelate cu obiectivele asumate pentru anul 2030.

Distribuirea resurselor financiare este prevăzută etapizat, asigurând o alocare echilibrată a investițiilor pe întreaga perioadă de implementare a Programului (2026–2030). Per ansamblu, impactul financiar al Programului este fundamentat pe anvergura reformelor propuse, complexitatea intervențiilor planificate și necesitatea continuării proceselor de reformă structurală în sectorul educației.

Investițiile preconizate vor contribui la crearea unui sistem educațional mai performant, mai echitabil și mai rezilient, capabil să răspundă atât necesităților de dezvoltare națională, cât și exigențelor Spațiului european al educației.

Realizarea Programului Strategiei ”Educația 2030” pentru anii 2026-2030 se va efectua prin implementarea planului de acțiuni, programe sectoriale corespunzătoare.

Structura finanțării reflectă o abordare mixtă, bazată pe resurse bugetare și sprijin extern, iar acoperirea integrală a necesarului financiar este esențială pentru implementarea eficientă și atingerea obiectivelor stabilite.

Total: mii lei	13.464.885
Costuri acoperite din bugetul de stat	3.705.249
Costuri acoperite din asistența externă	7.955.636
Costuri neacoperite	1.804.000

Resursele parvenite prin intermediul asistenței externe vor acoperi prioritar investițiile în infrastructură, acestea fiind atrase urmare a contractării instituțiilor financiare internaționale, pentru implementarea proiectelor investiționale din Planul de Creștere pentru Moldova, precum și bugetului alocat pentru implementarea măsurilor de reformă din Agenda de Reformă aprobată prin HG 260/2025.

Banca Germană pentru Dezvoltare KfW+ AfD (INSPIREE) – 25,000 mii euro

Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei (CEB, Școli Model) – 35,000 mii euro

Proiectul Învățământului Superior din Moldova – 36,000 mii euro

Banca Europeană de Investiții (EIB) – 50,000 mii euro

Banca Mondială, Proiectul de Îmbunătățire a Calității Educației – 52, 000 mii euro

Banca Mondială, Proiectul de Îmbunătățire a Calității Educației (extindere proiect) – 35 000 mii euro

Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei (CEB) VET – 80,000 mii euro

Proiectul de susținere a învățământului superior și cercetării științifice – 36, 000 mii euro

Adițional, implementarea Programului va implica sprijinul financiar și tehnic al partenerilor externi, inclusiv UNICEF, Banca Mondială, GIZ, LED, Swiss Cooperation Office, Consiliul Europei, OECD, Global Partnership for Education (GPE), Biroul de Cooperare al Austriei, AUF Moldova care își aliniază intervențiile și resursele la prioritățile strategice ale sistemului educațional din Republica Moldova, contribuind la asigurarea sustenabilității financiare și la atingerea obiectivelor stabilite.

E de menționat faptul că bugetul executat pentru sectorul educație, cercetare, tineret și sport pentru anul 2025 a fost de 22,276,116.4 mii lei, iar bugetul aprobat pentru anul 2026, conform Legii Bugetului de Stat nr. 422/2025 este de 23,184,049.1 mii lei.

Proiectul Cadrului Bugetar pe Termen Mediu prevede o distribuție a finanțării pentru sectoarele menționate supra în următoarea formulă:

	Executat 2025	Aprobat 2026	Planificat 2027	Planificat 2028	Planificat 2029
Total pe sector	22,276,116.40	21,690,065.90	24,902,296.0	25,702,174.3	25,850,700.8

Finanțarea sistemului presupune, la momentul alocării acestuia, asigurarea cheltuielilor de personal, crearea și menținerea condițiilor necesare pentru întreținerea infrastructurii educaționale, precum și dotarea corespunzătoare a instituțiilor, în funcție de necesități și în conformitate cu standardele în vigoare.

Resursele prevăzute în proiectul Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” urmează să susțină inițierea și implementarea unor proiecte noi de dezvoltare și modernizare a sistemului educațional, în scopul creșterii atractivității și competitivității acestuia.

Totodată, alocarea unei finanțări suplimentare prin intermediul prezentului program ar putea genera următoarele efecte pozitive asupra sectorului educațional:

- accelerarea procesului de digitalizare a instituțiilor de învățământ și extinderea utilizării tehnologiilor educaționale moderne;
- îmbunătățirea calității actului educațional prin programe de formare continuă a cadrelor didactice și actualizarea curriculumului;
- modernizarea infrastructurii școlare și universitare, inclusiv eficientizarea energetică a clădirilor;
- extinderea accesului echitabil la educație pentru grupurile vulnerabile;
- dezvoltarea parteneriatelor naționale și internaționale și stimularea mobilității academice;
- susținerea cercetării, inovării și transferului tehnologic;
- creșterea capacității instituționale de planificare strategică și management performant.

Prin urmare, consolidarea bazei financiare a sectorului educațional ar contribui semnificativ la atingerea obiectivelor strategice stabilite și la alinierea sistemului național de educație la standardele europene și internaționale.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Nu este aplicabil.

4.4. Impactul social

Programul Strategiei „Educația 2030” produce un impact social semnificativ, deoarece îmbunătățește nu doar calitatea educației, ci și bunăstarea comunităților, echitatea socială și coeziunea societății. Prin modernizarea sistemului educațional, Programul va contribui direct la dezvoltarea capitalului uman și la reducerea disparităților sociale. Și anume:

- **Reducerea inegalităților sociale** prin asigurarea accesului egal la educație pentru copii din medii defavorizate, rural-urban, familii vulnerabile și grupuri marginalizate; Creșterea numărului de programe de incluziune pentru elevii cu cerințe educaționale speciale; Sprijin pentru prevenirea și reducerea abandonului școlar.
- **Dezvoltarea capitalului uman și creșterea mobilității sociale.** Educația modernă și orientată spre competențe va permite tinerilor să aibă șanse mai mari de angajare și venituri mai bune; Programul va contribui la formarea unei generații capabile să participe activ la

dezvoltarea economică și socială a țării; O educație mai bună va favoriza mobilitatea socială ascendentă.

- **Îmbunătățirea coeziunii sociale** prin promovarea valorilor civice, toleranței și participării democratice va întări solidaritatea și dialogul în societate; Școala va deveni un spațiu de dezvoltare a comunității și de promovare a incluziunii culturale.
- **Creșterea participării comunitare.** Programul va încuraja implicarea părinților, autorităților locale și societății civile în procesul educațional; Parteneriatele școală–comunitate vor consolida responsabilitatea socială și sprijinul local.
- **Dezvoltarea competențelor pentru viață.** Elevii vor dobândi competențe sociale, emoționale, digitale și civice, necesare pentru o integrare armonioasă în societate; Se va promova educația pentru sănătate, media literacy și educația pentru dezvoltare durabilă.
- **Prevenirea excluziunii și a riscurilor sociale.** Prin acces la educație de calitate, se vor reduce riscurile de delincvență juvenilă, sărăcie și marginalizare socială; Programele de suport psihologic, consiliere și mentoring vor avea un impact pozitiv asupra bunăstării copiilor și cadrelor didactice.
- **Promovarea echității de gen.** Programul va susține accesul egal al fetelor și băieților la resurse, tehnologii și oportunități educaționale; Va contribui la eliminarea stereotipurilor și la creșterea participării fetelor în domenii STEM.

Astfel, sistemul educațional va genera o creștere economică de calitate și sustenabilă.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este aplicabil

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Programul SD "Educația 2030" pentru anii 2026–2030 promovează în mod explicit principiile echității și egalității de gen, atât la nivelul intervențiilor strategice, cât și în ceea ce privește furnizarea serviciilor către populație.

Principiul central al Programului: incluziune și nediscriminare

Programul prevede explicit orientarea către egalitate de șanse — bază necesară pentru politici sensibile la gen. În practică, acestea vor fi măsuri precum colectarea de date dezagregate, adaptarea curriculumului și infrastructurii pentru a elimina barierele în funcție de sex și alte criterii.

Protecția împotriva violenței și violenței pe criteriu de gen

Programul include obiective concrete legate de reducerea violenței școlare, cu mențiune specială a violenței bazate pe gen — aceasta vizează atât protecția fetelor (ex. hărțuire sexuală), cât și a băieților (ex. violență coercitivă), contribuind la un mediu școlar mai egal.

Acces și incluziune pe întreaga durată a vieții

Accentul pe acces universal sprijină politici care reduc bariera de participare diferențiată pe sexe (de ex. părăsirea timpurie a școlii de către fete din zone rurale). Pentru egalitate de gen, va fi nevoie ca «accesul» să includă și măsuri specifice (bursă, transport, servicii sanitare, etc.).

4) Incluziunea copiilor cu dizabilități — parte integrantă a sistemului (UNICEF)

Incluziunea persoanelor cu dizabilități va avea implicații intersectate cu genul (de ex. fete cu dizabilități pot suferi duble bariere). Recunoașterea integrării la nivel de sistem va permite dezvoltarea de măsuri care răspund simultan inegalităților de gen și celor legate de dizabilitate.

5) Starea integrării egalității de gen în programe

Programul va face transparent introducerea egalității de gen în planificări, respectiv va apărea necesitatea operaționalizării și bugetării clare.

4.5. Impactul asupra mediului

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Nu este aplicabil.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Nu este aplicabil.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, la 8 septembrie 2025, pe site-ul web oficial al Ministerului Educației și Cercetării (www.mec.gov.md), directoriul „Transparența”, secțiunea „Consultări publice” și pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md, a fost publicat anunțul privind inițierea elaborării Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” pentru anii 2026-2030 și conceptul Programului [link](#).

La 15 septembrie, prin scrisoarea cu nr. 07-07/7001 MEC, în adresa Cancelariei de Stat a fost expediat Conceptul Programului, pentru a fi examinat în conformitate cu prevederile pct. 63.4 din Hotărârea Guvernului nr.386/2020 cu privire la planificarea strategică, fiind elaborat Raportul de evaluare a calității și conformității conceptului Programului. Subsidiar, conceptul Programului a fost validat în cadrul ședinței Consiliului pentru coordonarea dezvoltării durabile din 29.09.2025.

La 14 noiembrie, Ministerul Educației și Cercetării a transmis, prin scrisoarea cu nr. 02/51/25 către Ministerul Mediului o solicitare privind stabilirea necesității efectuării evaluării prealabile de mediu, în conformitate cu prevederile HG 386/2021. La 30.12.2025, Ministerul Mediului a emis Decizia privind evaluarea prealabilă pentru documentul „Programul de implementare a Strategiei de Dezvoltare „Educația 2030,, perioada de implementare 2026-

2030, menționând expres faptul că documentul în cauză nu va avea efecte semnificative asupra mediului și sănătății populației și nu necesită a fi supus evaluării strategice de mediu.

La data de 26 februarie 2026, a fost desfășurată ședința de consultare publică a proiectului cu partenerii de dezvoltare, la care au fost invitați reprezentanți ai societății civile pentru a fi prezentat proiectul Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” pentru anii 2026-2030.

În acest sens, proiectul Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” pentru anii 2026-2030, a fost plasat pe site-ul web oficial al Ministerului Educației și Cercetării (www.mec.gov.md), directoriul „Transparența”, secțiunea „Consultări publice”. <https://mec.gov.md/ro/consultari-publice> și pe site-ul oficial al Cancelariei de Stat https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/16308 pentru consultări.

Proiectul Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” pentru anii 2026-2030 a fost supus avizării de către ministerele Afacerilor Interne, Afacerilor Externe, Muncii și Protecției Sociale, Sănătății, Culturii, Energiei, Mediului, Agriculturii și Industriei Alimentare. Recomandările și propunerile înaintate au fost luate în considerare la definitivarea acestuia.

Suplimentar, întru asigurarea unui proces amplu și transparent de informare și consultare a publicului, prioritățile Ministerului Educației și Cercetării și acțiunile prevăzute de proiectul Programului au fost prezentate și dezbătute în cadrul emisiunilor televizate și radiofonice, cu participarea secretarilor de stat ai Ministerului Educației și Cercetării, în scopul informării opiniei publice și colectării feedback-ului societății cu privire la direcțiile de reformă propuse.

Astfel, toate propunerile și recomandările înaintate în procesul de consultare publică și avizare asupra proiectului Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” pentru anii 2026-2030 au fost luate în considerare la definitivarea acestuia.

Proiectul a fost expertizat de către Ministerul Justiției, iar recomandările și propunerile au fost încorporate în textul documentului.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” pentru anii 2026-2030 a fost supus expertizei juridice a Ministerului Justiției, în conformitate cu art. 21 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Prin avizul nr. 04/1-5959 din 29.05.2026, Ministerul Justiției a formulat observații și propuneri de ordin redacțional, privind respectarea normelor de tehnică legislativă, precum și referitor la structura documentului, formularea obiectivelor specifice și a indicatorilor de monitorizare. Observațiile și recomandările înaintate au fost examinate și încorporate, după caz, la definitivarea proiectului Programului, în scopul asigurării conformității acestuia cu exigențele Legii nr. 100/2017.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Actul normativ se încadrează în cadrul normativ existent.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” pentru anii 2026-2030 necesită întreprinderea următoarelor măsuri:

Elaborarea cadrului normativ secundar. Un șir de acțiuni prevăzute în Planul de acțiuni presupun elaborarea, modificarea sau actualizarea unor acte normative subsecvente (hotărâri de Guvern, regulamente, metodologii), responsabilitatea inițierii acestora revenind autorităților indicate drept responsabile pentru fiecare acțiune în parte, în conformitate cu competențele stabilite prin cadrul normativ în vigoare.

Măsuri instituționale și de coordonare. Ministerul Educației și Cercetării va asigura coordonarea generală a procesului de implementare, inclusiv prin colaborarea cu autoritățile publice centrale și locale, instituțiile de învățământ și partenerii de dezvoltare.

Măsuri financiar-bugetare. Realizarea acțiunilor va fi asigurată prin alocarea resurselor prevăzute în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu, precum și prin mobilizarea asistenței externe, în baza acordurilor de finanțare care urmează a fi negociate și semnate pe parcursul perioadei de implementare.

Măsuri de monitorizare, evaluare și raportare. Implementarea Programului va fi monitorizată prin rapoarte periodice de progres și evaluări intermediare, care vor permite ajustarea acțiunilor și a indicatorilor, după caz.

Ministru

Dan PERCIUN

SINTEZA

la proiectul Hotărârii de Guvern pentru aprobarea Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” pentru anii 2026-2030

Participantul la avizare	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Opinia Ministerului Educației și Cercetării	Argumentarea autorului proiectului
Cancelaria de Stat <i>Nr. 21/1-69-4526 din 22.04.2026</i>	Se reiterează propunerile formulate în Raportul de evaluare a calității și conformității nr. 21/1-113-3170 din 19.03.2026, aferente capitolului IV „Indicatori de monitorizare” și capitolului IX „Planul de acțiuni”, având în vedere că forma actuală poate genera ambiguități, permite interpretări diferite și poate crea dificultăți în procesul de monitorizare		
	Referitor la Obiectivul specific 8.4, se precizează că Programul Diaspora Engagement Hub (DEH) nu susține inițiative de cercetare științifică. Prin urmare, se recomandă reformularea indicatorului aferent, după cum urmează: „Implementarea, până în anul 2030, a 100% din inițiativele/proiectele orientate spre implicarea diasporei în cadrul Programului Diaspora Engagement Hub (DEH), prin sprijinirea inițiativelor educaționale desfășurate atât în comunitățile de peste hotare, cât și în Republica Moldova”. Această formulare urmează a fi reflectată la capitolul IV „Indicatori de monitorizare”, cu următoarele valori: valoarea de referință (2025) – 17; ținta intermediară (2027) – 40; valoarea finală (2030) – 75. Ccapitolul „Costuri”, linia aferentă acestui obiectiv, va include următoarele estimări bugetare (conform CBTM): 2026 – 4700; 2027 – 1700; 2028 – 1700; 2029 – 1700; 2030 – 1700. Codul programului bugetar: 2403. În același context, pentru Acțiunea 8.4.1 din capitolul IX „Planul de acțiuni”, se recomandă reformularea indicatorului de monitorizare, după cum urmează: „Cel puțin 3 inițiative educaționale cu implicarea diasporei, dezvoltate și implementate în cadrul Programului Diaspora Engagement Hub (DEH)”.	Se acceptă	Redactat
	se recomandă completarea obiectivelor Programului cu un obiectiv specific care să reglementeze instituirea și implementarea unui mecanism de acreditare a Centrelor Educaționale din diaspora și de recunoaștere a competențelor cadrelor didactice din aceste centre, ceea ce implică realizarea unor ajustări normative, dezvoltarea procedurilor de echivalare și implementarea programelor de formare.	Nu se acceptă	Instituirea unui mecanism de acreditare a Centrelor Educaționale din diaspora și recunoașterea competențelor cadrelor didactice reprezintă măsuri de ordin normativ și procedural, care depășesc nivelul Programului de implementare. Acesta stabilește direcții strategice generale, nu mecanisme administrative detaliate.

			Centrele Educaționale din diaspora funcționează pe teritoriul altor state, sub legislația acestora. MEC nu deține competență de acreditare în afara teritoriului Republicii Moldova.
	Importanța respectării tuturor rigorilor de structură și de conținut a documentelor de politici publice, stabilite de cadrul normativ și metodologic în vigoare, derivă inclusiv din necesitatea asigurării unei abordări uniforme și coerente, care să faciliteze procesul de integrare a documentelor de politici publice în Sistemul Informatic „e-Monitorizare”, dezvoltat de Cancelaria de Stat și aflat în producție, care asigură gestionarea integrată a tuturor documentelor de planificare strategică și de politici publice la nivel național, precum și a angajamentelor naționale și internaționale aferente procesului de aderare la Uniunea Europeană. Or, începând cu anul 2026 toate procesele aferente elaborării, monitorizării și raportării documentelor de politici publice și de planificare se vor realiza prin intermediul Sistemului informațional unic național „e-Monitorizare”.	Se ia act	
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale <i>Nr. 04-2031 din 17.04.2026</i>	La proiectul Programului 1. La cap. I. Introducere, la pct. 5: a) se va indica denumirea corectă a documentului de politici publice după cum urmează: „Programul național privind asigurarea respectării drepturilor omului pentru anii 2024-2027”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.164/2024; b) se vor exclude din lista documentelor de corelare „Programul pentru susținerea populației de etnie romă pentru anii 2022-2025 și Programul pentru anii 2023-2025 de implementare a Strategiei de consolidare a relațiilor interetnice în Republica Moldova pentru anii 2017-2027”, întrucât termenul de implementare a acestora este depășit.	Se acceptă	Redactat
	La cap. III. Obiective, pct. 117.1, se va revizui textul: „,... în vederea atingerii Obiectivului general stabilit, Programul își propune 8 obiective specifice ...”, întrucât în conținutul documentului sunt prezentate doar 7 obiective specifice.	Se acceptă	Redactat
	La cap. IX. Proceduri de monitorizare, evaluare și raportare, la pct. 137, se va substitui sintagma „, ... pagina web oficială ...” cu sintagma „, ... site-ul web oficial ...”, în conformitate cu prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 728/2023 cu privire la site-urile web oficiale ale autorităților și instituțiilor publice și cerințele minime privind profilurile de socializare ale acestora. Totodată, se va asigura numerotarea consecutivă și corectă a punctelor Programului	Se acceptă	Redactat

	La Nota de Fundamentare a) la pct. 2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ, subpct. 2.2, în text, se va substitui sintagma „...acquis-ul comunitar” cu sintagma „... acquis-ul Uniunii Europene”; b) la pct. 6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ, în text, se va substitui sintagma „...pagina web oficială” cu sintagma „... site-ul web oficial”, pentru asigurarea uniformității terminologice.	Se acceptă	Redactat
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare <i>Nr. 07-05/1144 din 16.04.2026</i>	Lipsa de observații și propuneri	Se acceptă	
Ministerul Apărării <i>Nr. 11/599 din 10.04.2026</i>	Completarea proiectului Programului cu prevederi/acțiuni cu referire la „Educația patriotică”, reieșind din transformările sociale și culturale ale societății contemporane care impun implementarea și promovarea politicilor educaționale sustenabile, orientate spre consolidarea valorilor democratice, a respectului față de patrimoniul istoric și cultural național, precum și spre formarea și dezvoltarea unei atitudini responsabile și active față de comunitate și stat. La baza propunerii stau prevederile Strategiei naționale de apărare a Republicii Moldova pentru anii 2024-2034 aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.319/2024, în speță ”subpct. 29.9.6. implementarea disciplinelor opționale în domeniul securității și apărării în programe curriculare pentru instituțiile de învățământ universitar, în programe de educație militar-patriotică a tinerei generații, precum și valorificarea tradițiilor istorice în societate”.	Se ia act	Aspecte ale „Educației patriotice” sunt deja integrate transversal în politicile educaționale prin disciplina Educație pentru societate, inclusiv și prin organizarea decadelor tematice în învățământul general conform Planului-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal. Introducerea explicită a unui obiectiv distinct privind „educația patriotică” ar genera suprapuneri conceptuale și ar fragmenta cadrul strategic.
Ministerul Finanțelor <i>Nr. 05-17/83/616 din 26.04.2026</i>	La proiectul Programului și Planului de acțiuni - reflectarea în Capitolul VII „Riscuri de implementare” al documentului, a riscului privind lipsa unor angajamente ferme din partea partenerilor de dezvoltare în asigurarea surselor de finanțare, având în vedere că aproximativ 72,4% din costul Programului revine surselor externe de finanțare, precum și al existenței unor costuri neacoperite;	Se acceptă	
	corelarea sumelor indicate pentru fiecare obiectiv specific din tabelul „Costuri” (Capitolul VI) cu obiectivele specifice din Planul de acțiuni al	Se acceptă	

	Programului, atât per total, cât și pe coloana „Costuri totale divizate pe ani (mii lei)” (de exemplu: obiectiv specific 1.5 nu corespunde)		
	revizuirea subprogramelor 8801 și 8810 indicate la punctele 8.1–8.4 din tabelul „Costuri” (Capitolul VI), întrucât acestea nu corespund subprogramelor existente în sectorul știință și inovare;	Se acceptă	Redactat
	delimitarea clară a sumelor pe subprogramele indicate, întrucât forma actuală face dificilă evaluarea impactului financiar al măsurilor propuse;	Se acceptă	
	revizuirea și ajustarea terminologiei aferente învățământului general, în conformitate cu prevederile Codului educației nr. 152/2014, pe întreg parcursul documentului;	Se acceptă	
	Completarea coloanei „Partenerii de dezvoltare” din Planul de acțiuni al Programului în cazurile în care sunt prevăzute cheltuieli din contul acestora, cu indicarea explicită a partenerilor respectivi;	Se ia act	
	Excluderea activităților din domeniile cercetării și inovării, întrucât procesul de elaborare și implementare a politicilor, evaluarea organizațiilor, precum și confirmarea și recunoașterea titlurilor științifice și științifico-didactice sunt reglementate de Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr. 259-XV/2004	Nu se acceptă	Integrarea cercetării și inovării contribuie la creșterea relevanței sistemului educațional, la dezvoltarea competențelor avansate și la transferul de cunoștințe către economie. Excluderea acestora ar limita coerența strategică și ar diminua capacitatea sistemului de a răspunde cerințelor societății bazate pe cunoaștere.
	se propune revizuirea Planului de acțiuni prin completarea acestuia cu denumirea obiectivelor generale și specifice pe rânduri separate, în concordanță cu denumirile din Capitolul III „Obiective” și Capitolul IV „Costuri”	Se acceptă	Redactat
	se solicită ajustarea totalurilor pentru obiectivul specific 3.6 din Planul de acțiuni, întrucât însumarea pe ani nu corespunde totalului măsurii, ceea ce conduce la diminuarea nejustificată a costului total al Planului de acțiuni.	Se acceptă	Redactat
	În ceea ce privește impactul bugetar, se menționează că implementarea Programului este condiționată de identificarea surselor de finanțare și corelarea acestora cu cadrul bugetar pe termen mediu. În acest sens, promovarea și realizarea măsurilor propuse urmează a fi efectuate în limita alocațiilor bugetare aprobate, precum și în funcție de disponibilitatea surselor externe de finanțare	Se ia act	

Ministerul Afacerilor Interne <i>Nr. 42/1507 din 16.04.2026</i>	La Planul de acțiuni 1. La acțiunea 2.6.1. „Elaborarea unui Plan Național de combatere a bullyingului și promovarea stării de bine”, se propune reformularea indicatorilor, întrucât redactarea actuală a acestora nu este specifică unor indicatori de monitorizare și nu asigură un nivel suficient de claritate și măsurabilitate. Totodată, este necesară revizuirea termenului de realizare a acțiunii în corelare cu indicatorii propuși, pentru a asigura fezabilitatea implementării acesteia. Astfel, în trimestrul II al anului 2026 poate fi realizat doar primul indicator: „Plan Național elaborat și aprobat”	Se acceptă	A fost reformulat și reduși indicatorii
	2. Acțiunea 2.6.3. „Elaborarea Planului comun de acțiuni între Ministerul Afacerilor Interne și MEC privind prevenirea consumului și circuitului drogurilor între elevi în instituțiile de învățământ general”, se propune a fi exclusă, deoarece aceasta a fost deja realizată prin semnarea Ordinului comun nr. 121/446 din 13.03.2026 cu privire la aprobarea Planului de acțiuni privind prevenirea consumului și circulației drogurilor între elevi și tineri, pentru anii 2026–2027	Se acceptă	A fost reformulat în text și ajustat termenul de implementare
	3. La acțiunea 2.7.1. referitoare la implicarea copiilor din grupuri vulnerabile în activități extrașcolare, se consideră oportună includerea Ministerului Muncii și Protecției Sociale în calitate de autoritate responsabilă subsidiară. Totodată, se propune reformularea indicatorului de monitorizare, întrucât redacția actuală („Cel puțin 60%...”) nu definește o finalitate clară a procesului de incluziune. De asemenea, este necesară explicarea abrevierii „CES” la prima utilizare în text, conform art. 54 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	Se acceptă	Redactat
	4. În contextul Deciziei CDO-06 nr. 214 din 08.04.2026 a Comisiei de audieri publice, se propune examinarea oportunității completării Planului cu acțiuni privind: 4.1. Dezvoltarea serviciilor de suport psihopedagogic (psihologi, logopezi, cadre didactice de sprijin) pentru integrarea elevilor cu dizabilități; 4.2. Acreditarea specialiștilor în limbajul semnelor și instituirea mecanismelor de stimulare a personalului educațional pentru însușirea acestuia prin formare continuă.	Nu se acceptă	Programul pentru dezvoltarea educației incluzive 2024-2027 include acțiunile propuse și nu este relevant dublarea acestora în alt document de planificare strategică
	Subsidiar, se impune consacrarea educației rutiere drept prioritate strategică prin instituirea unui obiectiv specific în Planul de acțiuni. Măsura este imperativă pentru diminuarea riscului de victimizare a minorilor în trafic. Indicatorul de monitorizare trebuie să vizeze atât integrarea modulelor curriculare obligatorii, cât și formarea obligatorie a cadrelor didactice în domeniul siguranței rutiere.	Nu se acceptă	Acțiunile din proiectul Programului de implementare sunt formulate la nivel strategic și integrat, iar educația rutieră este deja acoperită transversal în cadrul politicilor educaționale privind dezvoltarea competențelor civice

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării <i>Nr. 03-1384 din 23.04.2026</i>	La proiectul programului: La Capitolul III. Obiective (pag.38), considerăm judicios completarea acestuia în partea ce ține de Obiectivele specifice 1.4; 6.1 și 8.1, în special: - includerea țințelor aferente sectorului TIC la obiectivele specifice și indicatorii de monitorizare, în contextul în care sectorul IT generează 5,8% PIB și angajează 25.803 persoane; - prevederea unui mecanism de parteneriat între Universități și MITP (Moldova Innovation Technology Park) pentru curriculum AI; - considerarea faptului că cofinanțarea privată pentru cercetarea TIC nu are prag minim.	Se ia act	Acțiuni aferente celor propuse sunt incluse în Programul de implementare, pentru anii 2025-2027, a Strategiei de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030 și nu este relevantă dublarea acestora în 2 documente de planificare strategică
	1. La Obiectivul specific 1.4 (pag 38), propunem revizuirea acestuia cu includerea unei mențiuni cu privire și la absolvenții din domeniul IT, reieșind din faptul că sectorul IT este unul prioritar și de creștere pe piața muncii. Astfel, la Cap. IV Indicatori de monitorizare se va completa cu următorii indicatori (colonița 2) „Numărul de absolvenți IT/an și „rata de ocupare în sectorul IT”, Țintele (colonița 6): „minim 1000 angajați noi pe an în companii IT până în 2030” și „Rata ocupare >= 80% la 6 luni post-absolvire”, Sursa (colonița 3) „BNS” și Responsabil de monitorizare „MEC, instituții de învățământ”.	Nu se acceptă	Indicatorul privind sectorul IT în educație este deja reflectat indirect prin mecanismul aprobării anuale de către Guvern a comenzii de stat, pentru învățământul profesional tehnic și cel superior în baza necesităților pieței muncii, tendințelor economice și propunerilor instituțiilor relevante. Astfel, introducerea unui indicator distinct ar fi redundantă, întrucât domeniul IT este integrat în mod implicit în planificarea și finanțarea formării specialiștilor.
	La Obiectivul specific 6.2 (pag.43), considerăm oportun includerea unei mențiuni și cu privire la curriculum AI/Data Science pentru studenți la nivel de conținut sau ore, reieșind din faptul că DigCompEdu vizează exclusiv cadrele didactice.	Nu se acceptă	Cadrul european de competențe digitale (DigCompEdu) se actualizează periodic de către Comisia Europeană pentru a reflecta schimbările rapide care au impact asupra educației în prezent. La nivel național, cadrul de referință al curriculumului pentru cursul de formare profesională continuă al cadrelor didactice în baza standardelor DigCompEdu, se aprobă prin Ordin de ministru, care asigură corelarea și adaptarea conținutului la cadrul DigCompEdu. În contextul autonomiei universitare, instituțiile de învățământ superior își actualizează programele de studii și

			respectiv conținuturile curriculare anual în dependență de progresul societal și necesitățile pieței muncii.
	la Cap. IV Indicatorii de monitorizare, propunem completarea cu un indicator nou „Modul obligatoriu minim 30 ore AI & Data în toate programele de licență tehnice, economice, administrative până în 2028” cu următoarele ținte „Programe licență cu modul AI: pentru anul 2025=0; pentru anul 2028=40”, Sursa „UTM/ULIM” și Responsabil de monitorizare „MEC”.	Nu se acceptă	În temeiul autonomiei universitare, ÎIS își pot defini conținutul curricular (discipline, planuri de învățământ, competențe) și introduce programe noi sau ajusta programele existente în funcție de cerințele economiei. Indicatorul Modernizarea programelor de studii/curricula în ÎS conform cerințelor muncii. La necesitate, planul cadrul pentru învățământul superior va fi actualizat anual și va permite fluidizarea și flexibilizarea programelor de studii.
	La obiectivul specific 8.1 (pag 45), considerăm oportun revizuirea acestuia din perspectiva includerii unei mențiuni cu privire la „Proiectele TIC din Smart Moldova să includă cofinanțare privată minim 30% și vouchere de inovare max. EUR 15.000 pentru startup-uri tehnologice, alocate din Fondul gestionat de MITP”, reieșind din faptul că cofinanțarea privată pentru domeniul de cercetare și inovare nu are stabilit un prag minim.	Nu se acceptă	Condițiile concursurilor de proiecte, inclusiv cele din programul Smart Moldova, nu fac parte prezentului Program. Modul de organizare, desfășurare și selectare a proiectelor din domeniile cercetării și inovării este stipulat în HG 382/2019, Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare
	La Cap. IV Indicatori de monitorizare, urmează a fi inclus un indicator nou „Numărul de proiecte tehnologice care includ cofinanțare privată pentru cercetare și inovare” Țintele „anul 2026 = 15%; anul 2030 => 30% (2030)” Sursa „ANCD/MITP” și Responsabili de monitorizare „MDED/MEC”.	Se acceptă parțial	Indicatorii de monitorizare sunt generali și cuprind toate tipurile de proiecte. Se acceptă includerea MDED ca entitate responsabilă de monitorizare
	La proiectul Planului de acțiuni: La acțiunea nr. 1.3.3 „Atragerea companiilor în prestarea programelor de formare profesională prin învățământul profesional tehnic dual” urmează de substituit „Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării” cu „I.P Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriat”, reieșind din faptul că acțiunea respectivă este una de implementare, care poate fi asigurată de către IP ODA.	Se acceptă	Redactat

Ministerul Sănătății Nr. 19/1453 din 24.04.2026	La Capitolul III Pct. 111.1.6. Obiectivul specific 2.6, după textul „identificate și asistate” de completat cu textul „și integrarea mecanismelor de identificare timpurie a dificultăților emoționale și comportamentale, precum și facilitarea accesului la servicii de suport psihologic și de sănătate mintală pentru toți elevii”, în vederea menținerii și promovării unei stări optime de sănătate mintală în rândul elevilor și adolescenților. În vederea operaționalizării modificărilor propuse la pct. 111.1.6, Ministerul Sănătății solicită completarea Tabelului din Capitolul X (Planul de Acțiuni) cu următoarele măsuri specifice, menite să asigure un mecanism viabil de suport pentru sănătatea mintală a elevilor: Acțiunea 2.6.4. Elaborarea și implementarea unui instrument standardizat de screening (identificare timpurie) a dificultăților emoționale și comportamentale pentru cadrele didactice și psihologii școlari. Responsabil: MEC, MS, ANACEC. Indicatori de monitorizare: – Instrument de screening aprobat prin ordin comun MEC/MS; – 100% din psihologii școlari instruiți în utilizarea instrumentului. Termen de realizare: 2026-2027.	Se acceptă	
	Acțiunea 2.6.6. Dezvoltarea și desfășurarea unor programe de alfabetizare privind sănătatea mintală în școli, destinate elevilor și părinților, pentru reducerea stigmei și promovarea stării de bine. Responsabil: MEC, MS, APL. Indicatori de monitorizare: Număr de campanii/ateliere desfășurate anual; – % de elevi care declară un nivel crescut de conștientizare a resurselor de suport. Termen de realizare: anual 2026- 2030.	Nu se acceptă	Alfabetizarea privind sănătatea mintală în școli, destinate elevilor și părinților, pentru reducerea stigmei și promovarea stării de bine se conține în documente de politici ale MEC, dar este parte și a Programului național pentru protecția copiilor pentru anii 2022-2026.
	Pct. 111.1.7. Obiectivul specific 2.7 după textul „activități extrașcolare” de completat cu textul „și integrarea competențelor socio-emoționale (SEL) și a alfabetizării în sănătate mintală în curriculumul național și în activitățile extracurriculare”, pentru a sprijini dezvoltarea armonioasă a elevilor și consolidarea bunăstării lor emoționale și psihologice. În ceea ce privește modificările propuse la Pct. 111.1.7, Ministerul Sănătății solicită reflectarea în Planul de Acțiuni a unor măsuri care să vizeze: Acțiunea 2.7.4 Revizuirea curriculumului la disciplinele obligatorii în vederea integrării explicite a competențelor socio-emoționale (SEL). Responsabil: MEC, MS, ANACEC. Indicatori de monitorizare: – Curriculum revizuit și aprobat de Consiliul Național pentru Curriculum. Termen de realizare: 2027-2028.	Se acceptă parțial.	Propunerea va fi luată în considerare în procesul revizuirii curriculumului în contextul desfășurării reformei curriculare

Acțiunea 2.7.5 Formarea continuă a cadrelor didactice și a personalului auxiliar în domeniul SEL și al gestionării climatului emoțional în clasă.. Responsabil: MEC. Indicatori de monitorizare: – Număr de cadre didactice certificate în programe de formare SEL; Termen de realizare: anual 2026-2030.	Se ia act	Integrarea competențelor socio-emoționale (SEL) în formarea continuă a cadrelor didactice și a personalului auxiliar este deja realizată în cadrul formărilor continue, iar SEL devine poate fi abordată în calitate de metodă didactică în cadrul orelor, cu pregătirea corespunzătoare a cadrelor didactice. Mai mult ca atât, revizuirea curriculei școlare, preconizată a fi finalizată până la finele anului 2026 se focusează pe o abordare transversală a integrării copilului în mediul școlar și respectiv social, iar acest lucru devine parte integratoare a procesului de studii.
Pct. 113.1.4. Obiectivul specific 3.4 după textul „educație și cercetare” de completat cu textul „și dezvoltarea competențelor pentru identificarea, prevenția și gestionarea dificultăților de sănătate mintală la elevi.” În acest context, solicităm includerea în Planul de Acțiuni a măsurilor ce vizează: Acțiunea 3.4.5 Elaborarea și acreditarea unor module de formare continuă pentru cadrele didactice privind identificarea semnelor precocă ale dificultăților de sănătate mintală și intervenția primară. Responsabil: MEC, MS, ANACEC. Indicatori de monitorizare: – Programe de formare acreditate; – Număr de cadre didactice care au absolvit cursurile de formare. Termen de realizare: 2027-2028.	Se ia act	Va fi integrat în documentele subsidiare ale MEC
Acțiunea 3.4.6 Integrarea modulelor de sănătate mintală și psihologie clinică pediatrică în programele de studii superioare (licență și master) pentru viitoarele cadre didactice. Responsabil: MEC, MS, ANACEC. Indicatori de monitorizare: – Planuri de învățământ universitar actualizate, Termen de realizare: 2026-2027; – Număr de studenți instruiți în domeniu. Termen de realizare: 2027-2028.	Se ia act	În virtutea autonomiei universitare, instituțiile de învățământ superior actualizează programele de studii și respectiv conținuturile curriculare anual, în dependență de progresul societal și necesitățile pieței muncii, astfel, rămâne la latitudinea acestora integrarea tuturor modulelor necesare pentru menținerea unei populații sănătoase și active RM
La Capitolul X - Planul de acțiuni Acțiunea 9.4.4. „Revizuirea mecanismului de finanțare a alimentației în învățământul general, în vederea	Se acceptă.	Redactat

	îmbunătățirii calității serviciilor și reducerii risipei alimentare”, la indicatorul de monitorizare „Meniuri revizuite” , se solicită includerea Ministerului Sănătății (MS) în rubrica „Parteneri de cooperare”. Revizuirea și aprobarea meniurilor-model pentru instituțiile de învățământ trebuie să se realizeze în strictă conformitate cu recomandările Ministerului Sănătății și ale Organizației Mondiale a Sănătății privind alimentația sănătoasă și normele fiziologice de consum.		
	Acțiunea 2.6.3. Totodată, Ministerul Sănătății salută includerea acțiunii 2.6.1 privind elaborarea Planului Național de combatere a bullyingului și a acțiunii 3.3.1 privind acordarea zilelor dedicate sănătății mintale pentru cadrele didactice. În acest context, se propune completarea acestor acțiuni sau introducerea unei subacțiuni cu următorul conținut: „Facilitarea și instituționalizarea mecanismului de referire și colaborare între instituțiile de învățământ, psihologii școlari și Centrele Comunitare de Sănătate Mintală”, în vederea asigurării unei intervenții coordonate și eficiente în domeniul sănătății mintale.		Instituționalizarea mecanismului de referire și colaborare interinstituțională în vederea asigurării unei intervenții coordonate în domeniul sănătății mintale este parte integrantă a Planului Național de combatere a bullyingului, și va fi abordat conform acțiunilor planificate.
Ministerul Culturii <i>Nr. 05/1-09/1197 din 21.04.2026</i>	La Capitolul IX. PROCEDURI DE MONITORIZARE, EVALUARE ȘI RAPORTARE Conform pct. 80 din Regulamentul cu privire la planificarea strategică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020, „rapoartele de monitorizare a implementării documentelor de politici se elaborează conform mecanismului stabilit în cuprinsul acestora și instrucțiunilor metodologice elaborate și aprobate de Cancelaria de Stat”. Totodată, conform Ghidului cu privire la planificarea strategică, aprobat prin Ordinul Cancelariei de Stat nr. 191/2025, rapoartele de monitorizare a progresului programului trebuie să fie distincte de rapoartele de progres privind implementarea documentelor de planificare (de exemplu, Planul anual al Ministerului Educației și Cercetării). În acest context, se recomandă indicarea expresă a obligativității elaborării rapoartelor anuale de progres ale Programului, distinct de Raportul anual de activitate al Ministerului Educației și Cercetării.	Se acceptă	Redactat
	La Planul de acțiuni al Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” pentru anii 2026–2030 Textul „PROIECT X. PLANUL DE ACȚIUNI PENTRU PROGRAMUL DE IMPLEMENTARE A STRATEGIEI DE DEZVOLTARE ”EDUCAȚIA 2030” PENTRU ANII 2026-2030” se va substitui cu textul „Capitolul X. PLANUL DE ACȚIUNI AL PROGRAMULUI DE IMPLEMENTARE A STRATEGIEI DE DEZVOLTARE „EDUCAȚIA 2030” PENTRU ANII 2026-2030”	Se acceptă.	Redactat

La Obiectivul specific 6.2, după acțiunea 6.3.1 se va completa cu o acțiune nouă, care va avea următorul cuprins: „6.3.2. Asigurarea dotării instituțiilor de învățământ cu profil artistic cu infrastructură adecvată, inclusiv săli de spectacole și repetiții, prin apeluri competitive și proceduri simplificate, în vederea susținerii dezvoltării industriilor creative (design de produs, multimedia, arhitectură digitală)”	Nu se acceptă.	Instituțiile de învățământ de orice tip beneficiază de finanțare de la bugetul de stat distinct pentru investiții în infrastructură, în dependență de volumul alocațiilor prevăzute prin Legea anuală a bugetului, dar și din alte surse, obținute de la parteneri de dezvoltare, prin intermediul proiectelor de asistență tehnică, dar și în calitate de donații, de la diverse structuri și actori interesați relevanți domeniului educației. Dezvoltarea rețelei școlilor model, investițiile în anul 2025 în peste 200 de școli pentru renovări, restaurări, echipamente și laboratoare denotă angajamentul MEC de a contribui la susținerea infrastructurii școlare și menținerea contingentului de elevi. Astfel, dedicarea unei acțiuni specifice instituțiilor de învățământ cu profil artistic ar fi redundantă, mai mult ca atât, subprogram financiar dedicat separat acestui tip de instituții nu există.
La Obiectivul specific 2.7, în cadrul acțiunii 2.8.1. „Elaborarea, aprobarea și implementarea formulei de finanțare în învățământul artistic”, se propune revizuirea formulei de finanțare per student pentru domeniul 021 Arte, astfel încât aceasta să reflecte în mod adecvat costurile reale ale instruirii, în special caracterul individualizat al procesului educațional (unu-la unu), precum și necesitatea întreținerii și reînnoirii patrimoniului instrumental.	Nu se acceptă	Acțiunea 2.8.2 prevede implementarea formulei de finanțare în învățământul artistic pentru nivelul învățământului general, care își propune abordarea tuturor particularităților specifice ale învățământului artistic. Formula per student, totuși, a fost modificată în luna aprilie 2026, cu majorarea coeficientului pentru programele de la domeniul 021 Arte de la 4 la 8, astfel, asigurând acoperirea financiară necesară conform costurilor reale.
La Obiectivul specific 6.3, după acțiunea 6.4.3, se va completa cu o acțiune nouă, care va avea următorul cuprins: „6.4.4. Elaborarea și implementarea	Nu se acceptă.	Acțiunea 6.4.3 are în calitate de indicator de monitorizare elaborarea

	unor ghiduri etice pentru utilizarea inteligenței artificiale în creația artistică academică, care să reglementeze utilizarea și protecția proprietății intelectuale (curricula, partituri, lucrări plastice) pentru cadre didactice și studenți”		unui Program național al utilizării IA utilizând practicile internaționale cu o țintă de 100% instituții care implementează politicile respective. Astfel, solicitarea se înscrie în indicatorul propus
	La Obiectivul specific 1.4, după acțiunea 1.5.4. se va completa cu o acțiune nouă care va avea următorul cuprins: „1.5.5. Dezvoltarea și operaționalizarea unui sistem anual de monitorizare și raportare a performanței, bazat pe indicatori-cheie: angajabilitatea absolvenților în domeniu, nr. de proiecte publice/expoziții/spectacole și ponderea parteneriatelor internaționale active”	Se ia act	Sistemul de învățământ profesional deține un sistem anual de monitorizare și raportare a performanței, bazat pe indicatori-cheie, încadrat în mecanismul de finanțare a IPT. Astfel, 20% fin finanțarea instituțională a IPT se acordă în baza unor indicatori, măsurați anual, care includ și capacitatea instituțiilor de a genera resursă umană pentru piața forței de muncă. Acțiunea ar fi redundantă
Ministerul Energiei <i>Nr. 02-971 din 17 aprilie 2026</i>	Se înaintează solicitarea de eliminare a Ministerului Energiei din tabelul autorităților responsabile de implementarea Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” pentru anii 2026-2030, prevăzut la capitolul VIII „AUTORITĂȚI/INSTITUȚII RESPONSABILE”. Argumentarea acestei măsuri se bazează pe faptul că, în cadrul prezentului Program, respectiv în Planul de acțiuni, nu sunt prevăzute acțiuni specifice sau responsabilități atribuite ministerului.	Se acceptă	Redactat
	Totodată se consideră necesară revizuirea textului în conformitate cu prevederile art. 54 din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, care reglementează cerințele privind limbajul, ortografia și punctuația actelor normative.	Se acceptă	Aspecte de ordin redacțional și de tehnică legislativă care necesită a fi ajustate.
Ministerul Muncii și Protecției Sociale <i>Nr. 02/2093 din 17.04.2026</i>	<i>La proiectul Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” La Capitolul II. Analiza situației</i> La compartimentul „Dimensiunea învățării și educației adulților pentru calitatea vieții” Se recomandă revizuirea punctului 81, prin excluderea următorului text: „Procedura de subvenționare a locurilor de muncă; Procedura de acordare a subvențiilor pentru crearea sau adaptarea locurilor de muncă pentru persoanele cu dizabilități; Procedura de reabilitare profesională a persoanelor cu handicap; Procedura de acordare de	Se acceptă	Redactat

consultanță, asistență și suport pentru demararea unei afaceri.”, deoarece redacția actuală nu se aliniază cu domeniul învățării și educației adulților. În acest sens, se menționează că, Hotărârea Guvernului nr. 222/2024 stabilește cadrul legal privind educația adulților, nu măsurile de activare a angajabilității, care sunt reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 1276/2018. Se precizează că pot aplica la măsurile incluse în Hotărârea Guvernului nr. 1276/2018 doar șomerii înregistrați la ANOFM, dar nu toți cetățenii, așa cum este menționat în redacția actuală.		
Subsidiar, se aduce la cunoștință că referința textuală „31”, care se referă la Hotărârea Guvernului nr. 222/2024, nu corespunde cu nota din subsol, care se referă la Ordinul MEC nr. 872 cu privire la aprobarea și pilotarea Standardelor pentru protecția și siguranța copiilor/elevilor din mediu online. În acest sens, se recomandă ca instituția autoare să revizuiască toate referințele din text și notele de subsol, în vederea asigurării concordanței dintre acestea.	Se acceptă	Referințele din text revizuite
La punctul 83, se recomandă de exclus sintagma „(Cadrul național de calificare)”, deoarece aceasta se dublează.	Se acceptă	Redactat

	La Capitolul III. Obiective Obiectivul general 2. „Asigurarea accesului la educație de calitate pentru toți pe întreg parcursul vieții” și Obiectivul general 7. „Asigurarea oportunităților de învățare și educație pentru toți cetățenii pe tot parcursul vieții în context formal, nonformal și informal” prezintă un grad înalt de similitudine, ambele vizând accesul la educație pe tot parcursul vieții. Diferențierea între educația formală, nonformală și informală nu este suficient de clar delimitată, ceea ce generează riscul duplicării intervențiilor de politică publică. Se recomandă revizuirea și delimitarea clară a domeniilor de intervenție aferente fiecărui obiectiv.	Nu se acceptă.	Obiectivul general 2 abordează integrator tot sistemul educațional, acoperind toate ciclurile de studii, începând cu învățământul antepreșcolar și preșcolar, finalizând cu studiile doctorale. Obiectivul general 7 are un focus deosebit și țintește formarea pe parcursul vieții, formarea generală a adulților, formarea profesională continuă, educația în toate contextele sale. Având în vedere faptul că educația nonformală și informală reprezintă contexte diferite, care formează competente transversale pe parcursul vieții, aceasta ar necesita și o compartimentare separată în cadrul Programului, pentru a putea, inclusiv, conecta actorii educaționali și partenerii sectorului în realizarea obiectivelor specifice ale OG 7.
	Obiectivul general 7, deși include sintagma „educație pentru toți”, aceasta nu specifică în mod expres categoriile vizate. Se recomandă identificarea grupurilor-țintă pentru a asigura caracterul incluziv și direcționat inclusiv: grupuri vulnerabile; diferențele dintre mediul rural și urban; dimensiunea incluziunii (persoane cu dizabilități, minorități etnice, persoane străine etc.).	Se ia act	Obiectivul general 7, prin formularea sa, reflectă abordarea învățării pe parcursul întregii vieți, de la naștere până la vârsta a treia, având în vedere că procesul de învățare este unul continuu, care se desfășoară permanent și nu se limitează la o anumită etapă de vârstă sau la un context specific. Aspectul multietnic, multilingvistic, incluziv, de incluziune a tuturor categoriilor persoanelor defavorizate, etc. se abordează pe parcursul programului în mod transversal, în mai multe obiective, cu 2 obiective specifice 2.4; 2.7 care abordează specific aceste categorii.

			Mai mult ca atât, abordarea MEC în politicile educaționale se bazează pe principiul „leave no one behind”, astfel, firul abordării integratoare a tuturor categoriilor de elevi, personal, actori, etc este transversal în întreg programul. Nu se consideră oportună menționarea categoriilor propuse în cadrul OG 7.
	La Capitolul IV. Indicatori de monitorizare La Obiectivul general 1. Racordarea educației la cerințele și nevoile pieței muncii din perspectiva dezvoltării sustenabile, prin restructurarea mecanismelor de dezvoltare a capitalului uman Indicatorul nr. 5. „Rata de angajare a absolvenților programelor de învățământ profesional tehnic post-secundar, conform datelor CNAS (%)” se propune de expus în următoarea redacție: „Rata de angajare a absolvenților programelor de învățământ profesional tehnic post-secundar, dezagregată pe sexe, conform datelor CNAS (%)”	Se acceptă	Redactat
	Indicatorul nr. 6 „Rata de angajare a absolvenților programelor de învățământ profesional tehnic secundar, conform datelor CNAS (%)” se propune de expus în următoarea redacție: „Rata de angajare a absolvenților programelor de învățământ profesional tehnic secundar, dezagregată pe sexe, conform datelor CNAS (%)”	Se acceptă	Redactat
	La Obiectivul general 7. Asigurarea oportunităților de învățare și educație pentru toți cetățenii pe tot parcursul vieții în context formal, nonformal și informal Indicatorul nr. 3 „Rata de participare a tinerilor și adulților (15-64 ani) în educația formală și nonformală pe parcursul vieții, %” se propune de expus în următoarea redacție: „Rata de participare a tinerilor și adulților (15-64 ani) în educația formală și nonformală pe parcursul vieții, dezagregată pe sexe %”.	Se acceptă	Redactat
	La Obiectivul general 9. Creșterea performanțelor sectorului Educație prin eficientizarea rețelei, modernizarea infrastructurii și consolidarea capacității manageriale și a culturii calității la toate nivelurile sistemului educațional Se propune completat cu un indicator nou, în următoarea redacție: „. 14. Numărul Start-up-urilor și IMM-urilor conduse de femei care beneficiază de incubarea afacerilor la centrul de inovare în agricultură”	Nu se acceptă	Cadrul de funcționare al start-upurilor și IMM-urilor este elaborat și coordonat de către MDDE, iar MEC are rol de partener în procesul de descoperire antreprenorială și în dezvoltarea start-upurilor, incubatoarelor de afaceri și IMM-urilor. În acest context,

			considerăm oportună redirectionarea propunerii către ministerul de resort.
	La Capitolul X. Planul de acțiuni pentru Programul de implementare a Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” pentru anii 2026-2030 La Obiectivul specific 1.1 Acțiunea 1.2.5 „Revizuirea politicii de acordare a bursei studentești”, se propune de completat cu un nou indicator de monitorizare, conform redacției: „Rata anuală de creștere a numărului de studenți beneficiari de burse în domeniile STEAM (%)”.	Se acceptă	Redactat
	La Obiectivul specific 1.2 La acțiunea 1.3.5 „Asigurarea programelor de formare profesională cu materiale de predare sensibile la gen, cerințe educaționale speciale și dizabilități care corespund standardelor de calificare” se propune următoarea redacție: „Asigurarea serviciilor de orientare și formare profesională cu materiale de predare sensibile la gen, cerințe educaționale speciale și dizabilitate care corespund standardelor de calificare”, conform prevederilor Legii nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități.	Se ia act	MEC asigură integrarea dimensiunii de gen și incluziune în programele de formare profesională și formarea cadrelor didactice.
	La Obiectivul general 2 Se propune excluderea acțiunii 2.1.1. „Facilitarea procesului de creare a serviciilor alternative de îngrijire a copiilor prin lansarea programelor de suport, menite să stimuleze integrarea mai rapidă a acestor servicii pe piață” din considerentul că indicatorii de monitorizare aferenți acțiunii vizate se referă la serviciile alternative de îngrijire a copiilor cu vârsta până la 3 ani, care urmează a fi revizuiți, în procesul de elaborare a unui nou Program național privind serviciile de îngrijire a copiilor cu vârsta de până la 3 ani, care este la etapa de inițiere.	Se acceptă	Acțiune exclusă
	La acțiunea 2.1.2 „Adaptarea mediului fizic al instituțiilor de educație timpurie la cerințele persoanelor cu nevoi speciale”, cu indicatorul de monitorizare „Centre de resurse în 100% grădinițe. Cel puțin 100 de instituții de educație timpurie dotate cu materiale și echipamente adaptate nevoilor copiilor cu CES” se propune excluderea Ministerului Muncii și Protecției Sociale din coloana Autoritate/Instituție responsabilă, inclusiv din coloana Parteneri de cooperare. De menționat că, atribuțiile ce vizează adaptarea mediului fizic al instituțiilor de educație timpurie, dotarea acestora cu materiale și echipamente adaptate, precum și asigurarea accesibilității infrastructurii și resurselor educaționale revin, potrivit cadrului normativ, autorităților competente în domeniul educației,	Se acceptă	Redactat

	construcțiilor și administrației publice locale, conform prevederilor Legii nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități.		
	La Obiectivul specific 2.1 La acțiunea 2.2.3 „Asigurarea cu unități de transport școlar calitativ pentru toți elevii, ajustate la nevoile copiilor cu dizabilități locomotorii severe din învățământul primar, gimnazial și liceal” se propune următoarea redacție: „Asigurarea cu unități de transport școlar conform pentru toți elevii, adaptat la necesitățile copiilor cu dizabilități locomotorii din învățământul primar, gimnazial și liceal”, potrivit prevederilor Legii nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități.	Se acceptă	Redactat
	La Obiectivul specific 2.3 La acțiunea 2.4.3 „Elaborarea standardelor de adaptare a infrastructurii și dotare a instituțiilor de învățământ obligatoriu cu echipamente specifice și tehnologii asistive ce asigură acces și participare pentru copiii/ elevii cu dizabilități locomotorii, cu deficiențe senzoriale de auz și de văz” se propune substituirea formulării subliniate cu următorul text: „cu deficiențe senzoriale (de vedere și auz)”. Se menționează că, deficiențele senzoriale înglobează deficiențele de vedere și auz, potrivit prevederilor Legii nr. 60/2012 (conform prevederilor art. 19 alin. (3) din Legea nr. 60/2012, normativele de adaptare a obiectivelor infrastructurii sociale la necesitățile persoanelor cu dizabilități se aprobă de organul național de dirijare în construcții - Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale).	Se acceptă	Redactat
	La acțiunea 2.4.8 „Identificarea de soluții pentru continuarea studiilor în învățământul profesional tehnic sau acces la servicii de zi pentru absolvenții clasei a IX-a cu dizabilități severe” se propune următoarea redacție: „Identificarea de soluții pentru continuarea studiilor în învățământul profesional tehnic sau acces la servicii de zi pentru persoanele cu dizabilități, inclusiv copii”, potrivit prevederilor Legii nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități.	Se acceptă	Redactat
	La Obiectivul specific 2.4 La acțiunea „Dezvoltarea și aprobarea metodologiilor specifice de lucru în subgrupuri cu copii cu CES: cu dizabilități intelectuale, senzoriale (auz, văz), cu tulburări din spectrul autist, cu tulburări de comportament” se propune substituirea sintagmei cu următorul text: „cu deficiențe/dizabilități intelectuale, senzoriale (de vedere și auz)”, potrivit prevederilor Legii nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități.	Se acceptă	Redactat

	La Obiectivul general 3 La acțiunea 3.1.4. „Majorarea cu 50% a indemnizației de repartizare pentru tinerii absolvenți la specialitățile critice (matematică, fizică, chimie, biologie etc.), inclusiv pentru tinerii care aleg să predea în școli profesionale, colegii, universități sau decid să facă o carieră în cercetare” se propune excluderea „MMPS” din coloana Autoritate/Instituție responsabilă și păstrarea doar în coloana Parteneri de cooperare, deoarece acțiunea vizată ține de competența Ministerului Educației și Cercetării.	Se acceptă	Redactat
	La Obiectivul specific 4.2 La acțiunea 4.3.2. „Implementarea platformei Abilitare.md dedicată să răspundă nevoilor specifice ale copiilor și părinților acestora, prevenirii discriminării și stigmatizării, precum și promovării incluziunii și respectului în comunitate” se propune excluderea „Ministerul Muncii și Protecției Sociale” din coloana Autoritate/Instituție responsabilă și păstrarea doar în coloana Parteneri de cooperare, deoarece platforma Abilitare.md nu este instituită și gestionată de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale.	Se acceptă	Redactat
	La Obiectivul specific 7.1 La acțiunea 7.2.3. „Creșterea accesului populației adulte la servicii de formare, prin informare, dezvoltarea și susținerea ofertelor educaționale, cu accent pe includerea grupurilor defavorizate și extinderea numărului de beneficiari ai educației adulților” se propune excluderea Ministerului Muncii și Protecției Sociale din coloana Autoritate/Instituție responsabilă și menținerea doar în coloana Parteneri de colaborare. De menționat că, asigurarea oportunităților de învățare pe tot parcursul vieții pentru toți cetățenii, inclusiv în cadrul educației nonformale, ține de mandatul instituțional al Ministerului Educației și Cercetării. Această delimitare a responsabilităților este și în concordanță cu practicile europene, unde programele de tip „Universitatea Vârstei a Treia/UV3” sunt gestionate preponderent de universități. În acest sens, se menționează că pentru a asigura continuitatea cursurilor din cadrul Universității Vârstei a Treia, care se bucură de un interes sporit din partea persoanelor vârstnice, este necesară instituirea unei linii bugetare distincte de către Ministerul Educației și Cercetării, în condițiile în care universitățile sunt în subordinea MEC. Se aduce la cunoștință că, în etapa de pilotare a programului au beneficiat de cursuri aproximativ 450 de persoane	Se acceptă	
	La Obiectivul general 9 La acțiunea 9.1.1. „Implementarea Programului RESTART din perspectiva descentralizării și repartajării competențelor și responsabilităților între actorii educaționali” indicatorul de monitorizare	Se acceptă	Redactat

	este stabilit „200 de specialiști de înaltă calificare angajați în structurile teritoriale”. Se menționează că, nu este clară viziunea autorului proiectului în acest sens, precum și care structuri teritoriale se au în vedere, context în care se propune revizuirea acțiunii. Totodată, în cazul în care autorul se referă la angajamentul asumat de Ministerul Muncii și Protecției Sociale în cadrul reformei Restart de a angaja suplimentar 200 de specialiști în protecția drepturilor copilului la nivel comunitar, se menționează că acest angajament a fost realizat în anul 2025. Subsidiar, cu referire la structura Planului de Acțiuni se propune excluderea a două coloane, ținând cont că coloanele „Costuri totale divizate pe ani (mii lei)” și „Termene de realizare (trimestru/an)” – se dublează.		
	Comentarii de ordin general la proiectul Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” 1. Lipsa unei logici cauză–efect în structurarea obiectivelor Programul nu urmează o succesiune logică de tip dezvoltare progresivă (educație → competențe → inserție profesională → dezvoltare socio-economică). În forma actuală, accentul este plasat inițial pe racordarea la piața muncii, care reprezintă, de fapt, un rezultat final al procesului educațional. Se recomandă restructurarea obiectivelor într-o succesiune logică, pornind de la acces, calitate și resurse, mediu de învățare, infrastructură, cercetare, către rezultate și impact, inclusiv integrarea pe piața muncii.	Se ia act	
	2. Necesitatea reflectării contextului actual al Republicii Moldova Contextul regional generat de războiul din Ucraina a produs schimbări semnificative asupra sistemului educațional din Republica Moldova, fapt care nu este suficient reflectat în Program. În acest sens, se constată lipsa unei evaluări clare privind numărul copiilor strămutați din Ucraina integrați în sistemul educațional; capacitatea instituțiilor de învățământ de a face față acestui aflor; provocările existente (bariere lingvistice, diferențe curriculare, traume psihologice, presiune asupra infrastructurii și cadrelor didactice). În absența acestei analize, imaginea asupra sistemului educațional rămâne incompletă. Integrarea impactului crizei generate de războiul din Ucraina asupra sistemului educațional din Republica Moldova reprezintă o necesitate strategică în elaborarea Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” pentru anii 2026–2030. În acest context, se impune abordarea explicită a străinilor, inclusiv a persoanelor strămutate, atât în analiza situației existente, formularea obiectivelor strategice, cât și în conținutului Programului și Planului de acțiuni. Prin urmare, se recomandă	Se ia act	Integrarea educațională a străinilor este adresată în Programul Național privind integrarea etapizată a străinilor în Republica Moldova pentru perioada 2025-2027 (HG 285/2025), care include acțiuni specifice cu indicarea costurilor și termenilor de implementare, precum și acțiuni specifice pentru Ministerul Educației și Cercetării. Nu ar fi necesară dublarea acțiunilor, în acest sens

	recunoașterea acestora ca grup-țintă distinct și dezvoltarea unor măsuri specifice. În acest context propunem formularea unu Obiectiv strategic distinct, formulat după cum urmează: „Asigurarea integrării educaționale a străinilor prin adaptarea sistemului educațional la nevoile specifice ale acestora”.		
	Necesitatea ajustării proiectului la prevederile cadrului normativ privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități. Se precizează că, Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, aliniată la Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, prevede asigurarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, în egală măsură cu alți cetățeni, la educație, protecție socială, asistență medicală, reabilitare, muncă, viață publică, mediu fizic, transport, tehnologii și sisteme informaționale, de comunicare și la alte utilități și servicii la care are acces publicul larg. Astfel, Capitolul III „Accesibilitatea” al Legii prenotate stabilește prevederi generale privind accesibilitatea persoanelor cu dizabilități în condiții de egalitate cu ceilalți, la mediul fizic prin adaptarea infrastructurii, inclusiv proiectarea și construcția obiectelor de infrastructură socială și asigurarea condițiilor pentru educarea, instruirea și pregătirea profesională a persoanelor cu dizabilități. Conform prevederilor art. 17 alin. (1) din Legea notată, în scopul asigurării unei vieți independente persoanelor cu dizabilități, autoritățile publice centrale și locale, organizațiile nonguvernamentale, agenții economici, indiferent de forma de organizare juridică, în funcție de competențele lor funcționale, evaluează situația în domeniu și întreprind măsuri concrete pentru a facilita accesul persoanelor cu dizabilități, în condiții de egalitate cu ceilalți, la mediul fizic, la transport, la informație și la mijloacele de comunicare, inclusiv la tehnologia informației și la comunicațiile electronice, la alte utilități și servicii deschise sau furnizate publicului, atât în localitățile urbane, cât și în localitățile rurale, în conformitate cu normativele în vigoare. Subsidiar, conform prevederilor art. 25 din Legea menționată, statul, prin intermediul autorităților publice competente, promovează accesul persoanelor cu dizabilități la informație și la mijloacele de informare în masă, precum și la paginile web, tehnologia informației și la comunicațiile electronice. Adicional, potrivit prevederilor art. 27 din Legea stipulată, persoanele cu dizabilități au acces liber la sistemul educațional de toate nivelele în condiții de egalitate cu ceilalți cetățeni. Prin urmare, pentru a asigura accesul egal la toate nivelurile de învățământ și formare profesională pentru persoanele	Se acceptă	Proiect ajustat

	vulnerabile (inclusiv persoanele cu dizabilități, populațiile indigene și copiii aflați în situații vulnerabile), se recomandă dotarea instituțiilor de învățământ de toate nivelurile cu sisteme alternative de comunicare, precum: sistem Braille, variante sonore, limbaj mimico-gestual etc., aplicate în manuale școlare, în literatura artistică, în alte materiale didactice și în mijloace de instruire. Suplimentar, potrivit prevederilor art. 20 din Legea prenotată, pentru a facilita accesul neîngrădit al persoanelor cu dizabilități la transport și călătorii, autoritățile publice centrale și locale, agenții economici indiferent de forma de proprietate, cu participarea asociațiilor obștești, au obligația de a adapta mijloacele de transport în comun aflate în circulație conform necesităților persoanelor cu dizabilități locomotorii (ghidarea manuală). În contextul celor expuse supra, se propune ajustarea proiectului în conformitate cu următoarele principii: „adaptare rezonabilă – modificările și ajustările necesare și adecvate, care nu impun un efort disproporționat sau nejustificat atunci când este necesar, pentru a permite persoanelor cu dizabilități să se bucure sau să-și exercite, în condiții de egalitate cu ceilalți, toate drepturile și libertățile fundamentale ale omului; design universal – proiectarea produselor, mediului, programelor și serviciilor astfel încât să poată fi utilizate de către toate persoanele, pe cât este posibil, fără să fie nevoie de o adaptare sau de o proiectare specială. Designul universal nu va exclude dispozitivele de asistare pentru anumite grupuri de persoane cu dizabilități atunci când este necesar.”. Prin urmare, se recomandă substituirea, în cuprinsul textului, a noțiunii „dizabilități intelectuale, senzoriale” cu noțiunea „deficiențe intelectuale, senzoriale”, potrivit prevederilor Legii nr. 60/2012. Astfel, la definitivarea proiectului menționat, solicităm de a respecta prevederile actelor normative în vigoare prin prisma drepturilor fundamentale ale persoanelor cu dizabilități în egală măsură cu ceilalți cetățeni.		
	în întregul conținut al proiectului, precum și în Nota de fundamentare la proiect cuvintele „studenții orfani” la orice formă gramaticală urmează a fi substituit cu textul „studenții din categoria persoanelor care, până la împlinirea vârstei de 18 ani, dețineau statutul de copil rămas temporar fără ocrotire părintească sau de copil rămas fără ocrotire părintească”, la forma gramaticală corespunzătoare, în scopul asigurării coerenței terminologice cu actele normative în vigoare și utilizării uniforme a noțiunilor juridice.	Se acceptă	Redactat
Ministerul Mediului	În ceea ce privește corelarea proiectului cu cadrul de politici publice, se constată necesitatea actualizării unor referințe incluse în document. Astfel,	Se acceptă	Revizuit

Nr. 15.04.2026 Nr. 02-07/1221	la pct. 5, Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2024–2027 a fost abrogat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025. Totodată, unele programe sectoriale, precum Programul pentru susținerea populației de etnie romă pentru anii 2022–2025 și Programul de implementare a Strategiei de consolidare a relațiilor interetnice pentru anii 2023–2025, nu mai sunt relevante pentru perioada de implementare a Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” (2026–2030), fiind deja finalizate, motiv pentru care se propune excluderea acestora din document. În același timp, se consideră oportună menținerea Strategiei de consolidare a relațiilor interetnice pentru anii 2017–2027 ca document de referință.		
	se propune completarea listei documentelor de politici cu Strategia de mediu pentru anii 2024–2030 (HG nr. 409/2024), având în vedere că aceasta stabilește direcții prioritare relevante pentru domeniul educației, în special în ceea ce privește promovarea educației ecologice, formarea competențelor în domeniul mediului și asigurarea accesului la informația de mediu. Integrarea acestor prevederi în Program va contribui la consolidarea dimensiunii de mediu în educație și la alinierea acestuia la obiectivele de dezvoltare durabilă.	Se acceptă	Completat
	Analiza conținutului relevă unele carențe de structurare și claritate a expunerii. La pct. 18 și 26 sunt reiterate constatări similare referitoare la necorelarea sistemului educațional cu cerințele pieței muncii, fără o delimitare clară între descrierea problemelor și concluziile analitice. În acest sens, se recomandă sintetizarea și structurarea informației pentru a evita redundanța și a îmbunătăți coerența textului. De asemenea, la pct. 22 se constată utilizarea neuniformă a terminologiei „elevi” și „studenți” în contextul învățământului dual, inclusiv în raport cu figura nr. 1 prezentată, ceea ce poate genera confuzii. Se recomandă, astfel, uniformizarea terminologiei, în conformitate cu cadrul normativ aplicabil.	Se ia act	Programe de studii în învățământul dual sunt oferite la nivel CNC 4 (elevi) și CNC 6 (studenți)
	Totodată, la pct. 23–25 se observă lipsa unei delimitări clare între acțiunile deja realizate și cele planificate, ceea ce afectează claritatea privind stadiul implementării. Se recomandă prezentarea distinctă a acestor categorii. În același context, la pct. 24, trimiterea la Figura 5 nu este corelată cu conținutul textului, fiind necesară corectarea referinței.	Se ia act	Figura 5 este corelată cu conținutul textului la pct. 24

	La pct. 25, formularea utilizată „toate programelor de studii” este incorectă din punct de vedere gramatical, fiind necesară ajustarea acesteia în forma „toate programele de studii”.	Se acceptă	Redactat
	La pct. 86 și 88 sunt reluate aceleași idei privind provocările sistemului de cercetare și inovare, iar la pct. 87 și 89 se atestă repetarea integrală a conținutului. În aceste condiții, se recomandă eliminarea repetărilor și menținerea unei singure formulări.	Se acceptă	Redactat
	Sub aspect redacțional, la pct. 109–126 se constată utilizarea neuniformă a formulărilor „Obiectiv specific” și „Obiectivul specific”, fiind necesară standardizarea acestora pentru asigurarea coerenței.	Se acceptă	Redactat
	De asemenea, la pct. 114, 118 și 124, formulările sunt excesiv de extinse și includ mai multe idei într-o singură frază, ceea ce afectează lizibilitatea. Se recomandă reformularea în propoziții distincte. Totodată, la pct. 125 se constată o eroare de numerotare (utilizarea repetată a pct. 125.1.3), care necesită corectare.	Se acceptă	
	În ceea ce privește Planul de acțiuni, se propune ajustarea indicatorului aferent acțiunii 1.3.6, prin majorarea numărului de programe/curricula de învățământ profesional tehnic privind tranziția ecologică de la minimum 4 la minimum 5, menținând termenul de realizare pentru trimestrul IV al anului 2026. Propunerea este fundamentată pe prevederile Legii nr. 277/2018 privind substanțele chimice, în special în ceea ce privește necesitatea calificării personalului (inclusiv formarea de consultanți chimiști).	Se acceptă	
	În contextul implementării Agendei de reforme aferente Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025–2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 260/2025, se menționează că Ministerul Mediului, în comun cu Ministerul Educației și Cercetării, este responsabil de elaborarea, până în luna iunie 2027, a 6 programe de educație și instruire în domeniul mediului, precum și a 5 programe de cercetare fundamentală și aplicată în domeniul protecției mediului și al schimbărilor climatice. În acest sens, se consideră necesară reflectarea în Program a acțiunilor aferente elaborării acestor programe, acestea urmând a fi integrate, după caz, în cadrul Obiectivului specific 7.1 și al Obiectivului general 8.	Nu se acceptă	Obiectivele din proiectul Programului sunt generale și includ acțiuni care cuprind toate domeniile științifice
	se constată că dimensiunea de mediu este insuficient reflectată atât în componenta de cercetare și inovare, cât și în cea educațională. Deși documentul face referire la domenii precum agricultura, tehnologia	Se ia act	Reforma curriculară, în curs de desfășurare la moment, va asigura integrarea educației de mediu, atât în

	informației, energia durabilă și biomedicina, nu este evidențiată în mod explicit necesitatea dezvoltării capacităților de cercetare, inovare și monitorizare în domenii esențiale ale mediului, precum apa, solul, aerul și biodiversitatea. Având în vedere importanța acestor componente pentru protecția mediului, sănătatea publică și realizarea angajamentelor asumate în procesul de integrare europeană, se recomandă includerea lor expresă în document. În același sens, se recomandă consolidarea dimensiunii de mediu în componenta educațională și de formare, prin integrarea mai clară a principiilor educației pentru dezvoltare durabilă. Se propune reflectarea unor măsuri orientate spre promovarea educației ecologice și a comportamentelor responsabile față de mediu, creșterea nivelului de conștientizare privind impactul poluării aerului asupra sănătății, precum și dezvoltarea competențelor aferente economiei verzi, inclusiv în învățământul profesional tehnic. În acest context, se consideră necesară consolidarea componentei privind biodiversitatea, prin introducerea unor măsuri concrete, după cum urmează: • Integrarea educației pentru conservarea naturii în curriculumul național, inclusiv prin dezvoltarea de module dedicate privind biodiversitatea, schimbările climatice și utilizarea durabilă a resurselor naturale; • Dezvoltarea competențelor practice ale elevilor în domeniul protecției resurselor naturale, inclusiv prin implicarea elevilor și studenților în activități de monitorizare a speciilor și habitatelor, vizite în arii naturale protejate și programe educaționale în colaborare cu autoritățile de mediu; • Integrarea tematicilor privind rețeaua ecologică națională (inclusiv siturile Emerald/Natura 2000) în programele educaționale și promovarea parteneriatelor între instituțiile de învățământ și instituțiile responsabile de managementul ariilor protejate; • Introducerea unor indicatori de performanță specifici pentru educația de mediu și biodiversitate (număr de instituții implicate, număr de beneficiari, activități realizate). • Promovarea competențelor verzi și a profesiilor în domeniul mediului, în vederea corelării sistemului educațional cu obiectivele economiei verzi și ale tranziției ecologice.		curricula, cât și în formarea cadrelor didactice
	Din perspectiva atribuțiilor în domeniul protecției aerului atmosferic, precum și al gestionării substanțelor care afectează stratul de ozon și a gazelor fluorurate, se consideră necesară consolidarea explicită a componentelor educaționale aferente calității aerului în cadrul Programului. În acest sens, se recomandă completarea componentei privind educația pentru dezvoltare durabilă cu referințe explicite la educația privind protecția	Se ia act	Reforma curiculară va asigura integrarea educației de mediu, atât în curricula, cât și în formarea cadrelor didactice

	aerului atmosferic, impactul poluării aerului asupra sănătății populației, precum și rolul reducerii emisiilor de poluanți și al substanțelor fluorurate, cu reflectarea acestor aspecte în capitolele analitice și în cadrul obiectivelor și priorităților. În corelare cu obiectivele privind tranziția către economia verde, se recomandă dezvoltarea competențelor profesionale în cadrul învățământului profesional tehnic în domenii relevante, cum ar fi utilizarea și gestionarea responsabilă a agenților frigorifici, promovarea tehnologiilor alternative cu impact redus asupra mediului, precum și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, inclusiv a hidrofluorocarburilor (HFC). Se consideră oportună includerea în Program a unor măsuri dedicate formării continue a cadrelor didactice, orientate spre educația pentru protecția mediului și schimbări climatice, precum și spre promovarea comportamentelor responsabile față de mediu în rândul elevilor.		
	Complementar, se recomandă promovarea activităților educaționale și extra curriculare care să contribuie la creșterea nivelului de conștientizare privind importanța calității aerului, reducerea poluării și adoptarea unui stil de viață durabil, cu reflectarea acestora în cadrul acțiunilor specifice aferente obiectivelor educaționale relevante. De asemenea, se consideră oportună examinarea introducerii unor indicatori specifici de monitorizare, care să reflecte nivelul de integrare a educației ecologice și numărul programelor și activităților din domeniu.	Se ia act	
Ministerul Afacerilor Externe <i>Nr. DI/3/041-4168 din 10 aprilie 2026</i>	Se consideră necesară excluderea Ministerului Afacerilor Externe din tabelul autorităților responsabile de implementarea Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Educația 2030”, prevăzut la pct. 133 din proiect. Măsura se justifică prin lipsa unor acțiuni sau responsabilități concrete atribuite ministerului în cadrul prezentului Program.	Se acceptă	
Asociația Surzilor din RM <i>Martie 2026</i>	Actualul proiect utilizează termeni generici precum «cerințe educaționale speciale», ceea ce duce la omiterea necesităților specifice ale comunității persoanelor cu deficiențe de auz. Este esențială menționarea explicită a limbajului semnelor pentru a evita marginalizarea acestor elevi. Propuneri de completare a Programului de implementare a Strategiei „Educația 2030” (2026-2030) 1. Asigurarea recunoașterii și implementării depline a limbajului semnelor moldovenesc ca mijloc principal de instruire și comunicare pentru elevii cu deficiențe de auz la toate nivelurile de învățământ, garantând dreptul constituțional la educație în limba maternă. 2. Elaborarea și implementarea unor programe adaptate pentru învățământul	Se ia act	Propunerile formulate au fost luate în considerare la definitivarea proiectului, sub aspectul obiectivelor generale de asigurare a educației incluzive pentru toți copiii. Propunerile nu au fost introduse ca acțiuni distincte în textul Programului, dat fiind caracterul strategic și transversal al acestui document. Aria de intervenție vizată de ASRM face obiectul de reglementare al

	general, care să prevadă studierea limbajului semnelor ca disciplină separată și utilizarea acestuia ca limbă de predare (abordare bilingvă), precum și digitizarea materialelor didactice (manuale video, dicționare interactive) în limbajul semnelor. 3. Instituirea unui sistem de comandă de stat pentru pregătirea și formarea profesională a interpreților în limbajul semnelor pentru instituțiile de învățământ și introducerea modulelor obligatorii de limbaj al semnelor în programele de licență pentru viitorii pedagogi. 4. Crearea unor programe universitare accesibile și a mecanismelor de sprijin pentru pregătirea cadrelor didactice cu deficiențe de auz, în vederea încadrării acestora în câmpul muncii în instituțiile de învățământ, asigurând astfel modele de rol și o comunicare autentică în procesul educațional pentru elevii hipoacuzici. 5. Crearea și dezvoltarea centrelor extrașcolare specializate pentru copiii cu deficiențe senzoriale (auditive și vizuale), menite să asigure un mediu de comunicare adecvat, dezvoltarea competențelor în limbajul semnelor și consolidarea sentimentului de apartenență la comunitate. Incluziunea școlară nu trebuie să însemne doar prezența fizică a copilului într-o clasă obișnuită. Pentru copiii cu deficiențe de auz, lipsa unei comunicări fluente cu semenii duce la izolare psihologică. Centrele extrașcolare vor servi drept un „mediu lingvistic sigur” unde acești copii își pot dezvolta identitatea, pot învăța limbajul semnelor la nivel academic și se pot simți parte a unei comunități unite Acțiuni specifice • Dotarea spațiilor cu echipamente asistive moderne și crearea unor zone de interacțiune vizual-gestuală. • Elaborarea unor activități extrașcolare (cercuri de interese, sport, artă) desfășurate direct în limbajul semnelor. • Organizarea activităților de mentorat unde adulți de succes cu deficiențe de auz interacționează cu copiii, oferindu-le modele de rol (peer-to-peer support). • Oferirea de sprijin psihologic și programe de învățare a limbajului semnelor pentru familiile copiilor cu deficiențe senzoriale.		Programului de dezvoltare a educației incluzive în Republica Moldova (HG nr. 950/2023). Proiectul Programului a fost ajustat și în baza avizului Ministerului Muncii și Protecției Sociale, care, la acțiunea 2.5.2 din Planul de acțiuni, a propus substituirea sintagmei „cu dizabilități intelectuale, senzoriale (auz, văz)” cu formularea „cu deficiențe/dizabilități intelectuale, senzoriale (de vedere și auz)”, potrivit Legii nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități.
Ministerul Justiției Nr. 04/1-5959 <i>din 29.05.2026</i>	Se remarcă lipsa anexării la dosar a proiectului hotărârii Guvernului prin care se preconizează aprobarea Programului nominalizat, din care cauză nu poate fi formulată o opinie privind temeiul juridic de adoptare a actului normativ	Se acceptă	Se completează proiectul hotărârii Guvernului prin care se preconizează aprobarea Programului
	La forma actuală a proiectului Programului, se rețin următoarele observații și propuneri pe plan de redactare și al respectării normelor de tehnică legislativă.	Se acceptă	

Titlul unui document de politici nu se expune pe o pagină separată, motiv pentru care se recomandă prezentarea acestuia în continuitatea textului, fără separare formală.		
În conformitate cu pct. 7 din Regulamentul cu privire la planificarea strategică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2022, la fundamentarea, elaborarea, avizarea, consultarea și aprobarea documentelor de planificare și a documentelor de politici publice care se aprobă prin hotărâri ale Guvernului, se aplică regulile și cerințele înaintate față de actele normative, în conformitate cu Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Totodată, art. 24 alin. (2) din Legea nr. 100/2017, stabilește expres că, la fundamentarea, elaborarea, avizarea, consultarea și aprobarea documentelor de politici se aplică regulile și cerințele înaintate față de actele normative. În acest context, se impune revizuirea Programului național prin prisma normelor de tehnică legislativă: Numerotarea proiectelor de documente de politici se realizează în conformitate cu dispozițiile art. 52 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, care prevăd că, în scopul asigurării unei interpretări unitare și aplicării comode, punctele pot fi divizate în subpuncte, care se numerează prin adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la nivelul de detaliere considerat necesar. Astfel, autorul va avea în vedere ca numerotarea să fie cursivă și continuă, fără omisiuni între alineate sau subpuncte, astfel încât să fie asigurată succesiunea logică și completă a structurii actului. Normele din primul alineat al punctelor se vor redacta astfel încât să nu fie admise intitulări separate ale acestora. Prin urmare, textul va fi redat în continuarea punctului respectiv, fără evidențiere distinctă sau separare formală, ci integrat în structura acestuia.	Se acceptă	Redactat
La capit. III se vor revedea obiectivele specifice pentru a fi SMART	Se ia act	
La capit. VIII, intitulat „AUTORITĂȚI/INSTITUȚII RESPONSABILE”, sunt menționate distinct autoritățile și instituțiile implicate în monitorizarea și implementarea Programului. Totodată, urmare normelor de la pct. 129–131, este atașat un tabel intitulat „Autorități/Instituții responsabile”. Acest tabel nu este necesar, întrucât nu conține vreo trimitere explicită în cuprinsul Programului, fiind de natură să genereze un dublaj al informațiilor deja prezentate în conținutul normelor respective de la pct. 129-131. De asemenea, în rubrica a doua a acestuia sunt prevăzute și organizațiile societății civile și partenerii de dezvoltare. În acest sens, este de precizat că aceste structuri sunt entități independente și autonome față de autoritățile	Se acceptă	Redactat

administrației publice centrale și locale, motiv pentru care nu pot fi încadrate în categoria „Autorități/Instituții responsabile”.		
La capit. X (Planul de acțiuni): La acțiunea 1.1.2 „Transpunerea în cadrul normativ național a prevederilor Convenției Globale privind recunoașterea calificărilor din învățământul superior, pentru sprijinirea mobilității academice și profesionale în plan internațional”, indicatorul de monitorizare „HG cu privire la aprobarea Regulamentului de recunoaștere și echivalare a actelor de studii și calificărilor obținute în diferite contexte. Revizuirea cadrului normativ derivat privind recunoașterea actelor de studii și a calificărilor pe niveluri ale CNC aprobată.” necesită reformulare. Astfel, având în vedere că responsabil de realizarea acestei acțiuni este Ministerul Educației și Cercetării, este necesar de stabilit în mod expres că acesta va elabora proiectul hotărârii Guvernului vizate. Totodată, având în vedere termenul de realizare, nu este clar dacă ministerul de resort are sarcina doar de a elabora proiectul sau și de a-l prezenta, în acest termen, Guvernului spre promovare în cadrul acestui proces. Aceeași observație este valabilă pentru toate acțiunile similare care vizează cadrul normativ în cazul cărora nu este stabilit expres rolul autorității responsabile în elaborarea proiectelor de acte normative.	Se acceptă	Acțiunile vizate au fost reformulate
se va revizui atât acțiunea 1.4.3, cât și indicatorul de monitorizare care se referă la „HG 391 cu privire la încadrarea tinerilor specialiști în câmpul muncii actualizată”.	Se acceptă	Redactat
La acțiunea 2.2.6 „Elaborarea cadrului normativ privind reglementarea programelor de integrare lingvistică a copiilor reveniți de peste hotare, precum și ale copiilor străini aflați pe teritoriul țării”, referitor la indicatorul de monitorizare „Cadrul normativ aprobat prin Ordinul MEC”, se va avea în vedere că, potrivit art. 16 alin. (2) din Legea nr. 100/2017, actele normative ale autorităților publice centrale de specialitate se emit numai în măsura în care competențele de reglementare ale acestora sunt stabilite prin lege sau prin alte acte normative de nivel superior. Astfel, actele normative de reglementare secundară, inclusiv actele departamentale, pot fi emise sau aprobate doar dacă actul normativ superior prevede în mod expres posibilitatea emiterii unui act subsecvent, autoritatea competentă pentru elaborarea și aprobarea acestuia, nivelul actului normativ prin care se aprobă și denumirea actului respectiv. În concluzie, în eventualitatea adoptării sau emiterii unor acte normative subsecvente, acest document de politici nu va putea constitui temei juridic pentru adoptarea acestora, întrucât nu are	Se acceptă	

caracter normativ. Prin natura sa juridică, planul de acțiuni reprezintă un document de politici publice, care stabilește măsurile concrete planificate spre realizare pe termen scurt și mediu în vederea atingerii obiectivelor specifice prevăzute de Program. Observația dată este valabilă și pentru acțiunea 2.4.2.		
La acțiunea 2.8.3, indicatorul de monitorizare „Cadru normativ elaborat și aprobat” este formulat într-un mod prea general, nefiind clar ce tip de acte normative urmează a fi elaborate și aprobate. Aceeași observație este valabilă pentru indicatorii de monitorizare prevăzuți la acțiunile 3.1.5, 3.3.1, 3.3.2, 4.1.4, 5.6.1, 9.5.6.	Se acceptă	Redactat
La acțiunea 3.3.4, se va revedea indicatorul de monitorizare, având în vedere că nu este precizat actul normativ prin care este aprobat regulamentul la care se face referință. Aceeași observație este valabilă și pentru indicatorii de monitorizare prevăzuți la acțiunile 3.3.5, 3.3.6, 3.3.7.	Se acceptă	Redactat
La acțiunea 3.5.3, indicatorul de monitorizare „Metodologie elaborată și aprobată” se va reformula în sensul precizării actului normativ prin care va fi aprobată metodologia, cu indicarea denumirii exacte a acesteia. Aceeași observație o reiterăm și pentru acțiunile 3.7.1, 3.7.2, 4.1.1, 7.1.1, 9.5.4-9.5.5.	Se acceptă	Redactat
La acțiunea 8.3.1: Indicatorul de monitorizare „HG 1007/2015 privind organizarea studiilor doctorale aprobată.” se va revizui, deoarece este incorect formulat, deoarece actul normativ este deja în vigoare, iar în contextul indicatorului ar trebui să se facă referire, după caz, la modificarea, actualizarea, nu la „aprobarea” lui. Observația în cauză este valabilă și pentru acțiunea 9.5.8. Indicatorul de monitorizare „HG privind programele de postdoctorat actualizat” necesită completare, întrucât lipsește denumirea exactă a actului normativ la care se face referire.	Se acceptă	Redactat
La acțiunea 8.3.2, în ceea ce privește indicatorul de monitorizare „HG privind etica în cercetare și integritate științifică”, nu este clar dacă se are în vedere modificarea unei hotărâri în vigoare sau elaborarea unui nou act normativ. Aceeași observație este valabilă și pentru acțiunea 9.1.7.	Se acceptă	Redactat
La acțiunea 9.4.5, indicatorul de monitorizare „Hotărâre de guvern 343 modificată” se va reformula astfel încât să fie indicat nu doar numărul actului, ci și anul adoptării acestuia. Totodată, se va utiliza forma corectă „Hotărâre a Guvernului”, nu „Hotărâre de guvern”.	Se acceptă	Redactat
în cazul în care se urmărește ca, pe întregul text al planului, referirile la modificarea sau revizuirea cadrului normativ să fie exprimate în mod unitar,	Se acceptă	Redactat

termenul „modificat/ă” trebuie utilizat consecvent în tot textul. Or, pe parcursul planului se utilizează și termenul „actualizat/ă”, ceea ce creează o lipsă de uniformitate terminologică.		
În ceea ce privește Lista de acronime și abrevieri, urmează a fi precizat că, în cazul actelor normative, potrivit art. 54 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 100/2017, exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text la prima folosire. Întru asigurarea respectării regulii prevăzute de norma legală anterior menționată, se impune necesitatea revizuirii textului, astfel încât formele abreviate să fie utilizate la prima utilizare a termenilor în conținutul propriu-zis al materiei de reglementare, dar nu sub forma unei enumerări distincte în conținutul proiectului ca listă aparte în text.	Se acceptă	Redactat
La rubrica „Termene de realizare (trimestru/an)” urmează a fi reanalizate acțiunile 2.8.3 și 9.4.5 pentru care este indicat termenul de realizare „Trimestrul I, 2026”, întrucât acesta se consideră deja depășit. Or, actul de aprobare a planului de acțiuni nu poate conține termene de realizare expirate sau imposibil de executat la momentul adoptării acestuia. În consecință, se impune ajustarea termenelor respective, astfel încât acestea să fie corelate cu data aprobării actului și să permită realizarea efectivă a măsurilor planificate	Se acceptă	Redactat
Se impune revizuirea atentă a indicatorilor de monitorizare, deoarece aceștia trebuie să fie clari, exacti și corelați cu acțiunile prevăzute, astfel încât să permită o implementare corectă, o interpretare unitară și o monitorizare eficientă a realizării Planului. În acest sens, subliniem că, pentru a asigura o evaluare riguroasă a implementării Planului, indicatorii trebuie definiți cu precizie și să fie măsurabili.	Se ia act	Indicatori de monitorizare revizuiți

Ministru

Dan PERCIUN